

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämisen ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus)

TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2018

Kirjanpitoyksikköön 380 kuuluvat virastot:

Uudenmaan ELY-keskus
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Satakunnan ELY-keskus
Hämeen ELY-keskus
Pirkanmaan ELY-keskus
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Keski-Suomen ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Lapin ELY-keskus
TE-toimistot
KEHA-keskus

SISÄLLYSLUETTELO

1 Toimintakertomus	4
1.1 Johdon katsaus	4
1.2 Tuloksellisuus.....	6
1.3 Toiminnan vaikuttavuus	20
1.3.1 Uudenmaan ELY-keskus.....	20
1.3.2 Varsinais-Suomen ELY-keskus.....	22
1.3.3 Satakunnan ELY-keskus.....	24
1.3.4 Hämeen ELY-keskus	27
1.3.5 Pirkanmaan ELY-keskus	29
1.3.6 Kaakkois-Suomen ELY-keskus	31
1.3.7 Etelä-Savon ELY-keskus.....	34
1.3.8 Pohjois-Savon ELY-keskus	35
1.3.9 Pohjois-Karjalan ELY-keskus.....	37
1.3.10 Keski-Suomen ELY-keskus.....	39
1.3.11 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	42
1.3.12 Pohjanmaan ELY-keskus	45
1.3.13 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	47
1.3.14 Kainuun ELY-keskus	50
1.3.15 Lapin ELY-keskus.....	52
1.3.16 ELY-keskusten erikoistuminen	55
1.3.17 ELY-keskusten yhteisten yksiköiden toiminta.....	60
1.4 Toiminnallinen tehokkuus	64
1.4.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus	64
1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	81
1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	87
1.5 Tuotokset ja laadunhallinta	90
1.5.1 Suoritteiden määrät.....	90
1.5.2 Palvelukyky ja suoritteiden laatu	94
1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	99
1.6.1 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen henkilöstö	99
1.6.2 TE-toimistojen henkilöstö.....	114
1.7 Tilinpäätösanalyysi.....	126
1.7.1 Rahoituksen rakenne	126
1.7.2 Talousarvion toteutuminen	128

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma	134
1.7.4 Tase	136
1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	139
1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	140
1.9.1. Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat tiedot	140
1.9.2. Takaisinperintätiedot ja EU-rahoitukseen liittyvät sääntöjenvastaisuudet	140
2 Talousarvion toteutumalaskelma	143
3 Tuotto- ja kululaskelma	154
4 Tase	156
5 Liitetiedot	159
6 Allekirjoitus	180
7 Tilintarkastajan merkintä	181

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

ELY-keskukset perustettiin vuonna 2010 ja vuosi 2018 oli siis ELY-keskusten yhdeksäs toimintavuosi. Maakunnalliset TE-toimistot perustettiin vuonna 2013. ELY-keskusten ja TE-toimistojen toiminta oli vuonna 2018 monin tavoin onnistunutta. Toiminnan vaikuttavuus parani monella osa-alueella ja asiakkaiden antama palaute oli entistäkin positiivisempaa. Myös henkilöstön työtyytyväisyys koheni.

ELY-keskusten nykyiselle strategiakaudelle 2016 - 2019 laadittiin Aluehallintoviranomaisten ja ELY-keskusten yhteinen strategia-asiakirja, jossa määriteltiin valtion aluehallintoviranomaisille yhteiset strategiset painopisteet ja yhteiset toimintatavat. Strategia-asiakirja toteuttaa osaltaan hallitusohjelman ja sen kärkihankkeiden tavoitteita. Valtion aluehallinnon yhteiseksi tavoitteeksi määriteltiin edellytyksien luominen alueiden vahvuuksiin perustuvalla kestäväällä kasvulla ja hyvinvoinnilla.

ELY-keskusten tulossopimusten yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet on jaettu kolmeen painopisteeseen. Ihmiset ja yhteisöt -painopisteen tavoitteena on lisätä ihmisten ja yhteisöjen hyvinvointia, osaamista ja työllisyyttä sekä parantaa osallisuutta ja turvallisuutta. Yritykset ja elinkeinot -painopisteen mukaan ELY-keskukset edistävät elinkeinoelämän monipuolistumista, kansainvälistymistä ja yritysten elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä ennakoivasti ja kestävästi. Ympäristö ja luonnonvarat -painopisteen tavoitteena on edistää ympäristön hyvää tilaa, kestävästä yhdyskuntakehitystä, luonnon monimuotoisuutta ja tuottaa kasvua luonnonvarojen kestävästä käytöstä. Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden lisäksi ELY-keskuksilla on toiminnalliseen tehokkuuteen, tuotoksiin ja laadunhallintaan sekä henkisten voimavarojen hallintaan ja kehittämiseen liittyviä tulostavoitteita.

Taloukasvun arvioidaan vuonna 2018 olleen noin 2,5 prosenttia. Työllisiä oli vuonna 2018 keskimäärin 2.540.000, mikä oli 67.000 enemmän kuin edellisvuonna. Työllisyysasteen trendiluku oli vuoden lopussa 72,5 %. Työttömien työnhakijoiden määrä oli vuoden lopussa 257.000, mikä on lähes 40.000 vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Ihmiset- ja yhteisöt -tavoitekokonaisuuteen liittyvien tavoitteiden toteutumisessa onnistuttiin tietyiltä osin. Hyvän työllisyyskehityksen käänköpuolena osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen nousi kaikkia alueita koskevaksi haasteeksi ja rekrytointiongelmia koskeva tulostavoite jäi saavuttamatta kaikilla ELY-keskusalueilla. Toisaalta vaikeasti työllistyvien määrässä tavoitteisiin päästiin kautta maan vahvistuneen työvoiman kysynnän ja TE-toimistojen toiminnan avulla.

Yritykset ja elinkeinot -tavoitekokonaisuuteen liittyvien tavoitteiden osalta ei tavoitetasoon kaikilta osin päästy. Tiestön kunnan ja liikenteen asiakastytyytyväisyyden osalta tavoitteet jäivät pääosin saavuttamatta, varsinkin päällystetyn tieverkon kunto vaatisi vähintään käytössä olleen rahoituksen, jotta tiestön kunnan heikentyminen ei kiihtyisi. Huonokuntoisiin siltoihin liittyvä kunnostamiseen tavoite saavutettiin, mutta rahoituksen vähentyessä myös siltojen kuntoa ei pystytty säilyttämään edes nykyisellä tasolla. Alueiden ja yritysten elinvoimaisuuden ja kilpailukykyyn edistämiseksi Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman tarjoamilla keinoilla oli keskeinen merkitys ja rahoituksen kysyntä oli aktiivista. Uusien yritysten perustamisessa jäätin tavoitteesta, mutta Pk-yritysten t&k -toiminta oli hyvinkin aktiivista.

Ympäristö ja luonnonvarat -tavoitekokonaisuuden osalta onnistuttiin pääpiirteissään suunnitellusti niin alueiden käytön, ympäristön- ja luonnonsuojelun kuin vesistötehtävien ja vesienhoidon tehtäväkokonaisuuksissa.

Hallitusohjelman mukaisesti valtion aluehallinto uudistaa toimintatapojaan edistämällä digitalisaatiota. ELY-keskusten ja TE-toimistojen osalta kehittämistyötä toteuttaa osaltaan vuosina 2018 – 2019 IPA (iskukykyiset palvelut)- ohjelma, joka on suoraa jatkoa Iskukykyinen ELY2-ohjelmalle vuosina 2015-2017. Kaksivuotisen ohjelman (2018-2019) kokonaiskustannukset (ml. hallintokustannukset) ovat noin 3,5 M€. Ohjelma tukee noin 30 projektin toteuttamista. IPA-ohjelman hankekokonaisuuksia yksinkertaistettiin vuoden 2018 lopussa: toimintatavat ja työkalut, palvelut sekä muutoksen johtaminen.

ELY-keskukset ja TE-toimistot ovat olleet tiiviisti mukana valmistelemissa maakuntauudistusta ja Luovavirastouudistusta. Uudistus on viivästynyt ja tämän hetkisen tiedon mukaan uudistuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021. Tällöin ELY-keskukset, TE-toimistot ja KEHA-keskus lakkaisivat.

Maakuntauudistuksen valmistelutehtävät ovat vaatineet resursointia varsinkin esimiesten osalta, mutta myös asiantuntijat ovat osallistuneet valmistelutyöhön. ELY-keskukset ovat muutoksesta ja siihen liittyvästä epävarmuudesta huolimatta ilahduttavan hyvin huolehtineet palvelukyvyistä ja henkilöstön hyvinvoinnista, mikä ilmenee asiakkaiden entisestään parantuneissa palautteissa ja henkilöstön työtyytyväisyyden nousussa.

ELY-keskuksissa henkilöstön työtyytyväisyyden kokonaisindeksi oli 3,62 (vuonna 2017 3,57) ja TE-toimistoissa työtyytyväisyysindeksi oli 3,47 (vuonna 2017 3,39). Asiakkaiden antama palaute ELY-keskusten palveluista on jatkanut paranemistaan. Kokonaisarvio oli 4,16, kun vuotta aiemmin se oli 4,11. Tulos kertoo siitä, että sähköisiin palveluihin siirtyminen on onnistunut hyvin. Erityisen tyytyväisiä asiakkaat olivat palvelun asiantuntemukseen ja annettuun neuvontaan. Tyytyväisyys käsittelyn nopeuteen on muita osatekijöitä alempana.

Vuonna 2018 ELY-keskukset ja KEHA-keskus käyttivät toimintamenoja n. 172 M€, mikä oli n. 0,1 M€ vähemmän kuin edellisellä vuonna. TE-toimistot käyttivät vuonna 2017 toimintamenoja n. 171,9 M€, mikä on n. 14,6 M€ enemmän kuin vuonna 2017. Vuonna 2019 ELY-keskusten toimintamenomomentille on budjetoitu n. 170 M€ ja TE-toimistojen toimintamenomomentille n. 172 M€.

Vuonna 2018 ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen tehtäviä hoidettiin 2.948 henkilötyövuoden voimin, mikä oli 8 henkilötyövuotta vähemmän kuin vuonna 2017. TE-toimistoissa henkilötyövuosia tehtiin 3.032, mikä oli 129 henkilötyövuotta enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Maakuntauudistukseen valmistauduttaessa virastot ovat nostaneet lähivuosien tärkeimmiksi kehittämiskohteiksi resurssien turvaamisen, palvelukyvyn varmistamisen sekä henkilöstön työkyvyn ja työhyvinvoinnin tukemisen. ELY-keskuksissa oli rekrytoinneissa ongelmia varsinkin teknisen alan osaajien saamisessa. ELY-keskusten huolena on edelleen tulevien vuosien rekrytoinnit ja riittävän osaamisen turvaaminen alueilla. Henkilöstön osaamista, ammattitaitoa ja muutosvalmiuksia onkin vahvistettu ja kehitetty erilaisten koulutusten ja valmennusten avulla. ELY-keskusten asiantuntijoiden tehtävissä tulee jatkossa korostumaan enemmän monialaisuus kuin yhden asian asiantuntijuus.

1.2 Tuloksellisuus

ELY-keskusten toiminnan tuloksellisuutta arvioidaan toiminnan vaikuttavuuden ja tuottavuuden kautta. Kokonaisuutena voidaan arvioida, että tuloksellisuus on pysynyt edellisten vuosien tasolla tai jopa parantunut edellisistä vuosista. Toiminnan vaikuttavuus parani monella osa-alueella ja ELY-keskusten toiminta oli tavoitteiden mukaista.

Kokonaistuottavuus laski monessa ELY-keskuksessa edelliseen vuoteen verrattuna. Tätä selittää mm. henkilöstökulujen ja muiden oman toiminnan kulujen lisääntyminen. Henkilöstömäärä kasvoi TE-toimistoissa huomattavasti lisääntyneiden tehtävien myötä. ELY-keskusten tuottamat suoritelmäärät kasvoivat (pl. työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät) edellisestä vuodesta. Joidenkin suoritteiden osalta oli laskua edelliseen vuoteen verrattuna.

Seuraavassa tarkastellaan tarkemmin ELY-keskusten tulostavoitteita ja arvioita tavoitteiden toteutumisesta. ELY-keskusten tulostavoitteet on luokiteltu aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten yhteisessä strategia-asiakirjassa määriteltyihin strategiaan painopisteisiin. Tulostavoitteiden toteutumista seurataan tulostavoitemittareiden avulla, joista osa on numeerisia indikaattoreita ja osa puolestaan sanallisia mittareita, joissa ELY-keskukset itse arvioivat tavoitteiden toteutumista. ELY-keskusten tulostavoitteiden ja seurantamittareiden tiedot päivitetään kaksi kertaa vuodessa valtion tulostietopalvelu Netraan. (www.netra.fi)

Numeeristen indikaattorien toteumatiedot vuosilta 2016-2018 ja tavoitearvot vuodelle 2018 on koottu taulukoihin kunkin tulostavoiteryhmän yhteyteen. Myös sanallisista mittareista on laadittu tiiviit analyysit. ELY-keskusten yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaavat tulostavoitteet on luokiteltu seuraaviin painopisteisiin:

- Ihmiset ja yhteisöt
- Yritykset ja elinkeinot
- Ympäristö ja luonnonvarat

ELY-keskusten analyysit yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisesta ovat luvussa 1.3.

ELY-keskusten toimintatavoille on yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden lisäksi asetettu hallitusohjelmasta ja strategia-asiakirjasta johdettuja tavoitteita ja mittareita, joilla kuvataan toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotoksien ja palvelujen laadun kehittymistä.

Tuotoksia ja laadunhallintaa kuvaavien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan myös luvussa 1.5 sekä henkisten voimavarojen hallintaa kuvaavien tulostavoitteiden toteutumista raportoidaan luvussa 1.6. ELY-keskukset esitetään ELY-asetuksessa luetellussa järjestyksessä. ELY-keskuksista käytetään seuraavia lyhenteitä:

Uudenmaan ELY-keskus	UUD
Varsinais-Suomen ELY-keskus	VAR
Satakunnan ELY-keskus	SAT
Hämeen ELY-keskus	HÄM
Pirkanmaan ELY-keskus	PIR
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	KAS
Etelä-Savon ELY-keskus	ESA
Pohjois-Savon ELY-keskus	POS
Pohjois-Karjalan ELY-keskus	POK
Keski-Suomen ELY-keskus	KES

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	EPO
Pohjanmaan ELY-keskus	POH
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	POP
Kainuun ELY-keskus	KAI
Lapin ELY-keskus	LAP

Taulukoiden merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Ihmiset ja yhteisöt

- Ihmisten työllisyys, osaaminen ja osallisuus lisääntyvät

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus %*	2016	29,7	23,3	25,7	20,9	27,0	21,8	32,6	28,5	28,4	27,2	28,4	27,3	24,3	25,5	24,7	26,9
	2017	36	34	45	33	33	30	29	36	29	36	33	31	33	42	36	34
	tot 2018*	43	39	38	39	43	39	41	44	41	36	40	44	39	51	39	41
	tav 2018	22	23	28	22	23	23	23	23	23	23	23	23	23	27	23	23
Virta yli 3kk työttömyyteen %	2016	53,8	44,5	46,2	45,2	52,8	46,6	45,5	36,3	41,6	46,1	41,3	43,9	48,9	43,5	45,0	47,3
	2017	48,9	41,2	38,4	45,3	39,7	44,3	45,5	34,6	41,8	39,1	37,4	39,4	45,9	41,6	43,1	44,0
	tot 2018	47	40	41	43	43	43	42	37	42	42	36	37	41	40	40	42,0
	tav 2018	35	35	35	35	35	35	33	30	35	35	35	35	35	35	35	35,0
Virta yli 3kk työttömyyteen alle 25-vuotiailla %	2016	41,3	33,1	36,3	35,7	47,6	36,6	36,9	20,2	32,6	39,5	34,4	37,7	44,6	30,7	31,8	37,2
	2017	32,2	23,7	30,0	33,1	27,7	34,0	33,6	19,7	32,4	28,3	30,6	30,2	39,7	30,2	30,3	32,0
	tot 2018	30	28	29	33	33	35	31	24	33	33	30	29	36	27	30	31,0
	tav 2018	25	22	24	23	28	24	22	19	24	24	24	24	29	24	24	25,0
Vaikeasti työllistyvien määrä	2016	59554	18157	8165	15213	23147	14357	5681	9934	8018	14032	4905	6022	15500	3279	7649	213866
	2017	53718	16187	7349	14065	18899	13291	5147	9076	7924	12172	4350	5695	14355	2718	6683	191629
	tot 2018	45480	7905	4729	12213	5302	11051	4316	4915	6866	10102	3484	4813	11756	2345	3643	138920
	tav 2018	47000	9500	5700	13500	7200	12400	4900	5800	7650	11450	4150	5550	13650	2550	4200	155200
TE -palvelun kokonais-tehokkuus	2016
	2017
	tot 2018	100	81	83	98	91	84	79	84	87	79	113	80	97	89	100	90
	tav 2018	100	92	100	96	82	86	85	94	86	100	110	85	95	100	100	94
TE -palvelun kohtaanto-tehokkuus	2016
	2017
	tot 2018	80	81	83	72	88	81	79	81	71	79	113	76	91	89	100	84
	tav 2018	82	88	100	82	82	84	85	92	90	90	110	85	90	92	100	90
TE -palvelun kustannus-tehokkuus	2016
	2017
	tot 2018	100	81	74	98	91	84	74	84	87	75	78	80	97	65	84	83
	tav 2018	100	92	100	96	82	86	82	95	82	100	110	85	95	100	82	92
3 kk ammat. työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus %	2016	35,7	38,2	39,0	40,0	33,4	54,8	46,4	35,4	43,4	46,9	42,4	38,5	43,3	30,9	42,8	40,6
	2017	39,0	27,3	25,5	40,0	30,7	46,7	45,2	31,2	37,5	51,4	38,3	36,6	41,7	42,7	39,8	38,1
	tot 2018	35	29	23	41	30	45	45	31	37	48	34	35	44	38	40	37,0
	tav 2018	36	33	33	35	34	37	35	32	36	40	36	35	36	36	36	35,5
3 kk palkkatuetun työn jälkeen työttömäksi jääneiden osuus %	2016	41,7	52,6	58,4	48,8	49,4	56,8	51,5	50,6	53,2	54,4	51,4	42,4	55,7	59,8	56,1	50,5
	2017	44,6	44,0	58,5	55,4	45,0	59,3	58,8	52,5	55,6	52,0	48,9	43,4	56,1	53,9	56,5	50,9
	tot 2018	44	50	52	49	39	55	52	51	51	51	45	37	51	54	55	48,0
	tav 2018	36	39	50	46	43	46	43	45	49	47	42	39	47	48	46	43,0

* rekrytointiongelmat: toteumatieto vuodelta 2018 on keskiarvo 2018 I-III vuosineljänneistä ja 2017 IV vuosineljännes

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Virta yli 3 kk työttömyyteen maahanmuuttajilla (kansalaisuus) %	2016
	2017	51,9	41,4	41,3	40,1	27,1	35,8	32,5	32,7	42,5	37,2	37,7	37,4	34,4	22,6	40,0	43,9
	tot 2018	52	43	43	37	40	35	31	37	34	36	30	35	35	24	32	43,0
	tav 2018	46	42	42	37	38	48	34	33	38	38	38	37	38	24	38	40,0
3 kk kotouttamiskoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus %	2016
	2017	30,0	20,8	29,2	28,4	32,2	24,8	29,9	16,3	41,8	32,1	27,5	23,7	22,2	10,5	42,4	28,4
	tot 2018	30	27	39	25	23	21	23	20	37	19	27	16	14	15	23	26,0
	tav 2018	30	25	34	32	34	30	30	21	38	32	32	27	30	20	31	30,0

Ihmisten työllisyys, osaaminen ja osallisuus lisääntyvät -tavoitteen mittarit muodostuvat lähinnä ELY-keskusten ja TE-toimistojen toimintaa kuvaavista indikaattoreista. Tavoitteiden toteutumisessa suuri merkitys on alueellisella työmarkkinoiden kysynnällä ja tarjonnalla ja mittarien kehityksestä näkykin, että noususuhdanteen jatkuessa työllisyys parani ja työttömyyden lasku jatkui voimakkaana.

Elokuussa 2017 alkoi viiden ELY-keskuksen (Varsinais-Suomi, Satakunta, Pirkanmaa, Pohjois-Savo ja Lappi) alueella kuntakokeilu, jossa osa TE-toimiston asiakkaista siirtyi kunnan asiakkaiksi. Näin ollen toimistolla ei ole ollut mahdollisuutta vaikuttaa näiden asiakkaiden osalta tuloksiin vuoden 2018 osalta. Kuntakokeilut päättyivät vuoden 2018 lopussa.

Rekrytointiongelmat ovat pahentuneet kiihtyneen työvoiman kysynnän myötä ja kaikilla alueilla jäätiin selvästi asetetuista tavoitteista. Koko maan tasolla rekrytointiongelmia koki alustavien arvioiden mukaan 41 % toimipaikoista, kun vuonna 2016 vastaava luku oli 34 %. Alustavien tulosten mukaan rekrytointiongelmiä näyttäisi helpottuneen Satakunnassa, mutta tavoitteeseen ei sielläkään päästy. Keski-Suomessa pysyttiin edellisvuoden tasolla. Muita vaikeampi tilanne on Kainuussa, joissa rekrytointiongelmista raportoi yli puolet toimipaikoista. Lopulliset tiedot saadaan maaliskuun 2019 aikana.

Virta yli 3 kk työttömyyteen oli haasteellinen tavoite, eikä tavoitteeseen päästy yhdelläkään alueella, vaikka parannusta edellisvuoteen nähden on tapahtunutkin koko maan tasolla ja kymmenen ELY-keskuksen toiminta-alueella. Koko maan tasolla 42 % työttömyysjaksoista venyi yli 3 kuukauden kun tavoite oli 35 %. Vastaavasti myös **nuorten alle 25 -vuotiaiden työttömien virta yli 3 kuukauden työttömyyden** - mittarin osalta jäätiin tavoitteesta kautta maan. Edellisvuoteen verrattuna tilanne on parantunut yhdeksän ELY-keskuksen alueella.

Pitkäaikaistyöttömyys laski kiihtyvällä vauhdilla vuonna 2018, vaikeasti työllistettäviä oli koko maan tasolla noin 53.000 vähemmän kuin edellisvuonna. **Vaikeasti työllistettävien määrälle** asetettuihin tavoitteisiin päästiin kaikilla ELY-keskusalueilla.

Ammatillisen työvoimakoulutuksen ja palkkatuen vaikuttavuutta mitataan ELY-keskuksille asetettujen kahden tavoitteen kautta: **3 kk ammatillisen työvoimakoulutuksen ja palkkatuetun työn jälkeen työttömäksi jääneiden prosenttiosuudella**. Vaikka kehityssuunta on ollut molempien tavoitteiden osalta myönteistä, jäätiin koko maan tasolla asetetuista tavoitteista. Ammatilliselle työvoimakoulutukselle asetettuun tavoitteeseen pääsivät Uusimaa, Varsinais-Suomi, Satakunta, Häme, Pohjois-Savo, Etelä-Pohjanmaa ja Pohjanmaa. Palkkatuetulle työlle asetettuun vaikuttavuustavoitteeseen pääsivät Pirkanmaa ja Pohjanmaa.

Vuodesta 2017 alkaen ELY-keskuksilla on ollut kaksi tulostavoitetta liittyen maahanmuuttajien palveluihin: **Maahanmuuttajien virta yli 3 kuukauden työttömyyteen ja 3 kuukautta kotoutumiskoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus.** ELY-keskukset onnistuivat näissä tavoitteissa varsin hyvin.

Kotoutumiskoulutukselle asetetuista tavoitteista jäätiin ainoastaan Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa. Maahanmuuttajien virta yli 3 kk työttömyyteen asetetusta tavoitteesta jäätiin Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla ja Pohjois-Savossa.

Ihmiset ja yhteisöt

- Ihmisten kokema hyvinvointi ja turvallisuus paranevat

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Pakolaisten toteutuneet kuntasijoituspaikat kpl	2016	1307	290	-	-	354	-	-	484	-	-	-	235	467	-	172	3309
	2017	859	258	-	-	451	-	-	494	-	-	-	369	270	-	241	2942
	tot 2018	305	123	-	-	335	-	-	236	-	-	-	145	124	-	160	1454
	tav 2018	915	520	-	-	660	-	-	450	-	-	-	355	380	-	220	3500
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus %	2016	96	95	92	91	94	89	94	93	96	91	95	96	93	98	79	94
	2017	99	99	96	100	99	99	100	100	99	99	99	100	99	99	97	99
	tot 2018	91	89	87	81	90	92	90	90	92	86	92	93	90	93	75	90
	tav 2018	90	95	95	100	100	92	95	95	95	90	90	90	93	95	90	..
Asukkaiden määrä merkittävillä tulvariskialueilla	2016	528	9202	-	56	..	749	-	-	-	0	670	-	475	-	5102	..
	2017	627	9217	-	60	..	762	-	-	-	0	664	-	481	-	5034	..
	tot 2018	651	8996	-	63	..	759	-	-	-	0	744	-	1051	-	5065	..
	tav 2018	480	9000	-	52	..	2416	-	-	-	0	760	-	475	-	3060	..
Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon .	2016	-	-	-	..	-	-	..	-
	2017	3,3	3,1	-	-	3,2	3,2	-	3,0	-	3,0	2,7	-	3,0	-	2,6	..
	tot 2018	-	-	-	..	-	-	..	-
	tav 2018	-	-	-	..	-	-	..	-
Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä	2016	594	370	-	-	207	184	-	297	-	159	317	-	260	-	109	2407
	2017	648	371	-	-	185	140	-	250	-	186	267	-	230	-	73	2350
	tot 2018	645	355	-	-	203	120	-	268	-	242	223	-	237	-	99	2392
	tav 2018	681	350	-	-	199	181	-	307	-	156	263	-	272	-	145	2554
Sanallinen tavoite: Kulttuurin saavutettavuuden edistäminen																	

ELY-keskukset edistävät monin tavoin ihmisten hyvinvointia ja turvallisuutta. Yhteiset tulostavoitteet liittyvät pakolaisten kotouttamiseen, elintarvikkeiden tuotannon turvallisuuteen, tulvariskien hallintaan sekä liikenteen toimivuuteen ja turvallisuuteen.

Pakolaisten toteutuneet kuntasijoituspaikat -mittarilla tarkoitetaan kansainvälistä suojelua saaville ELY-keskusten osoittamia kuntopaikkoja, jotka on käsitelty ja hyväksytty kunnanvaltuustossa tai -hallituksessa. **Pakolaisten toteutuneiden kuntasijoituspaikkojen** osalta määrä puolittui edellisvuodesta, mutta kuntopaikkoja on ollut hyvin tarjolla. Asetetusta tavoitteesta jäätiin koko maan tasolla yli 2.000 kpl useista eri syistä, joihin ELY-keskuksen keinoin on vaikea vaikuttaa.

Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus -tavoite kertoo sitä, kuinka hyvin elintarvikeketju täyttää säädösten vaatimukset ja kuvaa siis elintarviketurvallisuutta ja siitä, kuinka hyvin elintarvikeketjun

valvonnalle asetetut tavoitteet saavutetaan. Tavoitetta on edistetty valvontatarkastuksilla, koulutuksilla ja kehittämishankkeilla. Tulostavoitteeseen päästiin neljän ELY-keskuksen alueella.

Tulvariskien hallinnan toimenpiteillä pyritään vähentämään tulvariskejä ja asukkaiden määrää tulvariskialueilla. **Asukasmäärät merkittäville tulvariskialueilla** ovat paikoitellen hieman nousseet, johtuen mm. merkittävien tulvariskialueiden uudelleenarvioinnista vuoden 2018 lopussa. Aiemmat arviot perustuivat 21 merkittävään tulvariskialueeseen, vuodesta 2018 lähtien 22 alueeseen.

Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon - tulostavoitteen tiedot pohjautuvat kyselytutkimukseen, joka tehdään joka toinen vuosi. Vuonna 2018 kyselyä ei tehty, seuraava kysely tehdään vuonna 2019.

Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä kasvoi edellisvuodesta hieman, koko maassa onnettomuuksia kirjattiin 2.392, mikä on noin 40 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Eniten onnettomuuksien määrä kasvoi Keski-Suomen ELY-keskusten alueella. Tavoitteeseen pääsi kuusi ELY-keskusta.

ELY-keskukset edistävät alueillaan **asukkaiden mahdollisuutta osallistua kulttuuriin** ja edistävät kulttuuriympäristön kehittymistä sekä vahvistavat toimijoiden välistä yhteistyötä ja luovien alojen yrittäjyyttä. ELY-keskusten toiminta on tässä suhteessa onnistunut tavoitellusti lähes kautta maan. Toimenpiteitä ovat olleet tiedottamisen lisäksi mm. erilaiset verkostoitumis- ja infotilaisuudet ja alan toimijoiden muodostamien kehittämisfoorumien aktivointi. Luovien alojen työllisyyttä ja yrittäjyyttä on edistetty useilla alueilla varsinkin maaseutuohjelmasta rahoitetuilla hankkeilla. Leader-ryhmien kautta on panostettu paikalliskulttuurin edistämiseen erityisesti harvaan asutuilla seuduilla. Yrityksiä on aktivoitu CreMA -määrärahan käyttöön eri puolilla maata. Kulttuurimatkailu ja maaseutumatkailu nousevat monilla alueilla kehittämiskohteiksi.

Yritykset ja elinkeinot

- Elinkeinoelämä monipuolistuu ja kansainvälistyy ja sen kilpailukyky kasvaa

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Uudet kansainvälistyvät yritykset (Ei tietoja 2017, 2018)	2016	190	177	10	41	104	47	37	75	8	420	43	24	58	17	80	1331
	2017	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	tot 2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	tav 2018	555	170	55	100	290	30	40	80	35	80	70	130	160	25	25	1845
Maatalouden fosforitase	2015	-1,4	0,2	1,2	-1,9	0,6	-0,9	1,8	2,4	0,5	1,2	5,9	9,7	3,2	4,0	2,8	4,3
	2017	1,7	3,1	1,6	-0,5	0,8	0,5	2,6	5,7	3,0	3,5	7,2	9,5	4,2	5,6	4,4	5,8
	tot 2018	-
	tav 2018	-1,8	1	1,2	0,9	0,92	0,64	3,99	4	3	2,79	5,0	9,2	3,16	4,3	5,29	..
Maatalouden tyyppitase	2016	46,4	54,8	47,0	28,2	31,6	31,6	34,1	43,6	16,8	32,2	62,3	74,9	42,2	41,7	33,6	48,8
	2017	52,5	63,4	45,6	31,5	24,4	31,1	37,2	68,7	33,0	37,7	61,4	73,0	47,6	57,9	42,4	53,7
	tot 2018	-
	tav 2018	40,13	57	50	28,1	29,83	43,35	34	55	38	42,04	50	74	47,61	46	55,41	..
Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon	2016	-	-	-	..	-	-	..	-
	2017	2,9	2,8	-	-	2,9	2,8	-	2,6	-	2,6	1,8	-	2,4	-	2,6	2,6
	tot 2018	2,3	2,3	-	-	2,4	2,5	-	2,2	-	2,4	2,0	-	2,2	-	2,4	2,3
	tav 2018	2,7	2,7	-	-	2,7	2,7	-	2,7	-	2,7	2,7	-	2,7	-	2,7	2,7
Päällystettyjen teiden kunto km	2016	240	93	-	-	81	73	-	98	-	49	70	-	140	-	61	905
	2017	195	71	-	-	65	46	-	80	-	14	32	-	127	-	119	750
	tot 2018	204	97	-	-	71	46	-	111	-	18	50	-	143	-	97	837
	tav 2018	200	65	-	-	65	45	-	75	-	20	35	-	130	-	120	755
Eri rahoitustoimenpit. kautta syntyneiden yritysten määrä	2016
	2017	2267	580	255	358	811	306	195	302	187	371	214	341	459	63	339	7058
	tot 2018	2753	678	311	528	961	413	222	347	255	425	265	345	558	86	387	8534
	tav 2018	2855	715	320	500	1400	500	310	500	320	455	340	435	800	150	400	10000
Yritysten investoinnit t&k-työhön	2016
	2017	1629	281	88	177	372	83	119	111	126	270	91	106	345	30	71	3899
	tot 2018	1607	275	79	182	355	92	139	115	103	236	82	85	283	26	98	3757
	tav 2018	760	200	40	120	210	50	60	60	50	160	70	60	250	20	90	2200

ELY-keskukset edistävät alueensa elinkeinoelämää, sen monipuolistumista ja kansainvälistymistä. Hallitusohjelman mukaisesti kilpailukykyyn parantumista ja uusien työpaikkojen syntymistä edistetään varsinkin bio- ja kiertotaloudessa, uusilla kasvualoilla, kannattavalla ruuantuotannolla sekä luonnon virkistyskäyttöön pohjautuvaa liiketoimintaa kannustamalla. ELY-keskukset varmistavat myös ruuan tuotannon vastuullisuuden ja turvallisuuden. Liikenneväylien kunnon ylläpito ja parantaminen edesauttavat osaltaan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Uusien kansainvälistyvien yritysten osalta ELY-keskuskohtaista tavoitteen toteumaa ei nyt arvioitu, sillä kirjaamiskäytännössä on ollut vaihtelua ja tavoitearvojen asetannassa oli epäyhtenäisyyttä. **Pk- yritysten investoinnit t&k-työhön** -tulostavoitteessa kaikki ELY-keskukset pääsivät tavoitteeseen, vaikkakin investointien määrä hieman putosi edellisvuodesta. Pääosa t&k -hankkeista sai rahoitusta Business Finlandin kautta, mutta myös maaseutuohjelman ja rakennerahastojen -toimenpiteitä hyödynnettiin. Maaseutuohjelman merkitys korostui etenkin Pohjois-Karjalassa ja Kainuussa.

Eri toimenpiteiden kautta syntyneiden yritysten määrä muodostuu myönnettyjen starttirahojen ja rakennerahaston sekä maaseuturahaston yritystukien avulla syntyneiden yritysten kokonaismäärästä. Starttirahan osuus tulostavoitteena olevien uusien yritysten määrästä on n. 95 %. Eri toimenpiteiden avulla syntyneiden uusien yritysten määrä kasvoi edellisvuodesta lähes 1.500 yrityksellä. Silti uusien yritysten perustamisessa jäätii asetetusta tavoitteesta, joka oli 10.000, noin 1.500 yrityksellä. Starttirahojen kysyntä on koko maan tasolla ilahduttavasti kasvanut edellisvuodesta, starttirahoja myönnettiin vuonna 2018 yhteensä alustavien tietojen mukaan 8.110 kappaletta.

Liikenneväylien ylläpito ja niiden kunnon parantaminen edesauttavat osaltaan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. ELY-keskuksille on asetettu tavoite **huonokuntoisten ja erittäin huonokuntoisten päällystettyjen teiden enimmäispituudelle vilkkaan tieverkon osalta**. Koko maan osalta huonokuntoisia päällystettyjä teitä oli 837 km, mikä on 87 kilometriä edellisvuotta enemmän. Ainoastaan Keski-Suomen ja Lapin ELY-keskusten alueilla päästiin asetettuun tavoitteeseen. **Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon** -tavoitteesta (2,7) jäätii kaikilla alueilla ja yleisesti ottaen tulokset heikkenivät edellisvuodesta. Heikoimmat arviot annettiin Etelä-Pohjamaan ELY-keskuksen alueella.

Elintarvikeviennin edistämisessä maaseutuohjelman hanke- ja yritystuet ovat olleet keskeinen instrumentti, jolla on tuettu tavoitteen saavuttamista. Alueellisten hankkeiden lisäksi yritykset ovat mukana erilaisissa ylimaakunnallisissa ja valtakunnallisissa hankkeissa. Esim. Business Finlandin elintarvikealan Food From Finland -vientiohjelman merkitystä on korostettu. Team Finland -palvelumallin hyödyntäminen on myös ollut olennaista. Monen ELY-keskuksen alueella koottiin yritysryhmiä osallistumaan tammikuussa 2019 järjestettäviin Grüne Woche –elintarvikemessuille. Nousussa on matkailun ja elintarvikealan kytkeminen toisiinsa ja lähiruokahankkeiden tukeminen. ELY-keskukset ovat arvioineet, että asetetut tavoitteet saavutettiin pääosin vuoden 2018 osalta ja kehityssuunta on positiivinen.

Maaseudun elinvoimaisuutta ja elinkeinojen kilpailukykyä on edistetty lähinnä maaseutuohjelman tarjoamalla mahdollisuuksilla ja erityisesti elinkeinojen ja yritystoiminnan kehittämällä. Tavoite on laaja-alainen ja siihen voidaan vaikuttaa monilla muillakin ELY-keskuksen palveluilla, mm. omistaja- ja sukupolven vaihdosten tukemisella, infrastruktuurin kehittämällä ja ympäristön tilaa kohentavilla toimilla. Leader-ryhmien rooli on korostunut maaseudun elinvoimaisuuden edistämisessä. ELY-keskukset arvioivat, että asetetut tavoitteet on pääosin saavutettu. Jotkut ELY-keskukset ovat korostaneet alkutuotannon haastavan taloustilanteen vaikutusta maatalojen kannattavuuteen. ELY-keskukset ovat edistäneet **ruuan tuotantovarmuutta ja turvallisuutta** Mavin, Eviran (Ruokavirasto) ja Tukesin valvontasuunnitelmien mukaisesti.

Maatalouden fosfori- ja typpitaseen tiedot vuodelta 2018 saadaan vasta syksyllä.

Yritykset ja elinkeinot
- Kestävä bio- ja kiertotalous, energiaomavaraisuus sekä digitaalinen liiketoiminta kasvaa

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Kalatalouden arvoketjun arvo milj. eur	2016	-	387	-	-	-	-	-	217	-	-	-	-	-	-	103	..
	2017	-	423	-	-	-	-	-	218	-	-	-	-	-	-	113	..
	tot 2018	-	..	-	-	-	-	-	..	-	-	-	-	-	-
	tav 2018	-	385	-	-	-	-	-	230	-	-	-	-	-	-	117	..
Painorajoitteiset ja huonokuntoiset sillat	2016	41	78	-	-	42	28	-	57	-	22	61	-	74	-	41	444
	2017	38	74	-	-	39	26	-	55	-	19	60	-	70	-	39	420
	tot 2018	36	73	-	-	37	26	-	53	-	18	54	-	70	-	39	406
	tav 2018	40	73	-	-	37	27	-	60	-	22	61	-	70	-	39	429
Sanallinen tavoite: Uusiutuvia luonnonvaroja hyödyntävät virkistys- ja luontopalvelut																	
Sanallinen tavoite: Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen																	
Sanallinen tavoite: Kasvun kärkialojen yritystoiminnan edistäminen erityisesti pilotti- ja demonstraatiotoiminnalla																	

ELY-keskukset edistävät alueensa elinkeinoelämää, sen monipuolistumista ja kansainvälistymistä. Hallitusohjelman mukaisesti kilpailukyvyyn parantumista ja uusien työpaikkojen syntymistä edistetään varsinkin bio- ja kiertotaloudessa, uusilla kasvualoilla, kannattavalla ruuantuotannolla sekä luonnon virkistyskäyttöön pohjautuvaa liiketoimintaa kannustamalla. Liikenneväylien kunnon ylläpito ja parantaminen edesauttavat osaltaan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Kalatalouden arvoketjun arvo on ollut parina viime vuonna nousussa. Vuoden 2018 tietoja ei vielä ollut saatavilla. Tulostavoite muodostuu kalastuksen saaliin arvosta sekä toimialan jalostuksen, tukkukaupan ja vähittäiskaupan liikevaihdosta. Kalatalouden arvoketjua on lisätty mm. kalatalousrahaston hankkeilla ja vesienkunnostushankkeilla.

Tulostavoitteena oleva **painorajoitteisten ja huonokuntoisten siltojen enimmäismäärä** alueilla tukee elinkeinoelämän ja varsinkin bio- ja metsätalouden toimintaedellytyksiä. Tavoitteessa on edetty myönteiseen suuntaan myös vuonna 2018. Koko maan tasolla huonokuntoisten siltojen määrä oli 406 kun tavoite oli 429. Kaikki ELY-keskukset pääsivät asetettuihin tavoitteisiin.

Uusiutuvia luonnonvaroja hyödyntävät virkistys- ja luontopalvelut -tavoitteeseen on päästy onnistuneesti lähes kaikissa ELY-keskuksissa. Tavoitetta on edistetty esim. erilaisilla maaseuturahaston ja rakennerahaston hankkeilla, joissa painopisteinä ovat mm. maaseutumatkailu, erä- ja luontomatkailu sekä vapaa-ajan kalastus ja kalastusmatkailu. Vesistökuunnostuksilla ja kalateiden rakentamisella parannetaan varsinkin kalastukseen liittyvien kohteiden virkistyskäyttömahdollisuuksia ja elvytetään kalakantoja. Samalla edistetään vapaa-ajankalastukseen liittyviä palveluja ja elinkeinoja.

Tärkeä tulostavoitetta tukeva hanke on Etelä-Savon ELY-keskuksen hallinnoima hallituksen Sinisen biotalouden kärkihanke, jonka rahoituspäätökset on tehty ja projektit nyt toteutusvaiheessa. Hankekokonaisuus muodostuu seuraavista kolmesta teemasta: vesialan kansainvälistymisen vauhdittaminen, vesistömatkailun uudet palvelukonseptit ja vesistöjen ravinteiden ja energian kestävä hyödyntäminen. Ilmastonmuutos on otettu huomioon osana biotalouden riskienhallintaa ja ympäristövaikutuksia. Vesitaloustiedon tuottamista ja verkkoviestintää on kehitetty osana luonnonvaratiedon hallintaa.

Valtaosa ELY-keskuksista arvioi, että **yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistämässä** vuodelle 2018 asetettu tavoite on toteutunut ja vähintäänkin alueilla edetään oikeaan suuntaan. Joissakin ELY-keskuksissa tavoitetta on pyritty edistämään maaseutuohjelman hankerahoituksella. ELY-keskukset ovat toteuttaneet tavoitteiden mukaisesti valtakunnallista jättesuunnitelmaa ja alueellisen jättesuunnitelman, ELSUn toimeenpanoa. Alueilla on kehitetty rakennusjätteen vastaanotto- ja kierrätysverkostoa ja tuettu puhdistamolietteiden ja biojätteiden ravinteiden hyödyntämistä. Viidellä alueella on lähdetty toteuttamaan CIRCWASTE-kiertotaloushanketta.

ELY-keskukset edistävät yritystoimintaa erityisesti **kasvun kärkialoilla hyödyntäen pilotti- ja demonstraatiotoimintaa**. Valtakunnallisia kasvun kärkialoja hallitusohjelman mukaan ovat bio- ja kiertotalous, energiaomavaraisuus, digitaalinen liiketoiminta, terveysala ja aineeton tuotanto. Näiden lisäksi alueilla on tunnistettu omia alueellisia painopistealoja. ELY-keskukset ovat osaltaan pyrkineet priorisoimaan esim. maaseutuohjelman ja rakennerahaston hankerahoituksen suuntaamista kärkialoihin.

Ympäristö ja luonnonvarat

- Ympäristön hyvä tila ja kestävä yhdyskuntakehitys paranevat

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Vesihuoltopalvelujen järjestämisen rakennemuutos, vesihuoltolaitosten määrä	2016		
	2017			-									-				..
	tot 2018	36	67	-	54	122	55	33	132	51	132	155	-	102	40	102	1081
	tav 2018	90	168	-	55	165	90	66	139	69	158	219	-	112	43	112	1486
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne kaupunkiseuduilla	2016	79,4	54,0	-	51,8	66,8	43,5	52,3	66,6	52,7	60,1	48,9	-	53,0	52,4	39,4	64,2
	2017	79,6	53,9	-	51,3	67,1	43,6	51,5	66,7	51,7	60,5	48,8	-	52,8	52,0	39,3	64,3
	tot 2018	-
	tav 2018	79,6	55	-	52	66,3	44,4	53	67	53	60	49,4	-	53	52,4	37,6	..
Uudelleen luokitellut pohjavesialueet ja tarkistettut rajaukset kpl	2016	42	54	..	80	30	80	0	40	70	80	30	..	60	0	150	..
	2017	212	95	-	78	45	70	0	40	132	80	67	-	67	185	475	..
	tot 2018	439	143	-	108	109	80	73	40	134	40	24	-	214	81	500	..
	tav 2018	261	158	-	100	95	80	71	40	200	80	150	-	160	70	300	..
Sanallinen tavoite: Alueidenkäytön edistämisen painopisteet																	
Sanallinen tavoite: Itämeren ja vesien hyvä tila																	

ELY-keskukset edistävät ympäristön hyvää tilaa ja elinympäristön laatua. Tavoitteena on lisätä kustannustehokkaasti hiilettömän, puhtaan ja uusiutuvan energian käyttöä sekä energia- ja ravinneomavaraisuutta ja materiaalitehokkuutta. Hyvinvointia ja kestävää kasvua luodaan luonnonvarojen vastuullisesta käytöstä ja elinvoimaisen luonnon varaan rakentuvista palveluista. Vesien ja erityisesti Itämeren tilan parantaminen on tärkeä tavoite. ELY-keskukset edistävät luonnon monimuotoisuutta ja tukevat kestävästä yhdyskuntakehitystä.

Vuodelle 2018 tuli uusi tulostavoite: **Vesihuoltolaitosten määrä**. Kyseessä on toiminnassa olevat laitokset, joille kunnat ovat vahvistaneet toiminta-alueen. Indikaattorin osalta haasteena on, että tavoiteluvuissa on mukana myös laitoksia, joilla ei ole vahvistettua toiminta-aluetta. Pyrkimyksenä on laitosten määrän väheneminen.

Alueidenkäytön edistämässä on uudistuneen MRL:n mukaan keskitytty aiempaa vahvemmin vaikutuksiltaan valtakunnallisiin ja maakunnallisesti merkittäviin asioihin. Painopisteenä on ollut lähinnä kuntien yleiskaavoituksen edistäminen ja tietyillä alueilla tuulivoiman rakentamisen edistäminen.

Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne kaupunkiseuduilla kehittyy pikkuhiljaa tavoiteltuun suuntaan. Vuotta 2018 koskevat tiedot tavoitteen toteutuksesta saadaan kuluvan vuoden syksyn aikana.

Itämeren ja vesien hyvä tila -tavoitteen osalta suurin osa ELY-keskuksista arvioi tavoitteen toteutuneen suunnitellusti ja kaksi ELY-keskusta arvioi, että tavoite on toteutunut vähintäänkin pääosin. Varsinais-Suomessa arvioitiin tavoitteen toteutuneen osittain. Vesien ja merenhoidon suunnitelmien ja toimenpiteiden toteuttamista on jatkettu. Pinta- ja pohjavesien tilan luokittelun aloittamisessa on ollut viivästymisiä mm. tietojärjestelmästä johtuen. **Uudelleen luokitellut pohjavesialueet ja tarkistettut rajaukset** -tavoitteen osalta edettiin pääosin suunnitelmien mukaisesti ja työ jatkuu vuonna 2019.

Ympäristö ja luonnonvarat

- Luonnon monimuotoisuus lisääntyy

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Luonnonsuojelu-alueiden toteutus (ha)	2016	233	1752	-	314	463	621	812	393	387	552	873	-	1482	300	560	8742
	2017	1066	653	-	914	377	589	655	622	535	765	848	-	4028	485	525	12062
	tot 2018	524	521	-	100	956	325	298	610	536	562	1062	-	1359	404	47	7304
	tav 2018	500	600	-	200	550	500	500	650	250	470	950	-	1000	50	150	6370
Sanallinen tavoite: Vesistöjen käytettävyys ja riskienhallinta sekä kalakantojen hyvä tila																	
Sanallinen tavoite: Luontotyyppien ja lajien suojelun edistäminen																	

ELY-keskukset edistävät ympäristön hyvää tilaa ja elinympäristön laatua. Tavoitteena on lisätä kustannustehokkaasti hiilettömän, puhtaan ja uusiutuvan energian käyttöä sekä energia- ja ravinneomavaraisuutta ja materiaalitehokkuutta. Hyvinvointia ja kestävästä kasvuista luodaan luonnonvarojen vastuullisesta käytöstä ja elinvoimaisen luonnon varaan rakentuvista palveluista. Vesien tilan parantaminen on tärkeä tavoite. ELY-keskukset edistävät luonnon monimuotoisuutta ja tukevat kestävästä yhdyskuntakehitystä.

Luonnonsuojelualueita toteutettiin koko maan tasolla selvästi yli asetetun tavoitteen, tavoite ylittyi yli 800 hehtaarilla. ELY-keskuskohtaisesti tavoitteeseen pääsi seitsemän ELY-keskusta. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma Metson toteutuksessa oli vaihtelua alueiden välillä, toisilla alueilla oli runsaasti tarjontaa kun taas toisilla ongelmana oli tarjonnan vähyyttä ja pienuus. Osaltaan myös resurssien puute rajoitti Metso-ohjelman toteutusta.

Vesistöjen käytettävyyteen, riskienhallintaan ja kalakantojen hyvän tilan edistämiseen liittyvät toimenpiteet ovat toteutuneet pääosin suunnitellusti. Tulvariskien alustavia arvioita tehtiin suunnitellusti ja merkittävien tulvariskien hallintasuunnitelmien toimeenpanoa on edistetty.

Tulostavoitetta tukee osaltaan Freshabit LIFE IP -hanke, joka on merkittävä vesiluonnon monimuotoisuutta, vesienhoitoa ja vesistönsuojelua edistävä hanke. Hankkeen toteutuksessa ovat monet ELY-keskukset aktiivisesti mukana.

ELY-keskukset ovat olleet mukana selvittämässä yhteistoimintamalleja vesi- ja kalatehtävien hoitamiseksi vesistöalueittain ja siihen liittyvä raportti valmistui loppuvuonna. Kalakantojen hyvää tilaa edistettiin mm. kalatiehankkeilla.

Luontotyyppien ja lajien suojelun edistämässä on tavoite toteutunut pääosin tavoitteiden mukaisesti, toki osa ELY-keskuksista toteaa tavoitteen toteutuneen vaan osittain. Kiireellisesti suojeltavien lajien esiintymien turvaamista on jatkettu tekemällä rajauspäätöksiä, maastokartoituksilla, hoitotoilla, tiedottamalla maanomistajia sekä kaavaohjauksella. Luonnonsuojelua on edistetty kaavoituksen viranomaisneuvotteluissa ja kaavalausunnoissa. Arvokkaiden laji- ja luontotyyppikohteiden turvaamiseen on pyritty myös pysyvän suojelun keinoin.

Perinnebiotooppien inventointi on edennyt suunnitellusti. Maanomistajia ja ympäristösopimukseen sitoutuvia on ohjattu ja neuvottu perinnebiotooppien säilyttämisessä, kunnostuksessa ja hoidossa.

Substanssiin liittyvät erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

ELY-keskusten erikoistumis- ja keskittämistehtävät on kerrottu toimintakertomuksen luvussa 1.3.16 - ELY-keskusten erikoistuminen. ELY-keskusten laatimat kuvaukset tavoitteen toteutumisesta löytyvät valtion tulostietojärjestelmä Netrasta.

Toimintatavat

Hallitusohjelman mukaisesti ELY-keskusten tulee osaltaan toteuttaa julkisten palvelujen digitalisoinnin ja liiketoiminnan kasvu ympäristön rakentamisen, hallinnon keventämisen, kokeilukulttuurin sekä hallinnonalojen rajat ylittävän johtamisen tavoitteita.

Toimintatapojen uudistamiseen liittyvät tavoitteet on kytketty tulosprisman mukaisesti toiminnalliseen tehokkuuteen sekä tuotoksiin ja laadunhallintaan.

Toiminnallinen tehokkuus

- Sujuvasti palvelleen

Sanallinen tavoite: Ennakkoneuvottelumenettelyyn osallistuminen
Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus % - Raportoidaan toimintakertomuksen luvussa 1.4
Sanallinen tavoite: Prosessit kehittyvät taloudellisesti ja kustannustehokkaasti
Sähköisen asioinnin osuus: sisäiset asiakkaat
Sähköisen asioinnin osuus: ulkoiset asiakkaat
USPA-asianhallintajärjestelmän käyttö

Ennakkoneuvottelumenettely on otettu laajasti käyttöön YVA-menettelyä edellyttävissä hankkeissa ja toimintamallia pidetään yleisesti hyvänä.

ELY-keskusten ja TE-toimistojen prosessien sähköistämisessä olennaisessa osassa on **asianhallintajärjestelmä USPA**. Myös muita sähköisen asioinnin kanavia on käytössä ELY-keskusten ja TE-toimistojen palveluissa. Kaikkia tarvittavia tietoja ei vielä ole käytettävissä, mutta alustavien arvioiden mukaan sähköistä asiointia tulee edelleen edistää, jotta tavoitteisiin päästäisiin.

Tuotokset ja laadunhallinta - Sujuvasti palvelleen

Sanallinen tavoite: Tietoturvan taso
TE-toimistojen työnantaja-asiakkaiden positiivisten palvelukokemusten osuus: Raportoidaan kohdassa 1.5
TE-toimistojen työnhakija-asiakkaiden positiivisten palvelukokemusten osuus: Raportoidaan kohdassa 1.5
Asiakaspalvelutyytyväisyys: Raportoidaan toimintakertomuksen kohdassa 1.5

Kaikissa ELY- keskuksissa toimii tietoturvaryhmä tai sellainen ryhmä, jonka kuuluu varmistaa lakisääteisten tietoturvatehtävien ja vaatimusten toteutuminen. Nykyisellään tuon ryhmän tehtäviin on yhdistetty monissa virastoissa riskienhallintaan ja laatuohjelmien liittyviä tavoitteita. Virastoilla on hyväksytty yhtenäinen tietoturvapolitiikka. Tietoturva-asetuksen (681/2010) mukaisen perustason ovat saavuttaneet kaikki virastot joko ulkoisen tai oman arviointinsa perusteella.

Ulkoisen VAHTI-auditoinnin ovat läpäisseet perustason vaatimusten osalta Hämeen, Kainuun, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon sekä Uudenmaan ELY-keskukset ml. niiden TE-toimistot. Vahti- vaatimukset velvoittavat koko viraston toimintaa.

Ulkoisen ISO27001- katselmoinnin ovat läpäisseet kaikki ELY-keskukset ilman kriittisiä poikkeamia 2018 loppuun mennessä. Kehittämiskohteita löytyi riskienhallintaprosessin ja johdon informoinnin osalta. Kyseisellä kriteeristöllä arvioidaan virastoille delegoitujen EU-maataloustukien maksatuksen ja valvonnan tietoturvallisuuden toteutumista.

Tuotokset ja laadunhallinta - Alueiden vahvuuksia hyödyntäen ja vuorovaikutteisesti kehittäen

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Ympäristö- valvonnan valvontasuunnitelmaan sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman tot. 100%:sti.	2016																
	2017																
	tot 2018	92	100		96	100	100	98	100	100	87	80		100	100	100	96,4
	tav 2018	100	100		100	100	100	100	100	100	100	100		100	100	100	100
Sanallinen tavoite: ELY-keskus vahvistaa yhteistyötä alueellisten toimijoiden kanssa																	
Tulvariskien hallintasuunnitelman toteutuminen																	
ELY-keskusten sidosryhmien tyytyväisyys: Raportoidaan kohdassa 1.5																	
Valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti																	
Sanallinen tavoite: Toimintatapoihin liittyvät erikoistumis- ja keskittämistehtävät																	

ELY-keskukset ovat vahvistaneet **yhteistyötä alueellisten toimijoiden kanssa monin eri tavoin**. Vuonna 2018 edelleen tiivistynyt maakuntaudistuksen valmistelu on osaltaan lisännyt yhteistyötä maakuntien liittojen ja muiden alueen toimijoiden kanssa. Vuonna 2018 nousi esille kasvupalvelupilottien valmistelu. Keskeisiä alueellisia yhteistyöfoorumeita ovat olleet alueelliset ELO-ryhmät (elinikäinen ohjaus), jossa keskeisenä painopisteenä on ollut Ohjaamo-toiminnan vakiinnuttaminen. Työelämä 2020- hankkeen toiminta ei ole kaikilla alueilla ollut aiempien vuosien tasolla. Seudullisten yrityspalvelujen kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä Team Finland -palvelumallin mukaisesti ja alueelliset yritysasiakkuusjohtoryhmät ovat ELY-keskusten johdolla laatineet yritysasiakkuussuunnitelmat. Yhteistyöverkostoja yms. toimintaa on myös luovien alojen parissa ja maahanmuuttoasioissa.

Tulvariskien hallintasuunnitelmat on tehty vuosille 2016-2021 merkittäville tulvariskialueille. Suunnitelmat sisältävät tietyn määrän toimenpiteitä, joiden toteutumisastetta **seurataan tulvariskien hallintasuunnitelman toteutuminen** -indikaattorilla. Tulvariskien hallintasuunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen on alkanut suunnitellusti suurimmalla osalla suunnitelma-alueista, monet toimenpiteistä ovat luonteeltaan jatkuvia kuten viranomaistyötä ja ylläpitotyötä. Toimenpiteiden suunniteltu toteutusaikataulu vaihtelee, mutta suurin osa on tarkoitus aloittaa 2021 mennessä.

ELY-keskusten valvontasuunnitelmien toteutumisesta on seurattu maatalouden, elintarviketurvallisuuden, kalastuksen sekä ympäristösuojelun valvonnoissa. Tavoitetasona on **ollut valvontasuunnitelmien toteutuminen täysimääräisesti**. Eviran (nykyään Ruokavirasto) ohjaamien tehtävien osalta 100 %:n tavoitteen saavuttivat Uudenmaan, Etelä-Savon ja Pohjanmaan ELY-keskukset.

Vuodelle 2018 asetettiin oma tulostavoite **ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmaan sisältyvän valvontaohjelman toteutumisesta**. Tavoitetaso 100 % saavutti kahdeksan ELY-keskusta. Tavoitteesta jääminen johtui useimmiten henkilöstön ennakoimattomista poissaoloista ja muista, kiireellisistä sekä työläistä työtehtävistä.

ELY-keskuksilla on merkittävä määrä erilaisia **erikoistumis- ja keskittämistehtäviä**, jotka liittyvät asiakaspalveluun, toimintamalleihin ja substanssiasioihin. Erikoistumis- ja keskittämistehtävien toimintatapoja on hiottu ja valtakunnallista yhteistyötä on edistetty. Toimintakertomuksen kohdassa 1.3.16 on listattu erikoistumis- ja keskittämistehtävät ELY-keskuksittain.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Henkilötyövuosien kehitys	2016	236	215	38	109	295	147	171	133	69	166	195	55	169	55	165	2726
	2017	234	222	40	108	186	143	176	126	64	160	194	58	167	53	158	2002
	tot 2018	236	224	40	107	188	145	177	126	66	155	186	57	163	52	150	2004
	tav 2018	231,1	206,4	43,2	101,5	189,1	141,4	173,1	122	65,7	156,2	180,8	52,8	158,6	55	153,2	2193
Henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi*	2016	3,66	3,53	3,60	3,61	3,47	3,52	3,42	3,44	3,50	3,41	3,49	3,64	3,47	3,81	3,50	3,52
	2017	3,75	3,60	3,45	3,68	3,49	3,55	3,41	3,62	3,46	3,47	3,54	3,68	3,62	3,71	3,52	3,57
	tot 2018	3,82	3,61	3,60	3,61	3,55	3,66	3,50	3,66	-	3,54	3,61	3,72	3,65	3,67	3,57	3,57
	tav 2018	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,7	3,5	3,8	3,5	3,4
Johtaminen: johdon toiminta esimerkkinä ja suunnan näyttäjänä	2016	3,6	3,5	3,3	3,5	3,3	3,0	3,2	3,0	3,4	3,1	3,1	3,5	3,0	3,6	2,9	3,3
	2017	3,4	3,4	3,1	3,7	3,1	3,3	3,1	3,1	3,2	3,2	3,2	3,2	3,1	3,5	3,1	3,3
	tot 2018	3,6	3,3	3,5	3,6	3,2	3,3	3,4	3,3		3,2	3,3	3,5	3,4	3,4	3,9	
	tav 2018	3,6	3,6	3,6	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,7	3,6
Kehittämisen tuki: työpaikkakoulutus, muut työyht. tarjoama osaamisen kehittämisen tuki	2015	3,4	3,4	3,3	3,3	3,2	3,3	3,5	3,4	3,5	3,4	3,3	3,4	3,2	3,9	3,4	3,35
	2017	3,7	3,6	3,3	3,5	3,3	3,5	3,5	3,7	3,5	3,5	3,3	3,7	3,5	3,9	3,5	3,5
	tot 2018	3,8	3,6	3,6	3,5	3,6	3,9	3,5	3,7		3,5	3,6	3,8	3,6	3,9	3,4	
	tav 2018	3,5	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,6	3,5	3,8	3,5	3,4

* Pohjois-Karjalan ELY-keskus ei osallistunut VMbaro-kyselyyn vuonna 2018 vaan osallistui pilottina THL:n toteuttamaan maakunnalliseen työhyvinvointikyselyyn

1.3 Toiminnan vaikuttavuus

1.3.1 Uudenmaan ELY-keskus

Uudenmaan ELY-keskus on ollut sitoutuneesti valmistelemassa maakuntauudistusta ja Luova-virastouudistusta. Työ sai kaivattua vauhtia, kun elinvoimatoimialan valmistelu käynnistyi vuoden alussa. Lopullista varmuutta maakuntauudistuksen etenemisestä ei kuitenkaan ehditty toimintavuoden aikana saada.

Maakuntauudistuksen valmistelun strategiatyöpajoissa kiteytettyjä strategisia kärkiämme viestittiin ulkoisille sidosryhmillemme ja omalle henkilöstölle. Kärkitavoitteet näkyvätkin maakunnan strategiassa ja Uusimaa 2.0 -ohjelmassa. Sidosryhmäsuhteissa ELY-keskuksen neuvottelukunta on tärkeä foorumi. Sidosryhmille järjestettiin lisäksi kiittävän vastaanoton saanut erillinen verkostoitumistilaisuus, ELY-treffit. Ajantasaista tilannekuva hallinnon uudistuksesta viestittiin omalle henkilöstölle joka toinen viikko järjestetyissä henkilöstöinfoissa.

Strategisten linjausten toteutuksessa ja viraston perustehtävien hoitamisessa onnistuttiin hyvin. Ilahduttavaa on, että henkilöstö on VM-Baron perusteella jo toista vuotta peräkkäin tyytyväisintä työoloihinsa kaikista Suomen ELY-keskuksista. Vuoden lopulla toteutetun riskien itsearvioinnin tulokset osoittivat sisäisen valvonnan olevan hyvällä tasolla kaikilla arviointialueilla. Muutamiin parantamista vaativiin asioihin ollaan jo tehty tai suunniteltu toimenpiteitä. Uudenmaan ELY-keskuksessa on aina nähty tärkeänä kehittää johtamista, osaamista ja hyvää työilmapiiriä. Motivoitunut henkilöstö yhdessä riittävien resurssien kanssa on paras tae varmistaa hyvät ELY-palvelut myös tulevina vuosina.

Ihmiset ja yhteisöt

Työpaikkojen täytyminen nopeasti -linjauksessa työpaikkojen täyttymisnopeus Uudellamaalla oli valtakunnan parasta. Heinäkuuhun mennessä täyttymisnopeus (22 vrk) oli saavuttanut tavoitetason (23 vrk). Vahva talouskasvu näkyi monilla toimialoilla pulana osaavasta työvoimasta ja työvoiman välitystä pyrittiinkin edelleen tehostamaan ja vastaamaan kysyntään koulutuksin. F.E.C., Täsmä-, Muutos- ja yrittäjäkoulutuksia oli kaikkiaan käynnissä 93 kpl. Myös rakennetyöttömyyden alentamisessa saavutettiin tavoite, samoin ammatillisen työvoimakoulutuksen ja kotoutumiskoulutuksen vaikuttavuustavoitteet.

Toimiva yhdyskuntarakenne ja liikkumiskäytös -linjauksessa ELY-keskuksen roolin muutos kuntien alueidenkäytössä ja rakentamistoimissa valvoijasta edistäjäksi on sujunut myönteisessä hengessä. Kuntien kehittämiskeskustelu pidettiin jälleen yhteisenä tilaisuutena, pääteemana ilmastonmuutos. Kaikkiaan lisääntyneet tehtävät ovat ruuhkauttaneet valvontatyötä ja YVA-menettelyjä oli syksyllä 2018 vireillä kolminkertainen määrä vuotta aiempaan verrattuna.

Useiden kuntien osalta on valmistunut turvallisen ja viisaan liikkumisen suunnitelmia. Yhdessä Uudenmaan liiton kanssa on tehty esiselvitys Porvoon ja Lohjan suuntien joukkoliikenteen kehittämistarpeista pääkaupunkiseudulle. Näiden suuntien joukkoliikennetyhteydet perustuvat vielä hyvin pitkään bussiliikenteeseen. MAL2019 työhön liittyen tehdään HSL:n johdolla selvitystä *Kehysalueen joukkoliikenne ja jaetut kyydit*. Säännöllisesti kokoontuvissa alueellisissa henkilöliikenneryhmissä käsitellään alueen ja kuntatason liikkumistarpeiden ja joukkoliikennetarjonnan nykytilannetta ja muutoksia.

Paremmat ELY-palvelut -linjauksessa palkkaturvahakemusten käsittelyaikoja on saatu merkittävästi lyhennettyä. Uudenmaan ELY-keskus käsittelee koko maan hakemukset. Tienkäyttäjien avuksi otettiin käyttöön valtakunnallinen Palauteväylä.fi -palvelu. Hyvä virkakieleltä parannettiin kielenhuoltoklinikoilla. Hanke sai kiitosmaininnan Vuoden selväsanainen -kilpailussa.

Yritykset ja elinkeinot

Kiertotalouden innovaatiot ja alan yritysten toimintamahdollisuudet Uudellamaalla -linjauksessa maaseutuohjelmasta on rahoitettu yritys- ja hanketukina mm. puuperäisten tuotteiden sekä uusiutuvan energian, biotalouden ja kiertotalouden edistämistä koskevia hankkeita. Painopisteinä ovat resurssitehokkuuden, kiertotalouden ja yhteistyön edistäminen.

Kierto- ja biotalousalan yrityksiä on Uudellamaalla paljon, ja niiden ympäristöllisissä prosesseissa on tehty ennakoivaa yhteistyötä eri viranomaisten ja toiminnan harjoittajan kesken. Kuljetuksiin liittyen elinkeinoelämän yhteistyöverkoston toiminta on ollut jatkuvaa sekä rakentavaa. Uusi elinkeinoelämäryhmä kokoontui ensimmäistä kertaa 17.9.2018.

Kotouttaminen ja kansainvälisyyden hyödyntäminen -linjauksessa voidaan nähdä, että pitkäjänteinen kehittämistyö tuo tuloksia. Valtakunnallisen Kotona Suomessa –hankkeen toimintaa jatkettiin toimenpidekokonaisuuden vuosille 2018-2020 saaman rahoituspäätöksen myötä. Kolme tuhatta alan ammattilaista osallistui koulutus- ja verkostotilaisuuksiin kautta maan. Kotouttamisen alkuvaiheen palveluista tehtiin mallinnus, joka julkaistiin TEM:n kotouttaminen.fi-sivuilla. Kotoutumisentukena.fi-verkkopalvelu avattiin joulukuussa 2018.

Pääkaupunkiseudun kotoutumiskoulutuksen valmistelu ja kilpailutus oli merkittävin hankittava kokonaisuus vuonna 2018. Hankittavan palvelukokonaisuuden arvo on 100 MEUR ja se käsittää alkuvaiheen tärkeimmän kotoutumispalvelun vähintään 15.000 henkilölle enintään neljän vuoden aikana. Omakieliset ja englannin kieliset alkuvaiheen orientaatiojaksot ovat osoittautuneet tarpeellisiksi ja hyödyllisiksi palveluiksi vasta maahan tulleelle henkilölle ja niitä on toteutettu 33 kappaletta.

Ulkomaalaislaki muuttui 1.4.2018 siten, että aiemmasta elinkeinoharjoittajan oleskeluluvasta tuli yrittäjän oleskelulupa. Tätä lupaa hakevat nyt kaikki yritysmuodosta riippumatta ja hakemusmäärät kasvoivatkin selvästi. Uudenmaan ELY-keskus vastaa valtakunnallisesti luvan osaratkaisuisista. Vuoden 2018 aikana tehtiin yhteensä 621 osapäätöstä ja käsittelyaika on pystytty pitämään kohtuullisena.

Elinkeinoelämälle toimivat kuljetusketjut -linjauksessa Päijät-Hämeen ja MAL2019-suunnitelmaan liittyvät logistiikkaselvitykset valmistuivat. Raskaan liikenteen taukopaikoista on käyty neuvotteluja, mutta läpimurtoja ongelmien ratkaisemiseksi ei ole syntynyt. Ongelman ratkaisussa tarvitaan valtion lisäksi kuntien ja yksityisten tahojen yhteistyötä.

Elävä kokeilukulttuuri -linjauksessa kokeiluina vähäpäästöiset autot sallittiin vuoden 2018 alusta Länsiväylän bussikaistoilla, ja Sattulan kylän kylätiekokeilu toteutettiin. PEHKO on päällysteiden ennakoivan hoidon ja kunnostuksen ohjelmoinnin kehittämiseen keskittyvä projekti, jolla tähdätään merkittäviin kustannussäästöihin. Yrittäjästä työnantajaksi –pilotti päättyi hyvin tuloksin. Kaikkiaan palveluun lähti mukaan 630 asiakasta, joista yli puolet hankki työvoimaa palvelun aikana ja kolmannes aloitti rekrytoinnin. Onnistuneen pilotoinnin ansiosta Työ- ja elinkeinoministeriön kanssa on sovittu palvelun jatkamisesta.

Ympäristö ja luonnonvarat

Vesien hyvän tila-linjauksessa on osallistuttu vesien- ja merenhoidon kärkihankkeiden valmisteluun ja toimittu edistäjinä, ohjaajina ja asiantuntijoina eri ministeriöiden rahoittamissa hankkeissa. Kaikkiaan on avustettu noin 30:tä vesienhoitoa palvelevaa hanketta. Vesien hyvä tila nostettiin painopisteeksi maaseuturahoituksessa vuonna 2018. Sitä edistetään rahoittamalla teemaa edistäviä kehittämishankkeita ja yleishyödyllisiä investointeja, kuten vesistökuunnostus-hankkeita sekä yritysten hankkeita.

Pinta- ja pohjavesistä tuotettua tietoa julkaistiin viidessä uudessa raportissa. Pohjavesialueiden luokitusten tarkistaminen eteni suunnitelmien mukaisesti. Vesienhoitoalueen toimintaa on koordinoitu ja osallistuttu merenhoitosuunnitelman 1. osan tarkistamiseen. Vesienhoidon 2018 kuulemisaineisto koottiin ja julkaistiin. Lisäksi osallistuttiin valtakunnalliseen ohjeistus- ja kehitystyöhön.

1.3.2 Varsinais-Suomen ELY-keskus

Suhdanteiden osalta Varsinais-Suomessa tilanne ja näkymät muuttuivat yhä valoisammaksi. Vientiteollisuuden aktiivisuus näkyi työllisyyden kasvun kiihtymisenä uusien työpaikkojen syntymisen myötä. Jo kolmatta vuotta jatkunut kasvu heijastui uusina haasteina, kun yritysten erilaisiin rekrytointitarpeisiin oli vastattava massamitassa. Siitä huolimatta, että alueen avainyritysten kasvaneisiin osaajatarpeisiin pystyttiin vastaamaan, pääsivät rekrytointiongelmat yleistymään. Tämän johdosta strategiaan työllisyyteen ja uusien yritysten määrään liittyviin tavoitteisiin ei aivan päästy. Sen sijaan monet toiminnalliset työllisyydestavoitteet saavutettiin. Samoin yrittäjyyden ja osin yritysten kehittämisen osalla on edetty merkittävästi. Maahanmuuttaja-asioissa asetetut tavoitteet osoittautuivat haasteellisiksi – osin pakolaisten omaehtoisen kuntiin muuton johdosta. Vuoden 2018 poikkeuksellinen kuivuus kohdistui erityisen vahvasti lounaiseen Suomeen. Satotasot jäivät monin paikoin puoleen normaalista. Viljan hintatason nousu korjasi tilannetta hieman.

Liikennevastuualueen toiminnassa alkoi aiempaa enemmän näkyä henkilöresurssien vähyys, joka on osaselitys useiden investointi- ja parantamishankkeiden siirtymiseen vuodelle 2019. Myös asetetut tulostavoitteet tiestön kunnan ja asiakastyytyväisyyden osalta toteutuivat aiempaa heikommin. Tyytyväisyys teiden talvihoitoon heikkeni koko maan tavoin ja päällystystyöt vähenivät kolmanneksella. Vaikka siltojen korjaukseen panostettiin paljon, huonokuntoisten siltojen määrä säilyi entisellä tasolla. Suurin kohde oli noin 6 milj. euroa maksanut Kokemäenjoen ylittävä Friitalan silta Ulvilassa.

Toiminnallisen tulossopimuksen tavoitteet vuodelle 2018 toteutuivat lähes sovitusti. Hallinnonuudistuksen valmisteluun sekä maakuntien että Luovan osalta kohdennettiin edelleen voimavaroja.

Ihmiset ja yhteisöt

Työllisyyskehitys oli Varsinais-Suomessa strategisten mittarien valossa edelleen myönteisempää kuin aiempina vuosina. Työllisten määrän kasvu kiihtyi ja työllisyysaste ylitti 72% jopa koko vuoden keskiarvona. TE - toimisto pystyi kuitenkin vastaamaan haasteisiin hyvin, vaikka teollisuudessa, rakentamisessa ja myös palveluissa nousi koulutetun työvoiman kysyntä ennätystasolle, mikä taas heijastui yritysten kokemien rekrytointiongelmien yleistymisenä. Rekrytointiongelmiä kokeneiden yritysten osuus jäi kuitenkin selvästi maan keskimääräistä paremmalle tasolle.

Toiminnallisten tavoitteiden kohdalla myönteisestä työllisyytilanteesta huolimatta vuodelle 2018 asetetut tavoitteet osoittautuivat osin haasteellisiksi. Virrat pitkittyvään (yli 3 kk:n) työttömyyteen supistuivat huomattavasti ja tavoitteita lähestyttiin. Positiivinen vire työllisyydessä ilmeni kuitenkin työttömyyden laaja-alaisena laskuna, Tämän tukemana monet toiminnalliset tavoitteet saavutettiin ja jopa rakennetyöttömyys supistui – ja tavoite saavutettiin. Pitkäaikaistyöttömiä oli vuoden lopussa 44 % vähemmän kuin kaksi vuotta aiemmin!

Tavoitteiden saavuttamista on vaikeuttanut työvoimapolitiittisten palveluiden kohderyhmän vaikeutuminen, vaikka palveluiden vaikuttavuus on Varsinais-Suomessa edelleen hyvä valtakunnallisessa vertailussa.

Ammatillisen työvoimakoulutuksen vaikuttavuus pysyi hyvänä ja tavoite saavutettiin. Varsinais-Suomen vaikuttavuustulos oli maan toiseksi paras.

Maataloustuotannon ja koko ruokaketjun kehittäminen koetaan Varsinais-Suomessa hyvin tärkeäksi. Uudet, terveelliset ja innovatiiviset elintarvikkeet kiinnostavat kuluttajia. Kiinnostus lähiruokaan kasvaa ja toimintatavat uudistuvat. Luomutuotanto on edelleen hyvässä nosteessa ja luomutilojen määrä kasvoi runsaalla 10 %:lla. Kasvua tulee jatkossa hidastamaan luomutuotannon tuen poistuminen ainakin vuonna 2019. Alueella toimivat ruokaketju- ja lähiruokahankkeet tukevat osaltaan luomu- ja lähiruokatietämyksen levittämistä ja toimijoiden verkostoitumista. Osaamisen ja yhteistyön lisääntyminen on auttanut pientenkin yritysten pääsyä kärkituotteilla myös kansainvälisille markkinoille.

Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä on pysynyt edellisen vuoden tasolla. Tätä ovat tukeneet valmistuneet parantamishankkeet ja pienet turvallisuustoimet. Loppuvuoden lisätalousarvioissa saatiin toteutusrahoitusta mm. Turun kehätien Makarlan sillan uusimiselle, Naantalin pikatien Pernon ja Ihalan eritasoliittymien sekä valtatie 2 Haistilan liittymän parantamiseen. E18 Turun kehä tien Kausela - Kirismäki - osuuden ensimmäisen vaiheen urakkasopimukset allekirjoitettiin. Suunnitelmavalmiutta parannetaan edelleen erityisesti E18 Turun kehätiellä, josta käynnissä oli Raision keskustan kohdan tiesuunnitelma. Lisäksi toteutusvalmius on syntymässä mm. valtatie 8 Laitilan ja Eurajoen kohtiin sekä valtatie 9 osuudelle Lieto – Aura.

Yritykset ja elinkeinot

Yritysten kehittämisote on edelleen vahvistunut Varsinais-Suomessa merkittävästi. Yritysten kehittämisintensiteetti on noussut valtakunnalliseen kärkikastiin. Kasvu alueella näyttää perustuvan veturiyritysten kasvuun ja kehittämistoiminnan elpymiseen ja nyt se on leviämässä verkoston yrityksiin. Erityisesti laivanrakennukseen keskittyvässä verkostossa sekä diagnostiikka- ja lääkekehitysaloilla autonvalmistuksen ohella on vahva näkymä tulevaisuuteen. Lisäksi on mainittava pelialan yritysten positiivinen ote ja ala jatkaakin kasvuaan. Kansainvälistymishankkeiden määrä on noussut ja on saavuttanut tason, missä oltiin ennen laskusuhdanteen käynnistymistä.

Vilkaan- ja keskivilkaan tiestön sekä siltojen kunto kyettiin säilyttämään, minkä mahdollisti erillinen korjausrahoitus. Vähäliikenteisen tieverkon kunto heikkeni kuitenkin edelleen hieman. Elinkeinoelämän kuljetusvarmuutta ja -tehokkuutta paransivat Porissa valtatie 2 Kaanaan ja Uudessakaupungissa maantien 196 liittymien parantamiset.

Maaseudun elinvoimaisuutta edistettiin Varsinais-Suomessa mm. investointeja ja maaseutuyrittäjyyttä tukemalla. Maaseudun kehittämisohjelman kannalta vuosi 2018 sujui suunnitelmien mukaisesti. Kehittämishankkeisiin haettiin edelleen hyvin tukea ja niihin varattu myöntövaltuus käytettiin kokonaan. Käynnistyvistä hankkeista tuoreimmat (yhteistyö- ja tiedonvälityshankkeet) kohdistuvat ensisijaisesti elintarvikeketjun ja maaseudun matkailuelinkeinon kehittämiseen. Yritystukihaun osalta toiminta oli edellistä vuotta jonkin verran vilkkaampaa ja edelleen tukiin liittyvät tiedustelut lisääntyivät. Yritystukihankkeisiin myönnetystä tuesta 2/3 kohdistui metalliteollisuuteen, maataloustuote- ja elintarvikejalostukseen sekä saaristo- ja maaseutumatkailuun – metalliteollisuus vahvisti edelleen asemaansa alan yleisen nosteen (positiivinen rakennemuutos) myötä. Maatalouden investoinneissa hakemusten määrä oli edellisten vuosien tasoa, mutta avustusten kokonaismäärä kasvoi jälleen n. 20 prosenttia, mikä kertoo hankekokojen kasvusta. Avustusten jakautuminen kaikille tärkeimmille tuotantosuosunnille oli jopa poikkeuksellisen tasaista, kun myös sikatalouden hankkeita rahoitettiin edellisvuosia enemmän.

Ympäristö ja luonnonvarat

ELY-keskus osallistui Suomi -Kiina yhteistyöhön Turun kaupungin, Turun yliopiston ja Pyhäjärvi-instituutin kanssa. Myös CEWP-hanketta toteutetaan. Vesistötulvakohteissa (Pori, Huittinen, Eura, Salo ja Merikarvia) edistettiin tulvasuojeluhankkeita paikallisten tahojen kanssa. Tulvariskien hallinnan suunnittelussa tarkistettiin ja nimettiin merkittävät tulvariskialueet. Salon hankkeen toteutus alkoi vuonna 2018 ja valmistuu vuoden 2019 aikana. Ojitusisännöintikoulutuksia on toteutettu ja edelleen toteutetaan. Luonnonmukaistamishankkeita on käynnissä useita ja ne etenevät hyvin kuten myös virtavesikunnostukset. Lisähaasteeksi on noussut vuollejokisimpukka, jota esiintyy lähes kaikissa jokiuomissa. Vuonna 2018 vesitilanne oli haastava. Vastaavaa kuivuutta ei ole ollut koko mittaushistorian aikana (60 vuotta). Tämä heijastui isoina työmäärinä niin paikallisten asukkaiden, vesilaitosten ja median kysyessä tilannetietoja. Länsivyyhykkeen vedenjakelun turvaaminen -alueellinen yleissuunnitelma valmistui ja jatkotyöt etenevät hyvin. Hiilineutraalit kunnat ja alueet –hanke, jonka aluekoordinaattorina ELY-keskus toimii, käynnistyi syksyllä.

Vesien- ja merenhoidon toimenpiteiden toteutusta vauhditettiin yhteistyöllä muiden ELY-keskusten kanssa ja aktivoimalla sidosryhmiä hankehakuihin. Toteutus kuitenkin edelleen etenee hitaasti. Vesien- ja merenhoidossa suunnittelua tehdään valtakunnallisten aikataulujen mukaisesti. Pohjavesialueiden rajaustyö etenee suunnitellusti. Vesiviestintään on panostettu aktiivisesti. SEABASED-hanketta toteutetaan yhteistyössä John Nurmisen säätiön kanssa. ELY-keskus on pitkäjänteisesti erikoistunut ravinteiden kierrätyksen edistämiseen myös omalla hanketoiminnalla. Esimerkkeinä tällaisista ovat Ravinneneutraali kunta- hanke, joka on laajentanut toimintaa valtakunnalliseksi, sekä erilaiset selvitykset. KoToMa-hankkeen työlle on toivottu jatkositen, että tulokset laajenisivat valtakunnallisiksi. Vesien tilan seurantaa kehitettiin pilotoimalla uutta teknologiaa.

1.3.3 Satakunnan ELY-keskus

Ihmiset ja yhteisöt

Työttömyyden ripeä aleneminen jatkui vuonna 2018, vaikkakin loppuvuonna laskuvauhti hidastui. Keskimäärin työttömiä työnhakijoita oli kuukauden lopussa 9.660, mikä on 2.280 vähemmän kuin vuonna 2017. Satakunnassa työttömien määrä aleni suhteellisesti enemmän (-19,1 %) kuin koko maassa keskimäärin (-15,7 %). Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden pitkäaikaistyöttömien määrä aleni lähes kolmanneksella. Muuten työttömyys aleni melko tasaisesti kaikissa ikäryhmissä ja myös miesten ja naisten työttömyyden suhteellinen alenema oli samaa luokkaa. TEM:n tilastoihin perustuva työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Satakunnassa viime vuonna keskimäärin 9,7 %, mikä oli sama kuin koko maassa keskimäärin. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työttömyysaste oli 6,0 %. Työllisyysaste oli 71,3 %, missä nousua edellisvuodesta 3,6 prosenttiyksikköä.

Varsinkin alkuvuoden aikana TE-toimistossa avautui huomattavasti edellisvuotta enemmän uusia avoimia työpaikkoja. Työvoiman kysyntä kasvoi teollisuuden ja rakentamisen lisäksi etenkin palvelu- ja myyntityön ammateissa. Huolestuttavaa oli kuitenkin irtisanomisten kasvu. Irtisanottuja henkilöitä oli vuonna 2018 noin 850, mikä on 380 enemmän kuin edellisenä vuonna.

Nuorten työttömyysaste (Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan) laski edellisvuoden 19,6 %:sta 13,7 %:iin. Aktiivisten työvoimapolitiittisten palvelujen piirissä oli keskimäärin noin 560 nuorta, mikä oli 200 henkeä vähemmän kuin vuonna 2017. Alle 25-vuotiaiden nuorten aktivointiaste laski 2,6 prosenttiyksiköllä 31,2 %:iin.

Ulkomaalaisperäisen väestön osuus Satakunnassa on ollut kasvussa. Vuoden 2017 lopussa ulkomaan kansalaisia oli yhteensä 5.833 (2,6 % väestöstä). Ulkomaalaisten työttömyysaste (TEM) vuonna 2018 oli 20,7 % (25,7 % v. 2017). Se oli edelleen yli kaksinkertainen koko työttömyyteen verrattuna. Ulkomaalaisten aktivointiaste oli 49,8 %, kun kaikilla työnhakijoilla se oli 32,8 %.

Ihmisten työllisyys, osaaminen ja osallisuus lisääntyvät -tavoitteeseen liittyvien mittareiden tavoitetasot vuodelle 2018 saavutettiin Satakunnassa vain osittain.

Työvoiman kysynnän kasvun käänköpuolena on ollut rekrytointiongelmien yleistymisen. Niinpä rekrytointiongelmien tavoitteesta, enintään 28 %, ollaan jäämässä selvästi. Vuonna 2018 kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen keskiarvo rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuudessa on ollut 38 %. Ammattibarometrin arvioiden mukaan työvoiman saatavuusongelmat painottuvat teollisuuden ja rakentamisen sekä terveydenhuollon ja sosiaalialan erityisasiantuntija- ja asiantuntijatehtäviin. Työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi Satakunnassa tehostettiin rekrytointi- ja työvoimakoulutusten sekä työpaikkatarjonnan markkinointia Duunilaakso-markkinointikampanjalla. Rekrytointiongelmiin on pyritty vastaamaan myös Robocoast Rekry –pilottihankkeella, joka jatkuu vuoden 2019 loppuun.

Virta yli 3 kk:n työttömyyteen oli 40,5 %, kun tavoite oli enintään 35 %. Toteuma oli suurin piirtein samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Virta yli 3 kk työttömyyteen alle 25-vuotiailla toteutuma oli 29,1 %, mikä on 2,1 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tavoite, enintään 24 %, jäi kuitenkin saavuttamatta.

Vaikeasti työllistyvien määrää koskeva tavoite Satakunnassa (pl. Porin alueellinen kokeilu) vuonna 2018 oli enintään 5.700 henkilöä. Tavoite saavutettiin selvästi, sillä toteuma oli 4.729. Kokeilun työttömät mukaan lukien vaikeasti työllistyviä oli 5.824, mikä on yli 1.500 henkeä vähemmän kuin vuonna 2017. ELY-keskuksen päättäneessä SataPolku-hankkeessa kehitettiin vaikuttavuudeltaan hyviä ja asiakaslähtöisiä uusia työllistämisen malleja, kuten tulosperusteinen työnetsintä ja palvelumuotoilu. Yhteensä hankkeen toiminta-aikana pilotoitiin viisi toimintamallia sekä järjestettiin 84 tapahtumaa. Hankkeen toiminnassa oli mukana yli 700 henkilöä sekä 95 yritystä tai organisaatiota. Porin alueellisen työvoima- ja yrityspalveluiden kokeilun piirissä oli vuonna 2018 keskimäärin noin 2.700 työnhakijaa kuukausittain. Kokeilun kohderyhmänä olivat yli 6 kk aktiivitoimenpiteiden ulkopuolella olleet alle 25-vuotiaat nuoret sekä yli 200 päivää työmarkkinatukea tukea saaneet. Kokeilun tavoitteita olivat mm. asiakaslähtöisen palvelumallien ja yritys yhteistyön kehittäminen, työelämäkokeilu sekä sähköisten ja mobiilipalveluiden kehittäminen työllisyyspalveluissa.

TE-palvelun kohtaantotehokkuuden indeksiluku Satakunnassa vuonna 2018 oli 83 %, mikä oli sama kuin TE-toimistoissa koko maassa keskimäärin. Kustannustehokkuudessa Satakunta jäi 74 %:iin, kun koko maassa indeksi sai arvon 88 %. Tavoitetasot kummallekin mittarille olivat Satakunnassa 100 %.

Kolme kuukautta ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus vuonna 2018 oli 22,9 %. Vaikuttavuus parani edellisestä vuodesta (25,5 % v. 2017) ja tavoite, enintään 33 %, saavutettiin selvästi. Rekrytointikoulutuksen kysyntä on kasvanut ja yhdessä työvoiman kasvaneen kysynnän kanssa se on parantanut työvoimakoulutuksen vaikuttavuutta. Vaikuttavuus on Satakunnassa ollut valtakunnan parasta tasoa jo kahtena vuotena peräkkäin. Kolme kuukautta palkkatuetun työn jälkeen työttömäksi

jääneiden osuus oli viime vuonna 51,7 %, kun tavoitteena oli enintään 50 %. Vaikuttavuus kuitenkin parani edellisestä vuodesta (58,5 % v. 2017). Palkkatuella työllistäminen lisääntyi sekä kuntiin että yksityiselle sektorille.

Virta yli 3 kk:n työttömyyteen maahanmuuttajilla toteuma oli 43,3 % eli tavoitteesta, enintään 42 %, jäätin hieman. Myös kolme kuukautta kotoutumiskoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus, 38,7 %, oli korkeampi kuin tavoitetaso, enintään 34 %.

Tavoite pakolaisten kuntapaikoista oli Satakunnalle ja Varsinais-Suomelle yhteinen 520, josta Satakunnalle jyvitetty osuus 177. Yhteensä sovittuja kuntapaikkoja vuodelle 2018 oli 183–234 paikkaa eli kuntapaikkatavoite ylitettiin. Vuonna 2018 kuntiin osoitettiin 93 henkilöä (125 henkilöä v. 2017). Satakunnan ELY-keskus on tehnyt sopimuksen kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä kaikkien seitsemäntoista Satakunnan kunnan kanssa. Säkylän kanssa solmittu sopimus astui voimaan vuoden 2019 alussa.

Ihmisten kokema hyvinvointi ja turvallisuus paranevat -tavoitteen yhtenä mittarina oli kulttuurin saavutettavuuden edistäminen. Satakunnan ELY-keskus on tehnyt kulttuurin edistämisessä yhteistyötä Satakuntaliiton kanssa. ELY-keskus osallistui Crema-rahoituksen käsittelyyn keväällä 2018. Monikulttuurisuuden edistämiseksi Satakunnan ELY-keskus on osallistunut eri tahojen organisoimaan verkostoyhteistyöhön. Näistä tärkeimmät ovat Porin kaupungin perusturvakeskuksen koollekutsuma Maahanmuuttajatyön koordinoitiryhmä MAKO sekä Länsi-Suomen etnisten suhteiden alueellinen neuvottelukunta (ETNO), jota johdetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta käsin.

Eviran tuottama tieto säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuudesta kuvaa elintarviketurvallisuutta ja kertoo siitä, kuinka hyvin elintarvikeketjun valvonnalle asetetut tavoitteet saavutetaan. Tavoitetta vuodelle 2018, 95 %, ei saavutettu, sillä toteuma oli 87 % (toteuma v. 2017: 96 % 2017).

Yritykset ja elinkeinot

ELY-keskuksen rahoittamien uusien yritysten määrää koskeva tavoite vuonna 2018 oli 320. ELY-keskuksen rahoitusta sai kertomusvuonna yhteensä 308 uutta yritystä. Suurin osa rahoitetuista yrityksistä oli starttirahan saaneita (pl. sivutoimiset yrittäjät) (204 kpl) tai työttömyysetuudella yritystoiminnan aloittaneita (96 kpl). Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta (Make) rahoitettiin kolme uutta yritystä, Leader-rahoitusta sai neljä ja EAKR-tukea yksi uusi yritys. Vaikka asetetusta tavoitteesta jäätin, niin uusien rahoitettujen yritysten määrä kasvoi lähes 17 % vuodesta 2017, jolloin rahoitusta sai 264 yritystä.

Elintarvikealan pk-yritysten tuotekehitystä, verkostoitumista ja kansainvälistymistä edistäviä maaseuturahaston hankkeita on käynnissä sekä alueellisesti että ylimaakunnallisesti. Hankkeiden keskeisten toimenpiteiden kautta yritykset verkostoituvat yli maakuntarajojen ja saavat mm. asiantuntija-apua tuotekehitykseen ja kansainvälistymisen aloittamiseen. Satakuntalaisyrityksiä on ollut mukana mm. Food from Finland-ohjelmassa. Toiminta on edennyt tavoitteen suuntaisesti, mutta kansainvälistymään pyrkivien elintarvikealan yritysten määrä on vielä pieni.

Vuoden 2018 aikana rahoitettujen maaseudun yritystukien myötävaikutuksella syntyy noin 110 uutta työpaikkaa (v. 2017: 90). Myönnetyn EAKR-yritystuen (v. 2018: 4,485 milj. euroa) arvioidaan vaikuttavan 297 uuden työpaikan syntyyn. Maaseuturahaston kehittämissankkeet kohdistuvat valtaosin elinkeinotoiminnan kehittämiseen. Yrittäjien osaamista on kehitetty usealla tiedonvälitys- ja yhteistyöhankkeella, joissa kohderyhminä ovat olleet niin alkutuottajat ja elintarvikejalostajat kuin

puutuoteala ja pienet ns. kivijalkayrityksetkin. Toimijoiden keskinäinen verkostoituminen ja osaamisen lisääminen kuuluvat monen käynnissä olevan hankkeen keskeisiin toimenpiteisiin. Elintarvikeketjun kilpailukyvyyn parantaminen on yksittäisistä toimialoista merkittävin Satakunnan painopisteistä ja sen kehittämiseen on myös panostettu eniten sekä hanke- että yritystuissa.

Pk-yritysten vientiä on edistetty toimeenpanemalla TeamFinland-palvelumallia sekä hyödyntämällä TF-kasvuohjelmia. Satakunnan ELY-keskuksen TF-kasvu- ja kansainvälistymiskoordinaattori on käynnistänyt tai käynnistämässä useita elintarvikeyritysten ja matkailun viennin ja kansainvälistymisen käynnistämiseen tähtääviä hankkeita ja aktiviteetteja kohdemaina mm. Ruotsi, Venäjä ja Saksa.

Ruokaketjun toimintaympäristöä kehittävien kehittämishankkeiden (kokonaiskustannukset 11,1 milj. euroa) lisäksi toimialan yrityksille on tehty maaseuturahastosta kokonaiskustannuksiltaan noin 24 milj. euron tukipäätökset uuden liiketoiminnan ja resurssitehokkuuden kehittämiseen. Myös EAKR-määrärahoihin on edistetty kasvun kärkialojen yritystoiminnan edistäminen -tavoitteen mukaisia hankkeita. Business Finlandin rahoitusta suuntautui Satakuntaan kertomusvuonna 14,9 milj. euroa 111 hankkeeseen (v. 2017 8,2 milj. euroa). Satakunnan teollisuuspilottia on viety eteenpäin mm. pilotoinnein ja AIKO-varoin.

Ympäristö ja luonnonvarat

Luonnon monimuotoisuuden säilymiseen ja vesien tilan paranemiseen ELY-keskus vaikuttaa mm. ympäristökorvausjärjestelmän toimeenpanolla ja valvonnalla sekä viljelyn kehittämishankkeilla. Hyvin hoidettua ja elinvoimaista kulttuuriympäristöä, luonnonvarjojen vastuullista hyödyntämistä sekä luontoon perustuvia virkistys- ja matkailupalveluja on edistetty etenkin Make- ja Leader-ohjelmien rahoituksella. Lisäksi Satakunnan ELY-keskus on mukana maakunnallisessa SATAVESI-ohjelmiasopimuksessa.

Satakunnan typpi- ja fosforitaseet ovat kehittyneet tavoitteiden suuntaisesti. Typpitaso tavoite 2018 (kg/ha) on alle 50 ja toteuma v. 2017 45,6. Fosforitaseen tavoite on alle 1,2 ja toteuma 2017 1,6. Luonnonmukainen tuotantoala on Satakunnassa kasvanut hieman viime vuosina. Vuonna 2018 Satakunnassa oli 7.900 ha luonnonmukaisessa kasvituotannossa (7,5 % maakunnan pelto-pinta-alasta). Luomumaatiloja oli 177 kpl. Luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa oli 32 tilaa. Luomutuotantoa on vauhditettu Uutta Kasvua luomusta –hankkeella. Loppuvuodesta tehtiin tukipäätös avomaan vihannesviljelijöille suunnatulle ylimatekunnalliselle koulutushankkeelle, jonka tavoitteena on lisätä markkinalähtöistä luomutuotantoa huomattavasti lähivuosina. Maisemanhoitosopimuksilla hoidettua alaa Satakunnassa on 1.670 ha.

Maatilojen valvonnat ja Eviran sekä Tukesin valvontatehtävät on tehty suunnitelmien mukaan ja aikataulussa. Maaseutuohjelman hanke- ja yritystuista valtaosa tukee suoraan Biotalous- ja puhtaat ratkaisut -kärkihankkeen toimenpiteiden toteuttamista. Satakunnassa on käynnissä näihin liittyen yli 40 milj. euron konkreettiset tuetut toimenpiteet. Keskeisimpiä toimia ovat ruokaketjun kannattavuuden, resurssitehokkuuden ja vientimahdollisuuksien edistäminen. Kehittämistoimilla on panostettu myös alueelle tärkeän metsätalouden ja puutuoteollisuuden kehittämiseen. Maaseutumatkailussa uutena avauksena Pohjois-Satakunnan ja Suupohjan alueet jättivät UNESCO:lle hakemuksen Geopark-statuksen saamiseksi. Toteutuessaan se toisi merkittävän uuden mahdollisuuden satakuntalaisen luontomatkailun ja yritystoiminnan kehittämiseen. Käynnissä on myös useita Leader-rahoitteisia paikallisia matkailun kehittämishankkeita. Lisäksi kuluneen vuoden aikana panostettiin hanketoiminnassa esimerkiksi matkailun mikroyritysten kansainvälistymiseen.

1.3.4 Hämeen ELY-keskus

Ihmiset ja yhteisöt

Väestön hyvinvointia edistävät tavoitteet liittyivät mm. terveelliseen, turvalliseen ja viihtyisään elinympäristöön, turvalliseen ruokaan, nuorten osallistamiseen sekä maahanmuuttajien kotoutumiseen.

Kunnianhimoiset työllisyystavoitteet olivat vaikeassa, vaikkakin parantuneessa työllisyystilanteessa edelleen haastavia. Virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen ja ulkomaalaisten virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen paranivat edellisvuoteen verrattuna. Nuorten virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen (33,0 %) oli viime vuoden tasossa (33,1 %). Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli vuonna 2018 keskimäärin kuukaudessa 15,2 %, mikä on selvästi vuodentakaisista (16,5 %) ja edellisvuosia matalampi, mutta maan keskiarvoa korkeampi (12,2 %). Pakolaisten kuntasijoituspaikkojen hankinnassa onnistuttiin kohtuullisen hyvin. Nuorten työttömien määrän lasku vuositasona on jatkunut, vaikkakin hidastuen. Vuositasona Hämeessä oli vuonna 2018 kuukaudessa keskimäärin 2.465 alle 25-vuotiasta työtöntä työnhakijaa, missä on vähennystä edellisvuoteen noin 9 prosenttia. Edellisen kerran vuosikeskiarvo on ollut matalampi vuonna 2012. Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa olevien nuorten määrä on myös vähentynyt. Vuonna 2017 Hämeessä oli palveluissa kuukaudessa keskimäärin 1.044 nuorta alle 25-vuotiasta, mikä on edellisvuosia vähemmän. Koto-koulutuksen vaikuttavuus parani edellisvuodesta ollen vaikuttavuudeltaan edelleen parempaa kuin maassa keskimäärin. Ulkomaalaisten TE-palveluiden piirissä olevien määrän kasvu jatkui edelleen.

Vesien hyvän tilan varmistamisen osalta jatkettiin vesienhoitosuunnitelmien alueellista toteuttamista aktiivisella yhteistyöllä mm. Vesijärvisäätiön ja Vanajavesikeskuksen sekä muiden toimijoiden kanssa. Vuoden aikana järjestettiin viisi eri verkostotilaisuutta ja osallistuttiin useisiin muiden järjestämiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin. Lisäksi mahdollistettiin toimenpiteitä yhteensä 38 pintavesimuodostumalla kahden maakunnan ja kahden vesienhoitoalueen alueella sekä parannettiin varautumista ilmastonmuutokseen ja tulva- ja kuivuusriskeihin Vantaanjoella.

Hämeen ELY-keskus panosti luovien alojen kehittämiseen toteuttamalla valtakunnallista ESR-rahoitteista hanketoimintaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön tehtäväkokonaisuutta edistettiin myös elinikäiseen ohjaukseen liittyvällä hanketoiminnalla ja vahvistamalla sidosryhmien kanssa tehtävää yhteistyötä.

Alueen elinvoimaisuutta edistävät toimenpiteet liittyivät Hämeen alueellisten vahvuuksien kuten cleantech-, kierrätys- ja muotoiluosaamisen sekä vahvassa perusteellisuudessa olevan potentiaalın hyödyntämiseen yritystoiminnan kehittämisessä. Toimenpiteitä on lisäksi kohdennettu alueen vetovoiman lisäämiseen asumisen ja yrittämisen toimintaympäristönä, pohjavesivarojen suojeluun, työllisyyteen ja työvoiman saatavuuteen, yhdyskuntarakenteen eheytymiseen sekä monimuotoisen luonnon säilyttämiseen ja sen kestävään käyttöön. Tavoitteiden toteutumista on edistetty pääasiassa hyödyntämällä ELY-keskuksen normaaleja rahoitus- ja kehittämistyökaluja sekä EU-ohjelmien tarjoamia mahdollisuuksia. Perinteisen teollisuuden työpaikkamenetysten kompensoimiseksi ELY-keskus on kohdentanut rahoitus- ja kehittämistoimia uuden elinkeinotoiminnan kehittämiseen. Erityisesti cleantechin, muotoilun ja resurssitehokkuuden hyödyntäminen yritysten uusiutumisen välineinä sekä uusiutuvan energian käytön edistäminen olivat kehittämistoiminnan keskiössä. Panostus näkyi mm. kyseisiin teemoihin liittyvien hankkeiden rahoituksen kasvuna. Teknologiarahoituksen määrä olikin Hämeessä hyvällä tasolla.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukainen työttömyysaste (15–74-vuotiaat) oli vuoden 2018 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä Hämeessä keskimäärin 7,9 % eli lähes sama kuin maassa keskimäärin (7,8 %). Työttömyysaste pysyi edellisvuoden tasossa (7,8 %). Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen

mukainen työllisyysaste (15–64-vuotiaat) on kasvanut Hämeessä edelleen ollen vuoden kolmella ensimmäisellä neljänneksellä keskimäärin 71,7 %, sama kuin maassa keskimäärin. Työllisyysasteen takana on työllisten määrän kasvu, mutta samanaikaisesti myös työikäisen väestön määrä on vähentynyt.

Yritykset ja elinkeinot

Elinkeinoelämän menestymistä edistettiin vuonna 2017 tukemalla yritysten perustamista ja uudistumiskykyä, luonnonvarojen kestäväää käyttöä, kasvua ja kansainvälistymistä, uusiutuvan energian käyttöä sekä toimivia työmarkkinoita. Yritystoimintaan liittyvien tavoitteiden saavuttaminen oli vallitsevassa taloustilanteessa haastavaa. Uusien yritysten perustamistavoite oli 500 yritystä. Tavoitteeseen ei ihan päästy. Hämeen TE-toimiston myöntämällä starttiraharahoituksella tai työttömyysetuudella yritystoiminnan aloittaneita oli vuoden aikana 499. Starttirahalla aloittaneiden määrä pysyi vuoden 2017 tasolla ja kasvu edellisvuoteen tuli työttömyysetuudella yritystoiminnan aloittaneista, joka tuli mahdolliseksi vuoden 2018 alusta.

Työvoiman saatavuutta kuvaavan rekrytointiongelmien määrän enimmäistaso vuodelle 2018 oli 22 %. Työttömyys- ja työllisyystilanteen edelleen parantuessa rekrytointi- ja kohtaanto-ongelmista lisääntyivät edelleen. Hämeessä rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus oli vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana keskimäärin 41 %, kun se vuonna 2017 oli 36 prosenttia.

Suunnittelukauden tavoitteena ollut uusiutuvan energian käytön lisääminen eteni tavoitteen mukaisesti. Sitä edistettiin mm. hyödyntämällä energiatukea ja maaseutuohjelman rahoitusta sekä tukemalla uusiutuvan energian käytön lisäämiseen tähtäävien selvitysten tekemistä.

Kasvuyritysten määrän lisääminen oli myös vuoden 2018 tavoitteena. Yhteistyö alueen elinkeinoyhtiöiden kanssa sekä työ- ja elinkeinoministeriön alaisten organisaatioiden yhteistyö eteni myönteisesti. TeamFinland palveluehdotuksiin liittyvä tavoite oli 30 yritystä, tavoitteeseen ei ihan päästy. Enemmän panostusta kohdistui kotimarkkinoilla toimiviin yrityksiin, jotka tähtäsivät ensimmäisiin vientiponnistuksiin. Maaseutuohjelman toimenpitein on vaikutettu noin 50 uuden työpaikan syntymiseen maaseudun yritystoiminnassa. Maatilojen investointien määrä oli kohtuullisen suuri. Sukupolvenvaihdosten määrät olivat myös korkealla tasolla.

Ympäristö ja luonnonvarat

Ympäristön hyvän tilan ja kestävään yhdyskuntakehityksen osalta keskeisimpiä toimenpidekokonaisuuksia olivat pohjavesialueiden rajausten ja luokitusten tarkistaminen yhteensä 50 pohjavesialueella. Pohjavesialueiden E-luokituksen osalta tehtiin tarkistuksia yhteensä 58 pohjavesialueella. Haja-asutuksen jätevesineuvonnalla tavoitettiin lähes 1.600 kiinteistönomistajaa. Ympäristöluvanvaraisia valvottavia laitoksia oli yhteensä 295 kpl. Ympäristölupien määräaikaistarkastuksia tehtiin 77 laitokseen ja riskitarkasteluun perustuva valvontaohjelma toteutui 96 %:sti. Yhteensä valvontasuunnitelman mukaisia valvontakäyntejä tehtiin 203 kpl, eli runsaasti arvioitua enemmän. Meneillään olleisiin ympäristörikosprosesseihin jouduttiin edelleenkin panostamaan.

Luonnonsuojelun tehtäväkenttään tuli lisääntyneiden metsänkayttöilmoitusten takia merkittävä työmäärän lisäys. Vuodelle 2018 on kirjattu metsänkayttöilmoituksiin liittyen 860 USPA-toimenpidettä. Edellä mainittu on vienyt resurssia muista töistä eikä esimerkiksi NATA-arviointeja pystytty edistämään suunnitellulla tavalla. Päijät-Hämeessä toteutettiin ostopalveluna arvokkaiden perinnebiotooppien kartoitusta. Luonnonsuojeluohjelmia toteutettiin noin 100 hehtaarin alueella ja METSOa yli 600 hehtaarin suuruisella alueella.

1.3.5 Pirkanmaan ELY-keskus

Vuosi 2018 oli strategiakauden kolmas toimintavuosi. Yleisesti arvioiden voidaan todeta tavoitteiden etenevän suunnitellusti. Pirkanmaalla tehtiin vuonna 2018 laaja-alaista maakuntauudistuksen valmistelutyötä, jossa myös ELY-keskus oli aktiivisesti ja laajalla asiantuntijajoukolla mukana.

Ihmiset ja yhteisöt

Työttömyys laski noin 6.700 henkilöllä vuositasolla verrattuna. Merkittävää on myös eri kohderyhmien, kuten yli 50 –vuotiaiden, pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työttömyyden aleneminen yli neljänneksellä vuositasolla. Avoimien työpaikkojen määrä kasvoi koko vuoden 2018 ajan. Työllisyyden tavoitteita kokonaisuutena tarkasteltaessa työllisyyden hoidon toimenpiteet olivat Pirkanmaalla yhteiskunnallisesti vaikuttavia vuonna 2018. Tulostavoitteet saavutettiin ammatillisen työvoimakoulutuksen, palkkatukityön sekä kotoutumiskoulutuksen vaikuttavuustavoitteissa. Tulostavoite saavutettiin myös vaikeasti työllistyvien määrän osalta, vaikkakin vaikeasti työllistyvien määrä on edelleen haastava Pirkanmaalla. Virtatavoitteiden osalta tulostavoitteita ei saavutettu, mutta muutos vuositasolla on ollut Pirkanmaalla koko maan kärkitasoa.

Korjausvelkaohjelman ansiosta tieverkon kunnan heikkeneminen saatiin pysäytettyä, mutta huonokuntoisia teitä on edelleen paljon. Huonokuntoisia päällysteitä on noin 500 km (13,3 % koko verkosta) ja huonokuntoisia siltoja 66 kpl. Lisäksi sorateiden kevätkelirikko oli pahin moneen vuoteen ja syksylläkin sorateilla oli runsaasti pintakelirikkoa. Rumpuja ja kaiteita pystytettiin myös korjaamaan jonkun verran, mutta korjaukset ulottuivat lähinnä vain muutamalle päätielle. Korjausvelkaohjelma päättyi vuonna 2018, mikä tarkoittaa, että tulevaisuudessa korjausten määrä putoaa merkittävästi.

Kuolemaan ja vakavaan loukkaantumiseen johtaneiden onnettomuuksien määrät noudattivat jokseenkin edellisten vuosien keskiarvoja. Alkuvuosi oli keskimääräistä parempi, mutta kesän jälkeen onnettomuusmäärät lisääntyivät. Erillisohjelmien johdosta hankkeita aloitettiin paljon ja nopealla aikataululla. Vielä loppuvuodesta osoitettiin perustienpitoon lisärahoituksia, joten hankkeita jäi runsaasti kesken. Teidän kunnossapidosta saatiin runsaasti palautetta. Talvihoidon rahoitustasoon osoitettiin loppuvuodesta merkittävä kertaluonteinen korotus, mikä toteutettiin nostamalla talvihoitoluokkia useilla teillä. Tulevina vuosina tämä korotus on muusta tienpidosta pois, mikä entisestään heikentää kuntotilannetta. Merkittävin investointi Pirkanmaalla oli valtatiellä 3 Kyröskosken eritasoliittymän rakentaminen ja ohituskaistan jatkaminen. Hanke aloitettiin vuonna 2018 ja valmistuu suunnitelmien mukaisesti marraskuussa 2019.

Asiakaspalvelukeskusten (liikenne ja ympäristö) toiminnan kehittämisen on saatu positiivista vaikuttavuutta asiakaspalveluun. Liikenteen keskitettyjen asiakaspalvelujen luparuuhkat saatiin vuoden aikana hyvin hallintaan, mistä saatiin kiitosta myös asiakkaiden suunnalta. Ympäristöasioiden neuvontapalvelua on laajennettu koskemaan AVIn käsittelemien ympäristö- ja vesitalouslupien yleisneuvontaan. Chat-palvelua on kehitetty ja laajennettu. Ympäristöasioiden lisäksi on hoidettu myös ymparisto.fi verkkopalvelun aluepäätöimittajatehtävät.

Yritykset ja elinkeinot

Pirkanmaan talouden kehitys oli vuoden 2018 aikana positiivinen. Yritysten talous näyttää hyvältä jatkossakin. Valtaosa yrityksistä odottaa liikevaihdon sekä kannattavuuden kasvavan tulevan vuoden 2019

aikana. Rekrytointiongelmien kasvamisen, joten tämä saattaa aiheuttaa jatkossa haasteita kasvulle. Teollisuus ja rakentaminen ovat yleisesti ottaen kasvaneet parin vuoden aikana huomattavasti. Ongelmaksi saattaa nousta osaavan työvoiman saanti. Mikroyritysten osuus alueen liikevaihdon ja bkt:n kertymisen osalta on noin viidennes. Vuoden 2019 ja 2020 osalta arvio talouden ja työllisyyden kehityksessä on suunnilleen vuoden 2018 kaltainen.

Kasvun kärkialat ovat olleet tavoitteena mukana eri rahoitusinstrumenttien käytössä. Maaseutuohjelman kautta on rahoitettu muun muassa seuraavia hankkeita: Biobisnestä Pirkanmaalle, Metsäbiotaloutta kestävästi Pirkanmaalla, Pirkanmaan metsälogistiikka, Kuusen jalostusarvon parantaminen uuden teknologian ja informaation avulla ja Uutta liiketoimintaa sivutuotteista (alueiden välinen hanke) sekä Pure Pirkanmaa. Osana maaseudun palvelurakenteen kehittämistä Pirkanmaan ELY-keskus on rahoittanut laajakaistainvestointeja ja kohdistaa niihin yhteensä 7 M€ julkista tukea nykyisen ohjelmakauden aikana. ELY-keskuksen toimesta maaseutuohjelman tuloksena on syntynyt 316 uutta työpaikkaa ja 190 yritykseen on kohdistunut kehittämistoimia vuosien 2014-2017 aikana.

ELY-keskusten pk-yritysten kasvua, uudistumista, kansainvälistymistä sekä työllisyyttä tukevien yritysten kehittämispalvelujen kysyntä kasvoi merkittävästi Pirkanmaalla vuonna 2018. Taustalla nähdään yleisen talouskehityksen lisäksi uudistettujen palvelujen laadukkaat sisällöt sähköisine asiakaspalveluineen ja erityisesti Pirkanmaalla ELY-keskuksen ja TE-toimiston proaktiivinen palveluprosessi asiakkuuksien hallinnassa.

Ympäristö ja luonnonvarat

Pirkanmaan ympäristöohjelma 2040 luo perustaa maakunnan ympäristöpolitiikalle. Hiilettömyys, parempi elinympäristö ja kiertotalous ovat ohjelman keihäänkärjet. Nämä painotukset toteuttavat myös hallitusohjelman kärkihanketta ”Biotalous ja puhtaat ratkaisut”.

ELY-keskus päätti syksyllä 2018 panostaa ja kehittää toimintaansa entisestään ilmastonmuutostyössä ja kiertotaloudessa. ELY-keskus on välittänyt tietoa ja tukenut kuntia hillintätöiden käytännön toimissa sekä tehnyt yhteistyötä alueellisten ja valtakunnallisten sidosryhmien kanssa.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen sekä MAL -sopimuksen liittyvien strategisten yleiskaavojen käynnistäminen on ollut tavoitteena ELY-keskuksen osallistuessa kuntien yleiskaavatyöön viranomaisneuvotteluihin ja lausunnoihin sekä tarjoamalla kohdennettuja tietoaineistoja ja analyysijä.

Pirkanmaalle keskitetyistä valtakunnallisista tehtävistä pilaantuneiden maa-alueiden Maaperä kuntoon – ohjelman toiminta on edennyt onnistuneesti. Kokeiluhanke on edennyt suunnitellusti ja loppuraportti valmistunut. Tuottajavastuuvälvontatehtävissä on panostettu akkujen tuottajavastuujärjestelmän kehittämiseen ja sähköisten palveluiden uudistamiseen.

METSO-suojelua jatketaan ottaen huomioon supistunut taloudellinen kehys. ELY-keskus toteuttaa Natura-alueiden tila-arviointeja Natura-alueiden hoidon- ja käytön yleissuunnitelman mukaisesti. Arvokkaimpien perinneympäristöjen inventointi on jatkunut hankkeelle myönnetyn erillismäärärahan turvin. Hankkeiden ohjauksessa on varmistettu, ettei merkittäviä haitallisia vaikutuksia synny Natura 2000-alueilla eikä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkailla kohteilla. Vesien- ja merenhoitosuunnitelman seurantaohjelman toteutus ja sen tarkistaminen, vesienhoitosuunnitelman tarkistaminen ja pohjavesialueiden luokitus ja rajaus ovat edenneet suunnitellusti. Kokemäenjoen vesistöalueen Vesivisio2050:n toiminnan konkretisointi on käynnistetty. Visio on myös osa Pirkanmaan ympäristöohjelmaa.

Syksyn budjettiriihessä sovitun mukaisesti on vuonna 2019 käynnistymässä vesienhoidon tehostamisohjelma. Pirkanmaan ELY-keskus varautuu osallistumaan aktiivisesti ohjelman valmisteluun ja toimeenpanoon.

1.3.6 Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Ihmiset ja yhteisöt

Talouden näkymät Kaakkois-Suomessa olivat melko positiivisia. Alue on tullut kehityksessä hieman muun maan jäljessä, mutta tilanne on parantunut. Matalasuhdanteen aikana on panostettu yritystoiminnan edellytyksiä parantaviin hankkeisiin ja toiminnan kehittämiseen. Työttömyys on Kaakkois-Suomessa alentunut kaikissa työnhakija- ja ikäryhmissä (nuorten työttömyys -13 %, pitkäaikaistyöttömät -27 %, ulkomaalaiset työnhakijat – 17 %). Maahanmuuttajia ja rakennetyöttömiä koskevat työllisyystavoitteet on saavutettu jopa ennakoitua paremmin. Muiden työllisyystavoitteiden saavuttaminen on ollut haasteellista eikä niihin kaikilta osin ole ylletty.

Kotka-Kouvola yhteysvälin kehittäminen on ensiarvoisen tärkeää Kymenlaakson maakuntaa yhdistävänä tekijänä sekä tie- että raideliikenteen osalta mm. sosiaali- ja terveystaloudelliset huomioiden. Tiesuunnitelman valmistelu eteni suunnitellusti. Alueen toimijoiden yhteistyönä valmisteltiin raideliikenteen kehittämisen pilottihanke, joka käynnistyy vuonna 2019.

E 18 Hamina-Vaalimaa-tiehanke valmistui keväällä ja koko E 18-tie Turusta Venäjän rajalle on nyt moottoritietä. E 18-hankkeiden ja kuutostien 4-kaistaistuksen Taavetti-Imatra myötä tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuudet laskivat ja onnettomuusvähennystavoite toteutui erinomaisesti. Tieverkon kunnan heikkeneminen on korjausvelkaohjelman ansiosta saatu pysähtymään ja tiestön kuntoon liittyvät tulostavoitteet toteutuivat. Korjausvelkaohjelman päättyessä korjausvelka kääntyy taas vuonna 2019 kasvuun.

Pakolaisten kuntasijoituspaikoille asetettu tavoite ei toteutunut, koska kiintiöpakolaisia ei kaikille haluaville kunnille riittänyt (KAS-alueen kiintiö 30 pakolaista). Myös turvapaikanhakijoita ja luvan saaneita oli aiempia vuosia vähemmän.

Kansalaisten tyytyväisyys tiestön talvihoitoon oli alueella yli maan keskitason. Vähäliikenteisen tiestön palvelutaso kuitenkin heikentyi vaikeuttaen asumista ja yritystoimintaa maaseudulla. Lisäpanostusta talvihoitoon on tulossa v. 2019.

Yritykset ja elinkeinot

Uusia yrityksiä on hyvässä suhdannekasvussa perustettu ELY-keskuksen ja TE-toimiston tukemina 407 (starttirahat), mikä on enemmän kuin vuosiin. Toiminnan painopisteenä olivat yritysten kasvun ja kansainvälistymisen tukeminen sekä työvoiman saatavuuden parantaminen. Työvoiman kysyntä lisääntyi kaikilla ammattialoilla. Eniten saatavuuteen liittyviä haasteita on sote-, metalli- ja ICT-aloilla. Haasteisiin vastataan kehittämällä yrityslähtöistä koulutusta. Luovan talouden verkosto sekä kulttuurin ja taiteen yhdistäminen hyvinvointipalvelujen kehittämiseen tukivat kasvua ja yritysten syntymistä mm. sote-alalle. Työttömyys alentui 16,3 % ja avoimien työpaikkojen määrä kasvoi 22 % kohdentuen etenkin palvelu- ja myyntitehtäviin.

Suomen ja Venäjän välisestä autoliikenteestä 75 % kulkee maan kolmen vilkkaimman, alueella sijaitsevan rajanylityspaikan kautta (Nuijamaa, Vaalimaa ja Imatra). Lisäksi rautateitse Vainikkalan kautta tuli noin 5 % rajanylittäjistä. Raskailla ajoneuvoilla hoidettava tavaraliikenne on vakiintunut 2000-luvun alun tasolle. ENI CBC-ohjelman Large Infrastructure Program-hankkeita on valmisteltu Vaalimaalle, Imatralle ja Parikkalaan edistäen rajanylityspaikkojen sujuvuutta ja liikenneturvallisuutta. Toteutus ajoittuu vuosille 2020-2022.

ELY-keskuksen vahvasti ajama yleiskaavoitus on toivotusti lisääntynyt taajamasuunnittelun välineenä koko toimialueella. Kymenlaakson maakuntakaava 2040 valmistui luonnosvaiheeseen ja Suomenlahden merialuesuunnittelu eteni. Etelä-Kymenlaakson strateginen yleiskaava hyväksyttiin kaikissa kaavan kohdekunnissa. Tärkeät ja isot Luumäki-Imatra kaksoisraide- ja Kouvolan logistiikkakeskus -hankkeet etenivät. Menettelytavat Pyhtään lentokenttähankkeessa ovat herättäneet huolta suunnitteluperiaatteiden toteutumisesta.

Maaseutuohjelman kehittämishankerahoituksella on parannettu yrittämisen ja elämisen edellytyksiä maaseudulla. Hankkeet edistivät mm. Kaakkois-Suomen luomu- ja luonnontuotealoja sekä suunnittelivat ja toteuttivat erityyppisiä vapaa-ajan reitistöjä Repoveden ja Saimaan Geopark alueille. Ohjelman yritystukiin kysyntä oli edelleen melko vaisua. Yritysrahoitusta myönnettiin 30 yritykselle yhteensä noin 1,1 milj. €, pääosa tuesta yritysten investointeihin (n. 50 uutta työpaikkaa). Maaseutuyritysten kiinnostus yritysrühmähankkeita kohtaan on hienoisesti kasvanut ja mm. puuteollisuusosalalle on rahoitettu merkittävää hanketta.

Alkutuotannossa toinen huono satovuosi heikensi yhä tilojen taloudellista tilannetta. Maatalouden investointitukien kysyntä oli edellisvuosien tapaan melko vähäistä. Sen sijaan maa- ja puutarhatalouden aloitustukia haettiin aiempaa enemmän johtuen osin viljelijöiden luopumistukijärjestelmän päättymisellä 2018 lopussa.

Luonnonmukaisen tuotannon kasvu jatkui. Luomuala kasvoi peräti 19 % ollen nyt noin 19.400 ha eli 12 % kokonaispeltoalasta (16.500 ha v. 2017). Luomutilojen keskimääräinen koko on lähes 65 ha. Luonnonmukainen tuotanto nähdään yhtenä vaihtoehtona heikon taloustilanteen parantamiseen tiloilla.

Sidosryhmätyytyväisyys -kyselyn mukaan sidosryhmien tyytyväisyys ELYn palveluihin on hyvällä tasolla (uusin kysely 2017/ toteuma 3,7). Sama tilanne on asiakaspalvelutyytyväisyydessä, jossa uusimmassa koko vuoden 2018 tuloksessa ylitetiin asetettu tavoite (toteuma 4,3).

Ympäristö ja luonnonvarat

Metsien käyttö alueella ylitti hiukan kestävän käytön rajan ja yhteistyötä metsäkeskuksen kanssa on tiivistetty. METSO-toteutuksella uusia luonnonsuojelualueita saatiin 325 ha (tav. 450 ha). Tavoitteesta jäätiiin mm. tarjottujen kohteiden pienialaisuuden vuoksi. Markkinointia tehostetaan. YVA-menettelyissä oli neljä teollisuus- ja energiahanketta sijaiten kaikki Etelä-Kymenlaaksossa.

Pohjavedet, Pien-Saimaa, rajavesistöt ja Suomenlahti olivat painopisteinä vesien hoidossa. Koko toimialueen kattavalla metsätalouden vesiensuojeluhankkeella tavoitellaan uusia suunnitteluvälineitä. ENI CBC-rajaohjelmahankkeessa Venäjän kanssa tavoitteena on muun ohella Vuoksen kunnostaminen. Etelä-Kymenlaakson pohjavesiluokitus ja Kymijoen pilaantuneiden sedimenttien seurantatutkimus valmistuivat. Haitallisten aineiden kulkeutuminen mereen saattaa olla arvioitua merkittävästi suurempaa, mikä edellyttää jatkotutkimista.

Kymijoen ja Vuoksen vesistöalueille ja rannikolle valmistui tulvariskien alustava arviointi. Merkittävien tulvariskialueiden Kymijoen ja Haminan-Kotkan rannikkoalueen ohella Vuoksen ja Saimaan tulvariskit edellyttävät suunnittelua. Meritulviin keskittynyt valmiusharjoitus (100 henkeä) täytti hyvin asetetut tavoitteet. Alkuvuosi oli erittäin runsasvetinen johtaen mm. Vuoksen lisäjuoksutuksiin. Kymijoen hyydöntorjuntaan luotiin uusi toteutusmalli ja toimia vesihuoltolaitoksilta edellytetyjen vaatimusten täyttämiseksi tehostettiin.

Ympäristölupavalvonta toteutui suunnitellusti. Vain kemikaalilain mukainen valvonta jäi hieman tavoitteesta. Yhdyskuntapuhdistamoilla alkuvuoden rankat sateet ja lumien sulamisvedet lisäsivät hulevesiä. Mäntyharjun Kinnin laajan kemikaalionnettomuuden vaikutukset ulottuivat Kaakkois-Suomenkin puolelle ja tilanteen hoitoon tältä osin osallistuttiin Etelä-Savon ELYn apuna.

Metsäteollisuuden erikoistumistehtävässä käynnistyi uusien biotuoteprosessien parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) koskeva selvitys- ja kehityshanke yhdessä mm. Aalto-yliopiston ja metsäteollisuuden kanssa. Kemikaalilain valvonnassa saatiin edistettyä sähköistä kemikaalitietojen käsittelyä lupa- ja valvontamenettelyissä ja kansallinen selvitys vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden päästölähteistä valmistui. Vesitalouden erikoistumisessa pääpaino oli suomalais-venäläisen rajavesistökomission määrittämässä tehtävässä ja tulvariskien hallinnan suunnittelussa.

1.3.7 Etelä-Savon ELY-keskus

Ihmiset ja yhteisöt

Työttömyysluvut ovat edelleen pienentyneet merkittävästi, pääosin positiivisen talouskehityksen ansiosta. Pitkäaikaistyöttömyys on sekin helpottunut merkittävästi. Uutena, jatkuvasti pahentuvana ongelmana ovat rekrytointivaikeudet. Tuloksissa tilannemuutos näkyy tavoitteen toteutumisenä pitkäaikaistyöttömyyden luvussa, mutta tavoitteen karkaamisena rekrytointiongelmissa. Tavoitteiden saavuttamisessa muutamissa muissa luvuissa (esim. erilaiset ns. virtaluvut) ollaan aika kaukana tavoitteista, koska rakennetyöttömyyden kovin ydin alkaa muodostaa pääkohderyhmän eri toimenpiteissä. Näkymä vuoden 2019 alkupuolelle on edelleen varsin myönteinen.

Maahanmuutto on jatkunut Etelä-Savoonkin lähes entiseen malliin, paitsi että pakolaisvirta on lähes tyrehtynyt. Ns. kiintiöpakolaisia otetaan vastaan suunnitelmien mukaisesti. Kotouttamisohjelmat pyörivät suunnitellusti.

Ns. verkostotyö liittyen ohjaamotoimintaan, työelämän kehittämiseen ja yleensä työvoimapolitiikan koordinoimiseen on sujunut suunnitellusti. Nuorten ohjaamoiden vakinaistaminen vuoden 2018 alusta on onnistunut.

Yritykset ja elinkeinot

Yritysten investointi- ja kehittämishalukkuus piristyi hieman Etelä-Savossa vuonna 2018 kuten muuallakin Suomessa. ELY-keskukselle esitettyjen kehittämishankkeiden määrät ovat lisääntyneet jonkin verran vuodesta 2017, kehittämispalveluiden kysyntä jopa voimakkaasti, mutta edelleen ollaan investointihalukkuudessa niin t&k-asioissa kuin kone-, laite- ja kiinteistöinvestoinneissakin kovin kaukana viime vuosikymmenen luvuista. Yritysten liikevaihdot ovat kasvaneet mukavasti, mutta tämä ei ole maakunnassa heijastunut henkilöstön määrään teollisuutta lukuun ottamatta. Kaiken kaikkiaan henkilöstön määrä on Etelä-Savossa pienentynyt viime vuosina sekä yksityisellä että julkisella sektorilla. Tekesin, nykyisin Business Finlandin, palvelujen kysyntä ja käyttö on ilmeisesti organisaatio- ja henkilöstömuutosten

takia romahtanut Etelä-Savossa ennennäkemättömän surkealle tasolle. TeamFinland-verkoston toiminta on muutoin kuitenkin jatkunut hyvin.

Maatalouden investoinneissa on jatkunut edelleen hyvä kysyntä, jopa poikkeuksellisen hyvä takavuosiin verrattuna. Maaseutuohjelman toteutus on sujunut pääosin mallikkaasti. Ainoastaan yritysrahoituksessa ollaan hieman suunnitelmia jäljessä. Erilaisten valvontojen ja muiden viranomaistehtävien osalta ELY on saavuttanut kaikki tavoitteet maatalouteen liittyen.

Ympäristö ja luonnonvarat

Etelä-Savossa on käynnissä merkittäviä julkisia rakennushankkeita. Valtatie 5:n rakentaminen jatkuu Mikkelin ja Juvan välillä. Savonlinnassa ja Sulkavalla on käynnissä Saimaan syväväylän ylittävät siltahankkeet. Asuntorakentaminen on sen sijaan ollut vaimeaa, mikä on näkynyt kuntien kaavahankkeiden määrässä. Mikkelin kantakaupungin strateginen yleiskaava eteni ehdotusvaiheeseen. Kuntien ja ELY-keskuksen yhteistyötä on edistetty kehittämiskeskusteluissa ja järjestetyillä koulutus- ja neuvottelupäivillä. Luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa oli keskeisessä asemassa saimaannorppa, jonka kanta kehittyi suotuisasti. Suojelualueiden toteutuksessa ei päästy tavoitteeseen. Etelä-Savon metsiä hakattiin runsaasti ja metsänkäyttöilmoituksia käsiteltiin ennätysmäisen runsaasti.

Ympäristönsuojelussa tehostettiin ennakoivalvontaa ja toteutettiin riskiperusteista valvontasuunnitelmaa. Turvesoiden valvonnassa ratkaistiin useita vireillepanoja. Mäntyharjun Kinnissä tapahtui vakava kemikaalionnettomuus, jonka vaikutukset ulottuvat Sarkavedelle ja Vuohijärvelle. ELY-keskus koordinoi Vuoksen vesistöalueen vesienhoidon suunnittelua, missä arvioitiin ihmistoiminnan pinta- ja pohjavesimuodostumissa aiheuttamat paineet ja valmisteltiin kolmannen suunnittelukauden pinta- ja pohjavesien tila-arviota. Vesienhoidossa osallistuttiin laajaan Life -hankkeeseen sekä tuettiin yksittäisiä vesienhoitohankkeita avustuksin ja antamalla asiantuntija-apua.

Etelä-Savon ELY-keskus hallinnoi sinisen biotalouden kärkihankkeen hankehakemuksia. Rakennerahasto-ohjelmasta rahoitettiin kiertotaloutta ja vähähiilistä taloutta edistäviä hankkeita. Mikkelin sinisen biotalouden osaamiskeskuksen valmistelua tuettiin. Pohjavesialueiden luokitusten ja rajausten uusia rajauksia valmistuu yli 71 kpl. Puulaveden säännöstelyn muuttamistarpeita ja mahdollisuuksia arvioitiin yhdessä luvanhaltijan ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa.

1.3.8 Pohjois-Savon ELY-keskus

Maakuntauudistuksen siirtyessä vuodella keskityttiin substanssiasioden kehittämiseen ja perustehtävien laadukkaaseen hoitamiseen ja osaamisen kehittämiseen. Erityisesti paneuduttiin tietojohtamisen taitojen parantamiseen. ELY-keskuksen vaikuttavuuden parantamiseksi valittiin vastuualueiden yhteiset toiminnan painopisteet.

Ihmiset ja yhteisöt

Työttömien määrä on vähentynyt Pohjois-Savossa vuoden 2016 alkupuolelta lukien. Talousnäkyvien ja vientiteollisuuden hyvän vire on edesauttanut työllisyyden hyvää kehitystä. Työttömyys on vähentynyt kaikissa ikä- ja koulutusryhmissä ja pitkäaikaistyöttömien määrä on jatkanut laskuaan. Työllisyyden kasvuun ja työttömyyden vähentymiseen liittyy rekrytointiongelmien kasvu. Pohjois-Savossa on ollut maan eniten

rekrytointiongelmia, tämä siitäkin huolimatta, että toimenpiteitä on suunnattu rekrytointeja tukevaan toimintaan sekä työttömien työnhakijoiden osaamisen kehittämiseen.

Pohjois-Savon tulostavoitetasot ovat joissakin mittareissa selkeästi muita alueita kovemmat. Pohjois-Savossa on selvästi maan keskiarvoa paremmat työttömien virtaluvut yli 3kk työttömyyteen (kaikki asiakkaat, nuoret, maahanmuuttajat). Palveluiden vaikuttavuuden osalta työvoimakoulutuksen ja kotoutumiskoulutuksen suorittaneiden virta yli 3kk työttömyyteen tavoitteen osalta saavutettiin tulostavoite. Palkkatuen vaikuttavuuden osalta Pohjois-Savossa jäätin valtakunnan keskiarvon huomommalle puolelle. Rakennetyöttömien määrä laski Pohjois-Savossa merkittävästi.

Itä-Suomessa kuntapaikkatavoite vuodelle 2018 voidaan katsoa saavutetuksi, vaikka kuntapaikkoja käytettiin alle puolet tarjolla olevien kuntapaikkojen määrästä. Kiintiöpakolaisille ja turvapaikanhakijoille tarjolla olevien kuntapaikkojen määrä Itä-Suomessa vuonna 2018 oli yhteensä 549. Näistä 199 oli Pohjois-Savossa, 185 Pohjois-Karjalassa ja 165 Etelä-Savossa. Kuntapaikkoja käytettiin yhteensä 236 kuntapaikkaa. Syyt kuntapaikkojen käyttämättä jättämiseen johtuvat muista kuin ELY-keskuksen toimista. Kiintiöpakolaisille tarjolla olevien kuntapaikkojen määrä Suomessa ylitti vastaanotettavien kiintiöpakolaisten määrän vuonna 2018. Siksi työ- ja elinkeinoministeriö päätti rajoittaa ELY-alueittain allokoitavien kiintiöpakolaisten määrää, eikä kuntapaikat tulleet täysimääräisesti käytetyksi Itä-Suomessa. Lähes kaikki ELY-alueet toivoivat suurempaa sijoitettavien määrää kuin ministeriön oli mahdollista esittää. Myös myönteisen päätöksen saaneiden turvapaikanhakijoiden määrä väheni Suomessa edellisvuodesta. Osa Itä-Suomessa asuvista turvapaikanhakijoista muutti oleskeluluvan saatuaan kuntaan ELY-keskuksen osoittamana ja osa vastaanottokeskuksen avustamana tai itsenäisesti. Varsinkin pienemmille paikkakunnille oli haasteellista saada turvapaikanhakijoita muuttamaan, sillä turvapaikanhakijalla on oikeus kieltäytyä tarjotusta kuntapaikasta.

Yritykset ja elinkeinot

Itä-Suomen maakuntien Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon keväällä 2017 hyväksymien Itä-Suomen yhteisen liikennestrategian kärkiasioiden toteuttamista edistettiin käyttöön osoitettujen resurssien puitteissa. Perinteisten väylähankkeiden yhdeksi kärkiasiaksi strategiassa on nostettu uusien liikennepalveluiden edistäminen. Muita kärkiasioita ovat perusväylänpidon rahoituksen tason pysyvä nosto sekä nimetyt tie-, rata- ja vesiväylähankkeet. Seuraavaksi Itä-Suomen uudeksi maantieverkon kehittämishankkeeksi yhteisesti sovitun valtatie 5 parantamisen Leppävirralta Kuopioon osalta tavoitteena on saada hankkeelle rahoitus siten, että se toteutetaan vuosina 2021 - 2024.

Hallituksen osoittamalla erillisrahoituksella (mm. korjausvelkarahoitus) pystyttiin toteuttamaan yrityksille ja elinkeinoelämälle tärkeiden maantieyhteyksien ja -siltojen kunnostamista. Maantieverkon korjausvelan kasvua pystyttiin jarruttamaan, mutta korjausvelan kasvun pysäyttämiseksi tarvitaan pysyvä perusväylänpidon rahoitustason nosto.

Maaseutuhallinnon ja maaseutuohjelman toteuttamisessa edistettiin suunnitelmallisesti. Suurempien yrityshankkeiden rahoitusten kautta tasoitettiin rahanjakoa hanke- ja yritystukia tavoitteiden suuntaiseksi ja samalla elintarviketalouden kehittämiseksi kohti tavoitetasoja. Ruokamaakunnan kehittäminen on edennyt hyvin parin viimeisen vuoden aikana ja on laskettava jo tässä vaiheessa onnistumiseksi. Maatalouden valvonnan onnistuminen ja maatalouden kehittäminen on ollut haastavaan taloustilanteeseen suhteutettuna hyvällä tasolla. Itä-Suomi toteutti myös yhteisenä maaseutuohjelman ulkoisen arvioinnin, joka antaa sekä varmuutta oikeasta suunnasta, että antaa uusia kehittämisideoita vaikuttavaan jatkotyöhön sekä kuluvalle että tulevalle ohjelmakaudella.

Kasvavaan kalankysyntään haettiin ratkaisuja myöntämällä rahoitusta vesiviljelyn innovointiin sekä uudenlaisiin kalanjalostusta koskeviin investointeihin. ELY-keskus vastasi seitsemän maakunnan kalatalouspalvelujen järjestämisestä.

Ympäristö ja luonnonvarat

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualue saavutti kokonaisuutena arvioiden hyvin ympäristöministeriön asettamat tulostavoitteet vuonna 2018. Toiminnallisen tulossopimuksen tavoitteista 89 % toteutui täysin (arvosana 4), 9 % toteutui lähes kokonaan (arvosana 3) ja 1 tavoite ei toteutunut ollenkaan. Erillismäärärahoja oli käytettävissä 6,4 M€, josta käytettiin 4,4 M€ kolmasosan siirtyessä tuleville vuosille. Valtaosa (3,4 M€) käytettiin luonnonsuojelualueiden hankintaan.

Alueiden käytön edistämässä ja kehittämiskeskusteluissa keskityttiin strategiaan ja oleellisimpiin ajankohtaisiin kysymyksiin. Luonnon monimuotoisuutta edistettiin suunnitelman mukaisesti. Luonnonsuojelualueita toteutettiin 610 ha jääden hieman tavoitteesta. Metson toteutus eteni vahvasti (583 ha), mikä on toiseksi eniten koko maassa. Liito-orava Lifen rahoitus varmistui.

Vesienhoidon keskeisistä kysymyksistä ja pohjavesialueiden luokituksesta kuultiin. Pohjavesialueiden osalta maastotyöt saatiin valmiiksi koko maakunnan osalta. Iisalmen reitin vesivisio toimeenpanon vauhdittamiseksi valmisteltu Vesiviestillä vaikuttavuutta –hanke sai ympäristöministeriön rahoituksen. Kaikki vesistökuunnostushankkeet eivät edenneet odotetulla tavalla ja osa avustusrahasta palautettiin. Luonnonvesien näytteenoton ja vesikemiallisten laboratorioanalyysien palvelukokonaisuuden kolmivuotinen hankintasopimus allekirjoitettiin POSELY-keskuksen ja Eurofins-yhtiöiden muodostaman ryhmittymän kanssa. Pohjois-Savon ELY-keskuksella oli merkittävä osuus vesiseurantojen kilpailuttamisessa.

Ympäristönlupien valvontasuunnitelma- ja ohjelma toteutuivat suunnitelman mukaan. Merkittäville valvontatoimenpiteille ei ole ollut tarvetta. Valvontatuloja kertyi 108.000 euroa, jotka riittävät kahden vakituisen ympäristöluvien valvojan palkkakuluihin. Maaperän tilantietojärjestelmän osalta saatu resurssiparannuksen kautta järjestelmä saatiin päivitettyä ja pidettyä ajan tasalla.

YARA:n alueella korostui eri toimijoiden jatkuvan yhteistyön tarve ja tilannekuvan ylläpito. Vaasan hallinto-oikeus antoi ratkaisunsa Finnpulpin biotuotetehtaan ympäristöluvasta tehdyistä valituksista. Valitukset hylättiin pääosin, mutta päätöksestä valitettiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valmistelut tehtaan käynnistämiseksi jatkuivat.

1.3.9 Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Ihmiset ja yhteisöt

Pohjois-Karjalassa pitkään jatkunut taantuma taittui parempaan suuntaan vasta reilu vuosi sitten, jonka vuoksi Pohjois-Karjala on noin vuoden muuta maata jäljessä. Tämän vuoksi parantunut suhdannetilanne ei vielä näy vuoden 2018 tuloslukuissa kuin osittain ja työllisyystilannetta koskevat tavoitteet jäivät pääosin toteutumatta.

Työttömyyden ikärakenne maakunnassa on edelleen haastava, yli 55-vuotiaiden osuus on suuri, vain Joensuu on valtakunnallisessa keskiarvossa. Osaavan työvoiman saatavuus on haaste etenkin maakunnan

reuna-alueilla, mutta alakohtaisesti koko maakunnassa. Pitkäaikaistyöttömyys on kääntynyt vahvaan laskuun ja tältä osin tulostavoite saavutettiin hyvin. Myös nuorten työttömyys on laskusuunnassa, mutta huolestuttavaa on se, että nuorten osalta virta yli 3 kk:n työttömyyteen ei vähene, ja tämän osalta on ryhdytty jo toimenpiteisiin.

Maakunta on onnistunut saavuttamaan työllisyyteen liittyvistä tavoitteista vaikeasti työllistyvien määrän, TE-palvelun kokonaistehokkuuden, TE-palvelun kustannustehokkuuden, maahanmuuttajien virtatavoitteen (virta yli 3 kk työttömyyteen 34 %) sekä kotouttamiskoulutuksen vaikuttavuustavoitteen (37 % jäänyt työttömäksi 3 kk kotouttamiskoulutuksen jälkeen). Muissa indikaattoreissa jäätiin alle tavoitteen.

Osana kasvupalvelu-uudistusta vuoden aikana saatiin päätökseen maakunnallinen työvoima- ja yrityspalvelukokeilu (2017-2018) hyvin tuloksin. Kasvupalvelupilotin suunnittelu alkoi uudelta toimintamallista, tavoitteena pilotin käynnistyminen alkuvuodesta 2019. Maakunnan työmarkkinoiden kohtaannon parantamiseen tähtäävä työ käynnistettiin loppuvuodesta kilpailuttamalla strategiaproessin fasilitaattori.

Elintarvikeketjun turvallisuuden ja vastuullisuuden osuuden osalta tavoite (95 %) jäi saavuttamatta (92 %). Aiempien vuosien tapaan eläintein merkinnöissä havaittiin edelleen puutteita.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on tukenut kulttuurin ja luovien alojen toimijoiden työllistymistä ja yrittäjyyttä neuvonnan ja hankerahoituksen avulla, ja siten asetetut tavoitteet on saavutettu.

Yritykset ja elinkeinot

Pohjois-Karjalaan osoitettiin rakennerahastoista (Etelä-Savon ELY-keskus) ja maaseuturahastosta yritysten kehittämishankkeisiin vuonna 2018 ennätysvilkaasti yhteensä lähes 26 miljoonaa euroa. Yrityksille suunnatulla noin 21 miljoonan euron rahoituksella myötävaikutettiin arviolta yli 60 miljoonan euron kehittämisinvestointien käynnistymiseen, noin 380 uuden työpaikan syntymiseen ja yli 81 miljoonan euron uuden liikevaihdon syntymiseen. Lisäksi rahoituksella arvioidaan saatavan noin 37 miljoonan euron lisäys vientiin. Maaseuturahastosta myönnettiin yritysten investointeihin ja perustamistukeen 3,1 miljoonaa euroa. Lisäksi Leader-rahoitusta myönnettiin yritysten kehittämiseen 0,3 miljoonaa euroa. Tuella on myötävaikutettu 19 uuden yrityksen ja 133 työpaikan syntymiseen. ESR- ja EAKR-kehittämisrahoitusta myönnettiin yhteensä 5,0 miljoonaa euroa. Käynnistyneistä hankkeista merkittävä osa suuntautui työllisyyden tukemiseen, osaamisen kehittämiseen sekä nuorten työllistämiseen. Merkitsevä osa oli se, että pk-yrityksen osallistivat aktiivisesti sellaisiin hankkeisiin, jossa toimenpiteet oli suunniteltu osittain tai merkittävältä osiltaan yrityskohtaisiksi.

TeamFinlad yhteistyötä on kehitetty erityisesti metsäbiotaloustoimijoiden välillä. ELY on aloittanut kasvupalvelupilotin valmistelun, jossa tavoitteena on luoda yhteinen toimintamalli maakunnallisten ja kansallisten toimijoiden välille TeamFinland yhteistyön kehittämiseksi. Pilotti käynnistyy vuoden 2019 aikana.

Maaseutuohjelman toteutuminen on edennyt tavoitteiden mukaisesti. Valvonnat ovat toteutuneet aikataulussaan ja siten tuet on pystytty maksamaan oikein ja ajallaan. Maatilojen taloustilanne kuitenkin kokonaisuutena on haasteellinen.

Keski-Karjalassa vesihuoltolaitosten alueellinen yhteistyö vahvistui alueen vesihuollon yleissuunnitelman valmistelun myötä. Varautuminen häiriötilanteisiin on maakunnassa parantunut, häiriötilannesuunnitelmat kattavat lähes 90 % vesihuoltolaitosten asukkaista. Yhteistyöhanke Joensuun seudun vedenhankinnan

kannalta tärkeän Jaamankankaan pohjavesialueen geologisen rakenteen ja pohjavesiolojen selvittämiseksi valmistui. Tuloksia voidaan hyödyntää mm. maakuntakaavan (2040) valmistelussa.

Kiertotaloutta edistettiin mm. osallistumalla Circwaste -hankkeen valtakunnalliseen ohjausryhmään ja toimimalla hankkeen alueellisen yhteistyöryhmän puheenjohtajana sekä osallistumalla maakunnan kiertotalouden tiekartan laadintaan. Jätehuollon kehittämiseksi esitetyt tavoitteet saavutettiin. Biohajoavaa jätettä ei sijoitettu kaatopaikoille. Yhteistyö PIRELY:n kanssa pilaantuneiden maa-alueiden tutkimus- ja kunnostusohjelman toteutuksessa jatkui toimivana.

Ympäristö ja luonnonvarat

Ympäristönsuojelun valvonta toteutui valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti. Alueellista ilmastotyötä edistettiin osallistumalla keskeisiin maakunnallisiin fossiilisten polttoaineiden korvaamista ja biotaloutta edistäviin hankkeisiin. Lausuntoja YVA -arviointiohjelmista tai -selostuksista ei annettu. YVA-asioihin liittyen pidettiin kaksi ennakkoneuvottelua, jotka koskivat kaivosta ja biojalostamoa.

Alueidenkäytölle asetetut tulostavoitteet saavutettiin. Kuntakaavoituksen edistämässä työn painopiste siirtyi vapaamuotoisiin työneuvotteluihin. Kulttuuriympäristötehtäviä hoidettiin aktiivisesti uusien henkilöresurssein ja toimintaa edistämään perustettiin maakunnallinen kulttuuriympäristötyöryhmä.

METSO-kohteita toteutettiin loppuvuoden lisämäärärahan turvin ennakoitua enemmän, mutta tarjontaa on edelleen rahoitukseen nähden paljon. Lajisuojelussa toteutettiin monivuotinen hyönteisten esiintymispaikkojen kiireellisin hoitotyö. Perinnebiotooppien päivitysinventointeja ja uhanalaisten lajien seurantoja edistettiin erillisrahoituksella. Virkatyön avuksi kohdennettu erillisvoimavara mahdollisti Natura-alueiden tilan arviointityön suunnitelmallisen etenemisen.

Vesien hyvän tilan saavuttamiseksi esitetyt tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Vesienhoidon toimenpiteet ja jätevesineuvontatyö haja-asutusalueilla etenivät. Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa oli tiivistä. Kuorinkajärven ja Pyhäjärven Natura 2000 -alueille valmisteltiin vesienhoidon suojelusuunnitelmia yhdistäen työhön luonnonsuojelun edistämisen tavoitteet. Pohjavesialueiden luokittelun tarkistus eteni hyvin, mutta määrälliset tavoitteet alittuivat. Pinta- ja pohjavesien seurantaohjelma toteutui 98-prosenttisesti. Vesienhoidon suunnitteluun liittyen järjestettiin keskeisten kysymysten kuuleminen ja selvitettiin vuosien 2016-2018 toimenpiteiden toteutumistilanne EU:lle raportointia varten.

Maa- ja metsätalousministeriön toimialan vesistötehtävissä tavoitteet toteutuivat pääosin suunnitellusti. Tohmajärven valuma-alueen monivuotinen kunnostushanke valmistui. Pohjois-Savon ELY-keskuksen toimet järvilohen ja -taimenen luontaisen lisääntymiskierron palauttamiseksi etenivät Pielisjoessa ja Lieksanjoessa. Ennustettujen tulvavahinkojen rajoittamiseksi ELY-keskus haki poikkeuslupaa Pielisen luonnonmukaisen juoksutuksen lisäämiseksi Kaltimon voimalaitoksella.

Pohjois-Karjalan biosfäärialue osallistui kolmeen eri EU-rahastoista (NPA ja CBC) rahoitettavaan hankkeeseen. Niillä edistetään kestävä matkailua luonto- ja kulttuuriperintökohteissa. Osallistuttiin Fennoskandian vihreän vyöhykkeen kansallisen työryhmän työhön sekä Barentsin alueen ympäristöyhteistyöhön.

1.3.10 Keski-Suomen ELY-keskus

Ihmiset ja yhteisöt

Ihmiset ja yhteisöt tavoitekokonaisuutta on toteutettu vuonna 2018 hyvissä olosuhteissa. Avoimia työpaikkoja on ollut runsaasti tarjolla ja työttömille tarkoitettuihin toimenpiteisiin on ollut riittävästi määrärahoja. Lisäksi TE-toimiston henkilöstömäärä on ollut sillä tasolla, että aktivointia on voitu tehdä riittävästi. Vaikka kaikissa työllisyyteen liittyvissä tavoitteissa ei ole päästy ihan tavoitetasoon niin suunta on ollut parempaan työttömyyden kaikilla rintamilla. Vaikeasti työllistyvien osalta tavoite saavutettiin.

Osaavan työvoiman kohtaanto-ongelmat lisääntyivät huomattavasti 2018. Rekrytointiongelmia on ratkottu muun muassa uusilla alanvaihtoon kannustavilla koulutuksilla, osatutkinnoilla, jotka tarjoavat täsmäosaamista, alanvaihtopiloteilla sekä korkeakoulutetuille suunnatuilla uusilla koulutusavauksilla. Hyvä yhteistyö oppilaitosten ja työnantajien kanssa on mahdollistanut joustavan koulutussuunnittelun, joka on tukenut työttömien hakeutumista työmarkkinoille joko entisiin tai aivan uusiin tehtäviin.

Virtalukutavoitteet saavutettiin maahanmuuttajien koulutuksen ja kotouttamiskoulutuksen osalta. Kotoutumiskoulutusta on ollut tarjolla melko hyvin eivätkä odotusajat koulutuksiin ole pitkiä. Maahanmuuttajakoulutusten laaja yhteistyöryhmä toimii ELY-vetoisena, se on kokoontunut säännöllisesti ja siellä tehdään hyvää yhteistyötä eri koulutusten yhteensovittamisessa.

TE-toimisto käynnisti vuonna 2018 aktiivimalliyhteistyön Keski-Suomen kuntien kanssa. Yhteistyötä varten rekrytoitiin koordinaattorin ja viiden TE-asiantuntijan tiimi, joiden tehtävänä on tehdä yhteistyössä kuntien kanssa erilaisia työllistämisen ja elinkeinotoiminnan edistämiseen liittyviä toimenpiteitä ja tapahtumia. Keski-Suomi oli mukana osatyökykyisten palvelujen kehittämiseen liittyvässä OTE kärkihankkeessa. Siinä saatujen hyvin kokemusten myötä TE-toimistossa päätettiin perustaa kolmen työkykykoordinaattorin tiimi, joiden tehtävänä on kehittää työkykykoordinaattorin työtoteutusta osaksi TE-toimiston asiantuntijatyötä sekä osatyökykyisten palveluja kaikilla palvelulinjoilla.

Nuorten organisaatorajat ylittävän palvelun eli Ohjaamotoiminnan laajentaminen eteni Äänekosken ohjaamon perustamiseen. Seuraavina ovat avautumassa Hankasalmen, Laukaan ja Saarijärven ohjaamot.

Maahanmuuttajien kuntiin sijoittamisen työryhmä on kokoontunut suunnitellusti ja kuntapaikkoja on ollut tarjolla. Maahanmuuttajat eivät kuitenkaan pysy pienissä kunnissa, vaan muuttavat Jyväskylään tai pääkaupunkiseudulle. Lisäksi kunnat haluaisivat kuntapaikoille mieluiten perheitä kuin yksin asuvia aikuisia.

Kansalaisten hyvinvointia edistää puhdas ympäristö. Myös kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon ja kulkemisen turvallisuus lisää hyvinvointia. Näiden osalta ei ole onnistuttu parantamaan tilannetta. ELY-keskus laatii suunnitelmia parantamistoimenpiteiksi.

Kulttuurin saavutettavuutta on edistetty yhdessä maakunnan kulttuuritoimijoiden kanssa hyödyntäen mm. Maaseuturahastoa. ESR-rahoituksen avulla on suunnattu hankkeita syrjäytymisen ehkäisyyn, luotu polkuja työttömyydestä työmarkkinoille ja valmistauduttu digitaalisten palvelun tarjonnan lisääntymiseen.

Sidosryhmäyhteistyötä on tehty ELY-keskuksen neuvottelukunnassa, Kauppakamarin monissa valiokunnissa, vesienhoidon yhteistyöryhmä, maahanmuuton ETNO-työryhmässä ja Kesu-työryhmässä.

Yritykset ja elinkeinot

Työvoimakoulutuksen suunnittelun painopiste on ollut työvoimatarpeista johtuen yritysälähtöisyydessä. Kun tutkintotavoitteinen koulutus siirtyi OKM:n hallinnonalalle, aikaresurssia on ollut enemmän käytettävissä

ennakoivan, yritysälhtöisen työvoimakoulutuksen suunnitteluun. Heikkoja signaaleja kerätään kaiken aikaa, ennakoiva työote on arkipäivää. Yhteishankintakoulutukseen rekrytoitiin lisää henkilöstöresurssia, koska vuonna 2019 on tavoitteena kaksinkertaistaa yhteishankintakoulutuksen määrä.

ICT-alan työvoimapulaan pureuduttiin eri vaiheiden kautta. Ensinnä hokuteltiin alan vaihtoa suunnittelevia, korkeasti koulutettuja tutustumaan ICT-alaan ja sen työtehtäviin. ICT-alan yrityksille tehtiin osaamistarvekysely, jonka perusteella kilpailutettiin monipuolinen, 2-vuotinen ICT-alan työvoimakoulutuksen kapasiteetti.

Keski-Suomen TE-toimisto teki viime vuonna noin 2.000 yrityskäyntiä. Käynneistä noin 700 kohdistui uusiin asiakkaisiin. Yrityskäynneistä tulokseen johtaneita oli 32 prosenttia eli käynnillä sovittiin rekrytointiin, osaamisen tai yrityksen kehittämiseen liittyvästä toimenpiteestä. TE-toimisto otti viime vuonna käyttöön myös uuden Miitti rekrytointikonseptin. Miittejä pidettiin 98 ja ne saivat erittäin hyvää palautetta sekä työnantajilta että työnhakijoilta. Myös ELY-keskus on jatkanut uusien asiakkaiden etsintää eri tilaisuuksissa ja suorilla asiakaskontakteilla tavoittaen 519 uutta asiakasta.

Elintarvikevientiä edistettiin teemalla kansainvälistyminen ja ruokamatkailu. Hankkeessa mm. selvitetään keskisuomalaisten elintarvikeyritysten vientipotentiaalia ja kansainvälisille markkinoille suuntautumisen mahdollisuuksia. Maaseutuohjelmasta rahoitettiin vuonna 2018 yhteensä 45 hanketta. Isona kokonaisuutena rahoituksessa olivat maaseutuasumista tukevat ja erilaiset harrastusmahdollisuuksia parantavat sekä luontoinfran kehittämiseen liittyvät yleishyödylliset kehittämishankkeet. Yksittäisinä aihepiireinä rahoitetuissa hankkeissa voidaan vielä mainita mm. robotiikka, saunateema, vesihuolto, puunhankinta ja puuntuhkan hyötykäyttö.

Raskaan liikenteen (kuorma- ja linja-autot sekä rekat) määrän kasvu jatkuu edelleen. Ajoneuvoyhdistelmien liikennesuorituksen kasvu on Keski-Suomessa ollut 2010 –luvulla koko valtakunnan voimakkainta. Muutokset pääteiden raskaan liikenteen määrässä heijastavat sekä yleistä talouden kehitystä, että muutoksia vientitoimialoilla kuten metsä- ja teknologiateollisuudessa.

Liikenteen kasvun näkökulmasta katsottuna tieverkon kunnan ylläpitokorjaukset on onnistuttu kohdentamaan oikein. Maakunnan keskeinen päätieverkko on valtakunnallisesti tarkasteltuna hyvässä kunnossa ja muulla tieverkolla huonokuntoisten määrä ei ole lisääntynyt. Hallituksen maanteiden korjausvelkaohjelman avulla on pystytty parantamaan elinkeinoelämän kuljetusten sujuvuutta erityisesti seututieverkolla, mikä on tärkeää alueen lisääntyvän biotalouden kasvun kannalta. Korjausvelkaohjelman hankkeet on saatu pääosin Keski-Suomessa toteutettua. Ohjelmaan sisältyvä Vuonteensalmen silta valmistuu elokuussa 2019.

Maanteiden palvelutason varmistamisen näkökulmasta vuosi sisälsi nopeasti vaihtelevien sääolojen johdosta tuntuvia haasteita tienpitoon. Vuoden aikana nostettiin talvihoidon laatua maanteilla, muutettiin valtakunnallisesti maanteiden talvihoitolaatuluokitusta sekä kehitettiin urakointimallia. Sorateiden kelirikkokausi oli vuosikymmenen pahin ja tilanne vaati suunniteltua enemmän korjauksia ja lisärahoitusta.

Keski-Suomessa valtakunnallista ja alueellista talouskasvua ei pystytä tukemaan pelkästään tieverkon kunnossapidon toimenpiteillä. Liikenteen palvelutason turvaaminen edellyttää suunniteltujen kehittämisinvestointien käynnistämistä valtatiellä 4. Jyväskylän seudulla liikenne ruuhkautuu viivästyttäen elinkeinoelämän kuljetuksia. Vuoden aikana Keski-Suomessa oli käynnissä hankkeet 'Äänekosken kohdalla' ja ohituskaistojen rakentaminen välillä 'Joutsa-Toivakka'. Hankkeet valmistuvat vuonna 2019. Olosuhdetietoa tienpinnasta on tuotettu yhteistyössä liikennöitsijöitten kanssa valtatie 4 välillä Helsinki-Jyväskylä-Oulu.

Ympäristö ja luonnonvarat

Ympäristön- ja luonnonsuojelun toimenpiteet tukevat niin vesien, maaperän kuin ilmankin puhtautta ja luovat edellytyksiä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiselle. Ympäristönsuojelua toteutetaan erityisesti valvonnan kautta, johon sisältyy niin lupahakemuksista annetavat lausunnot kuin lupapäätösten noudattamista koskevat tarkastukset. Ympäristönsuojelu-, vesi-, jäte- ja maa-aineslain mukaisia tarkastus- ja valvontakäyntejä tehtiin kaikkiaan 180 kpl. Jonkin verran osallistuttiin myös kestävästä kehitystä tukeviin hankkeisiin. ELY-keskus on mukana mm. kiertotaloutta edistävässä 4 maakunnan yhteisessä CIRCWASTE-hankkeessa.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia kehittämiskeskusteluja toteutettiin usean kunnan yhteisinä tilaisuuksina. Pääaiheina olivat maakuntauudistus, maankäyttö- ja rakennuslain sekä YVA -lain muutokset, kuntien merkittävimmät kaavahankkeet sekä muut merkittävät ajankohtaiskysymykset. Alueidenkäytön edistämisen painopisteinä kaavalausunnoissa sekä työ- ja viranomaisneuvotteluissa olivat maakunnalliset ja valtakunnallisesti merkittävät seikat.

Vesienhoidossa pääpaino oli vesienhoitosuunnitelmien ja Keski-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelman toimeenpanossa sekä vesienhoidon suunnittelun käynnistämiseksi seuraavaa hoitokautta 2022-2027 varten. Pinta- ja pohjavesien tilan seurantaan on käytetty ELY-keskuksessa vuonna 2018 noin 190.000 €. Vesienhoidon käytännön töitä edistettiin kuntatapaamisilla. Tapaamisten tavoitteena oli tiivistää kuntien ja ELY-keskuksen yhteistyötä, aktivoida kuntia sekä vahvistaa kuntien roolia vesienhoidon toimeenpanossa. Vesienhoitotoimenpiteiden toteutumisesta v. 2016-2018 tehtiin väliarvio. Kaikilla sektoreilla vesiensuojelutoimet ovat käynnistyneet. Erityisesti yhdyskuntien jätevesipuhdistamoilla vesiensuojelu on edennyt useiden puhdistamojen peruskunnostusten myötä.

Sinistä biotaloutta tukevat isojen virtavesien kunnostustyöt jatkuivat. Vuoden 2018 yhtenä painopisteenä oli tierumpujen vaellusesteellisuuden huomiointi. ELY on kartoittanut alueellaan tierumpukohteita, josta osa on vaellusesteenä virtavesieliöstölle. Yksi tällainen kohde kunnostettiin yhteistyössä UPM:n kanssa. Myös kolme lintuvesien kunnostussuunnitelmaa valmistui, joista Karstulan Ylinjärven kunnostus myös toteutui.

Luonnon monimuotoisuutta edistettiin mm. METSO-ohjelman avulla. Ohjelmaan myönnettyillä varoilla hankittiin maata luonnonsuojelutarkoituksiin, perustettiin yksityismaan luonnonsuojelualueita ja tehtiin määräaikaisia suojelusopimuksia 550 ha. Kyseisen ohjelman avulla on suojeltu Keski-Suomessa jo 6.000 hehtaaria. Puhdas ja monimuotoinen luonto toimii myös vetovoimatekijänä luontomatkailulle ja retkeilylle. Luontomatkailua tukevan sähköisen opastusaineiston kokoaminen eteni.

Ympäristöasioihin liittyvä ELY-keskuksen sisäinen yhteistyö toimii hyvin. Yhteistyötä tehtiin mm. maatalouden ympäristösopimuksiin, lupahakemus- ja kaavalausuntoihin sekä vesienhoitoon liittyen.

1.3.11 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Ihmiset ja yhteisöt

Hyvä työllisyyskehitys jatkui koko vuoden 2018 ja työttömyys laski koko Etelä-Pohjanmaan alueella. Työttömyys laski molempien sukupuolten osalta, nuorten alle 25-vuotiaiden osalta ja etenkin pitkäaikaistyöttömyys laski huomattavasti.

Työttömyyden laskiessa rekrytointiongelmien kasvamisen ja tavoitteesta jäätiin selvästi, rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus oli 40 % tavoitteen ollessa 23%.

Työvoimapolitiikan tavoitteista toteutui vaikeasti työllistettävien määrä, työttömien osuus enintään kolme kuukautta työvoimakoulutuksen jälkeen, työttömien määrä enintään kolme kuukautta kotouttamiskoulutuksen jälkeen, virtatavoite maahanmuuttajien osalta sekä TE-palvelujen kokonaistehokkuus ja kohtaantotehokkuus. Hyvin lähellä tavoitetta oltiin virtatavoitteessa yli 3 kk:n työttömyyteen sekä palkkatuetun työn vaikuttavuustavoitteessa. Tavoitteesta jäätin selkeämmin alle 25-vuotiaita koskevassa virtatavoitteessa, mutta siinäkin saavutettiin hieman valtakunnan keskitasoa parempi tulos. Myös TE-palvelujen kustannustehokkuudessa jäätin tavoitteesta, koska TE-toimiston kaikissa toimipisteissä on tapahtunut muutostöitä ja yhdessä muutto toisiin tiloihin, jotka ovat aiheuttaneet lisäkustannuksia.

Elintarviketurvallisuuden valvonnan toimintasuunnitelma toteutui ELY-keskuksen oman laskelman mukaan 98,5 %:sesti (Ruokaviraston tiedot eivät ole vielä saatavilla). Kaikki valvonnat, joihin ELY-keskuksella oli mahdollisuus vaikuttaa, toteutettiin täysimääräisesti muutamia tapauksia lukuun ottamatta. Eviran valvontasuunnitelmasta poikkeavat määrät johtuivat pääsääntöisesti siitä, että kasvinterveydellisiä vienti- ja tuontitarkastuksiin liittyviä toimeksiantoja ei tullut ennakoidusti. Tukesin ohjaamat kasvinsuojeluaineiden käytön valvonnat toteutuivat suunnitellusti.

Säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus vuonna 2018 oli Etelä-Pohjanmaalla 92 % (lähde KEHA-keskus, tavoite 90 %), joten tämä strategisen tulossopimuksen mittari on pysynyt samalla hyvällä tasolla kuin aikaisempina vuosina. ELY-keskus on pyrkinyt perinteisen valvonnan lisäksi, tuomaan tarkastajien työskentelyyn Eviran visioimaa valmentajaotetta ja valmentajuutta on toteutettu myös lisäämällä viestintää ELY-keskuksen elintarvikeketjun viranomaistehtävistä.

Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon -tavoitetta ei saavutettu, ei kesän eikä talven tyytyväisyysmittauksissa. Syyinä on pääsääntöisesti vaikeat ja vaihtuvat keliolosuhteet, joihin ei pystytty vastaamaan kansalaisten odottamassa ajassa. Samoin päällystysmäärärahojen lasku ja siitä johtuva huonokuntoisten maanteiden päällysteiden lisääntyminen aiheuttaa tyytymättömyyttä.

Henkilövahinkoon (HEVA) johtaneiden onnettomuuksien määrä (tavoite enintään 263, toteuma 223) -tavoitteessa onnistuttiin hyvin. HEVA onnettomuuksien määrä maanteilla laski voimakkaasti.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle on maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä vuoden 2017 alusta keskitetty valtion vesistö rakenteiden omistajuus ja vesistö rakenteiden ylläpidon valtakunnallinen koordinointi sekä hydrologisen tiedon tuottaminen. Keskitettyjä tehtäviä koskeva uusi toimintamalli ja laajat valtakunnalliset kilpailutukset ovat vaatineet merkittävästi resursseja. Valtion omistamien säännöstelypatojen automatisointi on valmistunut ja useat kohteet ovat työn alla. Valtion vesirakenteita koskevat vesioikeudelliset luvat ja sopimukset on saatu pääosin koottua koko Suomesta ja tallennettu vesistö tietojärjestelmään. Tulvariskien hallintasuunnitelmien mukaisia toimenpiteitä on edistetty mm. Kyrönjoella ja Lapuanjoella. ELY-keskuksen alueella on valmistunut tulviin varautumista ja tulvatiedottamista koskeva kehittämishanke.

1.5. voimaan tulleen MRL:n muutoksen toteuttamista on aktiivisesti edistetty kuntien koulutuksella ja työn painottamisella laaja-alaisiin kaavoihin. Suurempien taajamien ulkopuolisten alueiden rakentamista suoraan ohjaavien yleiskaavojen uusista käyttömahdollisuuksista on neuvoteltu kuntien kanssa. Kolmessa maakunnassa vireillä olevissa uusissa maakuntakaavoitushankkeissa on oltu jo selvitysvaiheessa tiiviisti mukana. Lukuisat alueen tuulivoimayleiskaavat on kunnissa saatu laadittua ja hyväksytyä. Nopea tekninen kehitys ja valmisteilla oleva tukijärjestelmä (kilpailukyky, kannattavuus) ovat kuitenkin johtamassa siihen, etteivät hyväksytyt yleiskaavat enää mahdollista tarvetta rakentaa uudentyyppisiä korkeampia voimaloita. Kuntien maankäytön yhteistyötä on edistetty alueen mittavien akkuteollisuus- ja kaivos-hankkeiden kaavoituksessa. Näiden hankkeiden toteutuminen vaikuttaa välillisesti myös ilmastomuutoksen hillintään.

Mustasaareen vuonna 2012 avattu Westenergy Oy:n jätteenpolttolaitos on vuoden 2012 jälkeen polttanut alueen jätehuoltolaitoksilta tulevan poltettava jätteen. Jätteenpolttolaitoksen haasteena on ollut pitkään varastoituna ollut poltettava jäte. Nyt nämä ongelmat on saatu ratkaistua. Orgaanisen jätteen kaatopaikkakiellon valvonta on ollut haasteellista. Ongelmana on eräiden orgaanista jätettä sisältävien jäteerien loppusijoituspaikkojen puute.

Yritykset ja elinkeinot

Maatalouden fosforitase v. 2017 on 7,2 kun se vuonna 2016 oli 5,9. Vuosien 2017 ja 2018 kasvukauden vaikeat sääolot voivat heijastua sadon arvoon ja laadukkaiden elintarvikkeiden tuottamisen vaatimukseen. Kannattavuuteen vaikuttaa myös lannoitteiden hintakehitys. Fosforin käytön lisääntymistä tulee myös uusien sivutuotteiden ja kierrätysravinteiden lisääntymisen myötä.

Typpitase v. 2017 oli 61,4, kun se vuonna 2016 oli 62,3. Typpitasetasolla n. 50 kg voidaan tuottaa markkinakelpoista satoa elintarviketeollisuudelle, edellyttäen, että maan rakenne on kunnossa. Vähemmälläkin ravinnemäärällä voi tuottaa laadukkaan sadon, jos muut kasvutekijät ovat kunnossa. Maataloustuotteiden ja tuotantopanosten nykyinen hintasuhte auttaa taseiden pienentymistä, mutta aiheuttaa siirtymistä puhtaista lannoitteista halvempiin laadultaan heikompiin valintoihin. Kasvukausien 2017 ja 2018 ongelmat heijastuvat edelleen vuoden 2019 viljelysuunnitelmiin. Rehutuotteet, jotka ovat olleet vuoden 2016 jälkeen varastossa ovat loppuneet ja vaikuttavat vuoden 2019 viljelysuunnitelmiin sekä panostuksiin.

Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon (tavoite 2,7, toteuma 2,0) tavoitetta ei saavutettu edelleenkään. Talven toteutuma oli jopa 1,76. Syynä on pääsääntöisesti vaikeat ja vaihtuvat keliolosuhteet, joihin ei pystytty vastaamaan raskaan liikenteen odottamassa ajassa. Tähän haettiin muutosta nostamalla hoitoluokkien tasoa jo viime vuonna. Hoitoluokkien tasoa tullaan nostamaan vielä laajemmin vuoden 2019 alussa.

Päällystettyjen teiden kunto km (tavoite 35, toteuma 50). Kuntotavoite on asetettu vilkkaalle tieverkolle viime vuosina, kun päällystämäärärahoja oli käytössä yli 4 milj.euroa enemmän. Toteutuma vastaa 5% vilkkaasti liikennöityjen maanteiden pituudesta, joka on realistinen tavoite vuonna 2018. Muiden kuin vilkkaasti liikennöityjen maanteiden päällysteiden kunto heikkenee nopeasti.

TE-toimistossa myönnettiin starttirahaa yhteensä 129 uudelle yrittäjälle vuonna 2018. Määrä oli hiukan vähemmän kuin edellisenä vuonna, johtuen lähinnä avointen työpaikkojen määrän kasvusta. Maaseutuohjelmarahoituksella syntyi uusia yrityksiä yhteensä 23 kpl.

Painorajoitteiset ja huonokuntoiset sillat (tavoite 61, toteuma 54) - tavoite saavutettiin painorajoitteisten siltojen osalta. Sen sijaan Liikenneviraston (nyk. Väylävirasto) seuraama huonokuntoisten siltojen tavoitetta ei saavutettu. Nykyisellä siltarahoituksella ei pystytä poistamaan huonokuntoisia siltoja tarpeeksi laajasti.

Ympäristö ja luonnonvarat

Luonnonsuojelun viranomaistehtävissä on ollut suuren tehtävämäärän vuoksi aikataulullisia haasteita. Esimerkiksi Natura-alueiden tila-arvioinneissa eli ns. NATA-arvioinneissa on jääty jälkeen asetetuista tavoitteista. Luonnonsuojelualueiden toteutuksessa 950 ha:n tavoite ylittyi 100 ha:lla. Ohjelmakohteita toteutettiin 792 ha, METSO-kohteita 270 ja Suomi 100-kampanjan nimissä 283 ha. Merimetsotyöryhmässä on ratkottu lajin runsastumisesta johtuvia ongelmia ja laadittu merimetsän toimenpidesuunnitelma Pohjanmaan rannikkoseudulle.

Vesien tilan parantaminen on edennyt, mutta strategisena tavoitteena olevaan vesien hyvään tilaan on vielä matkaa. Vesienhoidon ja meriensuojelun suunnittelu sekä niihin liittyvät Interreg-hankkeet (Vimla, Seagis ja Flada) ovat edenneet suunnitellusti. Toimeenpanoa on edistetty myös LIFE-hankerahoituksella. Freshabit LIFE IP-hankkeeseen kuuluvista Ähtävän- ja Lapväärtin-Isojoesta on siirretty jokihelmisimpukoita toipumaan Konnevedelle. Hankkeen tulokset ovat lupaavia. Vesienhoidon kolmannen kauden kuulemisaineisto keskeisistä kysymyksistä valmistui.

Syksyllä 2018 on kartoitettu vesihuoltolain mukaiset vesihuoltolaitokset, joille kunnat ovat hyväksyneet toimialueet. Näiden lisäksi alueella on vesihuoltopalveluja tuottavia laitoksia, joilla toiminta-alueita ei ole määrätty. Vesihuoltolaitosten liitoksia on toteutunut kaksi vuoden 2018 aikana. Pohjavesialuiden riskitekijöiden arviointi on vienyt arvioita enemmän asiantuntijaresursseja, eikä pohjavesialueiden uudelleen luokitus ole edennyt tavoitteen mukaisesti resurssivajeesta ja henkilövaihdoksista johtuen. Luokittelutyö on syksyn 2018 aikana edennyt aiempaa nopeammin, joka tulee näkymään kevätkaudella 2019 valmistuvien uudelleenluokitusten lukumäärässä. Vuoden 2018 aikana valmistui koko toimialueen kaikkien pohjavesialueiden osalta e-luokitukseen liittyvät maastotyöt.

YVA-arviointiohjelmasta ja –selostuksista on annettu yhteensä 10 lausuntoa. Vireille on tullut suuria, keskenään erityyppisiä YVA-hankkeita. Aiempina vuosina runsaslukuisten tuulivoimahankkeiden määrä on vähentynyt selkeästi. Ennakkoneuvottelujen määrä on lisääntynyt merkittävästi erityisesti suurten teollisten laitosten kanssa. Yhteensä ennakkoneuvotteluja on käyty 50. Lisäksi valvojan, luvittajan ja toiminnan harjoittajien kesken on neuvoteltu myös jo ennen lupapäätösten antamista. Ympäristöviranomaisten ja poliisin yhteistyön aktivoitumisen seurauksena ympäristöprosesseja on ollut edelleen vireillä lukuisia.

1.3.12 Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjanmaan ELY-keskuksessa aloitti uusi ylijohdaja kesäkuussa 2018. Syksyn aikana valittiin myös uusi TE-toimiston johtaja eläköityneen, pitkän uran tehneen johtajan saappaisiin. Aiemmin ylijohdajan oman työn ohessa hoitamaan virkaan työvoima ja osaaminen -yksikön päällikkönä rekrytoitiin henkilö talon sisältä. Vuodenvaihteen 2018–2019 tienoilla vanhoihin virkoihin valittiin uusia henkilöitä kansainvälisyys- ja kotouttamispäälliköksi, hankekoordinaattoriksi ja erikoissuunnittelijaksi ja uusissa tehtävissä aloittivat elinvoimapäällikkö, viestintäpäällikkö sekä Talent Coastline -päällikkö. Rekrytoinneilla Pohjanmaan ELY-keskus vahvistaa nykyistä toimintaansa TE-keskuksen ohjaavana virastona ja terävöittää sidosryhmäyhteistyötään sekä näkyvyyttä ja tunnettuutta laaja-alaisesti. ELY-keskusten YT-neuvotteluiden

jälkeen henkilöstöresurssit ovat olleet niukkoja, ja uusilla rekrytoinneilla on vihdoin päästy täydentämään avaintehtäviä virastossa. Toiminnanohjausjärjestelmää on uudistettu ja aloitettu laajamittainen kehittämistyö loppuvuodesta.

Ihmiset ja yhteisöt

Pohjanmaan ELY-keskusalueen työllisyystilanne on manner-Suomen kärkitasoa. Vuonna 2018 työttömien määrä oli keskimäärin 19 prosenttia alhaisempi kuin vuotta aikaisemmin. Koko maassa työttömien määrä vähentyi keskimäärin 16 prosenttia.

Pohjanmaan ELY-keskusalueen työttömyysaste oli vuonna 2018 keskimäärin 6,8 prosenttia, mikä manner-Suomen alhaisin ja 1,5 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Alueen työttömyysaste oli alhaisimmillaan marraskuussa, 5,7 prosenttia. Korkein työttömyysaste oli heinäkuussa, 8,1 prosenttia. Koko maassa työttömyysaste oli keskimäärin 9,7 prosenttia vuonna 2018. Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella on useita seutukuntia, joissa vallitsee käytännössä täystyöllisyys.

Tilastokeskuksen työllisyysaste 15-64-vuotiaiden osalta Pohjanmaan ELY-keskusalueella oli keskimäärin 74,3 prosenttia vuonna 2018. Korkeampi työllisyysaste oli vain Etelä-Pohjanmaalla (75,2 prosenttia) ja koko maan työllisyysaste oli 71,7 prosenttia. Vuoden aikana Pohjanmaan ELY-keskusalueen työllisyysaste oli korkeimmillaan toisella vuosineljänneksellä, 76,4 prosenttia.

Alueen erinomaisen työllisyystilanteen ansiosta Pohjanmaan ELY-keskus saavutti tulostavoitteensa monilta osin hyvin vuonna 2018. Vaikeasti työllistyvien määrä, maahanmuuttajien virta yli 3 kk työttömyyteen ja kolme kuukautta palkkatuetun työn sekä kotoutumiskoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuudet olivat alhaisempia kuin mittareille annetut maksimit. Vaikeasti työllistyvien maksimitavoitteeksi oli asetettu 5.550 henkilöä, joka alittui reippaasti toteuman ollessa 4.813 henkilöä. Huomattavaa kuitenkin on, että yhä työttömänä olevien vaikeasti työllistyvät vaatinevat erityisen paljon tukea ja palveluita työllistyäkseen. Pohjanmaan ELY-keskuksen kansainvälisestä ilmapiiristä kieli se, että maahanmuuttajien virta yli 3 kk työttömyyteen oli 35 prosenttia, tavoitteena oli 37 prosenttia. ELY-keskus on kuitenkin tehostanut kansainvälisten osaajien esiin nostamista ja työllistymistä. Kolme kuukautta palkkatuetun työn jälkeen työttömänä oli 37 prosenttia tavoitteen ollessa 39 prosenttia. Kolme kuukautta kotoutumiskoulutuksen jälkeen työttömäksi jäi vain 16 prosenttia, kun tavoite oli 27 prosenttia. Palkkatuetun työn ja kotoutumiskoulutuksen vaikuttavuusluvut olivat koko maan parhaiden joukossa, ja niiden vaikuttavuutta pyritään edelleen parantamaan.

Tavoitteet saavutettiin myös sanallisten mittareiden osalta. Kulttuuri- ja luonnonperinnön säilyttämiseen liittyvien kehittämis- ja investointihankkeiden rahoittaminen on merkittävä painopiste alueen Leader-ryhmille. ELY-keskus on Leader-ryhmien kautta aivan ruohonjuuritason kehittämisessä. Myös luoviin aloihin liittyvä yrittäjyys on vahvassa roolissa Leader-ryhmien toiminnassa. Erikoistumis- ja keskitetyt substanssitehtävät -mittariin liittyy Pohjanmaan ELY-keskuksen rooli laajennetun toimialueen (Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakunnat) maahanmuuttoon liittyvien tehtävien alueellisena koordinaattorina. Vuonna 2018 ELY-keskus koordinoi toimialueen maahanmuuttotiimiä, teki yhteistyötä muiden ELY-keskusten kanssa, perusti ohjaus- ja neuvontatyön verkoston sekä järjesti koulutuksia toimijoille yhdessä sidosryhmien kanssa. ELY-keskus koordinoi Menestyvä monikulttuurinen työelämä -verkostoa, joka valmisti Talent Boost -toimenpideohjelman käynnistämistä alueella (Talent Coastline).

Hyvin lähelle tavoitetta päästiin myös mittareissa virta yli 3 kk työttömyyteen ja 3 kk ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus. Virta yli 3 kk työttömyyteen oli 37 prosenttia (tavoite 35 prosenttia) ja kolme kuukautta ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jäi 36

prosenttia (tavoite 35 prosenttia). Yleisen työllisyystilanteen parannuttua jo työvoimakoulutukseen ohjattavien lähtötaso on aikaisempaa heikompi ja työllistyminen vaikeampaa. Myös työvoimakoulutukseen hakeutuvien määrät ovat olleet laskussa.

Tavoitetta ei saavutettu rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuuden, alle 25-vuotiaiden virran yli 3 kk työttömyyteen sekä pakolaisten toteutuneiden kuntasijoituspaikkojen suhteen. Lähes kaikille TE-toimistoille oli annettu samat tehokkuustavoitteet, joista Pohjanmaa jäi hieman. Rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus oli 44 prosenttia, kun tavoite oli 23 prosenttia. Työllisyystilanne alueella on ollut hyvä jo pitkään, minkä myötä osaajapula onkin jo muodostunut kasvun esteeksi liki puolessa yrityksistä. Alle 25-vuotiaiden virta yli 3 kk työttömyyteen oli 29 prosenttia (tavoite 24 prosenttia). Pakolaisten toteutuneita kuntasijoituspaikkoja oli laajennetulla toimialueella (Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakunnat) 127 kpl, kun tavoitteena oli 355 paikkaa. Pohjanmaan ELY-keskusalueella ei ole kaikkia kuntapaikkoja saatu täytettyä kiintiöpakolaisten allokaatiosta johtuen. Kuntapaikkoja jäi täyttämättä sen vuoksi, että kiintiöpakolaisia tuli Suomeen vähemmän kuin kunnat tarjosivat paikkoja.

Joidenkin numeeristen mittareiden osalta toteumatietoja ei ollut saatavilla.

Yritykset ja elinkeinot

Pohjanmaan ELY-keskuksen aluetta kutsutaan vientirannikoksi, elinkeinorakenteeltaan monipuoliseksi ja vientivetoiseksi alueeksi, joka toimii vahvasti globaaleilla markkinoilla. Teollisuuden arvonlisä on koko maan kärkeä tuoden vahvan panoksen koko Suomen menestykselle. Suuri osa Pohjanmaan ELY-keskuksen alueesta on maaseutua, jolle ominaista on myös vahva maatalous- ja muu elintarviketuotanto. Nämä seikat sekä alueen vahva sosiaalinen pääoma ovat omiaan pitämään alueen kaupunkiseudut ja ympäröivän maaseudun elinvoimaisina.

Pohjanmaan ELY-keskuksessa on vuoden 2018 marraskuussa käynnistynyt alueen kärkiin perustuva, kokonaisvaltainen toiminta- ja palvelu-uudistustyö ”Kehitetään älykkäästi yhdessä - Smart Utveckling Tillsammans - Ostrobothnian Growth Boost”. Älykkään erikoistumisen strategian mukaisen työmme ytimessä Pohjanmaan ELY-keskuksen alueen vahvuudet ovat uusi energiatalous, maatalouden innovaatiot ja tulevaisuuden ruoka sekä valmistava teollisuus. Tähän työhön kytkeytyy neljästä osapilotista koostuvan kasvupalvelupilottikonaisuuden suunnittelu ja toteuttaminen.

Kansallisten ja EU-yritystukien, BF-rahoituksen sekä työllistämisrahoitusten kautta on vahvistettu yritysten uusiutumista, kasvua ja kilpailukykyä, jonka vaikutukset näkyvät työllisyyden vahvistumisessa ja toimeentulomahdollisuuksien vahvistumisena alueen yrityksissä. Tiiviin Team Finland -yhteistyön painopiste on ollut kärkialojen vahvistamisessa, teollisuuden uudistamisessa, kasvun ja kansainvälistymisen sekä digitaalisen liiketoiminnan kehittämisessä. Pohjanmaan ELY-keskus on ollut aktiivisesti mukana muun muassa Wärtsilän Smart Technology Hub -innovaatiokeskittymän kehittämisessä. Maaseuturahaston kehittämishankkeiden painopisteenä vuonna 2018 oli puuala, mutta on tuettu myös hankkeita, jotka tähtäävät muun muassa laajakaistaverkkojen rakentamiseen harvaan asutulle maaseudulle. Pohjanmaan ELY-keskuksen kansainvälistymisyksikkönä toimiva Viexpo on toteuttanut veneteollisuuden alihankkijayritysten kansainvälistymistyötä sekä toteuttanut laajan rakennusalan yritysten viennin aktivointikonaisuuden Ruotsiin. Pohjanmaan ELY-keskus on myös osallistunut vahvasti kansainvälistymisyksikkönään myös toimivan Viexpon koordinoiman NordicHubin, pohjoismaisen liiketoimintaosaamisen osaamiskeskittymän toimintaan ja kehittämiseen.

Elintarvikeviennin kantavana teemana ovat olleet puhtaat elintarvikkeet, jalostusarvon kasvattaminen sekä elintarvikeyritysten liiketoimintaosaamisen ja erityisesti markkinoinnin kehittäminen. ELY-keskus on vahvistanut alan yritysten perustaa tukemalla elintarvikeyritysten investointeja ja investointien toteutettavuusselvityksiä liittyen tuotantokapasiteetin lisäämiseen ja tuotteiden laadun parantamista koskeviin investointeihin. Elintarvikevienti oli myös Pohjanmaan ELY-keskuksen kansainvälistymisyksikkönä toimivan Viexpon vuoden 2018 painopiste. Teemavuoden kunniaksi Viexpo suunnitteli keväällä 2018 yhdessä Seinäjoen ammattikorkeakoulun, Vaasan yliopiston ja Profit Partnersin kanssa elintarvikealan pk-yritysten bändin kehittämisen kiihdytysohjelman, jonka päätavoitteena on kehittää suomalaisten pienten elintarvikeyritysten osaamista brändätyjen, korkean arvonlisän tuotteiden ja palveluiden kehittämisessä ja markkinoinnissa.

Vuoden 2018 aikana Pohjanmaan TE-toimistossa oli avoinna keskimäärin 4.000 työpaikkaa kuukaudessa. Uusia avoimia työpaikkoja aukesi kuukausittain keskimäärin 2.000 Pohjanmaan TE-toimistossa. Avoimien työpaikkojen määrä kasvoi 28 prosenttia edellisestä vuodesta. Työpaikkoja oli eniten tarjolla palvelu- ja myyntityöntekijöiden ammattiryhmässä, keskimäärin 26 prosenttia. Seuraavaksi eniten avoimia paikkoja oli asiantuntijoiden ammattiryhmässä (keskimäärin 6 prosenttia). Seutukunnittain tarkasteltuna eniten paikkoja oli auki Vaasan seudulla ja toiseksi eniten Kokkolan seutukunnassa.

Joidenkin numeeristen mittareiden osalta toteumatietoja ei ollut saatavilla.

Ympäristö ja luonnonvarat

Pohjanmaan ELY-keskuksella ei ole tulostavoitteita tähän liittyen. Pohjanmaan ELY-keskus on kuitenkin vuoden 2018 aikana tiivistänyt yhteistyötään Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa, joka hoitaa Y-vastuualueen tehtäviä Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella.

1.3.13 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Ihmiset ja yhteisöt

Viime vuonna aluetalous kasvoi vahvasti ja työttömyys väheni merkittävästi. Uusia työpaikkoja avautui aiempaa enemmän. Monissa työpaikoissa koettiin lisääntyviä rekrytointiongelmia. Ilahduttavaa on, että vaikeasti työllistyvien määrä on pudonnut. TE-toimisto sai 30 asiantuntijan lisäresurssin määräaikaishaastatteluihin vuodelle 2018. Haastatteluelka pieneni merkittävästi ja aktivointiaste parani. TE-toimiston asiakkaana on yhä enemmän työssä olevia, joilla on osa-aikainen tai määräaikainen työsopimus.

Nuorten työllistymistä edistävät palvelut olivat monipuolisia ja eri piloteilla uudistettiin palvelutarjontaa. Neljä uutta Ohjaamo avasi toimintansa. Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto sai vuoden 2018 alusta vastuun työntekijän oleskelulupapäätöksiin kuuluvien osapäätösten tekemisestä. Viime vuonna päätöksiä tehtiin noin 1.200 kpl. Uusien kuntaan muuttajien määrä väheni lähes puoleen turvapaikanhakijoiden määrän vähennyttyä. Kuntapaikkoja myönnettiin POP-alueella 107, sisältäen kiintiöpakolaiset (47). Kotoutumiseen liittyvät numeeriset tavoitteet saavutettiin. Hyvä taloustilanne ja koulutusten saatavuus eri puolilla maakuntaa edistivät tavoitteiden toteutumista.

Maakunnallisten kasvupalveluiden suunnittelussa edettiin valtakunnallinen valmistelu huomioiden. Pohjois-Pohjanmaan kasvupalvelupiloteiksi muotoutui nuorten palveluihin liittyvä allianssityyppinen pilotti sekä

ICT-alalle painottuva rekryointipalvelupilotti. Vuorovaikutusta yrittäjien, yrittäjäjärjestöjen ja seudullisten elinkeinoyhtiöiden kanssa tiivistettiin. Erilaisia verkostotapaamisia järjestettiin pitkin vuotta (mm. ELO-yhteistyöryhmä, Työelämä 2020 –alueverkosto). Käynnissä on isoja ESR-hankkeita, joilla tavoitellaan mm. työllisyyden lisäämistä, yritysten työelämän laadun, työhyvinvoinnin ja tuottavuuden kasvua, nuorten työllistymistä ja yrittäjyyttä sekä lisäämään oppilaitosten ja yritysten välistä yhteistyötä. Maaseuturahaston kyläverkkohankkeita on rakenteilla useita. Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla toimivassa maaseudun arjen palveluverkosto -hankkeessa luodaan sektorirajat ylittäviä verkostoja. Niiden avulla varmistetaan ja monipuolistetaan harvaanasutun alueen lähi- ja etäpalveluja. Eri hanketoimilla valmennetaan maaseudun asukkaita ja yrityksiä ottamaan sähköisiä palveluita käyttöönsä.

Tieverkon kuntoa on parannettu korjausvelkarahoituksella, joitakin yksittäisiä kohteita valmistuu vasta vuonna 2019. Liikennepalvelulain myötä taksialan lupamääräsääntely päättyi. Reittiliikennelupamenettely loppui linja-autoliikenteessä ja liikenne perustuu jatkossa ilmoitusmenettelyyn. ELY-keskus täydentää linja-autoliikenteen verkkoa ostopalveluilla. Toimivan liikenteen ja matkailun tavoitteita tuettiin Kuusamon ja Kalajoen investointihankkeilla. Tulvariskien tiedottamisessa hyödynnettiin eri mediakanavia. Tulvatietoisuutta lisäävä hanke päättyi vuonna 2018. Hankkeessa toteutettiin mm. uusia tulvavaarakarttoja sekä tulva-animaatioita ja hahmotettiin ns. tulvapuistoja merkittävillä tulvariskialueilla. Tulvasuojelupenkereiden riskit on tunnistettu ja niistä on tiedotettu kuntia.

Yritykset ja elinkeinot

Hallituksen kärkihankkeet toteutuvat alueella. ELY-keskus on edistänyt vahvasti ja aktiivisesti tie- ja logistiikkahankkeita, ympäristön parantamista, kuin yritystoiminnan kehittämistäkin. Merkittäviä investointihankkeita on käynnistynyt eri toimialoilla. Pääomasijoitusrahasto etenee ja sijoitusrahaa on vielä käytössä vuodelle 2018. Jatkossa uutta pääomasijoitusrahastoa ei voida perustaa Euroopan aluekehitysrahastosta. TeamFinland toiminta on ollut aktiivista. Myös panostukset uudistuviin ja kansainvälistyviin yrityksiin jatkuivat vahvana. Avustuksia suunnattiin aiempaa enemmän investointeihin kaikilla toimialoilla.

Matkailua on tuettu kehittämällä infrastruktuuria sekä luonto- ja kulttuurilähtöisiä virkistys- ja hyvinvointipalveluita. Alan yrityksille on tehty runsaasti investointitukipäätöksiä mm. majoituskapasiteetin kasvattamiseen ja ohjelmapalveluihin. Kalajoella edistetään matkailukeskusten vetovoimaisuutta. Hiekkasärkkien kaavoituksessa on luotu edellytyksiä alueen matkailun kehittymiselle. Ruka-Kuusamon matkailun MasterPlan on mahdollistanut kansainvälistä matkailua tukevia investointeja.

Rakennustuoteteollisuuden kehittämisinvestoinnit jatkuivat ja toimialalle järjestettiin useita rekryointikoulutuksia osaavan työvoiman saamiseksi. Starttirahalla on tuettu alkavia yrityksiä mm. suurhankkeisiin liittyen. Suurhankkeiden avoimia työpaikkoja välitetään aktiivisesti EU-alueella. Hanhikivi – koordinaattorin toiminta TE-toimistossa on vakinaistettu.

ELY-keskuksen hankkeilla on tuettu maakunnan vahvojen tuotantosuuntien, kuten maidon- ja naudanlihantuotannon sekä perunantuotannon, kannattavuutta ja kilpailukykyä. Elintarviketoimialalle on rahoitettu runsaasti yritystukihanketta. Lisäksi elintarviketeollisuudessa on ollut paljon huomattavan suuria investointeja ja muutamia rekrykoulutuksia.

Valtatie 4 Oulu-Kemi yhteysvälin toteuttaminen on käynnistynyt Oulussa ja Kempeleessä. Osalla matkaa yhteysvälistä suunnitelmien laatimista jatketaan. Korjausvelka-rahoitus- ja perusväylänpidon lisärahoituskohteiden toteutus etenee suunnitellusti. Pohjois-Suomessa panostetaan lisäksi liikenteen ja tienpidon digitalisointiin osallistumalla aktiivisesti mm. älytie-ratkaisujen ja tienpidon hankintojen sekä

urakoiden toimintojen digitalisointiin. Kehittämistä tehdään yhteistyössä eri toimijoiden, tutkimus- ja oppilaitosten kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on osallistunut Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimiseen. Se valmistui vuonna 2018. Pohjois-Pohjanmaan maakunnan liikennejärjestelmätyö on parhaillaan käynnissä. Suunnitelmien laadinnassa on huolehdittu vuoropuhelusta mm. elinkeinoelämän toimijoiden kanssa.

Ympäristö ja luonnonvarat

ELY-keskus on edistänyt laajasti ravinteiden kierrätyksen tehostamista ja biotaloushankkeita mm. lukuisten hankkeiden, YVA- prosessien ja lupalausuntojen myötä. Hankkeet ovat sisältäneet muun muassa maatalouden ravinnekierrätyksen, luomutuotannon, teollisuuden sivuvirtojen ja yhdyskuntien puhdistamolietteiden kierrätystä ja kaasutusta.

Kaupunkiseutujen yhdyskuntarakenteen eheyttä on edistetty sekä integroitu Oulun seudun alueidenkäytön ja liikennejärjestelmän suunnittelua kestävän liikkumisen suuntaan. Keinoina ovat olleet mm. Oulun seudun MALPE-sopimuksen 2016 - 2019 toteuttaminen, maakunnan ja Oulun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteensovittaminen maankäytön suunnittelun kanssa, sekä kuntien yleiskaavoituksen edistäminen. Tulosekasta työtä jatketaan osallistumalla Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman sekä uuden MALPE-sopimuksen 2020-23 valmisteluun.

METSO-ohjelman toimeenpano on jatkunut, mutta aiempaa niukemmin resurssein. Ohjelmaa on toteutettu sen alusta alkaen jo yli 7.000 hehtaarin alalla. Vähentyneitä suojelualueiden toteuttamisrahoja on kohdennettu maakuntakaavan suojelualuevarausten toimeenpanoon, joka on edennyt myönteisesti. Toteutunut pinta-ala on yli kolminkertainen tavoitteeseen nähden.

Kalatiehankkeet ovat edenneet hyvin. Näitä hallituksen kärkihankkeita on edistetty Suomen suurilla vaelluskalajoilla osana valtakunnallista erikoistumistehtävää. Vesienhoidon ja ilmaston-muutoksen tarpeet huomioivia säännöstelyjen kehittämishankkeita on toteutettu. Vesistökuunnostustoiminnassa edelleen laajentunut verkostomainen yhteistyö tuottaa hyviä tuloksia.

Pohjavesialueiden luokituksia on tarkennettu vuorovaikutteisesti. Lisäksi pohjavesien kestävää käyttöä on varmennettu valvonnan keinoin, pohjavesisuojeluhankkeen ja kuntien maankäytön ja kaavoituksen kautta. Vesihuollon kannalta haastava tilanne on mm. Oulun kaupungilla sekä Limingan kunnalla, sillä niiden vesihuoltovarmuus ei ole sillä tasolla, kun se vesihuoltolain mukaan tulisi olla. Oulun Vesi liikelaitoksen varavesihanketta koskevan lupahakemuksen käsittely jatkuu edelleen; prosessissa on useita haastavia Natura- ja vesienhoitokysymyksiä.

1.3.14 Kainuun ELY-keskus

Ihmiset ja yhteisöt

Kainuun työttömyys oli vuoden 2018 lopussa 19 % alempana kuin vuotta aikaisemmin. Samanaikaisesti työvoiman kysyntä kasvoi niin, että TE-toimistoon ilmoitettiin vuoden 2018 aikana (8.149) 37 % enemmän uusia avoimia työpaikkoja kuin vuonna 2017 (5.952). Yhdessä pienevien nuorten ikäluokkien kanssa tämä kehitys on johtanut siihen, että yhä useampi (51 %) työvoimaa hakenut yritys ja työnantaja on kokenut

rekrytointiongelmia. Huolimatta siitä, että pitkäaikaistyöttömyys (-29 %) on laskenut kokonaistyöttömyyttä nopeammin, rakenteellisen työttömyyden osuus kokonaistyöttömyydestä on korkea (58 %).

Asetuista tavoitteista saavutettiin vaikeasti työllistyvien määrä, maahanmuuttajien virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen ja kotouttamiskoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus. Ensimmäisessä onnistuttiin vahvan työvoiman kysynnän, oikein suunnattujen toimenpiteiden ja rakenteellisen työttömyyden vanhempiin ikäluokkiin painottuvan rakenteen ansiosta. Maahanmuuttajille on onnistuttu tarjoamaan joustavasti palvelupolkuja siten, että työttömyys ei ole päässyt pitkittymään.

Tavoitteet, joista tuloksissa jäätiin, olivat työmarkkinatilanteeseen nähden varsin kireiksi asetettuja. Etenkin rekrytointiongelmien 27 % tavoite oli epärealistinen näissä oloissa saavuttaa.

Kylien ja paikallisyhteisöjen toimintaa on kehitetty lukuisilla LEADER - hankkeilla. Kainuun ELY-keskus on rahoittanut vuonna 2018 yhden pohjavesialueen jätevesivesihuoltohankkeen ja yhden virkistyskäyttöä edistävän polku-/opastusinvestoinnin.

Valvontasuunnitelmien mukaiset Eviran ja Tukesin ohjaamat tarkastukset on tehty pääosin suunnitelman mukaisesti. Valvonnoissa ei havaittu merkittäviä puutteita. Myös maaseutuviraston ohjaamat valvonnat on tehty ajallaan.

Yritykset ja elinkeinot

EAKR-osarahoitteista yrityksen kehittämisavustusta ja yritysten toimintaympäristön kehittämisavustusta myönnettiin yhteensä 3,8 miljoonaa euroa, mikä vastaa edellisen vuoden tasoa. Yrityshankkeisiin myönnetyn rahoituksen määrä oli noin kolme miljoonaa euroa, jossa on noin viidenneksen lasku verrattuna edelliseen vuoteen. Yritysten toimintaympäristöä kehittävien hankkeiden vaikutuksella odotetaan kuitenkin käynnistyvän myös yrityskohtaisia hankkeita erityisesti digitalisaation ja tuotekehityksen teemoissa. Rahoituksella mahdollistetaan noin 8,7 miljoonan euron investointi- ja kehittämishankkeiden toteutus sekä myötävaikutetaan suoraan 62 uuden työpaikan ja yhden uuden yrityksen syntymiseen. Hankkeiden vaikutuksella arvioidaan syntyvän uutta liikevaihtoa noin 16 miljoonaa euroa, josta viennin kautta odotetaan tulevan noin kuusi miljoonaa euroa.

Toimialoittain tarkasteltuna suurimmat rahoitusosuudet olivat matkailulla (1,3 milj. euroa), liike-elämän palveluilla (0,5 milj. euroa) sekä elektroniikan ja sähköteollisuuden alalla (0,5 milj. euroa). Rahoitetuissa hankkeissa investoidaan tuotanto- ja majoituskapasiteettiin, kehitetään uusia tuotteita, palveluja ja tuotantomenetelmiä sekä selvitetään vientimarkkinoita.

Valtaosa rahoituksesta kanavoitui kajaanilaisten ja sotkamolaisten yritysten hankkeisiin Kehys-Kainuun osuuden ollessa vain 9 %. Myönnetyn rahoituksen määrään ja alueelliseen jakaumaan vaikuttaa se, että vuonna 2018 aiempaa suurempi osuus yritysten kehittämishankkeista sai rahoitusta maaseuturahastosta. Maaseuturahaston yritystukia myönnettiin noin kaksi miljoonaa euroa. Starttirahalla aloitti vuonna 2018 38 kpl uutta yritystä.

Maatalouden rakennemuutos jatkui vuonna 2018. Kainuun maidontuottajien määrä aleni 8 %, mutta tuotanto kasvoi vajaat kaksi prosenttia. Sukupolvenvaihdoksia rahoitettiin kolme, samoin kolme uutta navettaa ja lisäksi muita maatalousinvestointeja 21 kpl. Maatalouden neuvonnan (Neuvo 2020) kysyntä jatkui vilkkaana. Maatalouden kehittymistä on tuettu myös maaseuturahastosta rahoitetulla alan teemaohjelmalla ja lukuisilla muilla kehittämishankkeilla. Erilaisilla em. toimilla on onnistuttu säilyttämään tuotannon määrä, vaikka tilamäärä on vähentynyt.

Vuonna 2018 maaseuturahastosta rahoitetuilla pienyritys- ja yritysryhmähankkeilla tavoitellaan 40 uutta työpaikkaa ja seitsemää uutta yritystä. Yritystuella kehitettiin mm. luonnonmarjojen jalostusta ja matkailua. Maaseuturahoitusta olisi käytetty enemmänkin (käytettiin 2,0 M€) yritystukiin, jos kysyntää olisi ollut. Yritysaktivointia jatkettiin ja jatketaan myös ensi vuonna. Maaseuturahaston hankerahoitusta myönnettiin noin 1,5 M€ ja pääosa siitä kohdistui monipuolisesti biotalouden edistämiseen.

Ympäristö ja luonnonvarat

Kainuun peltoalasta on ympäristösitoumuksen alaista n. 80 %. Luomutuotannossa on vuonna 2018 22 % pelloista ja siirtymävaiheessa olevien peltojen kanssa luomuala on nousemassa lähivuosina 25 %:iin. Valvonnoissa (Eviran ja Tukesin ohjaamat) ei havaittu viljelyssä, lannoituksessa eikä kasvinsuojeluaineiden käytössä vakavia puutteita tai väärinkäytöksiä. Ostolannoitteiden käyttö on vähenemään päin ja rakennekehitys johtaa siihen, että viljelemään jää entistä isommat tilat, jotka osaavat asiansa. Näin vesistöjen ja ilmaston laatu säilyy hyvänä. Viime vuosina on lannanlevityksessä lisääntynyt suoraan maahan sijoittaminen, mikä osaltaan estää valumia. Typpi- ja fosforitaseiden vaihtelu vuodesta toiseen selittyy enimmäkseen sääolosuhteilla: liian sateisina ja kylminä kesinä tuotanto jää pieneksi ja ravinteita huuhtoutuu.

Maatalousluonnon monimuotoisuus- ja maisemanhoitosopimuksia on voimassa n. 85 kpl ja alkuperäisrotujen ylläpitosopimuksia 11 kpl. Näillä sopimuksilla edistetään ja ylläpidetään luonnon monimuotoisuutta.

Kainuun ELY-keskus hoitaa valtakunnallista kaivosten ympäristöturvallisuuden erikoistumistehtävää, jossa on tehty aktiivista kehittämistyötä yhdessä viranomaisten ja sidosryhmien kanssa sekä kansallisella että EU-tasolla. Erikoistumistehtävän puitteissa on järjestetty valtakunnallisesti koulutuksia, joissa mukana ovat olleet viranomaiset, konsultit sekä toiminnanharjoittajat. Kainuun ELY-keskus on käynnistänyt useita OHKE-hankkeita liittyen kaivannaistoiminnan eri osa-alueiden kehittämiseen. OHKE-hankkeiden rahoittajana toimii ympäristöministeriö.

Kainuun ELY-keskus hoitaa valtakunnallisesti patoturvallisuuden viranomais- ja kehittämistehtäviä. Vuoden aikana on toteutettu vuonna 2017 käynnistettyä sinisen biotalouden kehittämissuunnitelman mukaista hanketta. Hankkeessa pyritti kasvattamaan patoturvallisuuden parissa toimivien yritysten kansainvälistä liikevaihtoa yrityskontakteja luomalla sekä Suomessa toteutettavan demoprojektien avulla. Hankkeen kohdemaana on ollut Kiina ja hankkeessa toimittu yhteistyössä Finnish Water Forumin sekä Finpron (Clean Water growth program) kanssa. Kainuun ELY-keskus on käynnistänyt kilpailutuksen valtakunnallisen patoturvallisuuskoulutuksen järjestämisestä.

1.3.15 Lapin ELY-keskus

Ihmiset ja yhteisöt

Työmarkkinoiden vahvistunut kysyntä näkyi työttömyyden vahvana vähenemisenä. Työttömiä oli keskimäärin 9 750, mikä oli vähiten lähes 30 vuoteen. Osaavan työvoiman saatavuus on vakava ongelma, joka vaikuttaa yritysten kasvuodotuksiin. Osaamisen puutteiden lisäksi työnhakijarakenteen ikääntyminen sekä työpaikkojen ja työvoiman alueellinen epätasapaino ovat erityisesti lappilaisten työmarkkinoiden haasteita. Työvoiman saatavuus ja työnvälitys olivatkin toiminnan prioriteetteina. Rekrytointia tuettiin

tapahtumilla, uudistuvilla palveluilla ja palvelukokeiluilla sekä verkostoyhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Matkailun työvoiman saatavuus oli painopisteenä TE-toimiston, ELY-keskuksen, yritysten, oppilaitosten ja kuntien kanssa tehtävässä yhteistyössä. Matkailun rekrytointia tuettiin myös Eures-palveluna toteutetussa Work in Lapland II –verkkorekrytointitapahtumassa ja se saavutti laajaa julkisuutta kansainvälisesti.

Syksyllä käynnistettiin Osaajia yritysten tarpeisiin – Lapin kasvupalvelupilotin valmistelu; siinä yhteiskehittämällä haetaan ratkaisuja lappilaisten yritysten työvoiman saatavuuteen sekä alueen ja veto- ja pitovoimaisuuden lisäämiseen. Nuorten tulospohjaiset pilotit käynnistettiin myös syksyllä. Tämän lisäksi panostettiin yritysten osaamisen kehittämisen toimenpiteisiin aktivoimalla yrityslähtöisiä koulutuksia.

Pitkäaikaistyöttömyys on laskenut kokonaistyöttömyyttä nopeammin ja vaikeasti työllistyvien määrää koskenut tulostavoite on selkeästi alitettu. Virrat yli 3 kk:n työttömyyteen olivat sekä kaikkien työttömien työnhakijoiden, että nuorten osalta tavoitetta suuremmat, mutta laskeneet edelliseen vuoteen verrattuna. Työttömyyden kestoon (virta yli 3 kk:tta) vaikuttaa osaltaan työmarkkinoiden rakenne - kausiluontoinen matkailun työ - ja osaltaan työttömyyden vaikeutunut rakenne. Nuorten työttömyyden kestoon on pystytty pureutumaan mm. ohjaamotoiminnalla. Ohjaamotoiminta vakinaistettiin Rovaseudulla, ja maakunnallistamista valmistellaan. Kemissä aloitettiin ohjaamotoiminnan kehittäminen erillisellä ESR-rahoituksella.

Panostukset maahanmuuttajien palveluun näkyvät sekä virrassa yli 3 kk:n työttömyyteen, että kotokoulutuksen vaikuttavuudessa reippaasti enimmäistavoitteet alittavana toteutumana. Työvoimakoulutuksena toteutettavaa kotoutumiskoulutusta oli tarjolla laajasti Lapissa. Maahanmuuttajien alkukartoitukset ja kotoutumiskoulutukset päästiin aloittamaan pian kuntaan saapumisen jälkeen. Kotoutumiskoulutusta järjesti aikaisempaa useampi taho. Palveluntuottajien kanssa pidettiin kehittämis- ja seurantaryhmiä, joilla vahvistettiin entistä sujuvampien koulutuspolkujen luomista ja maahanmuuttajien kotoutumisen edistämistä. Kotoutumiskoulutuksen jälkeen hakeudutaan hyvin ammatilliseen koulutukseen.

Työvoimakoulutuksen ja palkkatuetun työn vaikuttavuustavoitteita ei ole saavutettu. Työvoimakoulutuksen jälkeiseen työllistymiseen on kiinnitetty huomioita (seuranta ja työtarjoukset). Tutkintotavoitteisia työvoimakoulutuksia toteutettiin yhteistyössä toisen asteen oppilaitosten kanssa. Lisäksi TE-toimiston asiakkaille tarkoitettuja valmennuspalveluita oli käytettävissä runsaasti. Valmennuksia ja koulutuksia toteutettiin myös osana ESR-hankkeita, joissa on myös kehitetty niiden toteuttamistapoja monikanavaisuuden periaatteilla. Alueellinen työllisyyskokeilu hyödynsi ELY-keskuksen tekemiä hankintasopimuksia asiakaskunnalleen toteutetuissa palveluissa.

Asiakkuuksiin liittyvä verkostoyhteistyö on ollut tiivistä hankkeiden, henkilöstöpalveluyritysten ja palveluntuottajien sekä kuntien kanssa TE-toimistossa ja ELY-keskuksessa. Lapin nuorisotakuu seurantaryhmän johdolla (Lanuti) jatkoi verkostomaista kehittämistyötä. Luovien alojen klusteri on jalkautunut yritysvierailuihin. Kuntien kulttuuritoimien maakunnallinen asiantuntijaryhmä perustettiin ja nimettiin ja sen toiminta käynnistyi syyskuussa 2018.

Lapin ELY-keskuksella oli vuonna 2018 kuuden kunnan kanssa sopimukset pakolaisten vastaanotosta ja käytettävissä olevia kuntapaikkoja oli 211. Lappi vastaanotti vuoden aikana 160 pakolaista, joista kiintiöpakolaisia oli 127 ja oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita 33 henkilöä. Lisäksi Lappiin saapui perheen yhdistämisen kautta 43 pakolaista. Lapin kunnilla olisi ollut halua ja valmiutta ottaa vastaan enemmän kiintiöpakolaisia kuin mitä voitiin sijoittaa. Tilanne oli sama koko Suomessa: kiintiöpakolaisten kuntapaikoista oli ylitarjontaa eikä pakolaisia riittänyt kaikille halukkaille kunnille. Myös oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden määrät ovat vähentyneet huomattavasti. Pakolaisten toteutuneiden

kuntapaikkojen tulostavoitteen toteuma ELY-keskuksittain oli keskimäärin 42 %, Lapissa toteuma oli 73 %, joka on valtakunnan korkein. Pakolaisia vastaanotti Rovaniemi, Kemi, Tornio, Tervola, Ylitornio ja Salla. Valtaosa Lappiin sijoitetuista kiintiöpakolaisista oli syyrialaisia lapsiperheitä. Turvapaikkaprosessin kautta tulleista suurin osa oli irakilaisia ja afganistanilaisia.

Pakolaisten kotouttaminen Lappiin - myös pieniin kuntiin – on sujunut tähän asti pääosin hyvin. Lapin ELY-keskus koordinoi kunnille ja muille kotouttamistoimijoille suunnattuja MAKO-verkostoja, joiden kautta on järjestetty monenlaista tukea ja koulutusta kotouttamisen kehittämiseksi vuoden aikana. Lapin ELY-keskuksessa käynnistyi myös v. 2018 Kaakkois-Suomen ELYn hallinnoima AMIF-rahoitteinen Pakolaistaustaisten –ohjaus hanke, jonka tavoitteena on nopeuttaa pakolaisten koulutus- ja työllistymispolkuja. Hanke kestää vuoden 2020 loppuun.

Tienkäyttäjätyytyväisyystutkimuksen mittarissa "kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutason" päästiin lähelle tavoitetta: tavoite on 3,1 ja toteuma 3,0. Henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia oli 99 kpl, joten tavoite (korkeintaan 145 onnettomuutta) täyttyi selvästi.

Yritykset ja elinkeinot

Lapin yritykset ovat varsin kansainvälisiä ja kansainvälistyvien yritysten määrä on suuri. Lapissa eri hankkeiden koordinointi toimii hyvin sekä ELY-keskuksen sisällä, että yhteistyökumppaneiden kanssa. Talouden kasvunäkymät ovat pitäneet yritysrahoituksen kysynnän vilkkaana. Yritysten investointi- ja kehittämishalukkuus näkyy erityisesti matkailussa ja elintarvikealalla. Teollisuudessa merkittäviä investointihankkeita käynnistettiin mm. betonituotteiden sekä koneiden ja laitteiden valmistuksessa. Lähes puolet myönnetystä EAKR-rahoituksesta on kohdennettu pk-yritysten energia- ja materiaalihakkuuden edistämiseen. Myönnetyn EAKR-rahoituksen (7,1 miljoonaa euroa) avulla on arvioitu saatavan lisää liikevaihtoa 44,2 miljoonaa euroa ja lisää kansainvälistä liiketoimintaa lähes 27 miljoonaa euroa.

Maaseuturahaston yritysrahoituksella on ollut suuri kysyntä ja sitä on kohdistettu erityisesti maaseudun matkailuinvestointeihin. Myös elintarvikealalla investoidaan ahkerasti sekä kapasiteetin rakentamiseen, että tuotekehitykseen. Lappi kiinnostaa myös uusia yrittäjiä; uusia yrityksiä on syntynyt mm. hyvinvointialalle ja luontomatkailuun. Maaseuturahastovaroin on edistetty erityisesti lähiruoan saatavuutta. Hajautetun uusiutuvan energian hankkeita on suunnitteilla ja ne toteutunevat lähitulevaisuudessa. Maaseudun infra on kehitetty laajakaistahankkeilla ja Lapin toimintamallia tietoliikenneyhteyksien rakentamisessa on esitelty myös kansainvälisesti. Kalatalouden arvoketjua on lisätty kalatalousrahaston hankkeilla ja vesienkunnostushankkeilla. Kärkihankerahoituksen toimenpiteitä on tehty Kemijoella.

Vuosi 2018 oli ensimmäinen kokonainen vuosi, kun uutta porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetukilakia pystyttiin toteuttamaan täysipainoisesti. Lain käyttöönnotosta johtuneiden viiveiden vuoksi elinkeinossa on paljon patoutunutta investointitarvetta. Porotalouden toimintaedellytysten parantamiseksi avustusvaroja ohjattiin eniten yksityisten elinkeinonharjoittajien kelkka- ja mönkijähankintoihin sekä paliskuntien aitahankkeisiin. Porotalouteen myönnettiin vuonna 2018 ennätysmäärä nuoren elinkeinonharjoittajan aloitustukia.

Lapin Työelämä 2020 –alueverkostotoiminta sai alkuvuodesta valtakunnallista tunnustusta aktiivisesta ja innovatiivisesta kehittämisestä. Työelämän laadun edistämiseksi verkostoiduttiin muiden alueellisten toimijoiden kanssa ja erillisen Pohjois-Suomen kattavan ESR-hankkeen kautta tarjottu yritysten tarpeita vastaavia koulutuksia ja tilaisuuksia. Luovien alojen yrittäjiä tiedotettiin erilaisista tukimahdollisuuksista ja aktivoitu syksyn CreMa-hakuun.

Tienkäyttäjätyytyväisyystutkimuksen “raskaan liikenteen tyytyväisyys” oli 2,4, joten tavoitteeseen 2,7 ei päästy. Päällystettyjen teiden kunnon tavoitteeseen päästiin vilkkaan tieverkon osalta (97 km), mutta muun tieverkon osalta tavoitteesta jäätii hieman (508 km). Tavoitteena oli, että vuoden lopussa huonokuntoista päällystettä olisi korkeintaan 120 km vilkkaalla verkolla ja 500 km muulla verkolla. Vilkkaan verkon tavoitteeseen pääsyn mahdollisti urapaikkaukset ja toiminnan painottuminen päätieverkolle. Myös tavoitteen helpottaminen ylläpitoluokituksen muutoksesta johtuen edellisen vuoden 70 km:sta 120 km:iin auttoi asiaa. Samasta syystä muun verkon tavoitteeseen ei päästy. Painorajoitettujen ja huonokuntoisten siltojen osalta päästiin juuri tavoitteisiin (39 kpl ja 44 kpl).

Ympäristö ja luonnonvarat

Suurhankkeissa käytäntönä olleita ennakkoneuvottelumenettelyjä jatkettiin ja kehitettiin edelleen esimerkiksi metsä- ja kaivosteollisuuden sekä ympäristöliiketoiminnan eri vaiheissa olevissa hankkeissa. Kuntien kaavoitusta edistettiin uudistuneen MRL:n ja YM:n tulostavoitteiden edellyttämällä tavalla ja lisäksi kuntien pyynnöstä järjestettiin kaavaneuvotteluja ja ennakkoneuvotteluja prosessien sujuvoittamiseksi ja hankkeiden edistämiseksi. MRL:n muutokset mukaan lukien uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet esiteltiin kuntien virkamiehille ja päättäjille vuorovaikutteisesti kuntien kehittämiskeskusteluissa. Alueidenkäytön ja kaavoituksen edistäminen painottui vaikutuksiltaan valtakunnallisiin ja tai merkittäviin maakunnallisiin asioihin.

Vesien- ja merenhoidon toteutusta vietiin eteenpäin kuulemisten kautta. Taustatietojen päivitystä jatkettiin tietojen kokoamisella ja tarkistamisella. Valtakunnallisen vesistöseurantaohjelman kilpailutus saatettiin päätökseen oman hankinta-alueen puitteissa. Vesistökunnostushanke Simojoella vietiin loppuun vaelluskalojen kutualueiden parantamiseksi Interreg-rahoituksella. Yhteistyötä Ruotsin ja Norjan kanssa jatkettiin mm. OHKE-rahoituksen avulla yhteisten vesienhoitosuunnitelmien osalta. Inarinjärven ympäristöön sijoittuva kolmivuotinen ENI-rahoitteinen vesistöhanke sai rahoituspäätöksen ja hankkeen toteutus aloitetaan alkuvuodesta 2019. Pohjavesialueiden luokittelu ja rajausten tarkistaminen eteni hyvin erillisrahoitusten turvin ja alkuvuonna kaikkiaan 500 pohjavesialuetta luokiteltiin uudelleen.

Luonnonsuojelun ja luonnon monimuotoisuuden osalta hankkeiden ja kaavojen eri asteisiin suunnitteluprosesseihin osallistuttiin neuvonnalla ja ohjauksella. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätösten tekoa tuettiin yrittäjien, aluehallintoviranomaisen ja Lapin ELY-keskuksen yhteiskokouksin. Luonnonsuojelukysymyksissä erityisen aktiivista toiminta on ollut malminetsintään ja sen luontovaikutuksiin liittyen. Natura-alueiden tila-arvioita vietiin eteenpäin suunnitellun mukaisesti ja Natura-lausuntoja annettiin vuoden aikana yhteensä viisi kappaletta. Perinnebiotooppeihin liittyvää päivitysinventointia ja neuvontaa on viety eteenpäin tavoitteiden mukaisesti.

Pohjoisten maakuntien yhteistyötä vesi- ja kalatehtävissä selvitettiin POPELYn ja KAIELYn kanssa ja väliraportti valmistui. ELY-keskus tarkisti arvioinnit vesistöjen ja merenpinnan noususta aiheutuvista tulvariskeistä Lapin alueilla ja tarkistuksen perusteella valmisteltiin ehdotus alueista, joilla tulvariski voi olla merkittävä. Tulvariskien hallintasuunnitelmissa esitettyjä toimenpiteitä edistettiin Ivalon, Kittilän, Kemijärven ja Tornion alueilla. Yhteistyötä Tornionjoella jatkettiin tavoitteena yhteiset suunnitelmat ja ohjelmat. Hydrologisten asemien tietoja saatettiin ajan tasalle ja jatkettiin automatisointia ja toteutettiin hydrologisen tiedon hankinnan ja tuottamisen uusi järjestämismalli. Vesihuoltolain valvontaa tehostettiin varmistamalla, että vesihuoltolaitosten häiriötilanteisiin varautumissuunnitelmat on laadittu. Kuntia ja muita toimijoita aktivoitiin ja tuettiin muun muassa avustuksin vesistö- ja virkistyskäyttöhankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

1.3.16 ELY-keskusten erikoistuminen

ELY-keskusten erikoistumis- ja keskittämistehtävistä sekä erillistehtävistä säättäminen

Valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi ne, joissa tehdään hallintopäätöksiä. Valtion alue- ja paikallishallinnon perusteista säädetään niin ikään lailla. Valtionhallinnon yksiköistä voidaan muutoin säätää asetuksella.

ELY-keskusten toimivallasta säädetään sekä laissa elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksista että erillisissä substanssilaeissa. Lähtökohtaisesti ELY-keskukset huolehtivat niille säädettyjen tehtävien hoitamisesta ja käyttävät niille kuuluvaa toimivaltaa omalla toimialueellaan. ELY-laissa on säädetty myös ELY-keskusten toimialueiden laajentamisesta, jolloin ELY-keskus hoitaa tehtäviä useamman kuin yhden ELY-keskuksen toimialueella. Toimialueen laajentamisesta säädetään asetuksella. Sen perusteena voi olla keskusten toiminnan ja valtion henkilöstö- ja muiden voimavarojen käytön tehostaminen, palveluiden saatavuuden parantaminen, kielellisten oikeuksien turvaaminen, erityisasiantuntemuksen saatavuuden turvaaminen tai muu vastaava syy.

Tehtävistä, joihin ei kuulu julkisen vallan käyttöä, ei tarvitse säätää lailla tai asetuksella. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi asiantuntija- ja koordinoititehtävät, joissa ei tehdä hallintopäätöksiä. Näistä erikoistumisista on sovittu tulossopimuksissa tai niitä on annettu ELY-keskuksille ministeriöiden tai ohjaavien virasto-jen päätöksillä. Osa tällaisistakin tehtävistä on kirjattu myös ELY-asetukseen.

Erikoistumis- ja keskittämistehtävien määrittely

Keskitettyssä tehtävässä toimivaltaa keskitetään yhden tai useamman ELY-keskuksen alueelta yhdelle tai useammalle ELY-keskukselle. ELY-laissa tai substanssilainsäädännössä tehtävä määritetään ELY-keskuksen tehtäväksi. ELY-asetuksessa tehtävä määritetään tietyn/tiettyjen ELY-keskusten tehtäväksi tietyllä toimialueella.

ELY-keskuksen erikoistuminen on tietyn erikoisosaamisen keskittämistä yhteen tai useampaan ELY-keskukseen ilman toimivaltasiirtoja. Tehtävät voivat olla osoitettuna yhteen ELY-keskukseen tai ne on voitu hajauttaa useaan ELY-keskukseen.

Tehtävien resursointi ja rahoituksen kohdistaminen

Merkittävä osa keskitetyistä tehtävistä rahoitettiin niin sanotusti ”päältä pois” eli niille varattiin erillinen toimintamääräraha ennen kuin ELY-keskuksille osoitettiin perusrahoitus jakomalliperusteisesti. Päältä pois-rahoituksessa yhden htv:n oletuskustannus oli 60.000 euroa. Joissakin tehtävissä rahoitettiin lisäksi muita kuluja, kun ne olivat perusteltuja ja selkeästi osoitettavissa.

ELY-keskuskohtaiset erikoistumis- ja keskittämistehtävät v. 2018:

Uudenmaan ELY

- Elinkeinoharjoittajan oleskeluluvat

- Palkkaturvalain toimeenpanon tehtävät ja merimiesten palkkaturva-asiat.
- TE-toimistojen oikeudellinen ohjaus
- Meluntorjunnan asiantuntija- ja kehittämistehtävät
- Taksiliikenteen lupatehtävät siirtyivät Trafiin 1.7.2018
- Maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen liittyvät tehtävät (Uusimaa, Häme, Kaakkois-Suomi)
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Kymijoen-Suomenlahden vesistöalueella
- Jätevakuuksien hoito ja ympäristörikosprosessit

Varsinais-Suomen ELY

- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankinta Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pirkanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ELY-keskusten toimialueilla. Päivittäisen kunnossapidon alueurakoiden kilpailuttamista ja hankintapäätöstä koskevat tehtävät.
- Rannikon kalataloustehtävät
- Saariston yhteysalusliikenteen hankintaan ja palvelutason määrittelyyn liittyvät tehtävät
- Maantielautta-liikenteen hankintaan ja palvelutason määrittelyyn liittyvät tehtävät
- Yhteysaluksien ja lauttojen etuajo-oikeustehtävät
- Kalankasvatuksen ympäristönsuojelun asiantuntijatehtävät, Saaristomeren biosfäärialueen hallinnointi
- Kansallinen yritysasiakkuus -koordinaatio
- Kokemäenjoen vesistön tulva- ja kuivuusriskien hallintatehtävät
- Lajisuojelua ja lintuja koskevat lupatehtävät
- Merenhoidon koordinointi
- Vesien- ja merenhoitosuunnitelmiin liittyvien kalastusasioiden suunnitteluun ja toimeenpanoon liittyvät koordinoititehtävät
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen ja hyvien etnisten suhteiden edistämiseen liittyvät tehtävät Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueilla.
- Kasvihuonetuotannon tuki ja puutarhatuotteiden varastointituki (Uusimaa, Varsinais-Suomi, Sata-kunta, Kaakkois-Suomi, Pirkanmaa, Häme, Etelä-Savo)
- Sokerin monipuolistamistuki
- Euroopan meri- ja kalatalousrahaston ja neuvosto: toimenpiteiden mukaisten tukien seuranta, toimeenpano ja valvonta-tehtävät
- Kaupallisen kalastajan rekisteröintitehtävät

Hämeen ELY

- Rakennerrahastotoiminnan hallinnointi Etelä-Suomen alueella
- Maatalouden ja maaseudun kehittämisen toimeenpanotehtävät, valtakunnallisten hankkeiden toimeenpano ja koordinointi
- Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintatehtävät

Pirkanmaan ELY

- Ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskus
- Liikenteen asiakaspalvelukeskus

- Valtaosa tienpidon luvista: viestintä- ja sähköjohtojen-, maakaasu- ja kaukolämpö- sekä vesihuolto-putkien sijoittaminen, palvelukohdeopasteet ja tienvarsimainokset, kioski- ja myyntisopimukset, tilapäiset luvat ja liikennejärjestelyt, tiealueeseen kohdistuvat luvat, yhdysteiden ja vähäliikenteisten seututeiden liittymäluvut sekä suoja- ja näkemäalueelle rakentaminen
- Etelä- ja Länsi-Suomen jätesuunnittelun ohjaus ja edistäminen
- Tienpitoviranomaisen perinnetoimintaan liittyvät tehtävät
- Jätehuollon tuottajavastuuvalvonta
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pirkanmaan ja Keski-Suomen ELY-keskusten alueilla
- Valtakunnallinen pilaantuneiden maa-alueiden tutkimus- ja kunnostusohjelman toteutus

Kaakkois-Suomen ELY

- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankinta Kaakkois-Suomen, Uudenmaan ja Hämeen ELY-keskusten toimialueilla
- Tienvarsitekologiaan liittyvät valmistelu-, suunnittelu- ja valvontatehtävät sekä näihin liittyvät puite- ja huoltosopimukset
- Metsäteollisuuden ja siihen liittyvän kemianteollisuuden ympäristökysymyksiä koskevat asiantuntijatehtävät
- Kemikaalilain mukaisten valvontakysymysten asiantuntijatehtävät
- Tulvariskien hallinta Kymijoen ja Vuoksen vesistöalueilla
- Päijänteen ja sen alapuolisen Kymijoen säännöstelytehtävät
- Saimaan ja Vuoksen juoksutustehtävät
- Suomen ja Venäjän väliseen rajavesistöjä koskevaan sopimukseen liittyvät tehtävät

Etelä-Savon ELY

- Rakenerahastotoiminnan hallinnointi Itä-Suomen alueella.
- TE-asiakaspalvelukeskuksen ylläpito: Työlinja ja Yritys-Suomi
- Saimaannorpan suojelu
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Vuoksen vesistöalueella
- Ympäristöhankkeiden kilpailuttaminen
- Saimaan syväväylän öljyntorjunnan yhteistoiminnan suunnittelu

Pohjois-Savon ELY

- Järvi-Suomen kalataloustehtävät (Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Keski-Suomi, Pirkan-maa, Häme)
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten alueilla
- Taksiliikenteen lupatehtävät (Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Kaakkois-Suomi, Keski-Suomi) siirtyvät Trafiin 1.7.2018
- Mehiläistalouden kansalliset, pesäkohtaiset tuet

Pohjois-Karjalan ELY

- Pohjois-Karjalan biosfäärialueen hallinnointi ja ENCORE-koordinointi
- EURES, valtakunnallinen koordinointi

Keski-Suomen ELY

- Rakennerahastotoiminnan hallinnointi Länsi-Suomen alueella
- Ympäristökasvatuksen yhteensovittamis- ja asiantuntijatehtävät
- Vähäliikenteisen tieverkon hallinnan koordinointi ja yksityistieavustus-toiminnan kehittäminen

Etelä-Pohjanmaan ELY

- Tavarankuljetus- ja joukkoliikenneluvat ja taksiliikenteen lupatehtävät (Etelä-Pohjanmaa, Satakunta, Varsinais-Suomi, Pirkanmaa, Pohjanmaa). Lupatehtävät siirtyivät Trafiin 1.7.2018)
- Peltojen vesitalouden hallinta, maankuivatus ja ojitustoimituksen asiantuntijapalvelutehtävät
- Öljyvahinkojen torjunnan teknologian kehittäminen ja valtakunnallinen varallaolo
- Puualan koulutushankinnat
- Valtion vesiomaisuuden keskitetty hoito, hydrologisen omaisuuden keskitetty hoito
- Valtion vesirakenteiden kunnossapidon ja luvanhaltijana toimimisen asiantuntijatehtävät
- Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen koordinointi

Pohjanmaan ELY-keskus

- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla
- Kasvihuonetuotannon tuki ja puutarhatuotteiden varastointituki (Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Kainuu, Lappi)

Pohjois-Pohjanmaan ELY

- Rakennerahastotehtävät Pohjois-Suomessa
- Turvetuotannon ympäristönsuojelun koordinointi- ja asiantuntijatehtävät
- Rakennettujen vesistöjen kunnostuksen koordinointi
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Oulujoen-lijoen vesistöalueella
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskusten alueilla

- Tulvariskien hallinta Oulujoen vesistöalueella

Kainuun ELY

- Patoturvallisuuden viranomais- ja kaivospatojen asiantuntijatehtävät
- Kaivannaistoiminnan ympäristöturvallisuuden asiantuntija- ja kehittämistehtävät

Lapin ELY

- Pohjois-Suomen kalatalous
- Rajajokien (Tenojoki, Näätämönjoki, Tornionjoki) kalataloustehtävät
- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankinta Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskusten toimialueilla
- Arktisten alueiden ympäristöyhteistyön asiantuntijatehtävät sekä Etelämantereen ympäristösuojelun lupa- ja valvontatehtävät
- Tien kunnossapitoon liittyvät vahingonkorvausasiat sekä maantiealueille jätettyjen ajoneuvojen siirtoasiat
- Porotalouden kansalliset ja EU-osarahoitteiset tuet
- Inarijärven säännöstelysopimuksen toimeenpanotehtävät yhteistyössä Norjan ja Venäjän viranomaisten kanssa
- Tenojoen kalastussäännön toimeenpanotehtävät yhteistyössä Norjan viranomaisten kanssa
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Kemijoen vesistöalueella
- Rajajokisopimuksen toimeenpano yhteistyössä Ruotsin viranomaisten kanssa
- Metsämarjojen ja -sienten varastointituet
- Kaivoserikoistumisen koordinaatio
- Taksiliikenteen lupatehtävät (Lappi, Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu) siirtyivät Trafille 1.7.2018 alkaen

ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA- keskus)

KEHA-keskus hoitaa keskitetysti seuraavat tehtävät:

- Asianhallinta, toimitilojen hallinnointi ja niihin liittyvät palvelut, keskitetyt toimintamienohankinnat ja hankintaosaamisen tarjoaminen ELY-keskusten ja TE-toimistojen käyttöön
- Henkilöstöhallinto- ja lakipalvelut (työnantajatoiminta, palvelussuhdeasiat, henkilöstösuunnittelu, rekrytoinnin tuki, työsuojelu, työterveys, työhyvinvointi, oikeudellinen neuvonta, takaisinperintä)
- Johdon tukipalvelut (strategia-, asiakkuus- ja ennakointitehtävät, sisäinen tarkastus)
- Taloushallinto (menojen käsittely, tulojen käsittely, myyntilaskutus, kirjanpito, talousraportointi, matkahallinto)
- Tietohallinto ja viestintä
- Toiminnan kehittäminen
- Maksatustehtävät (ELY-keskusten ja TE-toimistojen myöntämien valtionapujen maksatustehtävät)
- Siviilipalvelusasiat

1.3.17 ELY-keskusten yhteisten yksiköiden toiminta

1.3.17.1 KEHA-keskus

KEHA-keskus on tehnyt kaksivuotisen tulossopimuksen TEM kanssa kattaen vuodet 2018 ja 2019. Painopisteinä ovat 1) maakuntauudistus ja valtakunnalliset palvelukeskukset, 2) virastojen toiminnan kehittäminen sekä sähköisten järjestelmien ja palvelujen kehittäminen 3) henkilöstön kehittäminen ja tukeminen muutoksessa.

KEHA-keskus saavutti neljäntenä toimintavuotenaan hyvin onnistuneesti sille asetetut tavoitteet. Seuraavassa kuvattu tiiviisti keskeisiä tavoitekokonaisuuksia:

Maakuntauudistuksen valmisteluun liittyen KEHA-keskus on ollut mukana maakunnallisissa ja valtakunnallisissa valmisteluryhmissä ja Luova- viraston perustamiseen liittyvissä työryhmissä ja hanketoimistossa. Maakuntavalmisteluun on toimitettu tietoja ELY/TET/KEHA - kokonaisuuden taloudesta, henkilöstöstä, sopimuksista ja perustietotekniikasta. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskusyhtiö Hetli Oy:n lopettamiseen liittyvät toimenpiteet on toteutettu.

TE-digi -hankkeen asiakastietojärjestelmän rakentaminen etenee suunnitellusti ja Työmarkkinatorin ensimmäiset versiot on julkaistu. Kehitystyö jatkuu vielä 2019 aikana. Kansallisen tulorekisterin käyttöönottoa on edistetty ja KEHA-KATRE -hanke eteni suunnitellusti. Yleisen avustusjärjestelmän laajentaminen kalataloustehtäviin on toteutettu. Tiedolla johtamista on edistetty erityisesti kasvupalvelukokonaisuuden puolella, jossa on osana kasvupalvelujen tiedolla johtamisen hanketta toteutettu uusia johdon työpöytä -näkyimiä.

KEHA-keskus on tukenut ELY-keskuksia ja TE-toimistoja maakuntauudistukseen liittyvien henkilösiirtojen toteutuksessa, edistänyt henkilöstön ja esimiesten osaamista ja tukenut työhyvinvointia. Henkilöstön työtyytyväisyys nousi myös KEHA-keskuksessa ja oli 3,54. Uudistumisohjelmaa on toimeenpantu suunnitellusti. Toimitilahankkeita on toteutettu valtion toimitilastrategian mukaisesti, ottaen huomioon maakuntauudistus.

Sähköistä asiointia on edistetty ja vuodelle 2018 ollut tavoite (90.000 sähköistä asiointitapahtumaa) ylitettiin. Palkkatuen sähköisen asioinnin osuus jää alle tavoitteen, mutta starttirahassa lähes kaikki hakemukset tulevat sähköisesti.

KEHA-keskuksen 100 %:sti omistama osakeyhtiö Hetli Oy, joka oli perustettu 8.6.2017 tarkoituksenaan järjestää ja tuottaa maakunnille talous- ja henkilöstöhallinnon sekä maksatuksen tuki- ja asiantuntijapalveluita, lakkautettiin v. 2018 aikana. Päätös Hetli Oy:n lakkauttamisesta tehtiin reformiministerien kokouksessa 18.1.2018. Yhtiön toiminnasta on annettu erillinen tilinpäätös ja toimintakertomus.

1.3.17.1.2 Siviilipalveluskeskus

Siviilipalveluskeskus toimii ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) erillisyyksikkönä yhdessä toimipisteessä Lapinjärvellä. Toiminta-alueena on koko Suomi.

Siviilipalveluskeskuksen tehtävänä on siviilipalveluksen toimeenpano siviilipalveluslain ja työ- ja elinkeinoministeriön antamien ohjeiden mukaisesti.

Siviilipalveluskeskuksen tehtäviä ovat mm. siviilipalvelusvelvollisten palvelukseen määrääminen, kouluttaminen ja valvonta, siviilipalvelustodistuksen antaminen, majoituskustannusten korvaaminen, uusien palveluspaikkojen hyväksyntä sekä palveluspaikkojen ohjaus ja valvonta.

Vuonna 2018 siviilipalveluksen toimeenpanotehtävissä työskenteli KEHA-keskuksen talousyksikköön kuuluvana johtava talousasiantuntija ja viisi talousasiantuntijaa. Siviilipalveluskeskuksessa henkilöstöä oli 13: Siviilipalvelusjohtaja, johtava siviilipalvelusasiantuntija, työpalveluasiantuntija, sosiaalikirjuri ja kahdeksan koulutusasiantuntijaa. Vakinaisista viranhaltioista yksi oli virkavapaalla koko vuoden ja hänelle on rekrytoitu sijainen koko virkavapauden ajaksi. Lisäksi Siviilipalveluskeskuksessa toteutettiin opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella Lisää Liikettä Sivariin-liikuntahanke, jossa työskenteli liikuntakoordinaattori.

Vuoden 2018 numeraaliset suoritteet olivat seuraavat. Siviilipalveluskeskus vastaanotti 1.815 siviilipalvelushakemusta (v. 2017 – 1.874 kpl) ja koulutti neljän viikon koulutusjaksolla 11 saapumiserässä 1.275 velvollista (1.351). Täydennyspalvelusvelvollisia koulutettiin viikon mittaisessa koulutuksessa yhteensä kymmenessä erässä 457 henkilöä (629). Majoituskorvauspäätöksiä tehtiin 782 (798). Yhteensä siviilipalvelukseen liittyviä hallinnollisia päätöksiä tehtiin 12.981 kpl (14.982).

Reservistä siviilipalvelukseen ja täydennyspalveluskoulutukseen hakeneiden määrä laski edellistä vuosit. Siviilipalveluskeskus sai 376 täydennyspalvelushakemusta (593). Siviilipalveluskeskus toteutti vuoden 2018 aikana yhteensä kymmenen täydennyspalveluskoulutusta, joista kolme Lapinjärvellä Siviilipalveluskeskuksessa ja seitsemän palveluntuottajien tuottamana eri paikkakunnilla. Siviilipalvelustoimintaa esiteltiin yhteensä 59 esittelytilaisuudessa (58).

Vuoden 2018 aikana siviilipalveluksesta kieltäytyminen sai runsaasti julkisuutta, kun Helsingin hovioikeus vapautti helmikuussa siviilipalveluksesta kieltäytyneen siviilipalvelusvelvollisen hänelle määrätystä vankeusrangaistuksesta. Korkein oikeus ilmoitti marraskuussa, ettei se ota tapausta käsiteltäväkseen. Osin näistä uusista linjauksista johtuen siviilipalveluksesta kieltäytymisten määrä nousi ja Siviilipalveluskeskus teki rikosilmoituksia yhteensä 47 kappaletta (32).

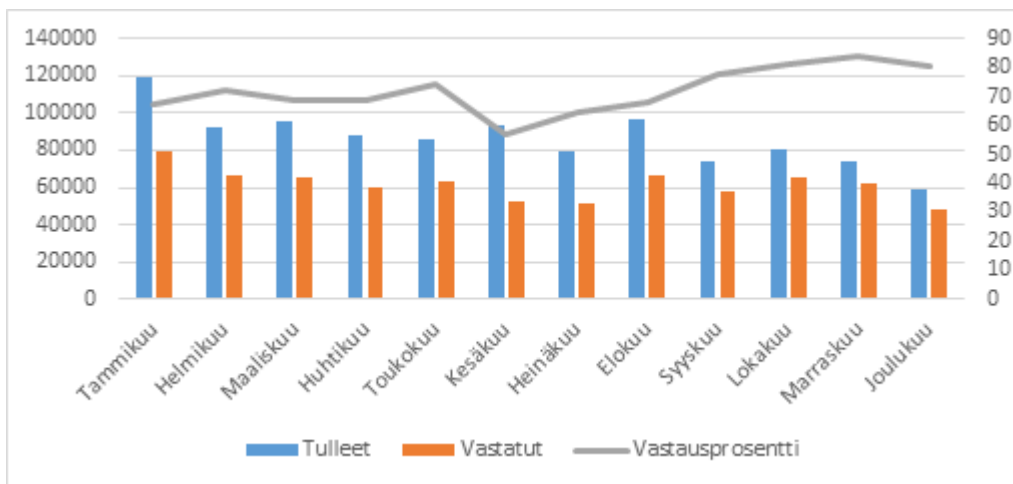
Siviilipalveluskeskuksen alueella toteutettiin vuoden 2018 aikana mittavia peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita. Vuodelle oli myös väistötiloiksi vuokrattuna kaksi parakkia, toinen koulutustiloiksi ja toinen hallinnon käyttöön. Suurimmat rakennuskohteet olivat kuluneen vuoden aikana valmistuneet majoitustilojen A- ja B-talojen täydellinen peruskorjaus sekä uuden koulutustalon valmistuminen, joka sisältää noin 200-hengen auditorion ja henkilökunnan työtilat. Olemassa olevien tilojen peruskorjaus jatkuu koko tulevan vuoden. Uusien tilojen avajaisia ja Siviilipalveluskeskuksen 20-vuotista toimintaa juhlistettiin kutsuvierastilaisuudessa 23.11.

Perinteisen joululounaan sijaan koko henkilöstö juhlisti keskuksen 20-vuotista toimintaa kahdella linnavierailulla. Henkilökunta teki tutustumiskäynnin tasavallan presidentin linnaan ja jatkoi tästä valtioneuvoston juhlahuoneistoon Smolnaan työministerin Jari Lindströmin isännöimälle illalliselle.

1.3.17.2 TE-asiakaspalvelukeskus

TE-asiakaspalvelukeskukseen tuli vuonna 2018 n. miljoonaa kontaktia, joista hoidettiin n. 830.000. Puhelujen osuus kontakteista oli 86 %, chattien osuus 13 % ja loput olivat sähköposteja ja muita verkon kautta hoidettuja kontakteja. Tarjottujen kontaktien määrä laski edellisvuoteen verrattuna n. 18 % ja hoidettujen kontaktien määrä n. 10 %. Puhelujen kesto piteni palvelusta riippuen maksimissaan keskimäärin n. puoli minuuttia/kontakti. Puhelinpalvelun palvelukykytavoitteeseen (80 %) ei päästy, mutta palvelukyky parani edellisvuodesta ollen 68 %.

Valtakunnalliseen TE-puhelinpalveluun, Yritys-Suomi-puhelinpalveluun ja Talousapuneuvontapalveluun tarjotut ja vastatut kontaktit sekä vastausprosentit kuukausittain v. 2018

Henkilöasiakkaiden TE-puhelinpalveluissa hoidettiin yhteensä n. 800.000 kontaktia. Palvelukykytavoitteeseen ei päästy, mutta se parani edellisvuoteen verrattuna ja vastaustaso oli 67 %. Chat-kontakteissa vastaustaso oli 96 %. **Yritys-Suomi puhelinpalvelussa** hoidettiin yhteensä n. 29.000 kontaktia ja vastaustasotavoitteesta jäätin hieman (toteuma 76 %). Chat-kontakteissa vastaustaso oli 98 %. **Talousapu neuvontapalvelussa** hoidettujen kontaktien määrä oli n. 1.350 ja vastaustasotavoitteeseen päästiin (toteuma 86 %).

TE-aspa osallistui aktiivisesti palvelujen ja palveluprosessien kehittämiseen. TE-puhelinpalveluja kehitettiin yhteistyössä TE-toimistojen kanssa ja yrityspalveluihin liittyviä palveluja Yritys-Suomi-toimijaverkoston kanssa. Lisäksi Yritys-Suomi-puhelinpalvelua kehitettiin osana suomi.fi-brändiä ja sovittiin toimintamalleista ja rooleista suomi.fi:n, VRK:n ja Kansalaisneuvonnan kanssa. Talousapu neuvontapalvelu osallistui maksuvaikeuksissa olevien yritysten valtakunnallisen toimintamallin ja lainsäädännön jatkokehittämiseen.

Sähköisissä palveluissa yhteiskehittämistä tehtiin mm. suomi.fi/yritykselle sisällön, työmarkkinatorin ja ohjaustaverkossa.fi kehittämistyössä. TE-puhelinpalveluissa pilotoitiin asiointiapuria, jossa luotiin tyyppillisimpiä asiointipolkuja asiakkaiden neuvonnan tueksi te-palvelut.fi-sivuille. Pilotin kokemuksia hyödynnetään kehittämistyössä v. 2018.

TE-aspassa vakiinnutettiin palvelun laadun ylläpitämisen ja kehittämisen toimintamalli. Siihen kuuluu systemaattinen puhelutallenteiden kuuntelu ja arviointi. Lisäksi otettiin käyttöön asiakastytyväisyyden mittaaminen. Syksyn 2018 aikana saatiin 1.800 asiakkaalta palaute puhelinpalvelusta. Asiakkaat ovat erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Palautteiden keskiarvo oli 8,4 ja NPS luku 60. Palautteita

hyödynnetään tasalaatuisen palvelun kehittämisessä, osaamisen ylläpitämisessä/kehittämisessä ja yhteistyöverkoston kanssa tapahtuvassa palvelujen kehittämistyössä.

1.3.17.3 L-asiakaspalvelukeskus

Pirkanmaan ELY-keskuksen Liikenne-vastuualueen Keskitetyissä asiakaspalveluissa (KAP) on kaksi toimintoa, Liikenteen asiakaspalvelukeskus sekä Lupapalvelut.

Yksikön kolmas vuosi oli edelleen vilkas. Asiakaspalvelukeskukseen saapui 50.000 yhteydenottoa, joista jopa 86 % pystyttiin hoitamaan omatoimisesti. Näin taattiin asiantuntijoille työrauha, joka on ollut yksi päätavoite koko asiakaspalvelukeskuksen olemassa olon ajan. Lupapalveluissa käsiteltiin 16.600 lupaa ja käsittelyajan mediaani on lähes puoliintunut aiemmasta 9-54:stä 4-33:ään. Vaihteluväli on lupakohtainen. Pahoilta luparuuhkilta välttyttiin.

Asiakaspalvelun palvelutasoa seurataan jatkuvalla kyselyllä läpi vuoden ja asiakastyytyväisyys on säilynyt hyvällä tasolla. Säännöllinen yhteistyö on vakiintunut sidosryhmien kanssa.

Vuoden merkittävimmät kehityskohteet olivat kolme järjestelmää - Tienpidon lupajärjestelmä TILU, Erikoiskuljetuslupajärjestelmä LELU sekä liikenteen uuden asiakaspalautejärjestelmä ServiceNow:n ja Palauteväylän käyttöönotto.

Sähköisen asioinnin kehittämistä jatkettiin lupa-asioinnissa ja liikenteen asiakaspalvelussa.

Yksikkö saavutti sille asetetut tavoitteet.

1.3.17.4 Y-asiakaspalvelukeskus

Ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskus (Y-aspa) on antanut valtakunnallista yleisneuvontaa sekä neuvonut ja opastanut asiakkaita ELY-keskusten hoitamissa ympäristöasioissa, sähköisessä asioinnissa sekä ymparisto.fi – ja Suomi.fi- verkkopalveluiden käytössä neljän palvelukanavan välityksellä: verkkopalvelut, puhelinpalvelut, sähköpostipalvelut, chat-palvelu. Y-aspa on hoitanut neljän ELY-keskuksen (Varsinais-Suomi, Pirkanmaa, Etelä-Savo ja Lappi) sähköisten ruoppaus- ja niittoilmoitusten esikäsittelyn.

Lisäksi asiakaspalvelukeskus on hoitanut AVIn puhelinneuvontaa vesitalous- ja ympäristölupa-asioiden osalta sekä KEHA-keskuksen ympäristöministeriön hallinnonalan maksatushakemuksiin liittyvää puhelinneuvontaa. Y-aspa on ollut mukana ELY-keskusten ja TE-toimistojen keskitettyjen asiakaspalvelukeskusten yhteisessä laadun kehittämis- ja seurantahankkeessa. Uutena tehtävänä asiakaspalvelukeskus on hoitanut ELY-keskusten ympäristö ja luonnonvarat--vastuualueen osalta Suomi.fi – palvelukuvausten ylläpitotehtävää.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

1.4.1.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus ELY-keskuksissa (pl. TE-toimistot)

Alla olevissa taulukoissa on esitetty ELY-keskusten taloudellisuus- ja tuottavuustietoja.

Taloudellisuus- ja tuottavuustiedot esitetään v. 2018 niiden suoritteiden osalta, joista suoritiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa. Vertailutietona esitetään vastaavat tiedot vuosilta 2017 ja 2016.

Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset suoritteittain on laskettu työajanseurantajärjestelmän pohjalta. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut.

Vuosilta 2015 - 2018 esitetään myös ELY-keskusten kokonaistuottavuusindeksit. Indeksien laskenta perustuu tehtäväkohtaiseen kustannuslaskentaan ja suoritteina käytetään taloudellisuus- ja tuottavuuslaskennassa kerättyjä suoritteita. Kokonaistuottavuusindeksi lasketaan Tilastokeskuksen ”Julkisen toiminnan tuottavuustilastointi”-laskennan mukaisesti. Tuottavuuden kehitys on indeksoitu käyttäen julkisten menojen hintaindeksiä (valtiontalous menolajeittain) siten, että vuosi 2015 =100.

Kokonaistuottavuusindeksi ELY-keskuksittain

ELY	v. 2018	v. 2017	v. 2016	v. 2015	Kokonaistuottavuus (muutos 2017- 2018)
UUD	102,14	112,43	97,46	100	90,85
VAR	98,22	87,96	101,84	100	111,67
SAT	74,15	83,84	92,34	100	88,45
HÄM	83,16	87,16	89,53	100	95,41
PIR	148,4	162,13	107,54	100	91,53
KAS	126,02	121,43	116,1	100	103,78
ESA	76,25	105,63	87,37	100	72,19
POS	150,09	148,97	121,99	100	100,75
POK	107,39	95,62	109,49	100	112,31
KES	79,76	83,31	85,26	100	95,74
EPO	61,93	79,37	120,39	100	78,02
POH	96,82	97,22	107,45	100	99,59
POP	132,4	174,83	141,31	100	75,73
KAI	96,73	97,73	92,82	100	98,98
LAP	103,44	110,53	103,34	100	93,58

Kokonaistuottavuus laski monessa ELY-keskuksessa edelliseen vuoteen verrattuna. Tätä selittää mm. henkilöstökulujen ja muiden oman toiminnan kulujen lisääntyminen. Henkilöstökuluja nostivat mm. valtion palkkaratkaisun sisältämät yleiskorotus- ja virastoerät. Palvelujen ostoista suurin osa oli asiantuntija- ja

tutkimuspalveluita, muita ulkopuolisia palveluita sekä ICT-palveluustoja ja tietotekniikan asiantuntija- ja ylläpitopalveluita. Toisaalta KEHA-keskuksen toimenpiteillä saatiin huomattavia säästöjä mm. toimitilakuluissa.

Seuraavaksi tarkastellaan ELY-keskusten taloudellisuutta ja tuottavuutta tarkemmin. Taulukoissa on esitetty ELY-keskusten taloudellisuus- ja tuottavuustietoja avainsuoritteittain. Avainsuoritteina on esitetty 30 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaika ELY-keskuksissa. Suoritteiden määriä koskevia tietoja on esitetty toimintakertomuksen kappaleessa 1.5 Tuotokset ja laadunhallinta (1.5.1 Suoritteiden määrät).

Suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuosilta 2016-2018 ELY-keskuksista yhteensä.

Suoritteen nimi	2018		2017		2016	
	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	8 212	9	7 999	9	9 811	7
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl	3 946	14	4 630	13	4 308	14
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	1 576	40	1 606	44	1 442	48
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät lkm	2	36 773	1	65 398	1	61 746
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	29 046	8	27 135	8	31 119	7
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2 020	33	2 471	27	1 321	52
Yritystukipäätökset	3 764	18	3 251	20	2 880	23
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	820	70	944	64	2 452	30
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	38 809	4	26 231	4	30 747	4
Ympäristösopimukset (sekä vanhat erityistukisopimukset), geenipankkitoimenpiteet, luonnonmukainen tuotanto ja ei-tuotannolliset investoinnit kpl	153	364	212	275	250	238
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	1 643	40	1 584	43	1 042	66
Seurantaohjelman mukaiset näyttöet, kpl	355	537	384	538	414	436
Käsittellyt palkkaturvahakemukset	764	110	693	131	875	111
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	908	73	990	68	531	129
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	1 189	57	409	159	332	172
METSO-toteutus, ha	553	192	1 180	152	514	207
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	231	250	313	193	433	170
Eläinvalvonnat, kpl	1 164	48	911	65	685	86
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	24 027	3	32 759	3	34 496	3
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	86	756	26	2 475	28	2 004
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	27 329	3	23 374	3	27 664	3
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämisspalvelut) lkm	97	743	116	805	199	729
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	38 075	5	22 238	5	29 905	4
Peltoohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	164	339	338	176	1 092	54
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	426	249	426	420	562	189
Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	127	424	146	389	112	498
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	395	143	421	152	360	170
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	8 858	8	8 436	10	7 954	9
Maksuttomat vahingonkorvausasiat, hakemukset	952	74	23	3 056	33	2 188
Erikoiskuljetusluvat	129	506	76	859	61	929

Seuraavissa taulukoissa on esitetty suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuosilta 2016-2018 ELY-keskuksittain.

Taloudellisuus ELY-keskuksittain kulut yhteensä/suorite €

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
	2016	4 102	14 229	/	/	5 364	13 851	/	12 235	/	18 738	11 385	/	3 312	/	25 112	9 811
	2017	3 528	11 365	/	/	4 127	11 099	/	7 830	/	16 910	12 051	/	2 949	/	18 259	7 999
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2018	3 834	12 768	/	/	4 485	10 605	/	8 208	/	17 153	6 634	/	3 251	/	22 047	8 212
	2016	4 799	4 760	4 753	3 628	3 615	3 838	5 079	3 437	5 151	2 917	4 762	4 207	4 510	6 020	4 513	4 308
	2017	4 748	4 725	5 376	4 061	4 192	4 154	4 276	3 234	5 363	3 205	6 328	4 207	4 680	6 254	5 686	4 630
Koko tilan valvonnat (pinta-ala) t, kpl	2018	4 636	4 233	4 609	3 714	3 883	4 133	3 702	3 387	5 455	2 609	3 218	3 426	4 719	5 756	3 727	3 946
	2016	1 965	1 239	/	1 906	1 950	1 956	1 128	1 441	1 234	1 231	1 118	/	1 105	3 119	1 463	1 442
	2017	2 110	1 422	/	1 951	2 497	1 709	1 039	1 635	1 310	1 364	1 558	/	1 307	2 179	1 449	1 606
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	2018	2 177	1 534	/	2 665	2 777	1 795	1 405	1 631	2 410	1 219	879	/	1 397	1 342	1 639	1 576
	2016	1	1	1	1	1	1	3	2	1	1	2	1	3	2	2	1
	2017	0	1	1	1	1	1	3	2	1	2	2	1	2	2	1	1
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2018	1	2	2	2	2	1	5	4	2	2	4	2	9	10	4	2
	2016	2 276	29 604	/	1 320	17 944	65 267	332	134 433	0	0	43 662	/	16 419	383	609 373	31 119
	2017	1 185	28 845	/	2 224	12 045	102 297	245	60 913	0	0	38 428	/	7 117	0	570 172	27 135
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2018	2 779	31 116	/	3 183	12 540	68 668	35	37 426	0	0	45 194	/	4 265	0	1 086 671	29 046
	2016	1 987	2 699	957	1 098	1 080	1 365	1 153	1 651	1 082	1 479	1 257	1 460	1 018	1 182	1 252	1 321
	2017	2 902	6 291	1 496	2 158	2 116	1 778	2 759	3 518	1 562	3 458	2 745	2 892	1 970	2 741	1 890	2 471
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2018	3 835	5 305	1 802	1 866	2 245	1 374	1 577	2 478	1 444	2 118	1 075	2 971	1 725	2 167	1 708	2 020
	2016	/	/	/	2 326	5 785	/	4 212	/	/	1 886	/	/	3 174	/	/	2 880
	2017	/	/	/	2 147	/	5 626	/	1 888	/	1 888	/	/	4 176	/	/	3 251
Yritystukipäätökset	2018	/	/	/	1 879	/	6 413	/	2 447	/	2 447	/	/	4 653	/	/	3 764
	2016	5 194	2 077	1 470	3 069	1 133	2 358	9 560	1 131	1 082	3 658	2 677	3 142	1 565	2 627	2 115	2 452
	2017	1 044	1 203	768	937	700	755	1 126	930	529	822	1 687	1 232	724	842	746	944
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2018	1 809	746	577	667	603	764	806	670	664	811	1 050	1 325	753	555	491	820
	2016	27 529	34 004	/	41 813	25 006	15 809	2 822	56 404	18 869	148 136	30 634	/	65 641	8 952	11 184	30 747
	2017	27 777	24 095	/	53 769	37 487	12 731	3 089	9 456	17 662	109 454	52 806	/	32 416	8 876	5 830	26 231
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2018	24 489	20 732	/	35 901	24 605	14 206	15 610	9 153	15 673	133 959	115 422	/	31 548	5 957	4 555	38 809
	2016	340	256	248	184	163	345	311	146	192	293	293	218	252	333	560	250
	2017	306	303	178	110	105	182	249	112	164	192	265	272	220	156	541	212
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	2018	225	194	222	98	95	119	157	105	104	106	122	216	156	146	354	153
	2016	1 323	1 320	824	1 690	667	1 978	1 091	1 243	522	1 253	1 363	1 127	693	1 120	963	1 042
	2017	2 101	2 512	1 464	2 654	999	3 075	2 619	1 404	689	1 698	2 178	1 722	1 012	1 627	1 308	1 584
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2018	2 405	2 145	1 169	3 394	1 291	2 324	953	1 597	929	1 884	1 595	2 290	1 209	2 291	1 579	1 643
	2016	433	498	/	368	383	420	320	404	261	253	349	/	412	899	903	414
	2017	471	559	/	281	325	436	239	335	201	327	463	/	374	432	606	384
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	2018	404	675	/	280	242	445	214	438	182	298	311	/	305	293	652	355
	2016	871	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	875
	2017	687	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	693
Käsitellyt palkkaturvahakemukset	2018	756	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	764
	2016	1 057	324	364	725	509	870	825	461	886	1 386	357	318	424	1 865	1 474	531
	2017	1 634	703	621	1 545	1 038	1 401	1 255	706	1 156	2 114	763	617	847	3 575	2 350	990
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2018	1 698	691	647	1 244	1 243	956	1 212	742	1 282	1 791	459	614	652	4 955	2 405	908
	2016	1 666	3 779	/	/	289	37 482	/	6 957	/	3 745	403	/	1 485	/	139	332
	2017	36	5 163	/	/	376	0	/	5 186	/	3 126	378	/	1 313	/	88	409
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2018	805	73 164	/	/	534	44 117	/	4 817	/	37 847	866	/	1 500	/	1 702	1 189

Tuottavuus ELY-keskuksittain lkm/htv

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
	2016	17	5			14	5		6		4	8		22		3	7
	2017	19	7			17	6		10		4	9		25		4	9
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2018	17	6			16	7		10		4	10		24		3	9
	2016	12	13	12	16	14	14	12	17	11	20	17	13	12	10	14	14
	2017	11	13	10	14	13	12	13	18	11	17	16	13	11	9	11	13
Koko tilan valvonnat (pinta-alueet), kpl	2018	12	14	12	14	14	12	15	17	10	21	18	16	12	11	17	14
	2016	33	54		35	32	34	56	48	54	50	75		60	26	46	48
	2017	29	46		32	29	36	57	41	51	45	67		49	32	47	44
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	2018	28	43		24	26	34	44	38	27	51	64		47	47	41	40
	2016	124 075	84 315	52 655	42 962	112 835	67 287	22 857	38 329	50 886	74 223	39 326	103 716	22 562	29 965	31 577	61 746
	2017	150 355	122 251	65 769	42 935	114 159	95 803	24 165	40 191	56 257	29 468	51 187	38 720	23 858	33 272	52 004	65 398
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2018	97 939	38 442	27 841	34 245	48 240	69 218	14 726	20 239	33 287	31 074	16 538	22 755	16 419	6 413	19 114	36 773
	2016	42	5		66	12	2	206	3			5		14	201	1	7
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2017	61	4		47	22	2	226	4			5		19		1	8
	2018	26	4		34	22	3	1 759	6		0	5		20		3	8
	2016	54	25	64	63	55	51	61	39	60	41	67	42	62	54	50	52
	2017	29	10	40	30	28	39	27	18	42	16	38	21	33	25	32	27
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2018	26	12	36	38	26	47	48	28	54	28	57	21	36	32	36	33
	2016				28	12		16			34			22			23
	2017				28			12			37			16			20
Yritystukipäätökset	2018				33			11			26			14			18
	2016	21	28	35	24	47	23	21	49	56	24	28	17	48	23	26	30
	2017	79	46	68	63	78	68	55	57	103	60	57	42	81	72	72	64
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2018	51	74	93	84	101	72	79	80	75	67	49	38	80	116	107	70
	2016	3	4		1	4	5	24	1	4	0	3		4	10	9	4
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2017	3	5		1	2	5	21	10	5	1	3		5	11	13	4
	2018	3	5		2	4	8	4	12	5	1	3		6	15	14	4
	2016	170	227	213	300	335	154	234	393	301	199	280	257	234	181	99	238
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	2017	203	189	295	471	529	282	238	474	337	286	383	198	262	355	102	275
	2018	259	306	229	581	579	488	339	505	482	526	441	247	367	411	163	364
	2016	82	50	74	41	89	35	65	51	124	49	61	55	92	57	65	66
	2017	40	25	41	25	59	23	28	45	94	34	48	35	64	42	46	43
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2018	41	30	55	21	45	28	80	44	84	32	38	27	51	31	38	40
	2016	413	333		457	391	447	425	393	758	981	519		577	179	278	436
	2017	491	286		519	843	497	983	374	1 179	1 838	429		553	530	344	538
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	2018	533	265		709	889	444	802	311	1 636	979	458		818	640	297	537
	2016	112															111
	2017	133															131
Käsittellyt palkkaturvahakemukset	2018	113															110
	2016	102	205	168	96	117	80	86	138	73	44	234	194	150	34	42	129
	2017	51	89	97	43	57	50	59	89	56	27	136	97	77	19	26	68
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2018	58	93	99	56	47	68	63	94	61	33	133	100	95	14	25	73
	2016	41	19			189	2		9		19	207		45		454	172
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2017	1 705	13			168			16		22	266		56		727	159
	2018	85	1			121	2		17		2	69		41		38	57

Kokonaisuutena ELY-keskusten taloudellisuuden ja tuottavuuden arvioidaan säilyneen lähes ennallaan.

Tienpidon hankintoihin ja tilauksiin käytetään paljon työaika ELY-keskuksissa. Ao. suoritteiden osalta tuottavuus on pysynyt edellisen vuoden tasolla. Tienpidon hankintojen tilaukset hoidettiin tuottavimmin Pohjois-Pohjanmaan ja Uudenmaan ELY-keskuksissa. Uudenmaan ELY-keskuksen toimialueella runsas toimipaikkojen, rakentamisen ja väestön määrä yhdistettynä alueen kasvuun selittävät osaltaan toimialueen aktiivisuutta. Tämä tarkoittaa jatkuvaa suurta työmäärää Uudenmaan ELY-keskuksen henkilöstölle, mikä on kartuttanut henkilöstön kokemusta ja samalla sekä auttanut että pakottanut toiminnan tehostamiseen. Pohjois-Pohjanmaalla tienpidon hankintojen tilausten määrä oli edelleen iso. Hankintojen taloudellisuus sekä tuottavuus säilyivät edellisen vuoden tasolla.

Maatalouden tukivalvonnoissa on jatkettu toimenpiteitä taloudellisuuden ja tuottavuuden parantamiseksi siltä osin, kuin se on ollut mahdollista. Maastokäyntejä on mahdollisuuksien mukaan vähennetty ja osin on siirrytty kirjalliseen menettelyyn. Ratkaisu ei kuitenkaan toimi läheskään kaikissa valvontamuodoissa. Koko tilan valvonnat tulee aina tehdä paikan päällä. Esim. Uudenmaan ELY-keskuksessa maastokäyntien ja niiden jälkeisen toimistotyön tehostamiseksi on otettu käyttöön Iskukykyiset palvelut (IPA)-ohjelman rahoituksella hankittuja maastotallentimia, joilla tehdään osa toimistotyöstä jo maastokäynnillä. Uudenmaan ELY-keskuksessa edelleen haasteita asettaa määräaikaisen valvontahenkilöstön suhteellisen suuri osuus ja vilkas vuosittainen vaihtuvuus, mikä johtuu alueen hyvistä työllistymismahdollisuuksista. Henkilöstöressurssia sitoo erityisesti se, että uudet ja kokeneemmat työntekijät tekevät valvontakäynnit pareittain, mikä on välttämätöntä uusien henkilöiden kouluttamiseksi. Uudenmaan ELY-keskuksen maatilavalvonnat suoritettiin kuitenkin Mavin asettamien valvontavelvoitteiden mukaisesti. Myös Satakunnan ELY-keskuksen alueella maatalouden tukivalvonnat sekä muut tarkastukset tehtiin valvontasuunnitelman mukaisesti aikatauluissa pysyen ja laadukkaasti. Valvontojen menestyksessä läpivienti edellyttää vuosittain osaavan määräaikaisen valvontaresurssin käyttöä. Kokotilavalvontojen tuottavuus ja taloudellisuus olivat kertomusvuonna Satakunnassa noin 15 % ELY-keskusten valtakunnan keskiarvoa alemmalla tasolla. Satakunnassa valvottavana on peltopinta-alaltaan suhteellisen suuria maatiloja, joiden valvonta on aikaa vievää. Keskiarvoa heikomman luvun vuonna 2018 selittää osittain se, että Satakunnassa mitattiin keskiarvoa enemmän lohkojen reunoja GPS-laitteella. Koko maassa osittain tai kokonaan mitattujen lohkojen osuus on 20 %, kun se Satakunnassa on noin 35 %. Osittain tilannetta voi selittää sekin, että Satakunnassa valvonta suoritetaan pääsääntöisesti työpareittain.

Koko tilan valvonnat hoidettiin tuottavimmin Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksissa. Keski-Suomen ELY-keskuksessa listoille osuneet tapaukset olivat aika selkeitä. Tämä nopeutti työtä ja lisäsi koko tilan valvonnan tehokkuutta. Myös tekijöitä oli yksi aiempaa vähemmän. Nämä tekijät paransivat valvonnan taloudellisuutta.

Ympäristöluvanvaraisten laitosten valvonnan osalta ympäristönsuojelulain muutokset ovat vaikuttaneet työmäärään. Tuottavuus on hieman laskenut edellisestä vuodesta. Esim. Uudenmaan ELY-keskuksen alueella on suhteellisen paljon direktiivilaitoksia, joiden valvonta vaatii huomattavan paljon työaika. Työmäärä ei selviä pelkästään suoritelmääriä tarkastelemalla; huomioon tulisi ottaa myös valvottavien laitosten valvontaluokka, joka kertoo valvonnan ja sen vaatiman työmäärän tason. Lisäksi työmäärää kasvattaa Uudenmaan alueen aktiivisten kansalaisten tekemät yleisöilmoitukset, joihin ELY-keskuksen tulee puuttua.

Ympäristöluvanvaraisten laitosten valvonnat hoidettiin tuottavimmin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa valvonnat ovat olleetkin toiminnassa kehittämiskohteina.

Työvoimakoulutuksena hankittujen opiskelijatyöpäivien määrä laski merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna (4,8 M → 3 M). Tätä muutosta selittää se, että työvoimakoulutuksen rahoitusta siirtyi työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle. Tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus ja osa tutkintoon johtamattomasta ammatillisesta työvoimakoulutuksesta siirtyivät osaksi ammatillista koulutusta. Maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetus siirtyi myös opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaksi koulutukseksi. Muutos astui voimaan vuoden 2018 alusta osana toisen asteen reformia. Työvoimakoulutuksen

ennakointi, suunnittelu, opiskelijavalinnat, oppilaitosyhteistyö, arviointi ja seurantatehtävät ovat kuitenkin edelleen työ- ja elinkeinohallinnon ja ELY-keskuksen tehtävinä.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella työvoimakoulutuksen opiskelijatyöpäivien määrä (269.247 otp) pysyi kuitenkin vuonna 2018 samalla tasolla kuin vuonna 2017 (264.521 otp) huolimatta koulutukseen varatun määrärahan pienestä alenemisesta. Toisen asteen reformin vaikutus ei näkynyt kokonaisuudessaan vielä vuoden 2018 opiskelijatyöpäivämäärässä, koska ammatillista tutkintoon johtavaa koulutusta järjestettiin vielä voimassa olevilla hankintasopimuksilla. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen henkilöresurssi kasvoi osaamisen kehittämispalveluissa vuoteen 2017 verrattuna. Henkilöresurssia saatiin loppuvuonna 2018 yrityslähtöisiin koulutuksiin liittyviin hankintoihin. Tulevien kasvupalvelujen sekä isojen hankintojen, kuten Kotkan seudun kotoutumiskoulutuksen, suunnittelu veivät henkilöresurssia. Myös toisen asteen reformin jalkauttaminen työvoimakoulutuksen osalta neljään eri ammatilliseen oppilaitokseen vei työvoimaa. Valtakunnallisesti vertailtuna Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tuottavuus (69.218 otp/htv) oli melkein kaksinkertainen valtakunnalliseen tasoon (36.773 otp/htv) nähden.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella työvoimakoulutuksena hankittujen opiskelijapäivien taloudellisuus ja tuottavuus oli selkeästi alempana maan keskiarvosta. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on hankkinut varsin paljon RekryKoulutuksia, joiden hankintaprosessissa on enemmän työtä.

Työvoimakoulutuksena hankittujen opiskelijatyöpäivien osalta tuottavuus oli parasta Uudenmaan ELY-keskuksessa.

Valtion vesioikeudellisiin lupiin liittyviä tehtäviä hoidettiin tuottavimmin Etelä-Savon ELY-keskuksessa. Myös Hämeen ELY-keskuksessa tuottavuus oli keskimääräistä tasoa parempaa.

Yritystukipäätösten osalta Hämeen ELY-keskuksessa tuottavuus oli keskimääräistä tasoa parempaa. Etelä-Savon ELY-keskuksen toimialueella yritystukipäätösten määrä laski jo vuonna 2017 ja taso pysyi samana vuonna 2018. Hankkeiden keskikoot ovat kuitenkin kasvaneet ja samalla haasteellisuus lisääntynyt, minkä vuoksi myös käytetty työpanos/hanke on kasvanut heikentäen taloudellisuutta.

Maaseudun yritys-, hanke- ja rakennetukien päätösmäärät ovat tasoittuneet vuoden 2016 korkeista määristä. Maaseudun yritys- ja hanketuissa tukipäätöksiä oli runsaasti v. 2016 johtuen osin siitä, että ohjelmakausi käynnistyi hitaasti ja hankepäätösten käsittely kasaantui vuosille 2015 - 2016. Kehittämishankkeet ovat monivuotisia, jolloin myös hakemukset ja samalla tukipäätökset jaksottuvat vuosittain eri tavalla eli vuosikuorma ei ole tasainen. Satakunnan ELY-keskuksen maaseuturahaston avustuksissa hankkeiden koko ja yksittäisillä rahoituspäätöksillä myönnetty summat kasvoivat.

Keski-Suomen ELY-keskuksessa maaseudun hanketukipäätöksiä tehtiin v. 2018 lähes puolet enemmän kuin edellisenä vuonna. Maaseutuohjelma on ollut täydessä käynnissä ja kun yritystukihakemuksia ei tullut toivotulla tavalla, rahoitusta painotettiin hanketukiin. Yritystukien hakeminen oli vuonna 2018 vähäisempää laajoista markkinointitoimenpiteistä huolimatta. Rungas hanketukien määrä paransi taloudellisuutta, kun resurssit eivät lisääntyneet.

Vuoteen 2017 verrattuna suoritemäärissä ei kokonaisuutena ole tapahtunut suuria muutoksia.

Maaseudun hanketukipäätösten osalta Satakunnan, Hämeen, Kaakkois-Suomen, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin ELY-keskuksissa tuottavuus oli keskimääräistä tasoa parempaa.

Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset sitä vastoin lisääntyivät huomattavasti edellisestä vuodesta. Ohjelmakauden alussa maksatushakemuksia on vähemmän ja ohjelmakauden edetessä yhä enemmän. Maksatusten osalta vuosi 2017 oli ensimmäinen täysipainoinen vuosi, mikä näkyi merkittävänä suoritemäärän kasvuna ja tuottavuuden nousuna. Kasvu jatkui edelleen vuonna 2018.

Satakunnan ELY-keskuksen alueella maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätöksien suoritemäärät olivat tarkasteluvuonna 47 % suuremmat kuin edellisvuonna. Taloudellisuus- ja tuottavuusluvut olivat noin 30 % ELY-keskusten keskiarvoa parempia kertoen prosessin tehokkuudesta ja taloudellisuudesta. Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätöksiä tehtiin taloudellisimmin Lapin, Kainuun ja Satakunnan ELY-keskuksissa.

Seurantaohjelman mukaisten näytteiden suoritemäärät kasvoivat valtakunnallisesti edellisestä vuodesta. Myös taloudellisuus parani edelliseen vuoteen verrattuna.

Seurantaohjelman mukaisten näytteiden osalta tuottavuus oli parhaimmalla tasolla Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa. Myös Hämeen, Pirkanmaan, Etelä-Savon, Keski-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksissa tuottavuus oli keskimääräistä tasoa parempaa.

Palkkaturvahakemusten käsittely on keskitetty Uudenmaan ELY-keskukseen. Uudenmaan ELY-keskuksen keskitetyssä palkkaturvatoiminnossa käsittelyaikoja on saatu edelleen lyhennettyä vuoden 2018 aikana. Vuoden loppupuoliskolla keskimääräinen käsittelyaika työntekijän ja ammattiliiton palkkaturvahakemuksissa oli 5,3 kuukautta. Keväällä 2018 otettiin käyttöön työntekijän sähköinen palkkaturvahakemus ja asianhallintajärjestelmän toiminnallisuuksia pyrittiin ottamaan tehokkaammin käyttöön. Uudenmaan ELY-keskuksessa työtä palkkaturvahakemusten keskimääräisen käsittelyajan lyhentämiseksi jatketaan edelleen.

Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätösten osalta taloudellisuus parani hienoisesti edelliseen vuoteen verrattuna.

Kainuun ELY-keskuksen alueella maatilojen aloitus- ja investointitukien kysyntä oli yhä verraten hiljaista, minkä vuoksi myönnön ja maksatuksen yksikkökustannukset olivat selvästi valtakunnallisia arvoja suuremmat. Muiden maaseudun rahoituspalvelujen osalta oltiin suurin piirtein valtakunnallisella yksikkökustannustasolla. Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätöksiä tehtiin tuottavimmin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa.

Lapin ELY-keskukseen valtakunnallisesti keskitettyjen tehtävien **vahingonkorvauskäsittelyn ja ajoneuvojen siirtokäsittelyn** tavoitteista jäätin selvästi. Vahingonkorvauskäsittelyn keskimääräinen käsittelyaika on pidentynyt, koska hakemusmäärä on kasvanut ennestäänkin korkeasta määrästä, mutta käytettävät resurssit eivät ole lisääntyneet. Ajoneuvojen siirtokäsittelyssä hakemusmäärä on kasvanut 14 % edellisestä vuodesta ja samaan aikaan resursseissa on ollut tilapäinen 0,5 htv:n vajuus henkilön vaihdettua toisen työnantajan palvelukseen.

METSO-toteutuksen vuosittaiset hehtaarimäärät vaihtelevat, koska eri vuosina on hyvin erilaisia kohteita. METSO-toteutuksen osalta tuottavuus parani edelliseen vuoteen verrattuna. Esim. Keski-Suomessa METSO-ohjelmaan varattu budjettirahoitus lisääntyi vuonna 2018.

Tuottavuus oli heikointa Lapin ELY-keskuksen alueella ja parasta Hämeen ELY-keskuksen alueella. Luonnonsuojelullisen maanhankinnan valtakunnallinen painopiste on siirtynyt viime aikoina Etelä-Suomeen. Tästä johtuen mm. METSO-kriteerit maanhankinnassa ovat tiukentuneet Lapissa ja ne hidastavat toteutushehtaarien kertymistä.

Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätösten osalta taloudellisuus ja tuottavuus paranivat edellisestä vuodesta.

Satakunnan ELY-keskuksen alueella maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätöksiä tehtiin v. 2018 43 % edellisvuotta enemmän. Maksupäätösten taloudellisuus on Satakunnassa 35 % ja tuottavuus 44 % ELYjen keskiarvoa parempia.

Eläinvalvontojen osalta sekä taloudellisuus että tuottavuus heikentyivät edelliseen vuoteen verrattuna.

Esim. Satakunnan ELY-alueen osalta eläinvalvontaan osui viime vuodelle muutama haasteellinen ja työläs tila. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella eläinvalvontojen määrä väheni noin puoleen edellisvuodesta, mutta osa valvottavista kohteista oli kertomusvuonna hyvin vaativia, joten eläinvalvontoihin käytetty työmäärä ei juurikaan vähentynyt.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa eläinvalvontojen työaikakirjauksissa on vuonna 2018 tapahtunut muutos siten, että toiminnolle 3801901300 (Vyp tukien valvonta ja tarkastukset, eläinvalvonnat) on kirjattu 57 kpl ja vastaavasti toiminnolle 3801906211 (eläinten merkintä ja rekisteröinti) on kirjattu peräti 63 kpl aikaisempien vuosien 7 kappaleen sijasta. Kirjaamistavan muutos johtuu henkilövaihdoksista, joiden seurauksena tunteja on eritelty aikaisempaa tarkemmin. Tuntien kirjaaminen yhdeltä valvottavalta tilalta useammalle toiminnolle on käytännössä

hankalaa ja aikaa vievää työtä. Tämä menettely on kuitenkin ollut tarpeellinen, koska osa yksittäisellä tilalla tehtävistä valvonnosta on Eviran ja osa Mavin valvontoja. Myös suoritekohtaiset kustannukset ovat kasvaneet, koska valvonnassa on ollut isoja eläintiloja aikaisempaa enemmän. Vuonna 2018 muutamalla tilalla jouduttiin käymään useamman kerran vuoden aikana. Lisäksi osan vuotta eläinvalvontaa tehtiin kokemattomampien ja määräaikaisten tarkastajien toimesta, koska kokeneet tarkastajat olivat estyneitä tekemään eläinvalvontaa. Tämä näkyy hieman suurempana ajankäyttönä valvontaa kohti.

Keski-Suomen ELY-keskuksessa eläinvalvontoja oli Maaseutuviraston listoilla aiempaa vähemmän ja kun niiden hoitaminen oli keskitetty yhdelle henkilölle, valvontamäärän alentuessa taloudellisuus hiukan heikkeni.

Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella tuottavuuden laskua selittää se, että eläintilojen määrä on vähentynyt taloushaasteiden takia ja sitä kautta myös valvottavien tilojen määrä on vähentynyt.

Eläinvalvontojen osalta tuottavuus oli parhaimmalla tasolla Pohjois-Savon ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksissa.

YVA-arviointiohjelmien ja -selostusten suoritemäärä laski hieman edellisestä vuodesta tuottavuuden pysyessä ennallaan. YVA-arviointiohjelmien ja -selostusten osalta taloudellisuus (kulut/suorite) oli parhaimmalla tasolla Varsinais-Suomen, Hämeen, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskuksissa. Esim. Kainuussa laajojen ympäristövaikutusten arviointiprosessien läpivienti on ollut tehokasta.

Peltolohkorekisterin ristiintarkastusten osalta suoritemäärä kasvoi merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Myös taloudellisuus ja tuottavuus paranivat merkittävästi edellisestä vuodesta.

Peltolohkorekisterin ristiintarkastusten osalta tuottavuus oli parhaimmalla tasolla Varsinais-Suomen ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksissa.

Luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen vuosittaiset hehtaarimäärät vaihtelevat, koska eri vuosina on hyvin erilaisia kohteita. Luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen osalta taloudellisuus pysyi edellisen vuoden tasolla.

Kainuun ELY-keskuksessa luonnonsuojeluohjelmien toteuttamisen hyvän kustannusvastaavuuden taustalla on osaltaan se, että Kainuun ELY-keskus teettää tila-arviot pääosin ostopalveluina.

Keski-Suomessa taas luonnonsuojeluohjelmien taloudellisuuteen vaikutti pieni toteutus (22 ha) v. 2018. Kun tehdään viimeisiä pieniä kohteita, työaikaa kuluu, mutta hehtaareja kertyy vähän.

Lapin ELY-keskuksessa suojeluohjelmien toteuttamisessa haastetta on ollut mm. Kemihaaran soilla ja Kevon luonnonpuistossa, joissa on käynnissä aikaa vieviä maanhankintaprosesseja. Osassa maanhankintakohteita omistajaselvitykset tai selvityslainhuudot ovat valmisteluissa ja hankinta saadaan valmiiksi vasta selvitysten jälkeen.

Vuoden 2018 kustannus- ja henkilötyövuositiedot tehtäväryhmittäin.

ELY-keskuksen toimintamenojen käyttö oli kertomusvuonna 172,3 M€ (v. 2017 172,4 M €; v. 2016: 188,2 M€). Vähennystä toimintamenojen käytössä oli n. 100.000 euroa. Myös toimintamenoilla palkattujen henkilöiden henkilötyövuosimäärä väheni. Toimintamenoilla palkattujen osuus oli vuonna 2018 n. 2.556 henkilötyövuotta (v. 2017 2.579; v. 2016: 2.726 htv).

Toimintamenojen lisäksi muilla momenteilla oli palkattuna yhteensä n. 392 henkilötyövuotta (v. 2017 n. 375; v. 2016 n. 350 htv). Muilla momenteilla palkatut työskentelivät mm. EU-osarahoitteisissa projekteissa ja vesivarojen käyttöön ja hoitoon liittyvissä tehtävissä.

Seuraavassa taulukossa on esitetty ELY-keskusten tehtäväryhmittäisiä kustannus- ja henkilötyövuositietoja. Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset on laskettu työajanseurantajärjestelmän pohjalta tehtäväryhmittäin. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut. Vertailutietoina on esitetty kustannus- ja htv-tiedot tehtäväryhmittäin vuosilta 2017 ja 2016.

TEHTÄVÄRYHMÄKOHTAISET KUSTANNUKSET YHTEENSÄ						
Tehtävät vyörytettynä						
Tehtäväryhmä	2018		2017		2016	
	Htv	Kokonais-kustannukset	Htv	Kokonais-kustannukset	Htv	Kokonais-kustannukset
Alueiden kehittäminen ja maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueet	103,6	18 424 096	103,4	12 644 429	109,6	14 630 975
Alueiden käyttö	100,3	8 280 080	105,5	7 129 864	120,0	8 134 442
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten yleishallinnollinen ohjaus	0,0	2 049	0,0	761	0,2	13 346
Elinkeinopoliittika	36,4	3 190 090	32,1	2 933 430	124,9	11 709 252
Elintarvikkeet	3,4	218 195	3,2	192 324	3,3	203 273
Energia politiikka sekä ilmastopoliitiikan kansallisen valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittaminen	0,2	15 658	0,5	28 774	7,7	518 504
Innovaatio- ja teknologiapolitiikka, yritysten kansainvälistyminen ja tekninen turvallisuus	71,0	4 731 256	74,1	4 771 819	85,7	6 707 868
Kala-, riista- ja porotalous	75,7	15 851 066	73,3	21 289 124	72,2	20 749 104
Kohdentamaton työ	0,1	2 472	42,2	2 894 017	0,2	13 521
Liikenneväylät, satamat ja lentopaikat	293,7	21 112 127	283,9	20 825 432	304,7	22 260 180
Luonnonsuojelu	140,3	12 098 963	138,4	14 958 772	140,1	12 468 457
Maahanmuuttajien kotouttaminen	62,1	4 888 660	61,9	4 280 077	60,6	4 187 963
Maaseudun kehittäminen	254,8	16 300 012	247,9	16 242 043	235,2	16 712 276
Maatalouden tuotantotarvikkeiden turvallisuus ja laatu, eläinten terveys ja hyvinvointi sekä kasvi-terveys	52,8	2 939 652	48,6	2 962 995	46,4	2 718 457
Maatalous	281,2	15 706 661	292,4	17 379 845	315,7	18 924 071
Taide, kulttuuri, liikunta ja nuorisotyö	1,7	124 548	1,8	120 692	2,3	164 009
Tie- ja rautatieliikenne, siviili-ilmailu ja vesiliikenne	196,6	13 174 612	205,5	14 742 188	218,7	15 629 685
Tiede, koulutus ja lasten päivähoito	19,6	1 958 243	20,2	1 705 454	19,5	1 692 209
Työllisyys, työttömyys ja julkinen työvoimapalvelu	220,9	18 424 396	206,8	17 600 393	212,6	17 806 172
Vesitalous	196,6	31 588 143	210,1	27 310 714	217,9	30 573 828
Ympäristönsuojelu ja ympäristövahinkojen torjunta	506,7	52 629 251	483,0	43 033 773	472,7	43 274 251
Yhteensä	2 618	241 660 230	2 635	233 046 920	2 770	249 091 845

ELY-keskusten henkilötyövuosimäärä on vähentynyt vuoteen 2017 verrattuna. ELY-keskusten henkilötyövuosimäärän vähenemiseen vaikuttavat edelleen keskuksille osoitetut säästöt. Lisäksi henkilötyövuosien määrän vähenemiseen vaikuttivat henkilöstösiirrot. Vuoden 2018 aikana toteutettuja henkilöstösiirtoja olivat kolmen Yritys-Suomi tehtäviä hoitavan henkilön siirto KEHA-keskuksesta Väestörekisterikeskukseen 1.1.2018 sekä lupa-asioita hoitavien henkilöiden (24 hlöä) siirto Etelä-Pohjanmaan, Lapin, Pohjois-Savon ja Uudenmaan ELY-keskuksen liikennevastuualueilta Trafiin 1.7.2018.

Oman toiminnan kustannukset kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna, mutta olivat silti v. 2016 kustannuksia alhaisemmat. Suurimpia kulueriä olivat aiempien vuosien tapaan henkilöstökulut, vuokrat ja palvelujen ostot. Henkilöstökuluja nostivat valtion palkkatarkistuksen sisältämien yleiskorotus- ja virastoerien lisäksi mm. KEHA-keskuksen maksatusyksikköön TEM:n hallinnonalan maksatusten käsittelyyn palkattu määräaikainen lisähenkilöstö. Palvelujen ostoista suurin osa oli asiantuntija- ja tutkimuspalveluita, muita ulkopuolisia palveluita sekä ICT-palveluostojen ja tietotekniikan asiantuntija- ja ylläpitopalveluita. Palvelujen ostoihin sisältyy myös mm. saariston yhteysalusliikenteen ostoja ja kehittämiskustannuksia sekä maa- ja vesirakenteiden rakennus- ja kunnostuspalveluiden, pilaantuneiden maa-alueiden kunnostuspalveluiden ja hallitusohjelmaan sisältyvien kärkihankkeiden käynnistämiseen liittyviä palvelujen ostoja. Toisaalta KEHA-keskuksen toimenpiteillä saatiin huomattavia säästöjä mm. toimitilakuluissa.

1.4.1.2 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus TE-toimistoissa

1.4.1.2 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus TE-toimistoissa

TE-toimistoille ei ole laskettu taloudellisuus- ja tuottavuustunnuslukuja. Sen sijaan TE-toimistojen osalta esitetään taloudellisuuden ja tuottavuuden sijaissuureina TE-toimistojen tehokkuuden tunnuslukuja sekä TE-toimistojen tehtäväryhmittäisiä kustannus- ja henkilötyövuositietoja.

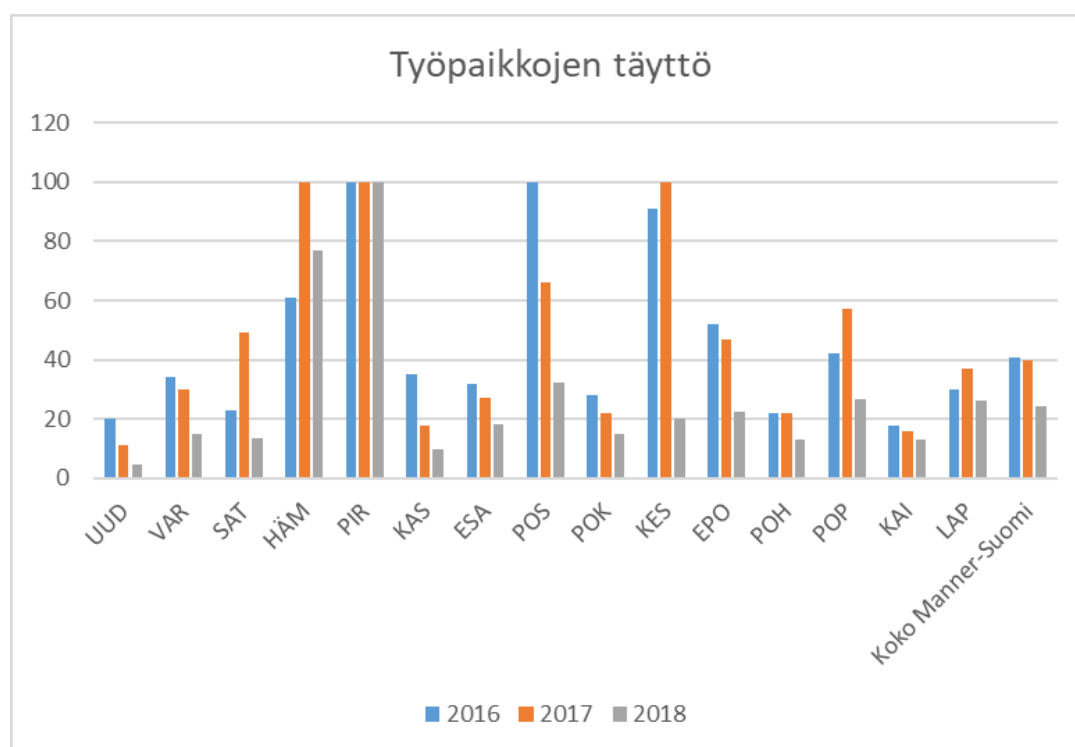
TE-toimistojen toimintamenojen käyttö oli kertomusvuonna n. 171,9 milj. euroa (v. 2017 157,3 M€; v. 2016: 153,9 M€). Lisäystä toimintamenojen käytössä oli n. 14,6 M€ (9 %). Lisämäärärahaa osoitettiin mm. henkilöstön palkkaukseen, mm. työnhakijoiden määräaikaishaastattelujen järjestämiseen, ohjaamotoiminnan vakinaistamiseen, aktiivimallin toimeenpanoon ja kotouttamiseen liittyviin tehtäviin sekä EGR-tehtäviin. Toimintamenoilla palkattujen henkilöiden määrä lisääntyi edellisestä vuodesta. Toimintamenoilla palkattujen osuus oli v 2018 n. 2.794 henkilötyövuotta (v. 2017 n. 2.642 htv; v. 2016 n. 2.335 htv).

Toimintamenojen lisäksi muilla momenteilla oli palkattuna yhteensä n. 238 henkilötyövuotta (v. 2017 n. 260; v. 2016 n. 324 htv). Suurin osa näistä, n. 230 henkilötyövuotta, oli palkattuna työllisyysmäärärahoilla.

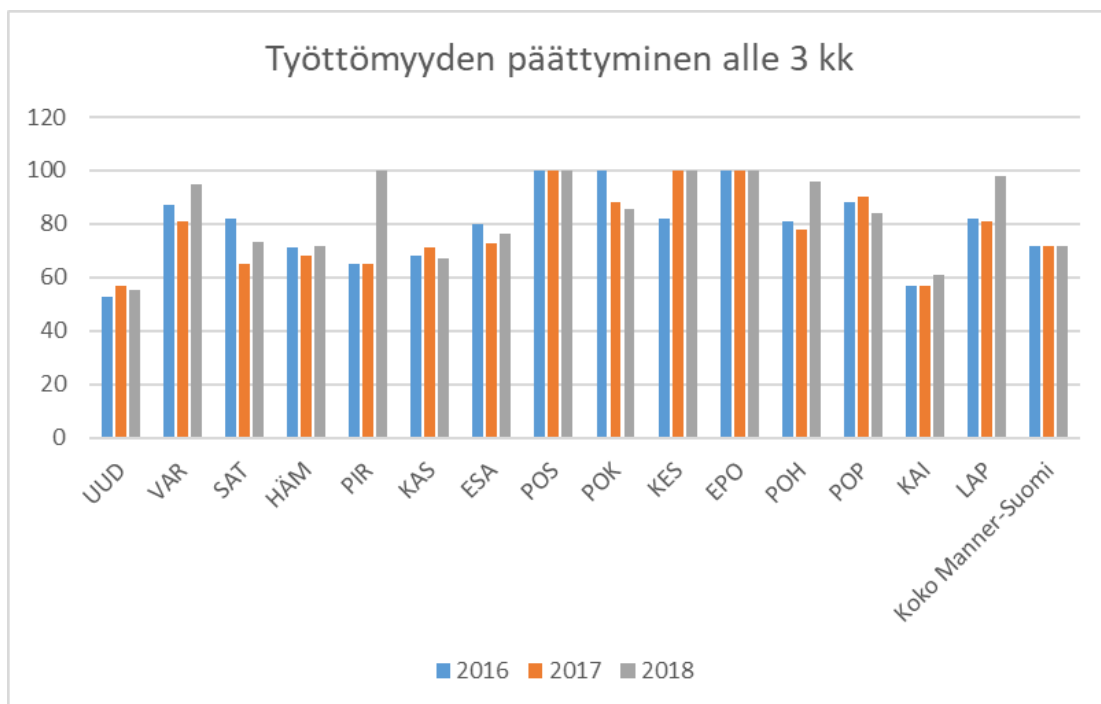
Tehokkuuden tunnusluvut

Tehokkuuden tunnusluvut perustuvat TE-toimistojen väliseen vertailuun. Vertailussa tarkastellaan TE-toimistojen tuotoksia ja käytettyjä henkilötyöpanoksia. Tavoiteltavina tuotoksia esitetään: työpaikkojen täyttö, työttömyyden päättymisen alle 3 kk, työttömyyden päättymisen yli 3 kk, työnvälitys alle 3 kk ja työnvälitys yli 3 kk. Vertailussa otetaan huomioon myös palveluihin ohjattujen asiakkaiden määrä.

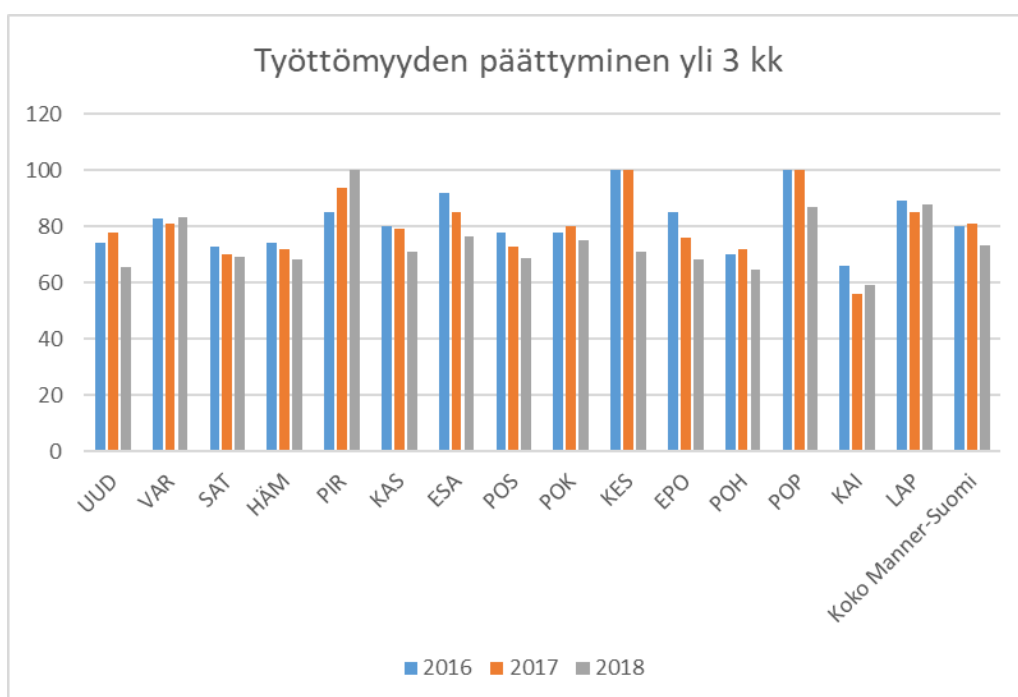
Alla olevissa taulukoissa on esitetty TE-toimistojen tehokkuuslukuja vuosilta 2016 - 2018 tavoiteltavien tuotosten suhteen. Jos TE-toimisto on tehokas muihin TE-toimistoihin verrattuna, sen tehokkuusluku on 100.

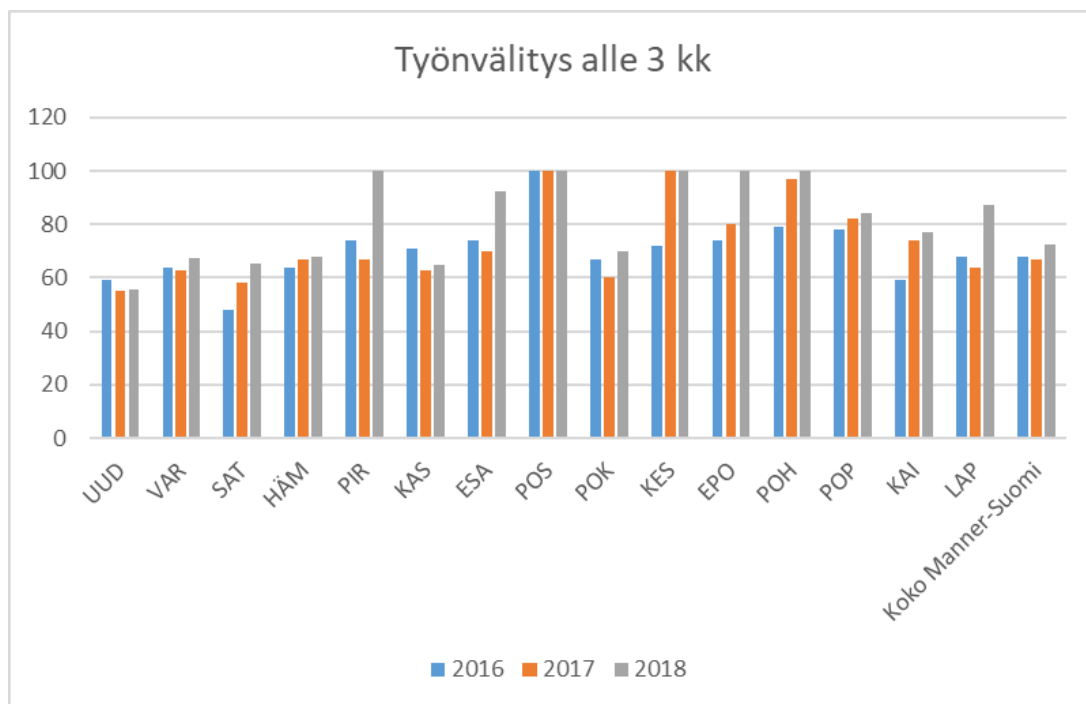
Tehokkuuden tunnusluvulla mitattuna Pirkanmaan TE-toimisto toimi tehokkaimmin työpaikkojen täytössä.

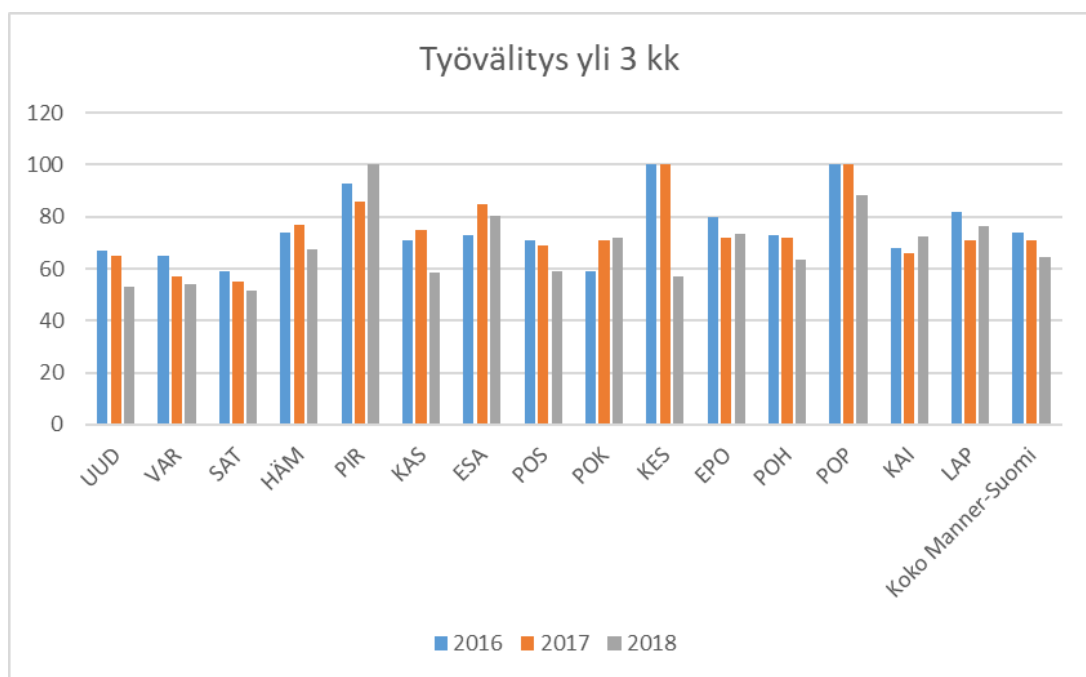
Työttömyyden päättyminen alle 3 kk tavoitteen osalta tehokkaimmin toimivat Pirkanmaan, Pohjois-Savon, Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan TE-toimistot.

Työttömyyden päättyminen yli 3 kk tavoitteen osalta tehokkaimmin toimi Pirkanmaan TE-toimisto.

Työnvälitys alle 3 kk tavoitteen osalta tehokkaimmin toimivat Pirkanmaan, Pohjois-Savon, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan TE-toimistot.

Työnvälitys yli 3 kk tavoitteen osalta tehokkaimmin toimi Pirkanmaan TE-toimisto.

TE-toimistojen resurssit (htvt, määrärahat) ovat erilaiset eri alueilla. Resurssit eivät välttämättä korreloi suoraan alueen asiakasmääriin. Tavoitteiden toteutumisessa suuri merkitys on myös alueellisella työmarkkinoiden kysynnällä ja tarjonnalla.

TE-toimistojen tehtäväryhmittäiset kustannus- ja henkilötöyvuositiedot

Seuraavassa taulukossa on esitetty taloudellisuuden ja tuottavuuden sijaissuureina TE-toimistojen tehtäväryhmittäisiä kustannus- ja henkilötöyvuositietoja. Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset on laskettu työajanseurantajärjestelmän pohjalta tehtäväryhmittäin. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilötöy palkat ja muut oman toiminnan kulut. Vertailutietoina on esitetty kustannus- ja htv-tiedot tehtäväryhmittäin vuosilta 2017 ja 2016.

TEHTÄVÄRYHMÄKOHTAISET KUSTANNUKSET TE-TOIMISTOT YHTEENSÄ						
Tehtävät vyörytettynä						
	2018		2017		2016	
Tehtäväryhmä	Htv	Kokonais-kustannukset	Htv	Kokonais-kustannukset	Htv	Kokonais-kustannukset
Alueiden kehittäminen ja maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueet	15	1 004 054	14	1 177 924	2	125 472
Elinkeinopolitiikka	28	1 892 697	24	1 772 009	26	1 772 671
Kohdentamaton työ	1	66 109	100	5 136 587	0	3 502
Maahanmuuttajien kotouttaminen	45	2 289 301	40	2 372 505	48	3 166 832
Tiede, koulutus ja lasten päivähoito	0	22 461	0	30 655	0	19 999
Työllisyys, työttömyys ja julkinen työvoimapalvelu	3 272	199 506 006	2 989	175 319 171	2 890	185 548 632
Yhteensä	3 360	204 780 628	3 168	185 808 851	2 967	190 637 107

Henkilötöyvuodet ja kokonaiskustannukset lisääntyivät edellisestä vuodesta. Henkilötöy palkkaukseen saatiin lisää määrärahaa. Lisämäärärahaa osoitettiin mm. henkilötöy palkkaukseen, mm. työnhakijoiden määräraikaishaastattelujen järjestämiseen, ohjaamotoiminnan vakinaistamiseen, aktiivimallin toimeenpanoon ja kotouttamiseen liittyviin tehtäviin sekä EGR-tehtäviin. Näin ollen työpanos ja henkilötöyvuodet lisääntyivät alueiden kehittämisen, elinkeinopolitiikan, maahanmuuttajien kotouttamisen ja varsinkin työllisyyden hoidon ja julkisen työvoimapalvelun tehtävissä.

Seuraavissa taulukoissa esitetään vastaavat henkilötöyvuosi- ja kustannustiedot TE-toimistoista tehtäväryhmittäin ja ELY-alueittain.

TE-toimistojen henkilötyövuodet tehtävryhmittäin ja ELY-alueittain vuosilta 2016-2018:

Summa / PF Htv																								
Tehtävryhmä	UUD			VAR			SAT			HAM			PIR			KAS			ESA			POS		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Alueiden kehittäminen ja maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueet	2,1	1,5	0,4	1,3	1,2	0,3	1,6	1,2		0,0	0,0		1,2	1,3	0,3	0,1	0,3	0,2	2,1	2,2				0,0
Elinkeinopolitiikka	0,8	0,2	1,2	1,8	1,9	2,8	0,1	0,2	0,2	3,7	2,7	1,9	1,1	0,5	1,0	4,6	4,3	5,1				1,1	1,4	1,4
Kohdentamaton työ		73,2	0,0		5,4			1,1	0,1		0,6			3,9		0,0	1,6	0,0		0,5			1,4	0,0
Maahanmuuttajien kotouttaminen	32,3	22,2	22,9	1,3	1,8	1,0	3,5	4,0	3,4	0,3	0,1	0,3	4,2	8,1	13,0		0,0	0,8			0,1			0,2
Tiede, koulutus ja lasten päivähoito		0,0								0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	
Työllisyys, työttömyys ja julkinen työvoimapalvelu	950,4	829,9	736,0	268,4	246,1	261,5	133,4	130,0	135,6	230,5	225,0	235,5	311,8	263,4	263,0	216,9	198,4	193,8	85,6	79,6	76,2	136,8	131,5	127,9
Kaikki yhteensä	986	927	761	273	256	277	139	137	139	235	228	238	318	277	277	222	205	200	88	83	76	138	134	130

Tehtävryhmä	POK			KES			EPO			POH			POP			KAI			LAP			Kaikki yhteensä		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Alueiden kehittäminen ja maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueet	0,0	0,0	0,1	0,9	1,3	0,0	2,2	1,9	0,6	0,8	1,2		1,0	0,7	0,0	1,3	1,6	0,1			0,0	14,7	14,4	2,1
Elinkeinopolitiikka	0,9	1,3	1,0	9,2	4,1	3,0	0,8	1,2	1,5			0,2	0,6	2,7	2,0	0,7	0,4	0,6	3,0	3,4	3,6	28,2	24,4	25,6
Kohdentamaton työ		2,2			1,2	0,0		1,7			0,7		0,6	3,4			0,7			2,5		0,7	100,1	0,1
Maahanmuuttajien kotouttaminen	0,8	0,9	1,5	1,2	2,0	1,8			0,5	0,8	0,2	0,9	0,0		0,0		0,0	0,5	0,5	0,6	1,4	44,8	39,8	48,3
Tiede, koulutus ja lasten päivähoito		0,0	0,0												0,0	0,0	0,0	0,0				0,2	0,3	0,3
Työllisyys, työttömyys ja julkinen työvoimapalvelu	112,6	102,9	99,5	182,0	181,8	146,8	101,0	95,3	96,9	113,2	109,1	114,8	251,1	215,3	209,6	59,5	62,1	66,6	118,3	118,7	126,5	3 271,6	2 989,0	2 890,4
Kaikki yhteensä	114	107	102	193	190	152	104	100	100	115	111	116	253	222	212	61	65	68	122	125	132	3 360	3 168	2 967

TE-toimistojen oman toiminnan kustannukset tehtäväryhmittäin ja ELY-alueittain vuosilta 2016-2018:

Summa / RD Yhteensä	Organisaatio																								
Tehtäväryhmä	UUD			VAR			SAT			HAM			PIR			KAS			ESA			POS			
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	
Alueiden kehittäminen ja maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueet	91 190	85 263	21 931	86 168	94 221	15 008	93 756	78 850		1 084	2 375	406	77 594	92 419	24 736	5 362	18 783	12 953	204 908	275 563					2 237
Elinkeinopolitiikka	33 107	12 968	68 351	98 810	109 166	171 024	3 998	8 342	13 043	309 850	197 474	122 212	73 567	40 451	74 753	236 747	243 306	278 535				79 034	102 273	110 200	
Kohdentamaton työ		3 425 097	400		362 917			60 470	2 409		38 831			293 804		292	108 797	164			30 795			98 683	424
Maahanmuuttajien kotouttaminen	1 493 876	1 224 979	1 277 933	63 660	130 730	59 322	232 805	233 034	204 966	16 689	8 987	13 856	287 617	541 058	916 189		890	55 392				11 726			14 084
Tiede, koulutus ja lasten päivähoito		1 060								342	944	1 457	1 387	3 698	4 533	7 743	3 261	6 265	12 335	20 116	6 450	170	729		
Työllisyys, työttömyys ja julkinen työvoimapolvelu	49 826 238	44 022 679	38 769 651	15 493 203	13 842 185	15 028 785	8 359 619	7 047 856	8 476 294	16 109 815	12 578 770	13 100 291	21 272 731	17 578 440	22 557 718	12 975 358	11 897 356	11 449 275	5 506 828	5 507 977	7 658 283	10 334 120	9 237 177	9 844 233	
Kaikki yhteensä	51 444 411	48 772 046	40 138 266	15 741 841	14 539 219	15 274 140	8 690 178	7 428 553	8 696 713	16 437 781	12 827 380	13 238 222	21 712 895	18 549 870	23 583 838	13 225 501	12 272 393	11 802 584	5 724 072	5 834 451	7 676 459	10 413 325	9 438 861	9 971 178	

Tehtäväryhmä	POK			KES			EPO			POH			POP			KAI			LAP			Kaikki yhteensä		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Alueiden kehittäminen ja maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueet	2 927	2 795	9 908	47 633	80 463	636	125 575	145 028	30 996	64 738	103 179		72 370	44 518	704	130 750	154 467	7 199			325	1 004 054	1 177 924	127 038
Elinkeinopolitiikka	62 840	98 614	91 786	502 110	322 613	193 810	92 867	90 857	127 995			21 264	42 110	228 059	173 972	43 663	28 757	46 607	313 993	289 128	286 816	1 892 697	1 772 009	1 780 369
Kohdentamaton työ		128 509			57 422	103		94 156					43 090		65 818	177 032	38 764			178 220		66 109	5 136 587	3 502
Maahanmuuttajien kotouttaminen	36 335	59 285	270 846	53 036	103 464	86 014			28 490	60 954	15 276	66 667	399		3 185		217	29 735	43 930	54 585	128 426	2 289 301	2 372 505	3 166 832
Tiede, koulutus ja lasten päivähoito		135	178												357	484	713	760				22 461	30 655	19 999
Työllisyys, työttömyys ja julkinen työvoimapolvelu	6 448 171	6 620 913	7 900 684	8 714 676	8 403 397	7 416 020	6 287 073	5 611 179	5 508 626	7 627 032	7 253 842	7 212 581	15 162 227	12 845 653	16 767 246	3 925 043	3 757 515	4 515 629	11 463 873	9 114 231	9 343 314	199 506 006	175 319 171	185 548 632
Kaikki yhteensä	6 550 273	6 910 252	8 273 402	9 317 455	8 967 359	7 696 584	6 505 515	5 941 220	5 696 107	7 752 724	7 415 388	7 300 512	15 342 923	13 295 262	16 949 786	4 099 939	3 980 433	4 599 929	11 821 796	9 636 165	9 758 882	204 780 628	185 808 851	190 656 603

Henkilötyövuodet ja kokonaiskustannukset lisääntyivät edellisestä vuodesta. Suhteellisesti eniten henkilötyövuodet lisääntyivät TE-toimiston tehtävissä Pirkanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla, Kaakkois-Suomessa, Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Etelä-Savossa ja Pohjois-Karjalassa. TE-toimistoihin palkattiin edelleen määräaikaista työntekijöitä työttömien työnhakijoiden määräaikaishaastatteluihin. Lisäksi määräaikaista palkattiin aktiivimallista TE-toimistoille aiheutuvien lisätehtävien hoitamiseen sekä Ohjaamo-toiminnan vakiinnuttamiseen. Henkilöstökuluja nostivat lisäksi valtion palkkaratkaisun sisältämät yleiskorotukset ja virastoerät. TE-toimistoissa tehtäviin käytetty työpanos pieneni ainoastaan Kainuun ja Lapin TE-toimistoissa eläköitymisistä johtuen.

Henkilötyövuosien ja tehtävien lisääntyminen nosti myös kokonaiskustannuksia.

Kaiken kaikkiaan henkilötyövuodet sekä kustannukset jakautuivat pääasiassa samalla tavalla eri tehtäväryhmille kuin vuonna 2017.

TE-toimistojen toiminnan taloudellisuuden ja tuottavuuden voidaan arvioida pysyneen vuonna 2018 lähes ennallaan tai jopa parantuneen edellisistä vuosista.

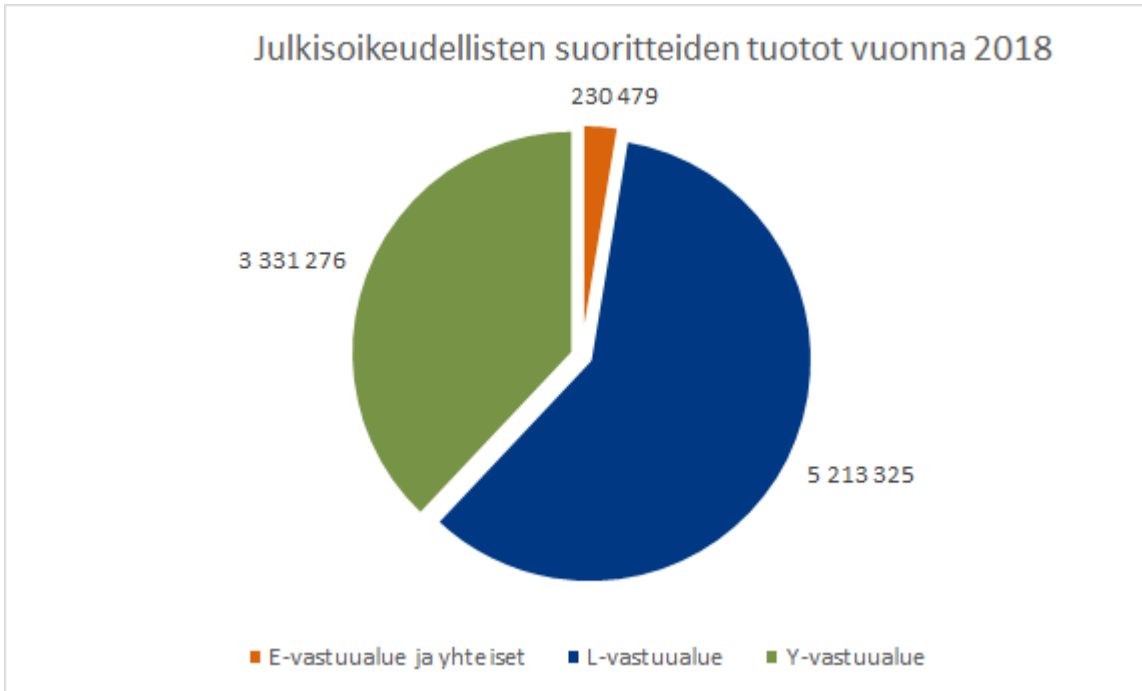
1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan tuloksesta ja kannattavuudesta on laadittu analyysit ELY-keskuksittain. Tämä analyysi on laadittu näiden analyysien pohjalta.

Maksullisen toiminnan tuottojen määrä laski toimintakertomusvuonna 14 %. Pääosa tuotoista, 8,8 milj. euroa, muodostui maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista. Tuotot vähenivät noin 1,4 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna. Merkittävin syy tuottojen vähenemiseen oli liikennelupa-asioiden siirto liikenteen valvontavirastoon Trafiin 1.7.2018 alkaen. Samasta syystä myös kokonaiskustannukset pienenivät merkittävästi, lähes 1,1 milj. euroa (12 %) vuoteen 2017 verrattuna.

Vuonna 2018 maksuperustelain mukaisten liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden tuotot olivat noin 23.000 euroa. Maksuperustelain mukaisista muista suoritteista ja erityislakien perusteella määrättävistä maksuista tai hinnoiteltavista suoritteista ei kuitenkaan laadita kustannusvastaavuuslaskelmia, koska näiden osa-alueiden tuotot jäävät alle 1 milj. euron rajan.

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot vuonna 2018 jakautuivat vastuualueittain seuraavasti:

E-vastuualueen osuus oli 3 % kokonaistuotoista. E-vastuualueen tuotot koostuivat pääosin kalastuksen valvontaan ja kalastuslain toimeenpanoon liittyvistä maksuista ja päätöksistä. Tuotoista suurin osa, yli 109.000 euroa (47 %), kertyi Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta Kalatalouspalvelut-yksikön toiminnasta. Lisäksi tuotot koostuivat Uudenmaan ELY-keskuksen E-vastuualueella käsiteltävistä taksiluvista, joista tuotot olivat lähes 86.000 euroa (37 %) E-vastuualueen kokonaistuotoista.

L-vastuualueen tuotot olivat 59 % kokonaistuotoista ja ne muodostuivat pääasiassa erilaisista liikenteen lupapalveluista sekä siirtoajoneuvokäsittelystä. L-vastuualueen tuottojen ja kulujen jakaantumisessa näkyy toimintojen keskittäminen valtakunnallisesti kirjanpitoyksikön sisällä. Taksiliikenteen lupa-asiat on keskitetty Etelä-Pohjanmaan, Pohjois-Savon ja Lapin ELY-keskuksiin. Taksiliikenteen lupia on keskitetty myös Uudenmaan ELY-keskukseen, mutta siellä ne käsitellään E-vastuualueella. Joukko- ja tavaraliikenneluvat on keskitetty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukseen, siirtoajoneuvot Lapin ELY-keskukseen ja etuajo-oikeudet lautoille Varsinais-Suomen ELY-keskukseen. Pirkanmaan ELY-keskukseen on keskitetty erikoiskuljetusluvut sekä erilaisia työ- ja liittymälupia. Suurin osa L-vastuualueen tuotoista 4,2 milj. euroa (81 %) kertyi juuri Pirkanmaan ELY-keskuksesta sinne keskitetyistä lupapalveluista.

Y-vastuualueen tuotot olivat yhteensä noin 3,3 milj. euroa, 38 % kokonaistuotoista, ja koostuvat pääosin ympäristö- ja luonnonsuojelulain mukaisista erilaisista päätöksistä, tarkastuksista, valvontamaksuista sekä ympäristövaikutusten arviointi (YVA) -lausunnoista. Y-vastuualueen tuottoja kertyi jokaisesta ELY-keskuksesta, eniten Varsinais-Suomen (16 %), Pohjois-Pohjanmaan (13 %) ja Uudenmaan (13 %) ELY-keskuksista.

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotoissa tapahtui muutoksia edellisvuosiin verrattuna.

	2016	2017	2018	Muutos % vv. 2017-2018
Muutos vuosina 2016-2018				
E-vastuualue, yhteiset	269 315	83 212	230 479	177 %
L-vastuualue	6 834 935	6 577 135	5 213 325	-21 %
Y-vastuualue	3 333 345	3 522 116	3 331 276	-5 %
Yhteensä	10 437 595	10 182 463	8 775 080	-14 %

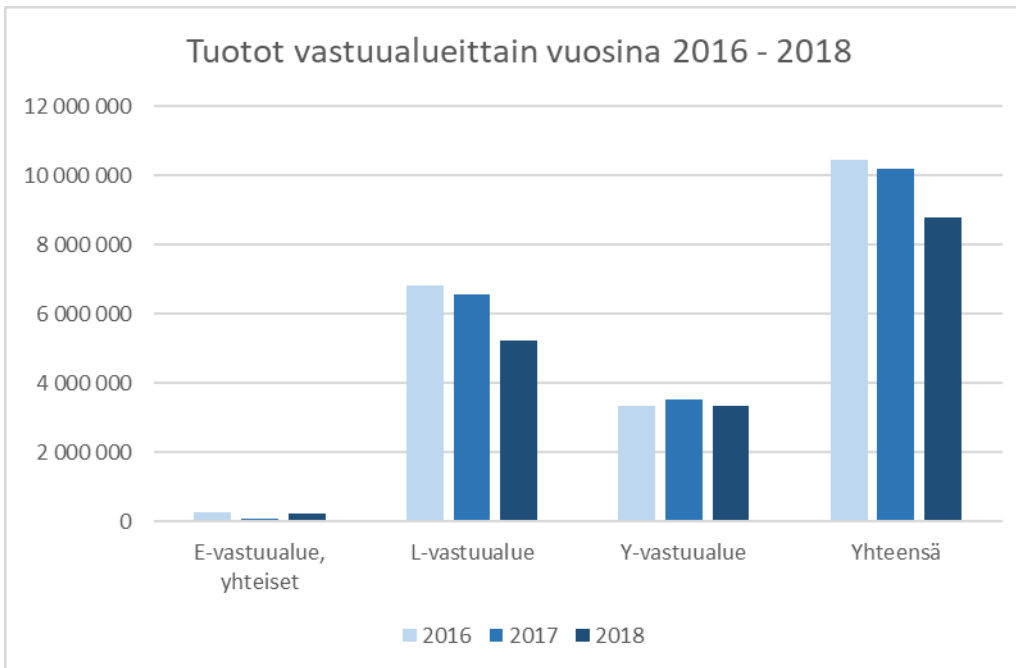
Kokonaisuudessaan E-vastuualueen tuotot ovat hieman vähentyneet vuodesta 2016. Tämä aiheutui siitä, että vuoden 2016 alusta tuli voimaan kalastuslaki (379/2015), jossa kaikille kaupallista kalastusta harjoittaville säädettiin uusi rekisteröintivelvollisuus. Rekisteröintitehtävä on keskitetty valtakunnallisesti Varsinais-Suomeen. Suuri joukko kaupallista kalastusta harjoittavia rekisteröityi heti vuonna 2016 ja osa vuonna 2017. Pieni osa rekisteröityi edelleen vuonna 2018. Tämän vuoksi Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kaupallisen kalastajan rekisteröinnin tuotot ovat pienentyneet vuodesta 2016. Rekisteröinnit uusitaan joka kolmas vuosi, joten vuonna 2019 tulovirtaaman voidaan odottaa jälleen kasvavan.

Varsinais-Suomen ELY-keskus tarkastaa Euroopan unionin alueelle tuotavien kalastustuotteiden saalistodistukset ja jalostusilmoitukset sekä vastaa myös Suomesta kolmansiin maihin (EU:n ulkopuolelle) vietävien kalastustuote-erien saalistodistusten varmentamisesta. Valtioneuvoston asetuksen (1066/2017) mukaan nämä suoritteet ovat vuoden 2018 alusta alkaen tulleet maksullisiksi. Varsinais-Suomen ELY-keskukseen valtakunnallisesti keskitetyn tehtävän vuoksi saalistodistusten sekä jalostustodistusten maksullisuus kasvatti tuottoja vuoteen 2017 verrattuna.

Taksilupatulot esitetään L-vastuualueen tuotoissa muiden ELY-keskusten paitsi Uudenmaan osalta, jossa taksilupatulot käsitellään E-vastuualueella. Vuonna 2017 Uudenmaan taksilupatuotot on esitetty L-vastuualueen tuotoissa, mutta tämänvuotisessa toimintakertomuksessa ne esitetään E-vastuualueen tuotoissa. Tämä selittää osaltaan sen, että E-vastuualueen tuotot kasvoivat edellisvuodesta 177 %.

L-vastuualueen tuotot vähenivät lähes 1,4 milj. euroa (21 %) edellisvuoteen verrattuna. Syynä tähän oli liikennelupa-asioiden siirto Trafiin 1.7.2018 alkaen. Trafiin siirtyivät tavaraliikenneluvat, taksiluvat, joukkoliikenneluvat ja kuljettajatodistukset. Eniten muutos näkyi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa, jossa liikennelupayksikön siirtyminen Trafiin aiheutti tuottojen pienenemisen edellisvuodesta yli miljoonalla eurolla.

Y-vastuualueen tuotoissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia edellisvuoteen verrattuna, sillä tuotot vähenivät 5 % vuodesta 2017. Ympäristönsuojelun ilmoitusten, valvontamaksujen ja YVA-selvityksiin liittyvien tuottojen erot selittyvät tavanomaisella vuotuisella vaihtelulla.

Kokonaiskustannukset vähenivät edellisvuodesta yli miljoonalla eurolla. Tähän vaikutti merkittävästi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen yhteiskustannusten väheneminen 1,1 miljoonalla eurolla edellisvuodesta. Muutokseen vaikutti liikennelupayksikön siirtyminen Trafiin, mikä pienensi sekä kustannuksia että tuottoja.

Vaikka kokonaiskustannukset vähenivät, osuus erilliskustannuksista nousi hieman, 250.000 euroa (4 %) edellisvuodesta. Suurin yksittäinen muutos tapahtui Pirkanmaan ELY-keskuksessa palvelujen ostoissa, jotka nousivat lähes 1,2 miljoonaa euroa (112 %). Ne muodostuivat lähes yksinomaan liikennevastuualueen lupapalveluiden kuluista. Pirkanmaan ELY-keskukseen on keskitetty valtakunnallisesti erikoiskuljetusluvut sekä erilaisia työ- ja liittymälupia. Erikoiskuljetuslupakäsittelyä hankitaan osittain ostopalveluna. Liikenteen lupiin liittyvien Tilu- ja Lelu-tietojärjestelmien kustannukset nousivat lähes 1,4 miljoonaan euroon edellisvuoden noin 600.000 eurosta. Lisäksi Pirkanmaan palvelujen ostojen kustannusten nousua aiheutti kirjaustavan muutos. Vuonna 2017 alueurakoiden kustannukset esitettiin kohdassa muut erilliskustannukset, vaikka ne kuuluvat palvelujen ostoihin. Useassa ELY-keskuksessa erilliskustannukset olivat kuitenkin vähentyneet, joten kokonaisuutena valtakunnan tasolla muutos viime vuoteen ei ollut kovin merkittävä (4 %).

Julkisoikeudellisten päätösten ja lausuntojen määrä vaihtelee vuosittain, ja on vaikea ennakoida, missä määrin asiakkaat julkisoikeudellisia lupia ja päätöksiä hakevat. Tavoitetta maksullisen toiminnan myyntituotoille on näin ollen haastavaa asettaa. Vuonna 2018 julkisoikeudellisille suoritteille oli kuitenkin asetettu tavoitteeksi 91 % kustannusvastaavuus. Toimintakertomusvuonna kustannusvastaavuus oli 111 %. Kustannusvastaavuus vaihteli 3 ja 182 prosentin välillä. Pienimmät kustannusvastaavuusprosentit ovat Satakunnan ja Pohjanmaan ELY-keskuksissa, joissa on vain E-vastuualue ja maksullinen toiminta on hyvin vähäistä. Suurin kustannusvastaavuusprosentti (182) löytyi Kaakkois-Suomen ELY-keskuksesta. Suuret kustannusvastaavuusprosentit selittyvät edelleen osittain sillä, että Kieku-järjestelmän aiheuttamien työaikojen kirjausongelmien vuoksi työaikaa on jäänyt kirjaamatta maksullisen toiminnan suoritteille. Asian

korjaamiseksi ELY-keskuksissa on ryhdytty toimienpiteisiin ja esimiehet opastavat asiantuntijoita työajan kirjaamisessa vuoden 2019 kehityskeskusteluissa. ELY-keskukset seuraavat tilannetta vuoden kuluessa.

Kustannusvastaavuusprosentin muutos edellisvuoteen oli valtakunnan tasolla 3 prosenttiyksikköä (111 % v. 2018 ja 114 % v. 2017). Sekä tuotot että kustannukset pienenevät edellisvuodesta. Täten kokonaisuutena katsoen valtakunnallisessa kustannusvastaavuudessa ei tapahtunut merkittävää muutosta vuoteen 2017 verrattuna.

1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Tämä analyysi on laadittu ELY-keskus kohtaisten kustannusvastaavuuslaskelma-analyyysien pohjalta.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat on tuotettu keskitetysti KEHA-keskuksessa. Vuonna 2018 oli käytössä Kieku työajan hallinta- ja kirjanpitojärjestelmä. Laskelmassa esitetään ELY-keskusten yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot ja kustannukset KEHA-keskuksen oman *Kustannusvastaavuuslaskelmien laatiminen vuodelta 2018* –ohjeen mukaisesti. Valtiokonttorin ohjetta ei otettu käyttöön, mahdollisen maakuntauudistuksen v.2021 vuoksi ja näin toimintamalli jatkuu samanlaisena varmistaen laskelmien vertailtavuuden. Tämän vuoden laskelmiin otettiin mukaan kaikki talousarviotilit, jolloin saatiin esitettyä yhteisrahoitteisten hankkeiden kokonaisrahoitus.

Yhteisrahoitteinen toiminta sisältää ELY-keskuksen itse toteuttamien hankkeiden eli F-projektien (pois lukien teknisen tuen projektit) sekä Liikenne ja infrastruktuuri ja Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueiden yhteisrahoitteisten hankkeiden tuotot ja kustannukset. Y-vastuualueen yhteisrahoitteisille hankkeille määriteltiin perusteet TEM:n asettamassa työryhmässä vuonna 2012. Liikennevastuualueen yhteisrahoitteisiin hankkeisiin eivät sisälly Liikenneviraston tilinpäätökseen sisältyvät yhteisrahoitteiset investointihankkeet.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat 10,7 milj. euroa. Tuotot ovat kasvaneet edellisestä vuodesta 0,8 milj. euroa, mikä selittyy pääosin sillä, että Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten hankkeiden toiminta kasvoi v.2018 aikana. Tästä johtuen rahoitus ja maksatus painottuivat vuodelle 2018. Uusien mm. AMIF-, LIFE- ja CBC-rahoitteisten hankkeiden aloittaminen on myös kasvattanut tuottoja. Kokonaiskustannukset olivat 12 milj. euroa ja ne ovat pysyneet ennallaan verrattuna edelliseen vuoteen. Työaikakirjausten kohdentamiseen Kieku-järjestelmässä on kiinnitetty erityistä huomiota ja näin henkilöstökustannukset ovat kohdistuneet tarkemmin. Palvelujen ostoihin ovat vaikuttaneet kaikkien talousarviotilien sisällyttäminen laskelmiin.

ELY-keskusten yhteisrahoitteisten hankkeiden talousarvialouden ulkopuolisia yhteisrahoittajia ovat Euroopan Unionin rakennerahastot (ESR, EAKR, INTERREG, AMIF), puiteohjelmat ja muu suora rahoitus sekä yleishyödylliset yhdistykset, kunnat ja kuntayhtymät ja osin myös yritykset.

ELY-keskusten yhteisrahoitteiset itse toteuttamat hankkeet (F-projektit) ovat yrittäjyyttä ja työelämää, osaamisen kehittämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä, työvoimapolitiittisia toimenpiteitä sekä ympäristön hyvinvointia edistäviä yhteistyöprojekteja. Näissä hankkeissa tehdään asiantuntija- ja kehittämistyötä, joka tukee ja täydentää ELY-keskusten ja TE-toimistojen perustoimintaa mm. ennakointiin, strategiseen suunnitteluun, tiedotukseen ja viestintään liittyvissä asioissa. Hankkeiden avulla kehitetään ja toteutetaan uusia toimintatapoja ja palveluja, jotka muodostuvat osaksi organisaatioiden perustoimintaa jo hankkeen toteutusaikana. Valtakunnallinen ESR-projekti Työkykykoordinaattoripilotoinnit käynnistyi loppuvuodesta 2016 ja pääsi kokonaisuudessaan käyntiin vuonna 2017. Projektia hallinnoi Varsinais-Suomen ELY-keskus kymmenen eri ELY-keskuksen/TE-toimiston alueella. Projekti päättyi vuonna 2018.

Vuonna 2016 käynnistyi Metsähallituksen Luontopalveluiden koordinoima Freshabit Life IP-hanke, joka jatkuu vuoteen 2022 asti. Hankkeeseen osallistuu seitsemän ELY-keskusta. Vuoden 2018 loppupuolella alkoi Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa useampi Life-hanke mm. Liito-orava Life, Canemure Life sekä CoastNet Life, jotka jatkuvat vuoteen 2025 asti. Näiden lisäksi ELY-keskuksissa on käynnissä useita aikaisempina vuosina alkaneita Life-hankkeita.

Vuonna 2018 käynnistyi AMIF-rahoituksella Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen hallinnoima valtakunnallinen Pakolaistaustaisten ohjaus -hanke sekä Uudenmaan ELY-keskuksen koordinoima kotoutumisen hanke. Hankkeet kestävät vuoteen 2020.

Omarahoitusosuus oli kirjanpitoyksikkötasolla 87,9 %. Se vaihteli ELYittäin 70 % ja 100 %:n välillä. ELY -keskusten itse toteuttamissa hankkeissa kustannusvastaavuus on yleisesti alhainen (alle 100 %). Pääosa käynnissä olleista projekteista oli luonteeltaan yleishyödyllisiä vaikutuksia tavoittelevia kehittämisprojekteja, jolloin tulorahoitusta projekteille ei kerry.

Yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei ole asetettu varsinaisesti tulostavoitetta, mutta talousarviossa on merkitty aikaisempien vuosien toteutumien perusteella tuottojen tulostavoitteeksi 7,5 milj. euroa.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus
Kirjanpitoyksikkö 380

**YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA
(LASKELMA OMARAHOITUSOSUUDESTA)**

																	Vuosi 2018 toteutuma	Vuosi 2018 tavoite	Vuosi 2017 toteutuma	Vuosi 2016 toteutuma
	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Kpy 380 yhteensä				
YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN TUOTOT																				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	1 269 143	1 023 262	281 922	396 201	291 428	90 215	158 886	61 526	1 308 681	1 510 044	68 749	114 351	250 972	142 414	972 676	7 940 471	6 000 000	7 788 076	5 587 001	
EU:lta saatu rahoitus	0	0	0	0	0	0	0	0	94 747	0	0	0	0	0	0	94 747		9 577	0	
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	0	0	0	12 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12 500		0	12 500	
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	0	1 533 659	0	0	0	0	0	0	52 581	0	1 016 565	0	0	0	5 000	2 607 805	1 500 000	2 141 764	1 917 588	
Tuotot yhteensä	1 269 143	2 556 921	281 922	408 701	291 428	90 215	158 886	61 526	1 456 009	1 510 044	1 085 314	114 351	250 972	142 414	977 676	10 655 523	7 500 000	9 939 417	7 517 089	
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset																				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 712	10 919	575	2 064	680	652	1 960	223	11 211	3 201	3 105	162	1 361	1 041	10 308	51 175		90 071	85 268	
Henkilöstökustannukset	740 751	1 611 264	156 623	180 869	144 782	81 530	136 108	40 352	712 818	531 760	307 436	112 679	231 992	127 968	484 275	5 601 207		5 767 752	4 388 628	
Vuokrat	87 325	3 007	75	3 456	1 465	0	3 799	5 789	46 716	12 159	42	0	1 028	347	9 553	174 760		151 062	166 118	
Palvelujen ostot	170 136	630 976	99 565	139 528	129 419	866	48 080	21 198	508 351	746 609	361 554	0	38 051	7 330	411 802	3 313 465		3 274 267	2 005 548	
Muut erilliskustannukset	132 271	246 785	26 868	48 640	30 571	7 167	23 084	7 715	278 144	240 181	839 507	1 510	11 295	5 728	127 941	2 027 406		1 387 874	820 699	
Erilliskustannukset yhteensä	1 134 196	2 502 951	283 706	374 556	306 916	90 215	213 030	75 276	1 557 240	1 533 910	1 511 645	114 351	283 727	142 414	1 043 879	11 168 014		10 671 027	7 466 262	
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus																				
Tukitoimintojen kustannukset	256 341	167 253	19 481	32 667	23 190	16 546	22 186	10 121	121 878	92 572	44 513	10 455	37 555	16 450	86 440	957 649		1 385 378	1 936 767	
Poistot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	
Korot	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	900	0	0	0	0	915		0	0	
Muut yhteiskustannukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	256 356	167 253	19 481	32 667	23 190	16 546	22 186	10 121	121 878	92 572	45 413	10 455	37 555	16 450	86 440	958 564		1 385 378	1 936 767	
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 390 552	2 670 205	303 187	407 223	330 106	106 761	235 216	85 397	1 679 118	1 626 481	1 557 058	124 807	321 282	158 864	1 130 319	12 126 577	9 000 000	12 056 405	9 403 028	
OMARAHOITUSOSUUS (Tuotot - Kustannukset)	-121 409	-113 284	-21 266	1 477	-38 678	-16 546	-76 330	-23 871	-223 109	-116 437	-471 744	-10 455	-70 310	-16 450	-152 643	-1 471 054	-1 500 000	-2 116 988	-1 885 939	
Omarahoitusosuus %	91 %	96 %	93 %	100 %	88 %	85 %	68 %	72 %	87 %	93 %	70 %	92 %	78 %	90 %	86 %	87,9 %	83,3 %	82,4 %	79,9 %	

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1 Suoritteiden määrät

Alla olevassa taulukossa on esitetty ELY-keskusten avainsuoritteiden lukumäärät vuosilta 2016-2018 ELY-keskuksista yhteensä. Avainsuoritteina on esitetty 30 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaikaa ELY-keskuksissa vuosina 2016-2018. Tiedot avainsuoritteiden lukumäärästä esitetään v. 2018 niiden suoritteiden osalta, joista suoritetiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa. Vertailutietona esitetään vastaavat tiedot vuosilta 2017 ja 2016.

ELY-keskusten avainsuoritteet

Ajanjakso 1.1. - 31.12.2018 (+ vertailutieto v. 2017 ja v. 2016)

Avainsuoritteina on esitetty 30 suoritetta, joiden tuottamiseen ELY-keskuksissa on käytetty eniten työaikaa

Suoritteen nimi	Suoritteiden lkm 2018	Suoritteiden lkm 2017	Suoritteiden lkm 2016
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2 928	2 942	2 578
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl	2 742	2 578	2 621
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	5 393	5 633	5 635
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät lkm	3 024 029	4 847 756	4 744 488
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	454	454	462
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	1 857	1 561	3 165
Yritystukipäätökset	857	957	1 257
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	5 384	4 231	1 607
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	197	204	180
Ympäristösopimukset (sekä vanhat erityistukisopimukset), geenipankkitoimenpiteet, luonnonmukainen tuotanto ja ei-tuotannolliset investoinnit kpl	10 945	8 901	10 670
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	1 609	1 910	2 888
Seurantaohjelman mukaiset näyttöt, kpl	18 537	17 311	17 081
Käsittellyt palkkaturvahakemukset	4 449	5 028	4 309
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2 824	2 723	4 523
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	5 785	5 395	5 071
METSO-toteutus, ha	4 147	3 423	5 072
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	6 929	4 979	3 910
Eläinvalvonnat, kpl	1 040	1 541	1 913
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	50	53	59
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	50 100	50 030	43 110
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	55	61	58
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämisspalvelut) lkm	14 149	13 438	15 066
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	90	86	83
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	4 073	2 376	1 045
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	3 494	6 850	3 324
Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	7 410	6 703	7 952
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näyttöiden lukumäärä, kpl	2 122	2 070	2 057
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	105	123	105
Maksuttomat vahingonkorvausasiat, hakemukset	2 120	1 942	1 704
Erikoiskuljetusluvut	10 025	10 005	10 140

Kaiken kaikkiaan (pl. työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät) ELY-keskusten tuottamat suoritelmäärät kasvoivat edellisestä vuodesta. Joidenkin suoritteiden osalta oli laskua edelliseen vuoteen verrattuna.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty vastaavien avainsuoritteiden lukumäärät ELY-keskuksittain.

Avainsuoritteiden määrät ELY-keskuksittain

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2016	562	366			255	280		174		162	185		443		151	2 578
	2017	639	413			286	305		252		161	208		494		184	2 942
	2018	641	394			281	356		251		167	217		454		167	2 928
Koko tilan valvonnat (pinta-alueet), kpl	2016	172	269	160	189	209	166	133	186	110	147	296	230	233	41	80	2 621
	2017	170	270	149	186	207	162	130	186	110	149	294	227	226	39	73	2 578
	2018	184	279	162	197	212	176	142	197	115	157	302	247	234	45	93	2 742
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	2016	419	848		290	347	269	213	321	148	301	1 287		631	170	391	5 635
	2017	413	830		295	322	267	266	318	149	296	1 354		580	152	391	5 633
	2018	403	875		295	316	272	165	305	145	296	1 211		569	187	354	5 393
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2016	1 461 164	462 662	205 017	277 194	433 518	271 124	109 457	179 285	156 744	319 203	134 029	250 571	250 439	101 872	132 209	4 744 488
	2017	1 591 818	595 373	243 060	258 974	427 781	264 521	102 258	173 290	119 607	138 007	142 624	135 659	312 174	103 350	239 260	4 847 756
	2018	1 136 378	196 803	101 723	153 249	234 100	269 247	64 732	117 087	69 095	187 477	71 458	115 109	209 398	29 742	68 431	3 024 029
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2016	3	7		14	11	7	5	6	0	0	173		199	34	3	462
	2017	3	7		14	11	7	5	9	0	0	196		199	0	3	454
	2018	3	7		14	11	7	5	10	0	0	196		199	0	2	454
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2016	186	140	218	278	218	153	163	136	215	199	375	236	349	129	170	3 165
	2017	108	56	126	127	118	97	69	58	108	77	173	101	182	56	105	1 561
	2018	81	70	104	160	124	108	108	96	126	130	261	105	196	87	101	1 857
Yritystukipäätökset	2016				251	21		216			430			339			1 257
	2017				177			156			386			238			957
	2018				163			156			324			214			857
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2016	72	131	96	86	120	62	69	111	207	68	129	116	200	58	82	1 607
	2017	335	276	236	271	268	205	211	230	382	271	339	366	423	170	248	4 231
	2018	321	490	348	358	316	234	307	359	425	335	396	397	475	230	393	5 384
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2016	9	5		4	9	5	18	4	15	2	38		34	9	28	180
	2017	10	5		4	9	7	18	17	15	2	38		42	9	28	204
	2018	9	8		4	16	6	7	11	17	2	38		42	9	28	197
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	2016	702	1 288	374	649	940	459	759	1 017	819	434	840	822	1 145	173	249	10 670
	2017	577	977	325	531	840	522	620	800	702	428	652	696	825	228	178	8 901
	2018	750	1 232	380	689	980	671	675	953	775	515	873	891	1 037	241	283	10 945
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2016	201	206	182	130	254	76	124	130	321	169	249	220	369	98	159	2 888
	2017	117	110	101	81	196	44	57	114	192	123	171	133	278	74	119	1 910
	2018	91	122	113	62	152	45	126	105	138	103	124	96	197	58	77	1 609
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	2016	1 780	1 600		1 000	1368	1 490	1 321	1 075	1 936	1 166	1 970		1 019	500	856	17 081
	2017	1 800	1 250		1 055	1 290	1 381	1 284	1 147	1 992	1 200	1 970		1 005	950	987	17 311
	2018	1 800	1 440		1 050	1 503	1 586	1 410	1 165	2 335	1 100	1 970		1 048	1 034	1 096	18 537
Käsittellyt palkkaturvahakemukset	2016	4 309															4 309
	2017	5 028															5 028
	2018	4 449															4 449
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2016	201	670	329	242	266	138	131	280	151	122	759	623	481	47	83	4 523
	2017	134	350	212	124	168	86	106	202	102	88	435	331	296	30	59	2 723
	2018	125	367	198	164	153	106	96	219	97	105	418	347	354	26	49	2 824
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2016	4	19			4 567	1		13		18	21		14		414	5 071
	2017	12	12			4 838	0		27		21	23		20		442	5 395
	2018	12	17			4 940	14		52		24	20		32		674	5 785

Tienpidon hankintojen tilausten määrät, koko tilan valvontojen määrät sekä ympäristöluvanvaraisten laitosten valvontakohteiden lukumäärät pysyivät suunnilleen edellisen vuoden tasolla.

Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät sen sijaan laskivat merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Tätä muutosta selittää se, että työvoimakoulutuksen rahoitusta siirtyi työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle. Tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus ja osa tutkintoon johtamattomasta ammatillisesta työvoimakoulutuksesta siirtyivät osaksi ammatillista koulutusta. Maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetus siirtyi myös opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaksi koulutukseksi. Muutos astui voimaan vuoden 2018 alusta osana toisen asteen reformia.

Maaseudun yritys-, hanke- ja rakennetukien päätösmäärät ovat tasoittuneet vuoden 2016 korkeista määristä. Maaseudun yritys- ja hanketuissa tukipäätöksiä oli runsaasti v. 2016 johtuen osin siitä, että ohjelmakausi käynnistyi hitaasti ja hankepäätösten käsittely kasaantui vuosille 2015 - 2016. Kehittämishankkeet ovat monivuotisia, jolloin myös hakemukset ja samalla tukipäätökset jaksottuvat vuosittain eri tavalla eli vuosikuorma ei ole tasainen. Vuoteen 2017 verrattuna suoritemäärissä ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Maaseudun hanketukien määrät lisääntyivät suhteellisesti eniten Keski-Suomen, Etelä-Savon ja Pohjois-Savon ELY-keskuksissa.

Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset sitä vastoin lisääntyivät huomattavasti edellisestä vuodesta. Ohjelmakauden alussa maksatushakemuksia on vähemmän ja ohjelmakauden edetessä yhä enemmän. Maksatusten osalta vuosi 2017 oli ensimmäinen täysipainoinen vuosi, mikä näkyi merkittävänä suoritemäärän kasvuna ja tuottavuuden nousuna. Kasvu jatkui edelleen vuonna 2018. Suoritemäärät kasvoivat suhteellisesti eniten Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa.

METSO-toteutuksen suoritemäärät kasvoivat edellisestä vuodesta. Suoritemäärät kasvoivat suhteellisesti eniten Hämeen ja Keski-Suomen ELY-keskuksissa. Tämä johtui mm. siitä, että Metso-ohjelmaan varattu budjettirahoitus lisääntyi v. 2018. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa sen sijaan tavoitteesta jäätiin tarjottujen kohteiden pienialaisuuden ja toteutusresurssien rajallisuuden vuoksi. Luonnon monimuotoisuuden vähenemistä on hidastettu mm. alueidenkäytön ohjauksella. Uudeksi työkaluksi L-vastuualueen kanssa on kehitetty piennarten hoito lajisuojelu huomioiden.

Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset lisääntyivät huomattavasti edellisestä vuodesta. Suoritemäärät kasvoivat merkittävästi ja suhteellisesti eniten Lapin ELY-keskuksessa.

Eläinvalvontojen määrä on vähentynyt vuosina 2016 - 2018. Esim. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella eläinvalvontojen määrä väheni noin puoleen edellisvuodesta, mutta osa valvottavista kohteista oli kertomusvuonna hyvin vaativia, joten eläinvalvontoihin käytetty työmäärä ei juurikaan vähentynyt. Myös Etelä-Savossa eläinvalvontojen määrä on vähentynyt vuodesta 2016 lähtien lähes puoleen. Lukuun sisältyvät sekä tilavalvonnat että hallinnolliset ristiintarkastukset tietojärjestelmistä Mavin otantojen mukaisesti. Vähennys johtuu hallinnollisten ristiintarkastusten vähenemisestä. Tilavalvonnat on vähentyneet noin 15 % mikä johtuu tukia hakeneiden tilojen vähenemisestä.

Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista vähenivät hienoisesti edellisestä vuodesta.

Peltolohkorekisterin ristiintarkastusten suoritemäärät kasvoivat edellisestä vuodesta. Peltolohkorekisterin ajantasaistuksen eteneminen vaikuttaa lohkovalvontojen vuosittaiseen määrään. Esim. Pirkanmaalla peltolohkorekisterin ristiintarkastusten suoritemäärä oli vuonna 2018 merkittävästi alempi kuin vuonna 2017 (258 -> 105). Vuodelle 2017 saatiin useamman kunnan alueelle uusi ilmakuva, joka toi esiin uusia

lohkovirheitä. Vuonna 2019 suoritemäärät tulevat jälleen nousemaan. Etelä-Savossa taas peltolohkojen ristiintarkastukset yli kaksinkertaistuivat edellisestä vuodesta. Valvonnat perustuvat Mavin otantoihin. Vuonna 2018 keväällä oli erittäin paljon valvottavia tapauksia johtuen peltolohkokesterin ajantasaistuksesta (ilmakuvauksista). Vuonna 2018 noin puolet valvonnoista tehtiin maastokäyntinä ja loput hallinnollisina valvontoina. Suhteellisesti eniten suoritemäärät kasvoivat Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa.

Luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen osalta suoritemäärät laskivat edellisestä vuodesta. Esim. Etelä-Savossa luonnonsuojelualueiden toteutuksessa vuosina 2016 - 2017 toteutettiin suuria metsäyhtiöiden suojelukokonaisuuksia Saimaalla, vastaavasti 2018 pienehköjä yksityismaiden suojelualueita, eikä yhtään suurempaa kokonaisuutta. Tämän vuoksi suoritemäärä on selvästi aikaisempia vuosia alempi. Pohjois-Karjalassa luonnonsuojelussa vanhojen suojeluohjelmien toteuttaminen on loppusuoralla. Neuvottelut käydään kiinteistökohteisesti ja jäljellä on paljon pieniä kiinteistöjä mm. lintuvesin reunoilla. Toteutushehtaareihin vaikuttaa merkittävästi se, minkä kokoisia kiinteistöjä kunakin vuonna on neuvottelussa. METSO-ohjelman toteutushehtaarit riippuvat YM:n vuosittain asettamasta hehtaaritavoitteesta ja siihen kytkeytyvästä rahoituksesta. Pohjois-Karjalan tavoitehehtaarit ja rahoitus on laskenut merkittävästi, METSO-ohjelman (rahoituksen) painopisteen ollessa eteläisemmässä ja Pohjois-Karjalan hehtaarikertymän ylitettyä jo alueelle kauden alussa asetetut tavoitteet. Kummassakaan (suojeluohjelmat, Metso) hehtaarit eivät toimi työmäärän mittarina, koska sama prosessi tarvitaan sekä pienillä että suurilla kiinteistöillä.

Liikennelupa-asioiden käsittelyä siirrettiin Trafiin 1.7.2018 alkaen. Trafiin siirtyivät tavaraliikenneluvat, taksiluvat, joukkoliikenneluvat ja kuljettajatodistukset. Eniten muutos näkyi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa, jossa liikennelupayksikön siirtyminen Trafiin aiheutti suoritemäärien vähenemisen edellisiin vuosiin verrattuna sekä tuottojen pienenemisen edellisvuodesta yli miljoonalla eurolla.

1.5.2 Palvelukyky ja suoritteiden laatu

1.5.2.1 ELY-keskuksen palvelukyky ja suoritteiden laatu

Vuoden 2018 aikana ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen asiakastyytyväisyyttä mitattiin palvelutyytyväisyyskyselyjen avulla. Arvioitavia palvelukokonaisuuksia olivat rahoitus-, maksatus, lupa- ja valvontapalvelut. Lisäksi arvioitaviin palveluihin sisältyivät yritysten kehittämispalvelut.

Valtakunnallisten tulosten aikaansaamiseksi ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen kyselyiden tulokset yhdistettiin palveluittain. Vastauksia palvelutyytyväisyyskyselyyn vuonna 2018 saatiin yhteensä 4.821 kpl. Vastausmäärä on laskenut 16 %:lla edellisvuoteen verrattuna.

Maksatuspalveluita koskevien palautteiden osuus oli 58 % kaikista vastauksista, rahoituspalveluiden 19 %, lupapalveluiden 7 %, valvontapalveluiden 8 % sekä yrityksen kehittämispalveluiden 8 %.

Valtakunnallisten yhteenvetotulosten (helmikuu 2019) mukaan ELY-keskusten asiakkailta saamien ”palvelu kokonaisuudessaan” tyytyväisyysarvosanojen valtakunnallinen keskiarvo vuonna 2018 oli kaikkien palveluiden osalta 4,16 eli hyvä (asteikko 1 – 5) ja kokonaistyytyväisyyden keskiarvo nousi vuoden 2017 tuloksesta (4,11). Tyytyväisyys palvelun osatekijöihin on pysynyt lähes ennallaan. Palvelun osatekijöistä tyytyväisyys asiantuntemukseen ja annettuun neuvontaan on hivenen kasvanut edellisvuoteen nähden. Tyytyväisyys asian käsittelynopeuteen on edelleen muita osatekijöitä alempana.

KEHA-keskus

Valtakunnalliset keskiarvot ovat palveluittain seuraavat:

	2018	2017	2016	2015
Rahoitus	4,32	4,21	4,04	3,98
Maksatus	4,02	4,01	3,94	4,16
Luvat	4,42	4,43	4,14	4,17
Valvonta	4,31	4,20	4,11	3,99
Yritysten kehittämispalvelut, analyysi ja konsultointi	4,48	4,39	4,34	4,18
Yritysten kehittämispalvelut, koulutus	4,25	4,11	4,08	3,93
Kaikki palvelut	4,16	4,11	4,03	4,10

Rahoituspalveluiden osalta kokonaistyytyväisyyden keskiarvo on noussut (4,32). Asiakkaiden tyytyväisyys palvelun osatekijöihin on kasvanut kaikkien osatekijöiden osalta. Asiakkaiden tyytyväisyys käsittelynopeuteen on edelleen muita tekijöitä alhaisemmalla tasolla parannuksesta huolimatta.

Maksatuspalveluiden kokonaistyytyväisyys on pysynyt käytännössä ennallaan 4,02 (4,01 / 2017). Maksatuspalveluissa tyytyväisyys asian käsittelynopeuteen on laskenut edelleen. Tyytyväisyys maksatuspalvelun asiantuntemukseen, ystävällisyyteen ja päätöksen perusteluihin koettiin hyväksi. Maksatuspalveluihin sisältyvät KEHA-keskuksen hoitamat maksatustehtävät ja ELY-keskuksissa tehtävät maksatustehtävät.

Lupapalveluiden kokonaistyytyväisyys pysyi ennallaan edellisvuoteen korkealla tasolla ollen 4,42. Lupapalveluiden asiakkaat olivat pääosin hyvin tyytyväisiä myös asian käsittelynopeuteen muiden osatekijöiden lisäksi.

Valvontapalvelujen osalta kokonaistyytyväisyys parani tulokseen 4,31. Valvontapalvelujen asiakkaat olivat hyvin tyytyväisiä koettuun ystävällisyyteen ja palvelun asiantuntemukseen.

Yritysten kehittämispalvelut (analyysi ja konsultointi, koulutus) olivat neljättä kertaa osana ELY-keskusten palvelutyytyväisyyskyselyä. Vuoden 2018 Analyysi- ja konsultointipalvelun kokonaistyytyväisyys pysyi korkealla tasolla 4,48. Kokonaistyytyväisyys koulutuspalveluihin kasvoi ja oli 4,25.

Lisäksi taulukossa on esitetty ELY-keskusten asiakkailta saamat kokonaistyytyväisyysarviot v. 2018 (kaikki palvelut, ELY-keskuksittain + valtakunnalliset) sekä ELY-keskuskohtaiset vastausmäärät v. 2018 (vertailuarvona kokonaistyytyväisyys v. 2017 ja v. 2016). Yksityiskohtaisempi palvelutyytyväisyystulosten yhteenvetoraportti valmistuu kevään 2019 aikana.

ELY-keskus	Vastausmäärä (N) 2018	Palvelu kokonaisuudessaan 2018	Palvelu kokonaisuudessaan 2017	Palvelu kokonaisuudessaan 2016
Etelä-Pohjanmaa	159	4,31	4,18	4,08
Etelä-Savo	95	4,43	4,30	4,25
Häme	238	4,30	4,28	4,06
Kaakkois-Suomi	199	4,27	4,29	4,18
Kainuu	34	4,42	4,32	4,23
Keski-Suomi	240	4,24	4,23	3,90
Lappi	34	4,38	4,42	3,75
Pirkanmaa	67	4,01	4,19	4,29
Pohjanmaa	176	4,36	4,21	3,94
Pohjois-Karjala	152	4,26	4,24	4,01
Pohjois-Pohjanmaa	414	4,37	4,26	4,23
Pohjois-Savo	47	4,49	4,28	4,32
Satakunta	129	4,54	4,36	3,92
Uusimaa	138	4,16	3,99	3,93
Varsinais-Suomi	157	4,49	4,22	4,06
KEHA-keskus	1843	3,85	3,90	3,89
Koulutus- ja analyysi ja konsultointi	376	4,43	4,31	4,29
Liikenteen ja tienpidon luvat	323	4,45	4,42	4,13

1.5.2.2 TE-toimistojen palvelukyky ja suoritteiden laatu

Vuonna 2016 TE-toimistoissa otettiin käyttöön uusi Palvelutyytyväisyys –kysely, joka toteutetaan jatkuvana, automatisoituna kyselynä neljä kertaa vuodessa (URA – Webropol – QlikView järjestelmiä hyödyntäen). Uusi tiedonkeruujärjestelmä saatiin täysimääräisesti tuotantokäyttöön vasta 2017 aikana. Kysely kohdistetaan kaikille TE-toimistoissa asioineille työnantaja- ja työnhakija-asiakkaille.

Vuoden 2016 tiedot perustuvat kahden viimeisen vuosineljänneksen tietoihin.

Seuraavassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen työnantaja-asiakkaiden arvioima kokonaistyytyväisyys palveluun (asteikko 1-5) vuosilta 2016 -2018. Työnantaja-asiakkaiden kyselyn käytettävissä olevan aineiston vastaajamäärä vuonna 2018 oli 1.287 kpl.

Työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys (asteikko 1 - 5)

TE-toimisto	Työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys (asteikko 1 - 5)		
	2018	2017	2016(*)
Uusimaa	3,99	3,97	3,99
Varsinais-Suomi	4,11	4,04	4,27
Satakunta	4,20	4,06	4,44
Häme	4,16	3,85	3,85
Pirkanmaa	4,14	4,08	3,67
Kaakkois-Suomi	3,77	4,07	4,19
Etelä-Savo	4,07	3,92	4,17
Pohjois-Savo	4,09	3,67	3,80
Pohjois-Karjala	4,10	4,13	4,10
Keski-Suomi	4,08	3,70	3,86
Etelä-Pohjanmaa	4,25	4,24	4,20
Pohjanmaa	4,14	3,86	4,34
Pohjois-Pohjanmaa	3,95	4,02	4,21
Kainuu	4,35	4,24	4,10
Lappi	4,10	4,11	3,97
Koko maa	4,05	3,98	4,03

* 2016 tieto perustuu käytettävissä olevaan Q3-Q4 vuosineljänneksen tietoon.

Työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyyden keskiarvo v. 2018 koko maan osalta oli 4,05.

Eniten valtakunnallisen keskiarvon yläpuolella v. 2018 kokonaistyytyväisyydessä oltiin Kainuun ja Etelä-Pohjanmaan TE-toimistojen alueilla. Vastaavasti heikoimmat työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyysarviot olivat Kaakkois-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistojen alueella.

Seuraavassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys palveluun (asteikko 1-5) vuosilta 2016 – 2018. Työnhakija-asiakkaiden käytettävissä olevan aineiston vastaajamäärä vuonna 2018 oli 20.456 kpl (2017 vuonna 18.079 kpl).

TE-toimisto	Työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys (asteikko 1 - 5)		
	2018	2017	2016 (*)
Uusimaa	3,76	3,63	3,79
Varsinais-Suomi	3,80	3,80	4,10
Satakunta	3,79	3,86	4,20
Häme	3,84	3,77	4,14
Pirkanmaa	3,82	3,64	3,76
Kaakkois-Suomi	3,80	3,82	4,15
Etelä-Savo	3,80	3,69	4,01
Pohjois-Savo	3,76	3,65	3,88
Pohjois-Karjala	3,78	3,87	4,25
Keski-Suomi	3,82	3,58	3,86
Etelä-Pohjanmaa	3,80	3,83	4,18
Pohjanmaa	3,80	3,78	4,15
Pohjois-Pohjanmaa	3,74	3,79	4,02
Kainuu	3,84	3,95	4,32
Lappi	3,75	3,76	4,06
Koko maa	3,78	3,72	3,97

* 2016 tieto perustuu käytettävissä olevaan Q3-Q4 vuosineljänneksen tietoon.

Työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyyden keskiarvo v. 2018 koko maan osalta oli 3,78. TE-toimistojen väliset erot olivat hyvin pienet. Parhaimmat tyytyväisyysarvosanat työnhakija-asiakkaat antoivat Hämeen ja Kainuun TE-toimistojen alueilla. Heikoimmat arviot olivat Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin TE-toimistojen alueilla.

Vuoden 2016 tiedot perustuvat kahden viimeisen vuosineljänneksen tietoihin.

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Maakuntauudistuksen ja siihen liittyvien muiden uudistusten valmistelu jatkui kertomusvuonna vilkkaana. KEHA-keskuksen edustajat olivat vahvasti mukana niin valtakunnallisessa kuin maakuntatasoisessa uudistustyössä. Maakuntauudistukseen liittyvien palvelukeskusten määrää supistettiin heti kertomusvuoden alussa ja siitä johtuen vuonna 2017 perustetun maakuntien talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Hetli Oy:n toiminta lopetettiin. Lupa- ja valvontaviraston valmistelu oli edelleen keskiössä kertomusvuoden aikana.

Liikenteen lupatehtävien ja näitä tehtäviä tekevän henkilöstön siirto Trafiin toteutui suunnitelmien mukaisesti 1.7.2018 alkaen. Kertomusvuoden lopulla toteutettiin liikenteen telematiikkatehtävien ja asiakaspalvelukeskuksen tehtävien siirtoa liikenteen ohjausyhtiöön koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Tehtävät siirtyivät yhtiöön 1.1.2019 alkaen, mutta henkilöstö pysyy edelleen Kaakkois- Suomen ja Pirkanmaan ELY-keskuksissa.

Julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden alueellista tarjoamista ja työelämäkokeilua koskevat kokeilut päättyivät kertomusvuoden lopussa. Kahdella kokeilualueella toteutettiin yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön paluusta TE-toimistoihin. Kertomusvuonna valmisteltiin TE-toimistoissa kasvupalvelupilottien käynnistämistä ja näihin liittyen aloitettiin yhteistoimintaneuvottelut Hämeessä ja Pohjois-Karjalassa. Kasvupalvelupilottien ennakoitiin aiheuttavan useampia yt-neuvottelutarpeita, mutta säädösten käsittelyn siirtyminen hidasti pilottien aloittamisen etenemistä.

KEHA-keskus järjesti edellisen vuoden tapaan virastoille tukea tulevien muutosten toteuttamista varten uudistumisohjelman kautta. Ohjelma sisältää myös KAIKU-rahoituksella toteutetun Avoimesti eteenpäin-hankkeen, jonka toteutus jatkui kertomusvuonna. Hankkeen avulla pyritään turvaamaan palveluiden jatkuvuus, laadukkuus sekä henkilöstön työkyky muutoksessa panostamalla avoimen ja välittävän toimintakulttuurin edistämiseen, työhyvinvointia tukevaan muutosviestintään ja osallistavan johtamiskulttuurin edistämiseen, henkilöstön osaamisen varmistamiseen sekä verkostoitumisen edistämiseen. Uudistusten aikataulun siirtyessä jälleen vuodella eteenpäin on jatkossa tarkoitus keskittyä organisaatioiden perustehtävien turvaamiseen ja kehittämiseen. Työhyvinvoinnin neuvottelupäivät lokakuussa teemalla "Hyvinvoinnilla tuottavuutta" olivat jo askel tähän suuntaan. Muutoksen tukemiseen palataan sitten, kun uudistusten toteutuminen on ajankohtaista.

Virastojen esimiehille järjestettiin yhteistyössä työterveyshuollon kanssa työkykyongelmien varhaiseen tunnistamiseen ja puheeksi ottoon tähtääviä sparrauspajoja. Virastoille järjestettiin työterveyshuollon asiantuntijoiden avulla muutosta tukevia tietoiskuja, luentoja ja työpajoja. Työterveyshuollon palvelut kilpailutettiin HANSEL dynaamisen hankintajärjestelmän (DPS 2018-2024) mukaisesti. Valtakunnallisesta palveluiden tuottamisesta vastaa kilpailutuksen perusteella 1.4.2019 alkaen Suomen Terveystalo Oy.

1.6.1 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen henkilöstö

Alla esitetään ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen sekä TE-toimistojen henkisten voimavarojen hallintaan ja kehittämiseen liittyvät tulostavoitteet sekä Valtiokonttorin toimintakertomusohjeen mukaiset tunnusluvut vuodelta 2018 sekä vertailutiedot kahdelta aikaisemmalta vuodelta (2017, 2016). Tunnuslukujen analyysit on laadittu keskitetysti hallinto- ja lakipalvelut yksikössä. Niihin on liitetty virastojen omat analyysit henkilöstön ja henkilötyövuosien määrän muutoksista, henkilöstörakenteen muutoksista sekä henkilöstötyytyväisyyskyselyn tuloksien kehityksestä.

ELY-keskusten tulossopimusten henkisten voimavarojen hallintaa ja kehittämistä koskevat tavoite- ja toteumaluvut on esitetty taulukossa "Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen" luvussa 1.2. Tuloksellisuus.

1.6.1.1 ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen henkilöstön määrä ja rakenne, henkilöstökulut sekä vaihtuvuus

Henkilöstön määrä

ELY-keskusten henkilömääriin ja henkilötyövuosien muutoksiin vaikuttivat henkilösiirrot sekä säästöt toimintamenoissa.

Vuoden 2018 aikana toteutettuja henkilösiirtoja olivat kolmen Yritys-Suomi tehtäviä hoitavan henkilön siirto KEHA-keskuksesta Väestörekisterikeskukseen 1.1.2018 sekä yhteensä 24 lupa-asioita hoitavan henkilön siirto Etelä-Pohjanmaan, Lapin, Pohjois-Savon ja Uudenmaan ELY-keskuksen liikennevastuualueilta Trafiin 1.7.2018. Muita siirtoja ELY-keskusten välillä tai muihin organisaatioihin ei ollut.

Varsinaiset säästöt ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen vuoden 2018 toimintamenoäärärahaossa olivat 3 miljoonaa euroa. Määrärahaossa oli lisäksi kilpailukykyopimuksesta johtuvia kustannusneutraaleja vähennyksiä yhteensä 0,1 miljoonaa. Virkasiirroista johtuvat määrärahasiirrot olivat yhteensä 1,3 miljoonaa euroa.

KEHA sai lisäresursseja maksatustehtäviin 10 htv:n verran. Lisäksi käytettävissä oli erillisrahoitusta digitalisaation edistämiseen yhteensä 2 M€. Kertomusvuonna tällä rahalla palkattiin 18 htv:n resurssi.

Alla olevassa taulukossa esitetään ELY-keskusten ml. Keha-keskuksen henkilöstön lukumäärät ja henkilötyövuodet.

Henkilöstön ja henkilötyövuosien määrä (ELY-keskukset ja Keha-keskus)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Henkilöstön lukumäärä vuoden lopussa	3 045	2 946	2 951
Henkilötyövuosien määrä ao. vuonna	3080,5	2 956,2	2 948,5
Henkilötyövuosimäärä toimintamenoilta	2725,5	2 579,4	2 556,2
Henkilöstön lukumäärän % -muutos vuoden alusta	-2,9	-3,3 %	0,2 %
Henkilötyövuosien määrän % -muutos vuoden alusta	-6,22	-4,0 %	-0,9 %

Vuoden 2018 talousarvioesityksen tavoite, enintään 2.840 henkilötyövuotta, ylittyi 108:lla henkilötyövuodella. Henkilötyövuodet ylittyivät sekä toimintamomentilla (+66 htv) että muilla momenteilla (+42 htv).

Henkilötyövuosien kehitykselle oli tulossopimuksissa asetettu ELY-keskuskohtaiset tavoitteet. Tavoitteet ja niiden saavuttamista kuvaavat tunnusluvut on esitetty taulukossa "Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen" luvussa 1.2. Tuloksellisuus. KEHA-keskuksella ja TE-asiakaspalvelukeskuksella ei ollut henkilötyövuositavoitetta.

ELY-keskusten ja Keha-keskuksen kokonaishenkilötyövuosimäärä pysyi lähes samalla tasolla kuin vuonna 2017. Muutos oli -7,7 henkilötyövuotta (-0,9 %). Muutos on merkittävästi pienempi, kuin kahtena edeltävänä vuotena. Henkilötyövuosikertymä toimintamenoilta supistui 23,2 henkilötyövuodella eli 0,9 %:lla. Muilla varoilla palkattujen osalta muutos oli +15,5 henkilötyövuotta (+4,1 %).

Henkilöstön palkkaaminen palkkatuella on jälleen tullut mahdolliseksi yt-menettelyyn liittyvien esteiden poistuttua. Palkkatuella oli vuoden lopussa yhteensä 29 henkilöä. Näistä 15 henkilöä oli työllistettynä KEHA-keskukseen, pääosin palkkatukien maksatustehtäviin.

ELY-keskusten henkilötyövuosien kehitys vastualueittain 2016 – 2018

Henkilötyövuodet	2016			2017			2018			Muutos 2017 - 2018, htv			Muutos 2017 - 2018, %		
	Toiminta- menoilla	Muilla varoilla	Yhteensä	Toiminta- menoilla	Muilla varoilla	Yhteensä	Toiminta- menoilla	Muilla varoilla	Yhteensä	Toiminta- menoilla	Muilla varoilla	Yhteensä	Toiminta- menoilla	Muilla varoilla	Yhteensä
E-vastuualue	786,0	136,0	922,1	680,5	147,5	827,9	675,7	156,0	831,6	-4,8	8,5	3,7	-0,7 %	5,8 %	0,4 %
L-vastuualue	443,6	1,8	445,4	433,3	0,3	433,7	420,3	1,0	421,3	-13,1	0,7	-12,4	-3,0 %	212,1 %	-2,9 %
Y-vastuualue	691,9	127,3	819,2	675,0	134,9	809,9	683,8	125,9	809,6	8,7	-9,0	-0,3	1,3 %	-6,7 %	0,0 %
ELY-keskuksen sisäiset yksiköt	212,8	89,2	301,9	213,7	87,7	301,4	206,0	93,2	299,2	-7,8	5,5	-2,2	-3,6 %	6,3 %	-0,7 %
Yhteiset yksiköt *)	591,2	0,7	591,9	576,8	6,5	583,3	570,5	16,2	586,8	-6,3	9,8	3,5	-1,1 %	151,0 %	0,6 %
Yhteensä	2 725,5	355,0	3 080,5	2 579,4	376,8	2 956,2	2 556,2	392,3	2 948,5	-23,2	15,5	-7,7	-0,9 %	4,1 %	-0,3 %

*) Yhteiset yksiköt TE-Aspa ja KEHA

Henkilötyövuosien määrä toimintamomentilta väheni hieman elinkeino- ja liikennevastuualueilla. L - vastuualueen vähenemä johtuu pääosin lupatehtävien siirrosta Trafiin 1.7.2018 lukien Etelä-Pohjanmaan, Lapin, Pohjois-Savon ja Uudenmaan ELY-keskuksista. Ympäristövastuualueen kokonaishenkilöstömäärä säilyi muuttumattomana, mutta toimintamomentille tapahtui noin yhdeksän henkilötyövuoden siirtymä muilta momenteilta. Myös yhteisten yksiköiden, eli KEHA-keskuksen ja TE-Aspan henkilötyövuodet toimintamomentilta vähenivät samassa suhteessa, kuin ELY-keskuksissa.

ELY-keskusten analyysit henkilöstön ja henkilötyövuosien määrästä sekä henkilöstön rakenteesta:

Uudenmaan ELY-keskus: ELY-keskuksen henkilöstön ja henkilötyövuosien määrä on hieman kasvanut edellisiin vuosiin verrattuna. Henkilöstön lukumäärä on kasvanut 1,9 % ja henkilötyövuosien määrä 2,54 %. ELY-keskuksen vakituisen henkilöstön määrässä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta. ELY-keskukseen palkattiin usean vuoden tauon jälkeen palkkatuella työllistettyä henkilöstöä. Palkkatuella työllistämisen esti vuonna 2015 käydyt yhteistoimintaneuvottelut, joiden seurauksena ELY-keskuksesta irtisanottiin henkilöstöä taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla. Lisäksi ELY-keskukselle on myönnetty lisärahoitusta määräaikaisten henkilöstön palkkaamiseen kasvupalveluiden hankintojen ja oikeudellisten palveluiden kehittämiseen sekä YVA-tehtäviin. Rekrytoinnit näihin tehtäviin tehtiin vuoden loppupuolella ja osin ne siirtyivät vuodelle 2019, joten lisärahoituksen vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti vuonna 2018. ELY-

keskuksen kokoaikaisen henkilöstön määrä on myös noussut hieman edellisiin vuosiin verrattuna ja vastaavasti osa-aikaisten lukumäärä on laskenut.

Määräaikaisen henkilöstön osuus henkilöstöstä oli vuonna 2018 20,53 %. Pääasialliset määräaikaisuuksien perusteet ovat sijaisuus ja projektiluonteinen työ. Merkittävä määrä määräaikaista henkilöstöä työskentelee vuosittain myös E -vastuualueen maaseutuyksikössä kausivalvojina. ELY-keskus on edelleen vuonna 2018 palkannut määräaikaista henkilöstöä Uudellemaalle keskitettyjen palkkaturvatehtävien ruuhkanpurkuun. Palkkaturvan käsittelyajat ovat kehittyneet myönteiseen suuntaan, johon on osaltaan vaikuttanut tehtäviin kohdennetut lisäresurssit. Määräaikaisten palvelussuhteiden perusteita ja vakinaistamismahdollisuuksia tarkastellaan kaksi kertaa vuodessa yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa.

ELY-keskuksen rekrytoinnit ovat perustuneet jatkuvasti ylläpidettyyn määräraha-kehitykseen perustuvaan henkilöstösuunnitelmaan. Lisäksi rekrytointeja on tehty tiettyyn tarkoitukseen myönnetyn lisärahoituksen turvin.

ELY-keskuksen henkilöstön ikärakenteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Vähäinen keski-ikä lasku johtuu toteutuneista korvausrekrytoinneista poistuman tilalle sekä määräaikaisen henkilöstön rekrytoinneista. Keski-ikä ELY-keskuksessa on kuitenkin edelleen korkea ja 55-64 vuotiaat ovat edelleen suurin ikäryhmä

Varsinais-Suomen ELY-keskus: ELY-keskuksen henkilöstön määrä on vähentynyt edellisestä vuodesta 16 henkilöllä, eli 5,4 %. Henkilötyövuosien kokonaismäärä on vähentynyt 1,2 htv:lla eli 0,4 %. Toimintamenoilla palkatun henkilöstön htv-määrä on sen sijaan hieman lisääntynyt, eli 2,22 htv:ta (1,0 %).

ELY-keskus on toimintavuoden aikana tehnyt joitakin korvausrekrytointeja henkilöstösuunnitelman mukaisesti. Toimintamenoilla on vuoden aikana ollut henkilöstöä palkattuna määräaikaisissa virkasuhteissa (mm. ICT-kouluttaja, SOTE-toimialapäällikkö, ympäristövalvontatehtävät, maatalouden valvontatehtävät, valtakunnallinen asiakkuuden kehittämishanke, kotoutumisen edistämistehtävät, E-vastuualueen hankintatehtävät) sekä joissakin yksittäisissä, ELY-keskuksen tehtävien hoidon kannalla välttämättä täytettäväksi arvoituissa sijaisuuksissa. Aluehallintouudistuksen voimaantulon siirtyminen eteenpäin on siirtänyt joidenkin eläköitymistä suunnittelevien virkailijoiden eläköitymisaikatauluja myöhäisemmäksi. Htv-tavoite on ylittynyt 18,06 htv:lla.

Määräaikaisen henkilöstön määrä on laskenut vuoteen 2017 verrattuna 7 henkilöllä ja samalla määräaikaisen henkilöstön osuus on hieman laskenut, 21,15 %:iin (-1,22 %). Vakinaisen henkilöstön määrä on vähentynyt yhdeksällä henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Eläköitymisten ja muiden virkasuhteiden päättymisyyden johdosta ELY-keskus on toimintavuoden aikana tehnyt korvausrekrytointeja henkilöstösuunnitelman mukaisesti. Yhtään uutta virkaa ei ole täytetty. Osa korvausrekrytoinneista on tehty välttämättömän osaamisen siirtämisen mahdollistamiseksi siten, että poisjäänyt ja uusi virkamies ovat jonkin aikaa samaan aikaan palveluksessa. Vuoden aikana Varsinais-Suomen ELY-keskukseen siirtyi toisesta virastosta virkasiirtona 3 virkamiestä ja ELY-keskuksesta pois kaksi virkamiestä. Toimintavuoden aikana ELY-keskuksessa ei työskennellyt työllistettyjä.

Satakunnan ELY-keskus: Henkilötyövuosien määrä on pysynyt lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna. Rekrytoinneissa on noudatettu edelleen tiukkaa linjaa.

Määräaikaisten määrä on pienempi, koska kesäkauden tarkastajien määräaikaisuudet päättyivät jo joulukuun alussa. Tukityöllistettyjä ELY:ssä ei ole ollut.

Hämeen ELY-keskus: Henkilöstön määrä on noussut viime vuoteen verrattuna ollen nyt lähellä vuoden 2016 tasoa. Toisaalta toimintamenoilla olevan henkilöstön määrä henkilötyövuosilla mitattuna on jatkanut laskua, ylittäen kuitenkin tulostavoitteissa asetetun htv-määrän. Ylitykseen vaikuttivat mm. lyhyet

määräaikaisuudet ja mahdollisesti myös osa-aikaisten määrän lasku vastaavana aikana on vaikuttanut tähän.

Vakituisen henkilöstön osuus on jatkanut laskua ja vastaavasti määräaikaisten osuus on jatkanut kasvuaan. Henkilöstöstä naisten osuus on jatkanut kasvuaan ollen lähes 70 %, johon ovat vaikuttaneet mm. rekrytoinnit ja vastaavasti pois lähteneet henkilöt.

Pirkanmaan ELY-keskus: Henkilöstön määrä lisääntyi 9 henkilöllä ja henkilötyövuodet lisääntyivät reilut 6 henkilötyövuotta. Uusia henkilöitä on tullut eläköitymistä korvaavien rekrytointien kautta.

Naisten osuus henkilöstöstä on kasvanut, vastaavasti miesten osuus henkilöstöstä väheni.

Määräaikaisten palvelussuhteiden määrä pysyi samalla tasolla kuin edellisenäkin vuonna. Määräaikaisissa on mm. pitkäaikaisiin poissaoloihin palkattuja sijaisia, ympäristövastuualueelle valvontatuloilla palkattuja työntekijöitä, määräaikaisia lupa-asiantuntijoita liikennevastuualueen tehtävissä sekä projektityöntekijöitä.

Vuonna 2015 käytyjen yt-neuvottelujen jälkeen ELY-keskukseen ei edelleenkään voitu palkata tukityöllistettäviä.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus: Vuoden 2018 aikana henkilöstömäärä kasvoi ensimmäistä kertaa ELY:n aikana (5,4 %) ja henkilöstötyövuosimäärä kasvoi kahdella prosentilla.

Vakinaisten työntekijöiden osuus laski 2,2 % edelliseen vuoteen verrattuna. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on vastaavasti kasvanut 2,2 prosentilla. Määräaikaisten osuuden kasvu johtuu pääosin projektiluontoisten tehtävien lisääntymisestä sekä suunnitteilla olevasta maakunta- ja soteuudistuksesta.

Henkilöstörakenteessa naisten osuus on vuonna 2018 kasvanut 3,5 % vuoteen 2017 verrattuna. Vastaavasti miesten osuus on laskenut.

Etelä-Savon ELY-keskus: Henkilöstömäärässä on tapahtunut lievää lisäystä. Palveluhankintojen toteuttamiseen myönnettiin ELY-keskukselle erillismääräraha kahden uuden henkilön määräaikaiseen palkkaukseen. Tämä heijastuu myös toimintamenoilla palkatun henkilöstön henkilötyövuosien lievänä nousuna.

TE-asiakaspalvelukeskus on tehnyt korvausrekrytointeja täysimääräisesti. ELY-keskuksessa eläköityvien tilalle ei ole tehty rekrytointeja, mutta muita avautuneita tehtäviä täytettiin vakinaisesti kaksi.

Etelä-Savon ELY-keskuksessa on edelleen henkilöitä, joiden palkka maksetaan useammalta momentilta. Kieku-järjestelmässä henkilöllä voi olla ainoastaan yksi palkan rahoituslähde ja toimintamenoja on käytetty näissä tapauksissa rahoituslähteenä. Henkilötyövuositieto ei muutu, vaikka rahan käyttö oikaistaan toimintamenoilta tekniselle tuelle tai projektille. Tämän vuoksi toimintamenoilla toteutunut htv-tieto näyttää todellista korkeammalta.

Suurin osa palvelussuhteista on vakituisia eikä tasossa ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Määräaikainen hankintaresurssi näkyy määräaikaisten lukumäärässä.

TE-asiakaspalvelukeskus on muuta ELY-keskusta naisvaltaisempi, mikä heijastuu henkilöstön sukupuolijakaumaan.

Osa-aikaeläke poistui eläkevaihtoehtona vuoden 2017 alusta, joten uusia osa-aikaisuuksia tulee aikaisempaa vähemmän. Samalla osa-aika- tai osatyökyvyttömyyseläkkeellä olevia siirtyy eläkkeelle, minkä seurauksena osa-aikaisten määrä on pienentynyt.

Pohjois-Savon ELY-keskus: ELY-keskuksen henkilöstömäärä ja henkilötyövuosien määrä pysyvät kertomusvuonna lähestulkoon ennallaan.

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön suhteessa tapahtui muutosta siten, että määräaikaisessa palvelussuhteessa olevan henkilön osuus lisääntyi ja vakinaisten väheni. Muutos johtunee osaltaan maakuntauudistukseen liittyvistä syistä. Naisten osuus koko henkilöstöstä laski ja vastaavasti miesten nousi hieman. Kokoaikaisen ja osa-aikaisen henkilöstön osuudessa tapahtui pieniä muutoksia.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus: Vuonna 2018 vakituisia rekrytointeja tehtiin lähes edellisen vuoden tapaan. Kaikkia eläköitymisen kautta avautuneita tehtäviä ei täytetty ja tehtävänkuvia uudistettiin rekrytointien yhteydessä. Palveluhankintojen toteuttamiseen myönnettiin ELY-keskukselle erillismääräraha yhden uuden henkilön määräaikaiseen palkkaukseen.

Maakunta- ja kasvupalvelu-uudistuksen valmisteluun palkattiin määräaikainen resurssi osaksi vuotta. Lisäksi vuoden aikana hyödynnettiin erillisrahoitusta määräaikaisen henkilöstön palkkaamisessa ja ELY-keskus tarjosi korkeakouluharjoittelijoille useita harjoittelupaikkoja. Tämän seurauksena toteutuneiden henkilötyövuosien määrä oli korkea. Toimintamenoilla toteutuneiden henkilötyövuosien määrä ylitti hiukan vuodelle 2018 asetetun tavoitteen.

Pohjois-Karjalassa on paljon projektihenkilöstöä suhteessa ELYn kokoon, minkä vuoksi vakituisen henkilöstön osuus on melko alhainen. Vakituisten lukumäärä ei kuitenkaan ole enää laskenut.

Usean vuoden tauon jälkeen ELY-keskus on myös käyttänyt TE-toimiston palkkatukea. Syy määräaikaisuuksien osuuden kasvuun on kuitenkin edelleen projektityöntekijöiden määrän lisääntymisessä.

Henkilöstön sukupuolijakaumassa naisten osuus on edelleen kasvanut.

Keski-Suomen ELY-keskus: ELY-keskuksen henkilöstön määrä laski 3 henkilöllä ja henkilötyövuosien määrä väheni reilut 5 henkilötyövuotta. Vain osalle eläkkeelle lähteneistä tehtiin korvausrekrytointi toimintamenomäärärahojen niukkuuden takia.

Henkilöstön rakenne on säilynyt hyvin samanlaisena. Vakinaisten osuus henkilöstöstä on hieman noussut. Määräaikaisten osuus vastaavasti laski hieman.

Vuonna 2015 käytyjen yt-neuvottelujen jälkeen ELY-keskukseen ei edelleenkään voitu palkata tukityöllistettäviä.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus: Henkilöstön lukumäärä on laskenut varsin paljon edellisestä vuodesta. Henkilötyövuosissa lasku ei ole ollut niin jyrkkää.

ELY-keskuksessa on noudatettu edelleen yt-neuvottelujen yhteydessä tehtyä rekrytointisuunnitelmaa. Vakinaisen henkilöstön määrä on laskenut kaikilla tekijöillä tarkasteltuna, myös määräaikaisten määrä laski hieman. Vakinaisten osuus henkilöstöstä on kuitenkin edelleen laskenut. ELY-keskuksessa oli myös yksi henkilö palkattuna työllisyysmäärärahoilla, kun YT-neuvottelut eivät enää vaikuttaneet työllisyysmäärärahoilla palkkaamiseen.

Pohjanmaan ELY-keskus: Kokonaishenkilötyövuosimäärässä ei tapahtunut muutosta, mutta henkilötyövuosimäärä toimintamenomomentilta aleni hieman, johtuen eräiden rekrytointiprosessien venymisestä. ELY-keskuksen sopima henkilötyövuositavoite toimintamenomomentilla ylittyi kuitenkin 4,6:llä henkilötyövuodella. Henkilöstön määrä vuoden lopussa oli loppuvuodesta tehtyjen rekrytointien ansiosta kolme henkilöä suurempi, kuin vuotta aikaisemmin. Vuoden aikana ei ollut eläköitymisiä. ELY-keskusten YT-neuvotteluiden jälkeen henkilöstöresurssit ovat olleet niukkoja, ja uusilla rekrytoinneilla on vihdoin päästy täydentämään avaintehtäviä virastossa, kuten viestintäpäällikkö ja elinvoimapäällikkö.

Riippuen maakunta- ja sote-uudistuksen etenemisestä, pyritään turvaamaan näiden tehtävien resursointi, mikäli ELY-keskukset jatkavat vuoden 2020 jälkeen.

Henkilöstön rakenteessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Määräaikaisen henkilöstön osuus nousi 2,3 prosenttiyksiköllä. Osuus on n. 2 % korkeampi kuin ELY-keskuksissa keskimäärin. Naisten osuus henkilökunnasta nousi hieman henkilöstön vaihtuvuuden johdosta. ELY-keskuksessa oli kolme henkilöä osa-aikatyössä, kun edellisen vuoden lopussa ei ollut yhtäkään osa-aikaista työntekijää. Palkkatuella työllistettyä henkilöstöä ei edelleenkään ollut.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus: ELY-keskuksen henkilöstömäärä väheni toimintakertomusvuonna neljällä henkilöllä ollen hiukan yli kaksisataa henkilöä. Tässä ovat mukana kaikkien rahoitusmuotojen henkilöt. Henkilötyövuosien määrä puolestaan pieneni kolme prosenttia. edellisestä vuodesta luontaisen poistuman ja määräaikaisten palvelussuhteiden vähentymisen seurauksena. Vähennys koski sekä toimintameno- että erillismääräraha-tehtävissä toimivia. Vähennykset ovat seurausta rahoituskehysten tiukkuudesta.

Vuoden 2018 lopun henkilöstön määrä väheni neljällä henkilöllä vuoden 2018 lopun tilanteesta. Vakinaisessa palvelussuhteessa olevia on noin yhdeksänkymmentä prosenttia henkilöstöstä. Naisten osuus henkilöstöstä on noin 60 prosenttia. Osa-aikaisessa palvelussuhteessa olevien määrä nousi hiukan. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ei ole voinut palkata valtion työllistämistuella työllistettyjä käytyjen YT-neuvotteluiden ja niiden lopputuloksena tehtyjen irtisanomisisten vuoksi. Tilanne tältä osin muuttuu vuonna 2019. Määräaikaisessa palvelussuhteessa olevien osuus vakiintui noin kymmenen prosenttiin henkilöstöstä.

Kainuun ELY-keskus: ELY-keskuksen henkilöstön määrä laski hiukan mutta henkilötyövuosimäärä säilyi ennallaan verrattuna edelliseen vuoteen. Toimintamenorahoituksella palkatun henkilöstön henkilötyövuosimäärä jäi hiukan alle tavoitteen. Toimintamenorahoitus olisi mahdollistanut tarvittaessa lisähenkilöstön palkkaamisen mutta tähän ei nähty tarvetta tulostavoitteiden saavuttamisessa.

Kainuun ELY-keskuksen vakinaisen henkilöstön määrä laski viidellä henkilöllä ja osuus laski kahdeksaankymmeneen neljään prosenttiin. Miesten ja naisten määrä on tasapainossa. Määräaikaisen henkilöstön osuus nousi kolmella henkilöllä. Määräaikaisuuksien perusteet on tarkasteltu yhdessä luottamushenkilöiden kanssa ja on todettu, että perusteet ovat säädösten mukaisia. Kainuun ELY-keskuksessa ei ollut edelleenkään palkkatuella olevia henkilöitä. Osa-aikatyötä tekee kolme henkilöä

Lapin ELY-keskus: Lapin ELY-keskuksen henkilöstömäärän lasku pysähtyi v. 2018 mutta henkilötyövuosien määrä väheni noin kymmenellä henkilötyövuodella. Toimintamenoilta palkattujen henkilötyövuosimäärä oli lähes tavoitteen mukainen.

Lapin ELY-keskuksen palveluksessa oli v. 2018 lopussa yhteensä 176 henkilöä. Määräaikaisen henkilöstön määrä säilyi edellisvuoden tasolla. 2017. Sukupuolijakauma oli tasainen. Osa-aikatyötä tekee n. neljä prosenttia henkilöstöstä. Palkkatuella palkattuna oli yksi henkilö.

Keha-keskus: Vuoden aikana päättyi yhteensä 33 palvelussuhdetta. Eläkkeelle jäi yhteensä 22 henkilöä ja 11 palvelussuhdetta päättyi muusta syystä. Henkilömäärä vaihteli vuoden aikana ja oli vuoden lopussa 518 henkilöä. Henkilötyövuosikertymä oli 498,6. Henkilötyövuodet toimintamenoilta vähenivät 1,6:llä (3,4%), mutta välttämättömimmät korvausrekrytoinnit kyettiin tekemään.

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi lisäresursseja maksatustehtäviin 10 htv:n verran, joiden avulla saatiin palkkatukimaksatusten ruuhkaa purettua ja käsittelyaikoja lyhennettyä. Lisäksi KEHA-keskuksen käytettävissä oli erillisrahoitusta digitalisaation edistämiseen yhteensä 2 M€ tieto- ja viestintäyksikön- ja toiminnan kehittämissyksikön tehtäviin. Kertomusvuonna tällä rahalla palkattiin 18 htv:n resurssi.

Henkilötyövuosimäärä nousi lisäresursoinnista sekä palkkatuella työllistämistä (12,3 htv) huolimatta vain 2,2 henkilötyövuodella (0,44 %).

Määräaikaisen henkilöstön lukumäärä kasvoi edelleen huomattavasti ja määräaikaisen henkilöstön osuus vuoden lopussa oli 17,6 % koko henkilöstöstä. Syynä on, että henkilöstöä on pääsääntöisesti otettu määräaikaisen palvelussuhteeseen sote- ja maakuntauudistuksen valmistelutilanteen perusteella. Palkkatuella työllistyminen tuli jälleen mahdolliseksi yt-prosessiin jälkeen ja työllisyysvaroilla palkattiin lisähenkilöstöä pääosin maksatusyksikön palkkatukimaksatustehtäviin. Muita merkittäviä muutoksia henkilöstön rakenteessa ei ollut edelliseen vuoteen verrattuna

Henkilöstön rakenne

Muutokset henkilöstön rakenteessa edelliseen vuoteen verrattuna ovat pieniä. Merkittävin muutos on määräaikaisen henkilöstön osuuden parin prosentin nousu. Merkittävin syy tähän on, että henkilöstöä on otettu määräaikaisiin palvelussuhteisiin vireillä olevan maakuntauudistuksen vuoksi.

Muita muutoksia ovat naisten osuuden 1,1 %:n nousu sekä palkkatuella työllistetyn henkilöstön osuuden kasvu.

Vakituisen henkilöstön osuus koko valtionhallinnossa oli n. 83,8% ja kokoaikaisessa palvelussuhteessa olevien osuus 95,2 %. Valtiolla naisten osuus henkilökunnasta oli keskimäärin 49,2 % ja miesten osuus 50,8 %.

Henkilöstön määrä ja rakenne (ELY-keskukset ja Keha-keskus)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Vakinaisten lukumäärä	2746	2543	2491
Naisten lukumäärä	1800	1759	1794
Miesten lukumäärä	1245	1187	1157
Kokoaikaisten lukumäärä	2891	2815	2825
Osa-aikaisten lukumäärä	154	131	126
Vakinaisten % -osuus henkilöstöstä	90,18 %	86,3 %	84,4 %
Määräaikaisten % -osuus henkilöstöstä	9,82 %	13,7 %	15,6 %
Palkkatuella palkattujen % -osuus henkilöstöstä	0,00 %	0,03 %	0,98 %
Naisten % -osuus henkilöstöstä	59,11 %	59,7 %	60,8 %
Miesten % -osuus henkilöstöstä	40,89 %	40,3 %	39,2 %
Kokoaikaisten % -osuus henkilöstöstä	94,94 %	95,5 %	95,7 %
Osa-aikaisten % -osuus henkilöstöstä	5,06 %	4,5 %	4,3 %

ELY-keskusten henkilöstön keski-ikä ja ikäjakauma

Keski-ikä aleni sekä naisten että miesten ryhmissä ja koko henkilöstön keski-ikä aleni 0,4 vuotta. Muutos johtuu henkilöstön vaihtuvuudesta, jonka ansiosta alle 45 vuotiaiden määrä on noussut.

Korkein keski-ikä oli Lapin ELY-keskuksessa, 52,7 vuotta ja Keha-keskuksessa 52,3 vuotta. Keski-ikä oli alin Uudenmaan ELY-keskuksessa, 47,1 vuotta ja Pirkanmaan ELY-keskuksessa, 47,9 vuotta. Keski-ikä on 4,4 vuotta korkeampi, kuin koko valtionhallinnossa keskimäärin (46,1 vuotta).

Keski-ikä vuoden lopussa, vuotta (ELY-keskukset ja Keha -keskus)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Keski-ikä yhteensä	51,0	50,7	50,5
Keski-ikä miehet	51,4	51,3	51,2
Keski-ikä naiset	50,7	50,4	50,0

Henkilön keski-ikä lasketaan vuosina raportointiajankohdan (kuukausi/vuosi) ja syntymäajan(kuukausi/vuosi) erotuksena.

Alla olevassa taulukossa on esitetty, kuinka paljon oli henkilöitä eri ikäluokissa. Henkilöstön määrä nousi ikäryhmissä alle 24 vuotta, 25 - 34 vuotta ja 35 - 44 vuotta. Muutos oli yhteensä 42 henkilöä. Henkilöiden määrä ikäryhmissä 45 - 54 vuotta sekä 55 - 64 vuotta väheni sen sijaan yhteensä 37:lla. Yli 65-vuotiaiden määrässä (38 henkilöä) ei tapahtunut muutosta. Muutokset ikärakenteessa selittävät keski-ikä muutoksen.

Ikäjakauma, henkilöiden lkm (ELY-keskukset ja KEHA-keskus)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
- 24 v	11	10	15
25 – 34 v	193	225	242
35 - 44 v	581	586	606
45 - 54 v	1014	908	887
55 - 64 v	1214	1179	1163
65 v -	32	38	38

ELY-keskusten henkilöstön koulutustasoindeksi

Alla oleva taulukossa on ELY-keskusten koulutustasoindeksi. Kokonaisindeksi on edellisten vuoden tasolla. Sukupuolten välinen ero kaventui, kun naisten koulutustasoindeksi nousi aikaisempiin vuosiin verrattuna. Indeksit vaihtelivat ELY-keskuksissa 6,2 (Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukset) ja 5,6 välillä (Satakunnan ELY-keskus) Keha-keskuksen koulutustaso (5,3) on tehtävärankenteesta johtuen alhaisempi kuin ELY-keskuksissa. Koko valtionhallinnon indeksi oli 5,3 (miehet 5,2 ja naiset 5,5).

Koulutustasoindeksi (ELY-keskukset ja Keha-keskus)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Koulutustasoindeksi vuoden lopussa	5,80	5,80	5,80
Koulutustasoindeksi, naiset	5,70	5,70	5,80
Koulutustasoindeksi, miehet	6,00	6,00	6,00

ELY-keskusten ja Keha-keskuksen työajan käyttö ja työvoimakustannukset

Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli ELY-keskuksissa ja Keha-keskuksessa 80,9 %, eli 0,2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuonna 2017. Tehdyn vuosityöajan % -osuus on hieman korkeampi, kuin valtiolla keskimäärin (80,7 %).

ELY-keskusten tehty työaika vaihteli Etelä-Savon ELY-keskuksen 79,5 % ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen 82,1 % välillä. Tehdyn työajan osuus Keha-keskuksessa oli sama kuin vuonna 2017, eli 79,9 %.

Työajan käyttö ja työvoimakustannukset (ELY-keskukset ja Keha-keskus)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Kokonaistyövoimakustannukset, euroa	177.304.675	166.416.358	168.694.304
Tehdyn työajan palkat, euroa	111.604.167	107.101.830	108.527.733
Tehdyn työajan % -osuus säännöllisestä vuosityöajasta	78,60 %	80,7 %	80,9 %
Välilliset työvoimakustannukset, euroa	65.700.508	59.314.528	60.166.571

Kokonaistyövoimakustannukset nousivat 2,3 miljoonalla eurolla (1,4 %) ja myös välilliset työvoimakustannukset nousivat samassa suhteessa. Työvoimakustannusten nousu johtuu voimassa olleen virkaehtosopimuksen mukaisista palkankorotuksista, jotka olivat 1 prosentin yleiskorotus 1.4.2018 lukien sekä 0,6 prosentin suuruinen virastoerä 1.6.2018 lukien. Virastoerä kohdistettiin kokonaisuudessaan palkkausjärjestelmän siirtymäkauden vähennyksen pienentämiseen.

ELY-keskusten ja Keha-keskuksen tulo- ja lähtövaihtuvuus, vakinainen ja määräaikainen henkilöstö

Lähtövaihtuvuus väheni 202 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Vanhuuseläkkeelle siirtyi yhteensä 100 henkilöä mikä on 6 henkilöä enemmän, kuin vuonna 2017. Työkyvyttömyyseläkkeelle jäi yhteensä kahdeksan henkilöä kolmesta ELY-keskuksesta sekä KEHA-keskuksesta. Tämä oli kolme enemmän kuin vuonna 2017. Muu vaihtuvuus oli 98 henkilöä, mikä oli 211 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2017.

Lähtövaihtuvuus oli suurinta Uudenmaan ELY-keskuksessa (10,85 %) ja vähäisintä Pohjanmaan ELY-keskuksessa (0 %).

Tulovaihtuvuus on kaksi kertaa suurempi, kuin lähtövaihtuvuus. Henkilömäärän muutos vuoden lopussa 31.12.2017 verrattuna on kuitenkin vain viis henkilöä. Tulovaihtuvuuteen sisältyvät rekrytointien lisäksi myös erilaiset vuoden aikana alkaneet lyhytkestoiset palvelussuhteet.

Henkilöstön vaihtuvuus (ELY-keskukset ja Keha-keskus)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Lähtövaihtuvuus, siirtyneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus (ELY-keskukset)	16,46 %	13,40 %	6,99 %
Tulovaihtuvuus, %-osuus (ELY-keskukset)	14,35 %	10,57 %	14,13 %
Eläkkeelle siirtyneiden (kaikki eläkelajit) %-osuus (ELY-keskukset)	3,92 %	3,09 %	3,40 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus (ELY-keskukset)	0,19 %	0,16 %	0,27 %

1.6.1.2 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja Keha-keskuksen työhyvinvointi

Työtyytyväisyyskysely (VM Baro) toteutettiin aiempien vuosien tapaan virastoittain. Vastausprosentti ELY-keskuksissa oli 75,42, mikä oli 1,1 prosenttiyksikköä korkeampi, kuin vuonna 2017 (74,3 %).

Vastausprosentti nousi siitä huolimatta, ettei vastausaikaa pidennetty aikaisempien vuosien tapaan. KEHA-keskuksessa vastausprosentti oli 78,4. Barometriin vastasi 1.806 henkilöä ELY-keskuksissa ja 403 henkilöä KEHA-keskuksessa. Pohjois-Karjalan ELY-keskus ei vuonna 2018 osallistunut VMbaro- kyselyyn, vaan osallistui pilottina Työterveyslaitoksen toteuttamaan maakunnalliseen työhyvinvointikyselyyn

ELY-keskusten henkilöstön työtyytyväisyyskyselyn indeksit

Valtion talousarvioehdotuksessa vuodelle 2018 asetettu tulostavoite, kokonaistyötyytyväisyys >3,5), saavutettiin sekä ELY-keskuksissa keskimäärin, että KEHA-keskuksessa. Kokonaistyötyytyväisyysindeksi vaihteli Uudenmaan ELY-keskuksen 3,82 ja Etelä-Savon ELY-keskuksen 3,50 välillä. Kokonaistyötyytyväisyysindeksi oli työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla 3,58 ja koko valtionhallinnossa 3,57.

Kokonaistyötyytyväisyysindeksille sekä kahdelle VM Barometrin erilliskysymykselle oli tulossopimuksissa asetettu ELY-keskuskohtaiset tavoitteet. Tavoitteet ja niiden saavuttamista kuvaavat tunnusluvut on esitetty taulukossa "Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen" luvussa 1.2. Tuloksellisuus.

Kokonaistyötyytyväisyysindeksi ja kaikki osaindeksit nousivat edelleen verrattuna edelliseen vuoteen sekä ELY-keskuksissa että KEHA-keskuksessa. Muutos oli suurempi KEHA-keskuksessa kuin ELY-keskuksissa keskimäärin ja ero kaventui edelliseen vuoteen verrattuna kaikkien indeksien osalta.

Mittari (ELY-keskukset ja Keha-keskus)	TOT 2016 ELY/KEHA	TOT 2017 ELY/KEHA	TOT 2018 ELY/KEHA

VMBaron indeksit			
Kokonaistyytyväisyysindeksi	3,52/3,41	3,57/3,43	3,62/3,54
Johtajuusindeksi (JO)	3,45/3,28	3,49/3,31	3,52/3,47
Innovointikyvykkyyssindeksi (IN)	3,67/3,52	3,72/3,53	3,78/3,67
Työyhteisöindeksi (TY)	3,81/3,73	3,85/3,73	3,89/3,80

ELY-keskusten analyysit:

Uudenmaan ELY-keskus: Uudenmaan ELY-keskuksen vastausprosentti oli 83,1 (n=227) vuonna 2018. Vuonna 2017 vastausprosentti oli 82,85. Korkean vastausprosentin vuoksi tuloksia voidaan pitää myös kattavina ja sitä kautta luotettavina sekä tilanteesta hyvän yleiskuvan antavina.

Työtyytyväisyyskyselyn tulokset ovat edelleen kokonaisuudessaan parantuneet. Uudenmaan ELY-keskuksen tulokset olivat korkeimmat kaikista ELY-keskuksista. Tulostavoitteet ylitettiin kaikkien osa-alueiden ja indeksien osalta.

Hyvät tulokset perustuvat pitkäjänteiseen työhön, jatkuvaan toiminnan kehittämiseen sekä avoimeen luottamusta lisäävään ilmapiiriin.

Varsinais-Suomen ELY-keskus: Kokonaistyytyväisyysindeksi on jatkanut lievää nousuaan vuosittain ja asetettu tulostavoite ylitettiin vuonna 2018. VM-Baron tuloksien analysointiin, kehittämissuunnitelmien seurantaan ja niistä tiedottamiseen henkilöstölle on panostettu ja toimenpiteet näkyvät kokonaistuloksissa; myös vastausprosentti on saatu pysymään hyvällä tasolla.

Vuoden 2018 VM-Baro kyselyn perusteella on sovittu panostettavan seuraaviin kehittämiskohteisiin vuonna 2019: Kehittämiskeskustelut auttavat minua työni tekemisessä, epäasiallisen kohtelun kokeminen työyhteisössä (0- toleranssi) sekä työssä jaksaminen. Tavoitteena on tukea henkilöstömme työhyvinvointia ja jaksamista nykyisessä muutostilanteessa.

Satakunnan ELY-keskus: Kokonaistyytyväisyys on noussut ylittäen tulostavoitteen. Johdon toiminta arvosana on myös noussut jääden kuitenkin hieman alle tavoitteen. Osaamisen ylläpito ja tuki on noussut myös ylittäen tulostavoitteen. Osa-indeksien luku on noussut samassa suhteessa kuin tulostavoiteindeksit.

Henkilöstön osaamisen tukemiseen on panostettu mm. kustantamalla työtehtäviin liittyvää koulutusta. Edelleen toivotaan enemmän lähikoulutusta Skype-tilaisuuksien sijaan, mutta toisaalta Skype-tilaisuuksiin on jo totuttu ja opittu hyödyntämään niitä paremmin. Työterveyshuollon lisäpalveluita on käytetty mm. esimiesten sparraamiseen. Esimiestyön ja johtoryhmätyöskentelyn parantamiseen paneudutaan aktiivisesti koko ajan.

Mahdollinen maakuntauudistus ja sen mukanaan tuoma epävarmuus tulevasta vaikuttaa edelleen henkilöstön työtyytyväisyyteen. Suurta tyytymättömyyttä ovat aiheuttaneet jatkuvat sisäilmaongelmat. Tilanne ratkeaa vuoden 2019 alkupuolella, kun toiminnot muutetaan uuteen toimitilaan.

Hämeen ELY-keskus: Hämeen ELY-keskuksen henkilöstön kokonaistyytyväisyys oli hieman laskenut viime vuoteen verrattuna, ylittäen kuitenkin vuodelle 2018 asetetun tulostavoitteen. Muut tulostavoitteina olevat kohdat olivat myös laskeneet viime vuodesta, eikä tulostavoitteisiin näiden osalta ylletty.

VMBaron osaindeksit olivat laskeneet hieman viime vuodesta. VMBaron vastasprosentti oli kuitenkin noussut edelliseen vuoteen verrattuna, joka osaltaan voi selittää pieniä muutoksia tuloksissa. Sinänsä osaindeksit olivat kuitenkin hyvällä tasolla.

Pirkanmaan ELY-keskus: Työtyytyväisyysindeksi nousi edellisvuodesta. Edelliseen vuoteen verrattuna oli nousua osaamisen ylläpidon ja parantamisen tuessa, työyhteisön innostavuudessa sekä oppimisen ja uudistumisen mahdollisuuksissa työssä. Arvioinnit olivat laskeneet esimiesten onnistumisessa töiden organisoinnissa.

Arvio työhyvinvoinnista oli 7,96, joka oli hieman noussut edellisestä vuodesta (7,86). Johtajuusindeksi pysyi samalla tasolla, innovointikyvykkyyksindeksi ja työyhteisöindeksi nousivat.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus: Kokonaistyytyväisyys nousi hieman ylittäen asetetun tulostavoitteen, että edellisen vuoden tuloksen. Kehittämistoimia vuonna 2018 on tehty henkilöstön kanssa yhteistyössä sovituin painotuksin, mm. motivaation ylläpitäminen muutoksessa ja avoin viestintä sekä osaamisen ylläpidosta huolehtiminen.

VMBaron osaindeksit ovat kaikki nousseet vuonna 2018 ja ylittäneet valtakunnalliset keskiarvot. Eniten on noussut innovointikyvykkyyksindeksi, joka on yhdessä johtajuusindeksi ja työyhteisöindeksi kanssa ylittänyt ELY-keskusten keskiarvot.

Etelä-Savon ELY-keskus: Työtyytyväisyyskyselyn vastausaktiivisuus laski jonkin verran edellisestä vuodesta. Tulokset kehittivät positiivisesti kaikilla asetuilla mittareilla ja kahden mittarin osalta asetettu tavoite saavutettiin. Vuoden 2018 tulosten perusteella asetettavien kehittämiskohteiden valinta on vielä meneillään. ELY-keskuksen strategiassa painopisteenä on osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittäminen, muutostuki sekä johtamisen ja esimiestyön kehittäminen.

Pohjois-Savon ELY-keskus: Pohjois-Savon ELY-keskuksen vastausprosentti oli 70,1 (n=96). Vuonna 2017 vastausprosentti oli 56,85, joten kehitys oli ilahduttava.

Työtyytyväisyys vuonna 2019 oli lähestulkoon entisellä tasolla. POS ELY saavutti tavoitteensa kokonaistyytyväisyysindeksin tasosta.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus: Pohjois-Karjalan ELY-keskus ei vuonna 2018 osallistunut VM Baro- kyselyyn, vaan osallistui pilottina Työterveyslaitoksen toteuttamaan maakunnalliseen työhyvinvointikyselyyn. Kyselyssä olivat kuntia lukuun ottamatta mukana kaikki tulevaan Pohjois-Karjalan maakuntaan henkilöstöä luovuttavat työnantajat. Kyselyn tulosten perusteella valittavat kehittämiskohteet tarkennetaan helmikuun lopussa.

Keski-Suomen ELY-keskus: Kokonaistyytyväisyysindeksi nousi edellisvuodesta. Edelliseen vuoteen verrattuna laski johdon toiminta esimerkkinä ja suunnan näyttäjänä. Sen sijaan osaamisen ylläpidon ja parantamisen tuki nousi.

Arvio työhyvinvoinnista oli 7,97, joka oli hieman noussut edellisenä vuonna (7,80).

Kaikki tarkastelussa olleet indeksit nousivat. Keski-Suomen ELY-keskuksen henkilöstöä työskentelee usean eri ELY-keskuksen alueella, joten työskentelytilat ovat erilaisia eri alueilla.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus: VM Baron kokonaistyytyväisyysindeksi on noussut edelleen ja on selkeästi yli tavoitteen. Myös johdon toiminta esimerkkinä ja suunnan näyttäjänä on noussut, vaikka jääkin tavoitteesta. Kehittymisen tuen osalta työpaikkakoulutusmahdollisuudet ja muut kehittämistoimenpiteet on noussut yli tavoitetason. ELY-keskuksessa on voimakkaasti panostettu henkilöstön koulutusmahdollisuuksiin viime vuosina. Vastausprosentti oli valitettavan alhainen, vain 63 prosenttia.

Baron osaindeksit ovat joko nousseet tai pysyneet aiemmalla hyvällä tasolla.

Pohjanmaan ELY-keskus: Barometritulokset ovat kautta linjan paremmat, kuin ELY-keskuksissa keskimäärin ja ELY-keskus saavutti tulostavoitteen kokonaistyötyytyväisyyden osalta. Myös tyytyväisyys kehittymisen tukeen nousi edelleen ja tavoitetaso ylittyi kahdella kymmenyksellä. Tyytyväisyys johdon toimimiseen esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä nousi vuoden 2017 notkahduksen jälkeen, mutta tavoitetasosta jäätiin 0,1 yksikköä.

Henkilöstöbarometrin indeksit ovat ELY-keskusten kärkitasoa. Työyhteisöindeksi on ELY-keskusten toiseksi korkein ja on 0,14 yksikköä korkeampi, kuin ELY-keskuksissa keskimäärin. Myös johtajuus- ja innovointikyvykkyyksindeksit ylittävät ELY -keskusten keskitason.

Vastausprosentti laski ja oli 68,8 % (n=44), kun se vuonna 2017 oli 76,81 %.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus: ELY-keskuksen vastausprosentti oli 77,8 (n=168). Vuonna 2017 vastausprosentti oli 77,29. Kokonaistyötyytyväisyysindeksi nousi hiukan ja ylitti tavoitteen joka, oli 3,5. Työtyytyväisyys on parantunut useana vuonna perätysten. Johdon toiminta esimerkkinä ja suunnan näyttäjänä parani tilastollisesti merkittävästi ollen 3,4. Tässä jäätiin tavoitteesta. Ilahduttavaa oli myös osaamisen ylläpidon ja parantamisen tuen nousu. luku ylitti tavoitteen.

Summaindeksissä johtajuus- ja työolojen johtamisindeksi ja työolojen johtamisindeksi kohosivat 3,6 – 4,0 mikä oli ilahduttavaa.

Kainuun ELY-keskus: ELY-keskuksen vastausprosentti oli korkea mutta laski hiukan edellisvuodesta. Kokonaisindeksi jäi hiukan tavoitteesta mutta on edelleen hyvällä tasolla. Osaamisen ylläpidon indeksi 3,9 ylitti tavoitteen ja tämä on korkea.

Johtajuus-, innovointikyky- ja työyhteisön työilmapiiriä kuvaava indeksi olivat korkealla tasolla, vaikka laskivat hiukan edellisvuodesta.

Lapin ELY-keskus: ELY-keskuksen vastausprosentti nousi edellisvuodesta hiukan. Kokonaistyötyytyväisyysindeksi nousi hiukan ja ylitti tavoitteen. Johdon toiminta esimerkkinä ja suunnan näyttäjänä jäi selkeästi tavoitteesta. Osaamisen ylläpidon ja parantamisen tuki olivat lähelle tavoitetta. Johtajuus-, innovointikyvykkyy- ja työyhteisöindeksi olivat edelleen hyvällä tasolla.

KEHA -keskus: KEHA-keskuksen vastausprosentti (78,4 %, n= 403) aleni hieman edelliseen vuoteen verrattuna (80,16 %). Vastausprosentti oli kymmenen prosenttiyksikköä korkeampi kuin virastokokonaisuudessa keskimäärin (68,0 %).

Kokonaistyötyytyväisyysindeksi nousi 0,12 yksikköä ja ylitti tavoitetason, joka oli 3,4. Kaikkien indeksien kehityssuunta on nouseva. Kokonaistyötyytyväisyys vaihtelee Kehan sisällä 3,85:sta (johto ja johdon tuki) 3,45:en (asianhallinta ja virastopalvelut). Myös barometrin osaindeksit paranivat melko selvästi edelliseen vuoteen verrattuna.

Arvio omasta työhyvinvoinnista asteikolla 4 - 10 nousi 0,17 yksiköllä ja oli 7,93. Tulos oli ELY-keskuksissa keskimäärin 8,0.

Työtyytyväisyyskyselyn tulokset on käsitelty henkilöstön kanssa ja sovittu yksikkö- ja ryhmäkohtaisista kehittämistoimenpiteistä.

ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä nousi 4,6 %:lla ja sairauspoissaolopäivien määrä 0,8 työpäivällä 7,9 työpäivään per henkilötyövuosi. Määrä on 0,6 työpäivää (11,8 %) pienempi, kuin valtiolla keskimäärin (8,5 työp/htv). Ero on kaventunut 0,7 henkilötyöpäivällä edellisvuodesta.

Yksittäisilläänkin pitempikestoilla poissaoloilla voi olla suuri vaikutus suhdeluvun vaihteluun vuodesta toiseen yksittäisessä virastossa. Sairauspoissaolot pv/htv laskivat edelliseen vuoteen verrattuna kuudessa ELY-keskuksessa. Vähiten sairauspoissaoloja oli Pohjois-Pohjanmaa ELY-keskuksessa, 5,1 työp/htv. Keha-keskuksessa oli 7,6 sairauspoissaolopäivää/htv, mikä oli 1,1 päivää enemmän, kun vuonna 2017.

Sairauspoissaolot (ELY-keskukset ja Keha-keskus)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Sairauspoissaolot, pv/htv	6,90	7,10	7,90
Sairauslomatapausten määrä	4 868	5 159	5398
1 - 3 pv tapausten %-osuus	77,49	79,53	78,81

Vuoteen 2017 verrattuna 1-3 pv tapausten % -osuus kaikista poissaoloista aleni hieman, mutta niiden määrällinen nousu oli kuitenkin 151 poissaolotapausta. Yli kolmen päivän pituisten sairauspoissaolojen määrä nousi suhteellisesti enemmän, eli 88:lla tapauksella. Sairauspoissaolojen keskimääräinen pituus oli 4,3 työpäivää.

1.6.1.3 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) henkilöstöinvestoinnit

Henkilöstöinvestoinnit (ELY-keskukset ja KEHA-keskus)	TOT 2016 ELY-keskukset ja Keha-keskus	TOT 2017 ELY-keskukset ja Keha-keskus	TOT 2018 ELY-keskukset ja Keha-keskus
Koulutuspanos, pv/htv (ELY-keskukset ja Keha)	0,50	0,70	0,80
Koulutuskustannukset euroa/htv (ELY-keskukset ja Keha)	75,53	396,20	444,50
Virkistystoimintaan ja työyhteisön kehittämiseen liittyvät investoinnit, euroa/htv (ELY-keskukset)	119,10	66,50	122,15
Työterveyshuolto (€/htv)	650,0	647,6	546,8

Rekisteröityjen henkilöstökoulutuspäivien määrä on noussut hieman. Koulutuspäivien vähäisyyteen koko valtionhallintoon verrattuna (2,9 tpu/htv) vaikuttaa osaltaan uudet koulutus- ja valmennusmuodot. Osallistuminen lyhytkestoisiiin video- tai Skype-koulutuksiin tai verkkokurssien suorittaminen ei kerrytä koulutuspäiviä samalla tavalla, kuin perinteinen henkilöstökoulutus.

Henkilöstö- ja luontaisetujen käytäntöjä on yhtenäistetty Keha-keskuksen antamalla ohjeella. Yhteisen ohjeen mukaan kulttuuri- ja liikuntaseteleitä on käytettävissä ePassi -sovelluksessa 28 kappaletta/vuosi á viisi euroa henkilöä kohden 50 %:n omavastuulla. Virastojen omien liikunta-, hyvinvointi- virkistys- ja kulttuuritapahtumien järjestämiseen ja tapahtumiin osallistumiseen myönnetään lisäksi 50 euroa/henkilö vuodessa.

Keha-keskus maksaa työterveyshuollon kustannukset keskitetysti, joten erittelyä ELY-keskusten ja TE-toimistojen osalta ei ole mahdollista tehdä. Taulukossa on näin ollen laskennalliset työterveyshuollon kustannukset/htv Kelan korvaaman osuuden jälkeen. Kustannukset/htv alenivat huomattavasti (n. 16 %) edellisten vuosien tasosta. Kustannukset alenivat koko valtionhallinnossa 18,2 prosenttiyksiköllä ja olivat 437, 2 €/htv.

1.6.2 TE-toimistojen henkilöstö

1.6.2.1 TE-toimistojen henkilöstön määrä ja rakenne, henkilöstökulut sekä vaihtuvuus

Alla olevassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen henkilöstön ja henkilötyövuosien määrä sekä niissä tapahtuneet muutokset vuosina 2016 – 2018. Muutoksiin vaikuttavat toisaalta toimintamäärärahoihin tehdyt leikkaukset ja toisaalta lisäykset määräaikaisiin tehtäviin.

Varsinaiset säästöt TE-toimistojen vuoden 2018 toimintamäärärahaajaossa olivat 0,94 miljoonaa euroa. Määrärahaajaossa oli lisäksi kilpailukyky sopimukseen liittyvän työajan pidentämisestä johtuva 0,2 miljoonan euron suuruinen leikkaus. Kustannusneutraaleja muutoksia olivat kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksesta sekä työnantajan eläkemaksun ja sosiaalivakuutusmaksun alentamisesta johtuva 0,46 miljoonan euron vähennys sekä 1,3 miljoonan euron lisäys virkaehtosopimuksen mukaisiin palkantarkistuksiin.

Määrärahaajaossa oli lisämäärärahaa seuraaviin tehtäviin: työnhakijoiden määräaikaishaastattelut 10,0 miljoonaa, Ohjaamotoiminnan vakinaistaminen 5,0 miljoonaa (uusi), aktiivimallin toimeenpano 5,1 miljoonaa (uusi), kotouttamisen edistäminen 0,4 miljoonaa sekä EGR -tehtävät 0,4 miljoonaa euroa.

TE-toimistoilla oli yhteensä 11,7 miljoonaa euroa siirtomäärärahaa edellisiltä vuosilta, jota oli mahdollista käyttää määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen.

Henkilöstön määrän nettokasvu TE-toimistoissa oli 160 henkilöä (+5,3 %). Henkilömäärä kasvoi kaikissa muissa TE-toimistoissa paitsi Kainuun TE-toimistossa (-1,6%) ja Lapin TE-toimistossa (-0,9 %) sekä Pohjois-Karjalan TE-toimistossa, missä ei tapahtunut muutosta. Henkilömäärä kasvoi suhteellisesti eniten Pohjois-Pohjanmaan (13,5 %), Etelä-Savon (11,7 %) ja Pohjois-Savon (13,8 %) TE-toimistoissa.

Mittari	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Henkilöstön määrä (TE-toimistot)			
Henkilöstön lukumäärä vuoden lopussa	2791	3038	3198
Henkilötyövuosien määrä ao. vuonna	2658,87	2 903,20	3 032,40
Henkilötyövuosien määrä toimintamenoilta	2 335,05	2 642,15	2 794,22
Henkilöstön lukumäärän % -muutos edellisen vuoden lopusta	0,00 %	8,85 %	5,3 %
Henkilötyövuosien määrän % -muutos edellisestä vuodesta	-4,80 %	9,2 %	4,5 %

TE-toimistojen kokonaishenkilötyövuosien määrä kasvoi 129,2 HTV:llä (4,5 %). Toimintamenoilla palkatun henkilöstön henkilötyövuosimäärä kasvoi 152,1 henkilötyövuodella. Palkkatuella työllistettyjen henkilötyövuosimäärä väheni 21,9 henkilötyövuodella.

Vuoden 2018 talousarviossa esitetty enimmäishenkilötyövuositavoite, 2.713 henkilötyövuotta ylittyi 319,4 henkilötyövuodella. Henkilötyövuodet toimintamenomomentilla tavoite, 2.463 henkilötyövuotta ylittyi 331,2 henkilötyövuodella. Tavoite muiden momenttien osalta, 250 henkilötyövuotta, alittui 11,8 henkilötyövuodella.

Virastojen omat analyysit henkilöstön ja henkilötyövuosien määrästä sekä henkilöstön rakenteesta:

Uudenmaan TE-toimisto: Uudenmaan TE-toimiston henkilöstömäärä on jatkanut kasvuaan vuonna 2018. Henkilöstön määrä on lisääntynyt erityisesti määräaikaisiin palvelussuhteisiin palkatun henkilöstön johdosta. Määräaikaista henkilöstöä on palkattu saadun lisärahoituksen turvin määräaikaishaastattelujen toteuttamista varten sekä aktiivimallin toteuttamisesta aiheutuviin lisätehtäviin. Lisäksi ohjaamotehtäviin palkattiin lisää henkilöstöä vuonna 2018. Palkkatuella työllistettyjen määrä on myös kasvanut edelliseen vuosiin verrattuna. Tämän lisäksi Uudenmaan TE-toimisto on palkannut määräaikaista henkilöstöä ruuhkan purkamiseen. Lisärekrytoinnit ruuhkan purkamiseen on rahoitettu edelliseltä vuodelta siirtyneellä toimintamenoäärärahalla.

Pysyväisluonteisiin tehtäviin on palkattu toistaiseksi voimassaolevaan palvelussuhteeseen henkilöstöä määräraha-kehukseen perustuvan henkilöstösuunnitelman mukaisesti.

Vakinaisen henkilöstön lukumäärä on säilynyt lähes ennallaan. TE-toimisto on rekrytoinut poistuneen vakinaisen henkilöstön tilalle uutta henkilöstöä henkilöstösuunnitelmaan perustuen. Määräaikaisen henkilöstön määrä on sen sijaan merkittävästi kasvanut, mikä johtuu määräaikaishaastatteluihin, aktiivimallin toteuttamiseen, ohjaamotoimintaan sekä ruuhkan purkuun palkatusta määräaikaisesta henkilöstöstä.

Varsinais-Suomen TE-toimisto: Varsinais-Suomen TE-toimiston henkilöstön määrä nousi 13 henkilöllä (5,31 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilötyövuosimäärä nousi 0,70 %:lla (1,70 htv:llä). Toimintamenoilla palkatun henkilöstön määrän lisäys (9,8 htv) johtui keskeisesti määrärahasta, jota on saatu aktiivimallista TE-toimistolle aiheutuvien lisätehtävien hoitamiseksi, Ohjaamo-toiminnan vakiinnuttamiseksi ja positiivisen rakennemuutoksen yksikön toimintaan. Ilman näitä lisäyksiä olisi toimintamenoilla palkatun henkilöstön htv-määrä vähentynyt kuten jo useana vuonna peräkkäin. Korvausrekrytointeja tehtiin henkilöstösuunnitelmaan perustuen niissä tilanteissa, kun henkilöstöä eläköityi tai virka muutoin vapautui. Turvapaikanhakijoiden kotouttamistehtäviin oli palkattuna työ- ja elinkeinoministeriön lisärahoituksella 3 virkailijaa. Varsinais-Suomen TE-toimiston toimialueella oli käynnissä määräaikainen TE-palveluiden alueellinen kokeilu, jota toteuttivat Turun, Raision, Naantalin ja Paimion kaupungit. Kokeiluun siirtyi työskentelemään virkamieslain 20 §:n mukaisella osittaisella tehtävämääräyksellä 31 TE-toimiston virkailijaa. Kokeilu päättyi 31.12.2018.

Määräaikaisen henkilöstön osuus on ollut vuosia TE-toimistossa suuri. Kertomusvuonna määräaikaisten osuutta lisäsi määräaikaishaastattelujen suorittamiseen lisärahoituksella palkatut määräaikaiset virkailijat (17 henkilöä), aktiivimallista aiheutuvien lisätehtävien hoitamiseksi palkatut määräaikaiset virkailijat (7 henkilöä) ja Ohjaamo-toiminnan vakinaistamiseen palkatut henkilöt. Vakinaisen henkilöstön osuus henkilöstöstä laski kertomusvuonna 66,67 %:iin, mikä alittaa hieman TE-toimistojen keskiarvon (67,82 %). Tukityöllistettyjen osuus henkilöstöstä pieneni voimakkaasti ja on nyt 8,53 %. Tukityöllistettyjen osuuden keskiarvo TE-toimistoissa on 7,16 %. Osa-aikaisten osuus henkilöstöstä (6,20 %) ylittää myös hieman valtakunnallisen keskiarvon (5,63 %).

Toimintamenorahoituksella voitiin tehdä välttämättömät korvausrekrytoinnit henkilöstösuunnitelman mukaisesti.

Satakunnan TE-toimisto: Henkilötyövuosien määrä on pysynyt lähes ennallaan.

Valtion työllistämistuella on ollut 8 henkilöä kuten edellisinäkin vuosina. Muiden määräaikaisten lukumäärä on noussut huomattavasti. Vakituista henkilöstöä on siirtynyt mm. kuntakokeiluun ja heidän sijalleen on otettu määräaikaista henkilöitä. Lisäksi määräaikaishaastattelijoita ja aktiivimallin toteuttajia on palkattu määräaikaaisesti. Maakuntaudistuksen yhteydessä on suositeltu, ettei henkilöstöä palkata vakinaisesti, tämä selittää määräaikaisten lisääntymistä myös osaltaan. Suuri määräaikaisten osuus vaikuttaa työn sujumiseen. Jatkuvat rekrytointiprosessit sekä uusien perehdyttämiset vaativat aikaa erityisesti esimiehiltä.

Hämeen TE-toimisto: TE-toimiston henkilöstömäärä ja henkilötyövuosien määrä ovat kasvaneet, ollen oli vuoden 2016 tason edellisestä vuodesta. Selittävänä tekijänä vakituisen henkilöstön määrän kasvu.

Suurimmat muutoksen henkilöstön rakenteessa ovat vakituisen henkilöstön määrän kasvu ja myös naisten osuuden kasvu koko henkilöstöstä. Määräaikaisten määrässä ei viime vuoden aikana ole tapahtunut suuria muutoksia. Kokoaikaisten osuus kasvanut koko henkilöstöstä ja osa-aikaisten osuus vastaavasti vähentynyt, jotka ovat vaikuttaneet henkilötyövuosien määrään.

Pirkanmaan TE-toimiston: Henkilöstön määrä lisääntyi 12 henkilöllä ja henkilötyövuosien määrä laski seitsemällä. TE-toimistoon palkattiin edelleen määräaikaista työntekijöitä, joiden tehtävänä oli tehdä työttömien työnhakijoiden määräaikaishaastatteluita. Lisäksi määräaikaista palkattiin aktiivimallin lisäresursseihin osoitetulla määrärahalta sekä Ohjaamo-toimintaan.

Määräaikaisten henkilöstön lisääntyminen johtuu TE-toimistoon palkatuista määräaikaista, joiden tehtäviin on osoitettu lisäresursseja. Meneillään olevat hallinnon uudistukset ovat aiheuttaneet sen, että palvelussuhteita on tehty määräaikaistiksi.

Naisten lukumäärä henkilöstöstä on lisääntynyt. Tämä johtuu siitä, että määräaikaisiin tehtäviin palkatuista määrällisesti enemmän on naisia. Palkkatuella työllistettyjen määrä on noussut hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Naisten ja miesten prosentuaalinen osuus henkilöstöstä on säilynyt suunnilleen samanlaisena.

Kaakkois-Suomen TE-toimisto: Henkilöstön määrä lisääntyi 12 henkilöllä (6 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilötyövuosien määrä nousi 8,7 %:lla (16,1 htv:llä). Lisäys johtui etupäässä määräaikaista henkilöistä, jotka on palkattu työttömien työnhakijoiden määräaikaishaastatteluihin sekä aktiivimallin ja ohjaamotoiminnan toimeenpanoon myönnettyihin lisäresursseihin.

Vakinaisen henkilöstön määrä säilyi lähes samana. Tukityöllistettyjen osuus henkilöstöstä pieneni jo toista vuotta peräkkäin ollen nyt 6,70% koko henkilöstö määrästä. Osa-aikaisten lukumäärä on pienentynyt edellisestä vuodesta. Naisten osuus on lisääntynyt edelleen, tämä johtuu osiltaan siitä, että määräaikaisten tehtäviin on palkattu pääosin naisia.

Etelä-Savon TE-toimisto: Henkilöstön määrä on kasvanut lähes 12 % ja henkilötyövuosienkin määrä lähes 7 % edellisestä vuodesta. Henkilöstömäärän lisäys on valtakunnallisesti toiseksi suurin. Myös henkilötyövuosien lisäys on suurempi kuin valtakunnallisesti keskimäärin (5,8 %). Lisäyksen taustalla olivat ohjaamotoimintaan ja aktiivimallin toimeenpanoon myönnetty lisäresurssit sekä eläköitymistä korvaavat rekrytoinnit.

Vakituisen henkilöstön määrä ja suhteellinen osuus on pienentynyt. Maakunta- ja kasvupalvelu-uudistuksen aiheuttaman epävarmuuden vuoksi avautuneita tehtäviä on täytetty määräaikaisten. Myös uudet

ohjaamotoimintaan ja aktimallin toimeenpanoon myönnetyt lisäresurssit ovat olleet määräaikaaisia, mikä heijastuu määräaikaaisuusien selvänä kasvuna.

Muutos määräaikaisen henkilöstön osuudessa on Etelä-Savossa ollut valtakunnallisesti toiseksi suurin. Vuoteen 2017 verrattuna määräaikaisten osuus on kasvanut 73,7 % (keskimäärin TE-toimistoissa 22,1 %). Osassa TE-toimistoja lähtötaso vuonna 2017 on ollut jo korkea, mutta määräaikaisten osuus on siitä huolimatta Etelä-Savossa korkea.

Pohjois-Savon TE-toimisto: TE-toimiston henkilöstön määrä kasvoi vuodesta 2017. Henkilöstön määrän lisäys selittyy työttömien ns. määräaikaishaastatteluilla, joita varten palkattiin kahdeksan henkilöä lisämäärärahan turvin, aktiivimallin toimeenpanoon osoitetuilla lisäresursoinnilla sekä korvausrekrytoinneilla.

Määräaikaisen henkilöstön lukumäärä kasvoi johtuen maakuntauudistuksesta sekä työttömien määräaikaishaastatteluja sekä aktiivimallin toimeenpanoa varten palkatusta henkilöstöstä. Naisten ja miesten sekä vakinaisten ja osa-aikaisten osuudet pysyivät pitkälti ennallaan.

Pohjois-Karjalan TE-toimisto: Henkilöstön lukumäärää koskeva tieto on poikkileikkaustieto 31.12. Sen perusteella TE-toimiston henkilöstömäärä ei olisi muuttunut edellisestä vuodesta. Henkilötyövuosien valossa tilanne on kuitenkin toinen. Niillä mitattuna työpanos on kasvanut lähes 7 %. Vuodesta 2017 lähtien henkilötyövuosien kasvu on ollut Pohjois-Karjalan TE-toimistossa valtakunnallisesti kolmanneksi suurin. Lisäyksen taustalla olivat ohjaamotoimintaan ja aktiivimallin toimeenpanoon myönnetyt lisäresurssit sekä muut määräaikaaiset korvausrekrytoinnit.

Vakituisen henkilöstön määrä ja suhteellinen osuus on pienentynyt. Maakunta- ja kasvupalvelu-uudistuksen aiheuttaman epävarmuuden vuoksi avautuneita tehtäviä on täytetty määräaikaaisena. Myös uudet ohjaamotoimintaan ja aktimallin toimeenpanoon myönnetyt lisäresurssit ovat olleet määräaikaaisia, mikä heijastuu määräaikaaisuusien selvänä kasvuna.

Sukupuolijakauma on säilynyt uusista rekrytoinneista huolimatta edelleen naisvaltaisena.

Osa-aikatyön osuus on vähentynyt selvästi. Uusia sopimuksia osa-aikatyöstä tehdään vähän ja osa-aika- tai osatyövyttämyyseläkkeellä olevien määrä on vähentynyt.

Keski-Suomen TE-toimisto: Henkilöstön määrä lisääntyi 15 henkilöllä ja henkilötyövuosien määrä kolmella. TE-toimistoon palkattiin edelleen määräaikaaisia työntekijöitä, joiden tehtävänä oli tehdä työttömien työnhakijoiden määräaikaishaastatteluja. Lisäksi määräaikaaisia palkattiin aktiivimallin lisäresursseihin osoitetulla määrärahalta sekä Ohjaamo-toimintaan.

Henkilöstön määrä lisääntyi 15 henkilöllä ja henkilötyövuosien määrä kolmella. TE-toimistoon palkattiin edelleen määräaikaaisia työntekijöitä, joiden tehtävänä oli tehdä työttömien työnhakijoiden määräaikaishaastatteluja. Lisäksi määräaikaaisia palkattiin aktiivimallin lisäresursseihin osoitetulla määrärahalta sekä Ohjaamo-toimintaan.

Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto: Henkilöstön määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna aktiivimallin toimeenpanoon saatujen 6 htv:n lisäresurssin johdosta sekä Ohjaamo-toiminnan yhden htv:n lisäresurssilla. Henkilötyövuodet ovat kasvaneet, mutta henkilöstön lisärekrytoinnit on saatu käyttöön vasta vuoden loppupuoliskolla täysimääräisesti. Korvaavia rekrytointeja on pystytty tekemään määrärahojen puitteissa melko kattavasti, mutta jokainen rekrytointitarve on erikseen harkittu esim. pitkittyvien sairauslomien osalta. TE-toimiston alueella ei ole ollut kokeiluhankkeita, joilla olisi vaikutusta henkilöstömääriin.

Henkilöstön määrä on kasvanut saatujen määräaikaisten resurssien johdosta. Vakinaisten virkailijoiden määrä on vähentynyt voimakkaasti, koska korvaavat rekrytoinnit myös aiemmin vakinaiisiin tehtäviin on

tehty määräaikaisina huomioiden valmisteilla oleva maakuntaudistus ja sen kasvupalvelut. Määräaikaisten osuus koko henkilöstöstä on noussut huomattavasti ollen nyt jo kolmannes koko henkilöstömäärästä. Tätä kokonaisuutta nostaa pelkästään jo määräaikaishaastattelijoiden ja aktiivimallin lisäresursoinnit yht. 10 htv, jotka ovat kaikki määräaikaisia. Rekrytoinnit on tehty pääsääntöisesti kokoaikaisiin tehtäviin, joten osa-aikaisuus on hieman laskenut. Tukityöllistettyjen osuus on pysynyt kutakuinkin ennallaan.

Pohjanmaan TE-toimisto: Henkilöstön lukumäärän ja henkilötyövuosien määrän kasvu johtui TE-toimistolle myönnettyistä lisäresurseista asiakkaiden määräaikaishaastattelujen suorittamiseen (5 htv, sama kuin v. 2017), Ohjaamatoiminnan vakinaistamiseen (3 htv) sekä aktiivimallin toimeenpanotehtäviin (5 htv). Rekrytointi viimeksi mainittuihin tehtiin loppuvuoden aikana. TE-toimiston VTT-kiintiö (palkkatuella työllistetyt) oli sama, kuin vuonna 2017, eli kahdeksan henkilötyövuotta. Vuoden aikana jäi neljä henkilöä eläkkeelle, jolloin TE-toimiston kokonaishenkilötyövuosimäärän nettomuutos oli 3 %. Merkittävin muutos henkilöstön rakenteessa oli määräaikaisen henkilöstön osuuden huomattava kasvu. Osuus on kuitenkin hieman alle TE-toimistojen keskitason (32,2 %). Muutos johtuu määräaikaisilla lisämäärärahoilla tehdyistä rekrytoinneista.

Miesten osuus henkilökunnasta kasvoi rekrytointien myötä ja on yli 4 %:a korkeampi, kuin TE-toimistoissa keskimäärin. Osa-aikatyössä olevien osuus on huomattavan suuri verrattuna TE-toimistojen keskiarvoon (5,6 %).

Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto: TE-toimiston henkilöstömäärä kohosi noin kolmellakymmenellä henkilöllä vuonna 2017 ja henkilötyövuosien määrä vastaavasti myös noin kolmellakymmenellä henkilötyövuodella. Lisäys johtui etupäässä työttömien työnhakijoiden määräaikaishaastatteluihin palkatun henkilöstön ja aktiivimallin toimeenpanoon liittyvän henkilöstömäärän lisääntymisestä. Henkilöstölisäykset ovat näkyneet paineena rekrytointiprosesseissa ja perehdytyksessä. Työllisyysvaroin palkattujen määrä pysyi edellisvuoden tasolla.

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön suhteelliset osuudet säilyivät ennallaan. Osa-aikaisen henkilöstön osuus kasvoi hiukan.

Kainuun TE-toimisto: Kainuun TE-toimiston henkilöstön määrä väheni yhdellä henkilöllä ja henkilötyövuosien määrä kahdella. Uutta henkilöstöä palkattiin eläköityneiden henkilöiden tilalle. Lisäksi rekrytoitiin henkilöstöä työttömien työnhakijoiden määräaikaishaastattelutehtäviin ja työttömien työnhakijoiden aktiivimallin toimeenpanotehtäviin. Toimintamenorahoitus olisi mahdollistanut vielä lisärekrutointeja. Resurssit ja henkilömäärä olivat tasapainossa.

Kainuun TE-toimistossa oli vakinaista henkilöstöä v. 2018 lopussa 49 henkilöä. Määräaikaisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä nousi kuuteentoista prosenttiin mm. työttömien työnhakijoiden määräaikaishaastattelutehtäviin ja aktiivimalliin palkattujen osalta. Palkkatuella palkattujen määrä väheni kahteen henkilöön ja tämä kehitys on jatkunut usean vuoden ajan. Miesten ja naisten osuudet ovat säilyneet ennallaan. Osa-aikatyötä tekevien osuus on huomattava.

Lapin TE-toimisto: Lapin TE-toimiston henkilöstömäärä väheni yhdellä henkilöllä edellisestä vuodesta ja henkilötyövuosien kokonaismäärä noin viidellä henkilötyövuodella. Toimintamenoista palkattujen osalta henkilötyövuosien määrä väheni noin neljällä henkilötyövuodella. Määräaikaishaastatteluihin ja aktiivimallin toimeenpanoon palkattiin lisää henkilöstöä mutta koska samalla henkilöstöä eläköityi ja palvelussuhteita päättyi, niin henkilöstön kokonaismäärä laski.

TE-toimistojen henkilöstön rakenne

Seuraavassa taulukossa kuvataan TE-toimistojen henkilöstön rakennetta ja sen kehitystä vuosina 2016 - 2018.

Henkilöstön rakenne (TE-toimistot)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Vakinaisten lukumäärä	2215	2 195	2169
Naisten lukumäärä	1777	2 440	2574
Miesten lukumäärä	438	598	624
Kokoaikaisten lukumäärä	2579	2 837	3018
Osa-aikaisten lukumäärä	212	201	180
Palkkatuella palkatun henkilöstön lukumäärä	292	237	229
Määräaikaisten (ilman tukityöllistettyjä) lukumäärä	284	606	1029
Vakinaisten % -osuus henkilöstöstä	79,36 %	72,25 %	67,82 %
Määräaikaisten % -osuus henkilöstöstä	20,64 %	27,75 %	32,18 %
Palkkatuella palkattujen % -osuus henkilöstöstä	10,46 %	7,80 %	7,16 %
Naisten % -osuus henkilöstöstä	80,33 %	80,32 %	80,49 %
Miesten % -osuus henkilöstöstä	19,67 %	19,68 %	19,51 %
Kokoaikaisten % -osuus henkilöstöstä	92,40 %	93,38 %	94,37 %
Osa-aikaisten % -osuus henkilöstöstä	7,60 %	6,61 %	5,63 %

Palkkatuella palkatun henkilöstön osuus on edelleen hieman laskenut lukumääräisesti (8 henkilöä), ollen nyt 7,16 % koko henkilöstöstä. Henkilötyövuosiintiö työllistämiseksi TE-toimistoihin oli sama kuin vuonna 2017, eli 250 henkilötyövuotta.

Määräaikaisten osuus henkilöstöstä on noussut 4,4 prosenttiyksiköllä ja oli lähes kolmasosa koko henkilöstömäärästä. Vuodelle 2018 myönnetyt lisämäärärahat aktiivimallin toimeenpanoon, työnhakijoiden määräaikaishaastatteluihin Ohjaamo -toiminnan vakiinnuttamiseen ja lisääntyneisiin kotouttamistehtäviin sekä siirtomäärärahojen käyttö työruuhkien purkuun lisäsivät määräaikaisen henkilöstön osuutta. Palkkatuella työllistettyjen henkilöstön melko korkea määrä (229 henkilöä), nostaa osaltaan määräaikaisen henkilöstön osuutta muuhun valtionhallintoon verrattuna.

Naisten ja miesten osuuksissa henkilöstöstä ei ole tapahtunut muutosta edellisiin vuosiin verrattuna.

Osa-aikatyössä olevien henkilöiden määrä ja % -osuus aleni edelleen. Kokoaikaisen henkilöstön osuus on hieman alhaisempi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (95,2 %).

TE-toimistojen keski-ikä ja ikäjakauma

Keski-ikä vuoden lopussa, vuotta (TE-toimistot)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Keski-ikä yhteensä	49,7	48,9	48,3
Keski-ikä miehet	48,5	47,7	47,3
Keski-ikä naiset	49,9	49,2	48,5

Henkilön keski-ikä lasketaan vuosina raportointijankohdan (kuukausi/vuosi) ja syntymäajan(kuukausi/vuosi) erotuksena.

Henkilöstön keski-ikä laski toimintavuoden aikana 48,3 vuoteen, mikä on 2,2 vuotta alle ELY-keskusten, ml. KEHA -keskuksen keskiarvon (50,5 vuotta). TE-toimistojen henkilöstön keski-ikä on 2,2 vuotta korkeampi kuin koko valtionhallinnon henkilöstön keski-ikä (46,1 vuotta).

Henkilöstön vaihtuvuus on tasapainottanut ikärakennetta ja henkilömäärä on kasvanut alle 45 -vuotiaiden ikäryhmissä. Yli 65-vuotiaiden määrä on toisaalta noussut yhdeksällä henkilöllä ja heitä oli vuoden lopussa 37 henkilöä.

Ikäjakauma, henkilöiden lkm (TE-toimistot)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
- 24 (TE-toimistot)	16	13	17
25 - 34 (TE-toimistot)	314	428	492
35 - 44 (TE-toimistot)	495	594	675
45 - 54 (TE-toimistot)	929	928	915
55 - 64 (TE-toimistot)	1018	1 047	1062
65- (TE-toimistot)	19	28	37

TE-toimistojen koulutusaste/koulutustasoindeksi

Koulutustasoindeksi nousi 0,1 yksiköllä. Indeksien taso on sama sekä miehillä että naisilla. Koulutustaso on korkeampi TE-toimistoissa, kuin valtiolla keskimäärin (5,3).

Henkilöstön määrä ja rakenne (TE-toimistot)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Koulutustasoindeksi vuoden lopussa (TE-tstot)	5,5	5,6	5,6
Koulutustasoindeksi, naiset	5,5	5,5	5,6
Koulutustasoindeksi, miehet	5,6	5,5	5,6

TE-toimistojen työajan käyttö ja työvoimakustannukset

Tehdyn työajan %-osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli TE-toimistoissa 80,3 %. Tehdyn työajan osuus vaihteli Kainuun TE-toimiston 77,5 %:n ja Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston 80,0 %:n välillä.

TE-toimistojen kokonaistyövoimakustannukset nousivat 4,6 miljoonalla eurolla (5,7 %). Tehdyn työajan 0,3 % -yksikön muutokseen vaikuttavat mm. sairauspoissaolo- ja koulutuspäivien lisääntyminen. Tehdyn työajan osuus kokonaistyöajasta on lähes samalla tasolla, kuin ELY-keskuksissa (80,9 %) ja koko valtionhallinnossa keskimäärin (80,7 %).

Välillisten työvoimakustannusten 0,8miljoonan euron nousu vastaa kokonaistyövoimakustannusten 1,4 %:n nousua.

Työajan käyttö ja työvoimakustannukset (TE-toimistot)	TOT 2016 TE-toimistot	TOT 2017 TE-toimistot	TOT 2018 TE-toimistot
Kokonaistyövoimakustannukset, euroa	115.603.970	120.728.228	128.254.271
Tehdyn työajan palkat, euroa	75.590.725	80.770.255	85.352.268
Tehdyn työajan %-osuus säännöllisestä vuosityöajasta	78,70 %	77,8 %	80,3 %
Välilliset työvoimakustannukset, euroa	40.013.245	39.957.973	42.902.003

TE-toimistojen lähtövaihtuvuus, vakinainen ja määräaikainen henkilöstö

TE-toimistojen henkilöstön lähtövaihtuvuus aleni ja oli lähes samalla tasolla, kuin ELY-keskuksissa. Tulovaihtuvuus sen sijaan lähes kaksinkertaistui edelliseen vuoteen verrattuna (355 henkilöä v. 2018 ja 192 henkilöä v. 2017).

Eläkkeelle jäi 105 henkilöä, eli 371 enemmän kuin vuonna 2017 (68 henkilöä) ja muu lähtövaihtuvuus oli 211 henkilöä (205 vuonna 2017). Muusta lähtövaihtuvuudesta suurin osa johtuu määräaikaisten sopimusten päättymisestä. Työkyvyttömyyseläkkeelle jäi 13 henkilöä, mikä on kaksi henkilöä enemmän, kuin vuonna 2017.

Henkilöstön vaihtuvuus (TE-toimistot)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Lähtövaihtuvuus, %-osuus	10,25 %	10,18 %	7,53 %
Tulovaihtuvuus, %-osuus	10,10 %	6,88 %	12,67 %
Eläkkeelle siirtyneiden (kaikki eläkelajit) %-osuus	2,40 %	2,44 %	3,75 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus	0,29 %	0,39 %	0,46 %

1.6.2.2 TE-toimistojen työhyvinvointi

Työtyytyväisyyskyselyn (VMBaro) vastausaktiivisuus 67,56 % oli TE-toimistoissa hieman aiempaa vuotta korkeampi. Barometriin vastasi yhteensä 2.317 henkilöä. (2017: 2.179) Pohjois-Karjalan TE-toimisto ei vuonna 2018 osallistunut VM Baro- kyselyyn, vaan osallistui pilottina Työterveyslaitoksen toteuttamaan maakunnalliseen työhyvinvointikyselyyn.

Kaikki VM Baron indeksit paranivat vuoteen 2017 verrattuna. Eniten parani innovointikyvykkyyssindeksi, 0,2 yksikköä. Vuoden 2018 talousarvioehdotuksessa asetettu kokonaistyötyytyväisyyden tulostavoite, >3,4, saavutettiin toteutuman ollessa 3,47. Tavoitetaso ylittyi kahdessa toista TE-toimistoissa indeksin vaihdella Pohjois-Savon TE-toimiston 3,66:n ja Keski-Suomen TE-toimiston 3,30:n välillä. Toimistokohtaisia tulostavoitteita ei ollut asetettu.

VM Baron indeksit (TE-toimisto)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Kokonaistyötyytyväisyysindeksi	3,39	3,39	3,47
Johtajuusindeksi (JO)	3,24	3,24	3,31
Innovointikyvykkyyssindeksi (IN)	3,56	3,55	3,75
Työyhteisöindeksi (TY)	3,75	3,77	3,80

Virastojen omat analyysit:

Uudenmaan TE-toimisto: Uudenmaan TE-toimiston vastausprosentti oli 58,0. Vuonna 2017 vastausprosentti oli 67,28. Jatkossa kyselyn vastausprosenttiin tulee kiinnittää huomiota, jotta kyselystä saadaan mahdollisimman luotettavia tuloksia. Kokonaisuustyötyytyväisyysindeksissä tai muissa indekseissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia verrattuna edelliseen vuoteen, mutta kokonaistyötyytyväisyys ja indeksit ovat jatkaneet kehittymistä myönteiseen suuntaan. TE-toimistossa

on tehty pitkäjännitteisesti työtä työhyvinvoinnin, tehtävien organisoimisen sekä johtamisen kehittämisen osalta. Aikaisemmin sovittuja toimenpiteitä on jatkettu ja esim. itseohjautuvan mallin kehittämistä on edelleen jatkettu.

Varsinais-Suomen TE-toimisto: TE-toimiston hyvä kehitys on jatkunut kaikilla VM Baro-kyselyssä mitattavien indeksien osalta. Myös vastausprosentti on saatu nousemaan. Johtaminen oli valittu v. 2017 VM Baro -kyselyn perusteella kehittämiskohteeksi. TE-toimiston johtajuusjärjestelmää on kehitetty CAF-työssä suunnitelmallisesti vuodesta 2015 lähtien teemalla "Johtajan, palvelujohtajien ja palveluesimiesten roolitus ja työnjako". Vuonna 2017 kohdennettiin toimenpiteitä erityisesti tiedottamiseen (mm. johtoryhmän pöytäkirjojen aikataulun nopeuttaminen ja selkeys, säännölliset aamutunnit, johdon ja palveluesimiesten teemakokoukset). Edellä kuvattuja TE-toimiston johtamisen selkiyttämiseen ja tiedottamiseen liittyviä toimia on jatkettu systemaattisesti myös vuonna 2018. Varsinais-Suomen TE-toimiston tulokset ovat hyvällä tasolla, myös verrattaessa tuloksia eri TE-toimistoissa. Toimintavuoden aikana TE-toimistossa käytiin läpi Työterveyslaitoksen asiantuntijoiden johdolla (luennot, työpajat) epäasialliseen kohteluun ja sen ehkäisemiseen liittyviä kysymyksiä.

Satakunnan TE-toimisto: Työtyytyväisyys on noussut entisestään ollen jo huomattavan korkea. Henkilöstö on tyytyväistä johtoon ja työoloihin huolimatta kireästä työtilanteesta ja odotettavissa olevista muutoksista. Toimistossa panostetaan henkilöstön osaamiseen ja työssäjaksamiseen.

Hämeen TE-toimisto: Työtyytyväisyyskyselyn tulokset ovat kehittyneet positiiviseen suuntaan, jokaisen indeksin osalta. Vastausprosentti oli noussut edellisestä vuodesta yli 5 prosenttiyksikköä.

Pirkanmaan TE-toimisto: Työtyytyväisyysindeksi on noussut. Parannusta tapahtui kaikkien indeksien osalta. Valtakunnallisessa vertailussa Pirkanmaan TE-toimisto on keskiarvon kohdalla. Oma arvio työhyvinvoinnista oli hieman noussut ollen 7,74 (aikaisemmin 7,72).

Kaakkois-Suomen TE-toimisto: Työtyytyväisyys on noussut hieman kahdesta edellisestä vuodesta ollen 3,45 vuonna 2018. Johtajuusindeksi ja innovointikyvykkyyksindeksi nousivat, sen sijaan työyhteisöindeksi pysyi lähes samana. Vastausprosentti laski jokin verran edellisestä vuodesta.

Etelä-Savon TE-toimisto: Työtyytyväisyysindeksi on kehittynyt edelleen positiivisesti. Kehittämistoiminnassa on erityisesti kiinnitetty huomiota kehittämiskohteiden lukumäärään ja konkreettisten toimenpiteiden toteuttamiseen.

Pohjois-Savon TE-toimisto: Pohjois-Savon TE-toimiston vastausprosentti oli 62,1 (n=82). Vuonna 2017 vastausprosentti oli 76,56. Vastausprosentti laski hieman mutta indekseissä tapahtui merkittävää parannusta. TE-toimiston työtyytyväisyys koheni olennaisesti.

Pohjois-Karjalan TE-toimisto: Pohjois-Karjalan TE-toimisto ei vuonna 2018 osallistunut VMbaro- kyselyyn, vaan osallistui pilottina Työterveyslaitoksen toteuttamaan maakunnalliseen työhyvinvointikyselyyn. Kyselyssä olivat kuntia lukuun ottamatta mukana kaikki tulevaan Pohjois-Karjalan maakuntaan henkilöstöä luovuttavat työnantajat. Kyselyn tulosten perusteella valittavat kehittämiskohteet tarkennetaan helmikuun lopussa.

Keski-Suomen TE-toimisto: Kokonaistyytyväisyysindeksi nousi verrattuna edelliseen vuoteen. Nousua tapahtui sekä johtajuus- että innovointikyvykkyyksindekseissä. Työyhteisöindeksi laski hieman. Työyhteisön toimintakulttuuri sekä vuorovaikutus ja viestintä laskivat edelliseen vuoteen verrattuina. Valmisteilla ollut maakunta- ja kasvupalvelu-uudistus ja siihen liittyvä epävarmuus sekä korkeat kuormittavuusluvut ovat rasittaneet edelleen. Lisäksi uudenlainen monitoimitilaympäristö on aiheuttanut paljon keskustelua. Oma arvio työhyvinvoinnista oli hieman noussut ollen 7,62 (aikaisemmin 7,59).

Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto: VMBaro-tutkimuksen mukaan TE-toimiston kokonaistyytyväisyysindeksi on parantunut viimeisten vuosien aikana ollen nyt 3,59. Johtajuusindeksi on pysynyt edellisen vuoden tasolla 3,31 ollen heikompi kuin kokonaisindeksi. Innovointikyvykkyyssindeksi ja työyhteisöindeksi ovat molemmat kehittyneet myönteiseen suuntaan ja molemmat ovat hyvällä tasolla. Kyselyn vastausprosentti jäi edellisvuotta alhaisemmalle tasolle ja vastausprosentti laski 7 prosenttiyksiköllä.

Pohjanmaan TE-toimisto: VM Baron tulokset paranivat huomattavasti edellisestä vuodesta. Vuoden 2017 tulosten perusteella toimisto päätti perustaa 3 työryhmää miettimään linjojen välistä yhteistyötä, joka osaltaan vaikutti positiivisesti vuoden 2018 tuloksiin.

Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto: TE-toimiston tyytyväisyysindeksi nousi hieman edelliseen vuoteen verrattuna.

Kainuun TE-toimisto: TE-toimiston vastausprosentti oli 71,6 (n=174). Vuonna 2017 vastausprosentti oli 73,58. Tyytyväisyysindeksi säilyi edellisen vuoden hyvällä tasolla ja oli TE-toimistojen joukossa yläpäässä. Vastausprosentti oli tilastollisesti merkitsevä. Kokonaisindekseistä johtajuusindeksi laski mikä voi kertoa meneillään olevan maakuntauudistuksen epävarmuustekijöistä. Osaamisen ja työolojen johtamisindeksit säilyivät korkealla tasolla.

Lapin TE-toimisto: TE-toimiston vastausprosentti oli 78,6 (n=88) ja vastaavasti vuonna 2017 vastausprosentti oli 74,34. Kokonaistyytyväisyys säilyi edellisvuoden tasolla. Johtajuusindeksi laski hiukan. Innovointikyvykkyyssindeksi kohosi mutta nousu ei ole tilastollisesti merkitsevää. Työhyvinvointia kuvaava työyhteisöindeksi säilyi edellisvuoden tasolla.

TE-toimistojen sairauspoissaolot

TE-toimistojen sairauspoissaolot nousivat keskimäärin 0,4 työpäivällä. Poissaolojen määrä henkilötyövuotta kohti on huomattavasti korkeampi, kuin ELY-keskuksissa ja Keha-keskuksessa (7,9 työpäivä/htv). Määrä on myös merkittävästi korkeampi kuin valtionhallinnossa keskimäärin (8,5 työpäivä/htv). Sairauspoissaolopäivien määrä (työpäivä/htv) vaihtelivat eri TE-toimistoissa 6,8 ja 14,9 työpäivän välillä.

Sairauspoissaolot (TE-toimistot)	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018
Sairauspoissaolot, pv/htv (TE-tstot)	10,9	11,1	11,5
Sairauslomatapausten määrä	6 441	7 271	7973
1 - 3 pv tapausten %-osuus	76,35	77,38	77,74

Sairautapausten määrä kasvoi 9,7 %:lla (702 poissaolokertaa) ja oli TE-toimistoissa keskimäärin 2,6 sairaustapausta per henkilötyövuosi, Muutos oli 0,1 poissaolokertaa eli 4 %:a, mikä on hieman enemmän, kuin valtiolla keskimäärin (+3,7 %). Sekä lyhyt- että pitempiaikaisten sairauspoissaolojen määrä kasvoi.

Keha-keskus maksaa työterveyshuollon kustannukset keskitetysti, joten erittelyä ELY-keskusten ja TE-toimistojen osalta ei ole mahdollista tehdä. Laskennalliset työterveyshuollon kustannukset/htv Kelan korvaaman osuuden jälkeen oli ELY-keskuksissa, Keha-keskuksessa ja TE-toimistoissa keskimäärin 545,93

€/htv. Kustannukset/htv alenivat huomattavasti (n. 16 %) edellisten vuosien tasosta (2017: 647,62 €/htv ja 2016: 650 €/htv).

1.6.2.3 TE-toimistojen henkilöstöinvestoinnit

Henkilöstöinvestoinnit (TE-toimistot)	TOT 2016 TE-toimistot	TOT 2017 TE-toimistot	TOT 2018 TE-toimistot
Koulutuspanos, pv/htv (ELY-keskukset + Keha ja TE-tstot)	0,60	1,40	1,67
Koulutuskustannukset euroa/htv (ELY-keskukset + Keha ja TE-tstot)	92,45	318,20	345,80
Virkistystoimintaan ja työyhteisön kehittämiseen liittyvät investoinnit, euroa/htv (ELY- keskukset+TE-tstot)	119,10	85,90	132,50

Rekisteröityjen henkilöstökoulutuspäivien määrä nousi hieman. Koulutuspäiviä per henkilötyövuosi on huomattavasti enemmän, kuin ELY-keskuksissa (0,8 pv) mutta vähemmän kuin valtionhallinnossa keskimäärin (2,9 pv/htv).

Henkilöstön koulutuskustannukset ovat nousseet 8,7 %:lla. Kustannukset ovat huomattavasti pienemmät, valtionhallinnossa keskimäärin (981,4 €/htv).

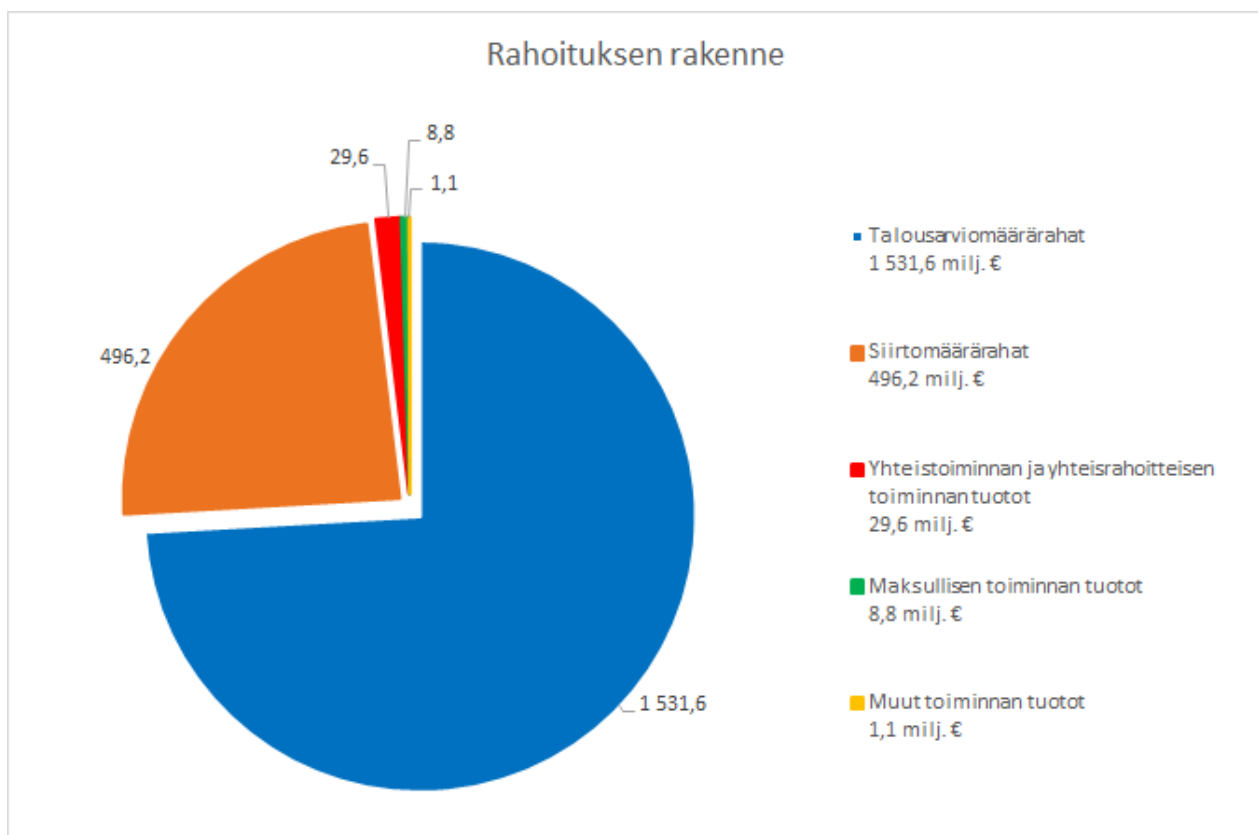
Henkilöstö- ja luontaisetujen käytäntöjä on yhtenäistetty Keha-keskuksen antamalla ohjeella. Yhteisen ohjeen mukaan kulttuuri- ja liikuntaseteleitä on käytettävissä ePassi -sovelluksessa 28 kappaletta/vuosi á viisi euroa henkilöä kohden 50 %:n omavastuulla. Virastojen liikunta-, hyvinvointi- virkistys- ja kulttuuritapahtumien järjestämiseen ja tapahtumiin osallistumiseen myönnetään lisäksi 50 euroa/henkilö vuodessa. Kustannukset olivat vuonna 2018 koko lähes valtionhallinnon keskitasoa (139,6 euroa/htv).

Keha-keskus maksaa työterveyshuollon kustannukset keskitetysti, joten erittelyä ELY-keskusten ja TE-toimistojen osalta ei ole mahdollista tehdä. Taulukossa on näin ollen laskennalliset työterveyshuollon kustannukset/htv Kelan korvaaman osuuden jälkeen. Kustannukset/htv alenivat huomattavasti (n. 16 %) edellisten vuosien tasosta. Kustannukset alenivat koko valtionhallinnossa 18,2 prosenttiyksiköllä ja olivat 437, 2 €/htv.

1.7 Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

ELY-keskusten toiminnan rahoitus muodostui vuoden 2018 valtion talousarviossa myönnettyistä määrärahoista, edelliseltä vuodelta siirtyneistä määrärahoista sekä maksullisen, yhteistoiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan sekä muun toiminnan tuotoista.

ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen muodostama kirjanpitoyksikkö saa valtion talousarviossa ja mahdollisissa lisätalousarvioissa rahoituksensa kahdeksalta eri hallinnonalalta. Talousarviomäärärahat jakautuvat arviomäärärahoihin ja siirtomäärärahoihin. Arviomääräraha perustuu arvioon myöntövuoden toiminnan kustannusten määrästä ja se on käytettävä talousarviovuoden aikana, mahdollinen käyttämättä jäävä rahoitus on palautettava kyseiselle ministeriölle. Siirtomäärärahaa sen sijaan on talousarviokirjan-

pidontilistä (momentti) riippuen mahdollista käyttää talousarviovuoden (n) ja sitä seuraavien (n+1, n+2) vuosien aikana.

Talousarvion hallinnonala	Talousarvio 2018 TA + LTA:t	Edellisiltä vuosilta siirtyneet
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	0	16 644
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	12 716 317	1 006 509
29. Opetusministeriön hallinnonala	40 000	0
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	60 991 670	72 124 656
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	72 865 000	31 748 282
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 077 974 839	341 606 623
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	273 807 495	0
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	33 253 015	49 734 287
Talousarviorahoitus yhteensä	1 531 648 336	496 237 001

Pääosa kirjanpitoyksikön vuoden 2018 rahoituksesta osoitettiin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan pääluokasta 32. Luvun 32.30. Työllisyys- ja rittäjäyyspolitiikka momenteilta rahoitettiin julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden tuottamista, jossa suurimmat yksittäiset rahoituskohteet olivat palkkatuki ja starttiraha sekä työvoimakoulutuksen hankinta. Lisäksi tästä luvusta osoitettiin rahoitus TE-toimistojen toimintamenoihin, joista suurimman erän muodostivat henkilöstökustannukset. Luvun 32.01. Hallinto rahoituksesta suurin osuus kohdentui ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen toiminnasta aiheutuviin menoihin, joista niistäkin pääosa oli henkilöstökuluja. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan luvusta 32.50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka kohdennettiin arviomäärärahaa EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesipolitiikan ohjelmien EU:n ja valtion rahoitusosuuksiin. Tähän lukuun sisältyy myös yritysten kehittämishankkeiden tukemiseen osoitettu arviomääräraha. Luvun 32.70. Kotouttaminen rahoitus kohdistui arviomäärärahana valtion korvauksiin kotouttamisesta, pääosin pakolaisista maksettaviin kuntakorvauksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan pääluokan 33. rahoitus kohdistui suurimmalta osin luvun 33.20. Työttömyysturva momenteilta työmarkkinatuen ja ansiopäivärahan valtionosuuksiin. STM:n rahoitus oli kokonaisuudessaan arviomäärärahaa.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan pääluokan 31. suurimmat yksittäiset rahoitusosuudet oli osoitettu luvun 31.30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut momenteilta joukkoliikenteen palvelujen sekä saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostoihin ja kehittämiseen sekä luvun 31.10. Liikenneverkko momentilta yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen myönnettäviin valtion avustuksiin.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan pääluokan 30. luvusta suurin rahoitusosuus kohdistui lukuun 30.40. Luonnonvaratalous, jonka rahoitusta käytettiin mm. elinkeinokalatalouden edistämiseen, pääosin kattamaan EMKR-hankkeiden EU:n ja kansallisen rahoituksen rahoitusosuudet. Luvusta 30.40. rahoitettiin lisäksi vesivarojen käytön ja hoidon menoja, luonnonvara- ja biotalouden edistämistä sekä vesi- ja kalataloushankkeiden tukemiseen.

Ympäristöministeriön hallinnonalan pääluokan 35. rahoituksesta suurimmat rahoituserät kohdistuivat luvun 35.10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu momentilta katettaviin luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenoihin ja eräisiin ympäristömenoihin.

Talousarviorahoituksen momenttikohtainen rahoitus esitetään toimintakertomuksen kohdassa 2 Talousarvion toteumalaskelma ja siihen liittyvä analyysi kohdassa 1.7.2 Talousarvion toteutuminen.

Maksullista toimintaa on kuvattu ja analysoitu toimintakertomuksen kohdassa 1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus ja yhteisrahoitteista toimintaa kohdassa 1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.

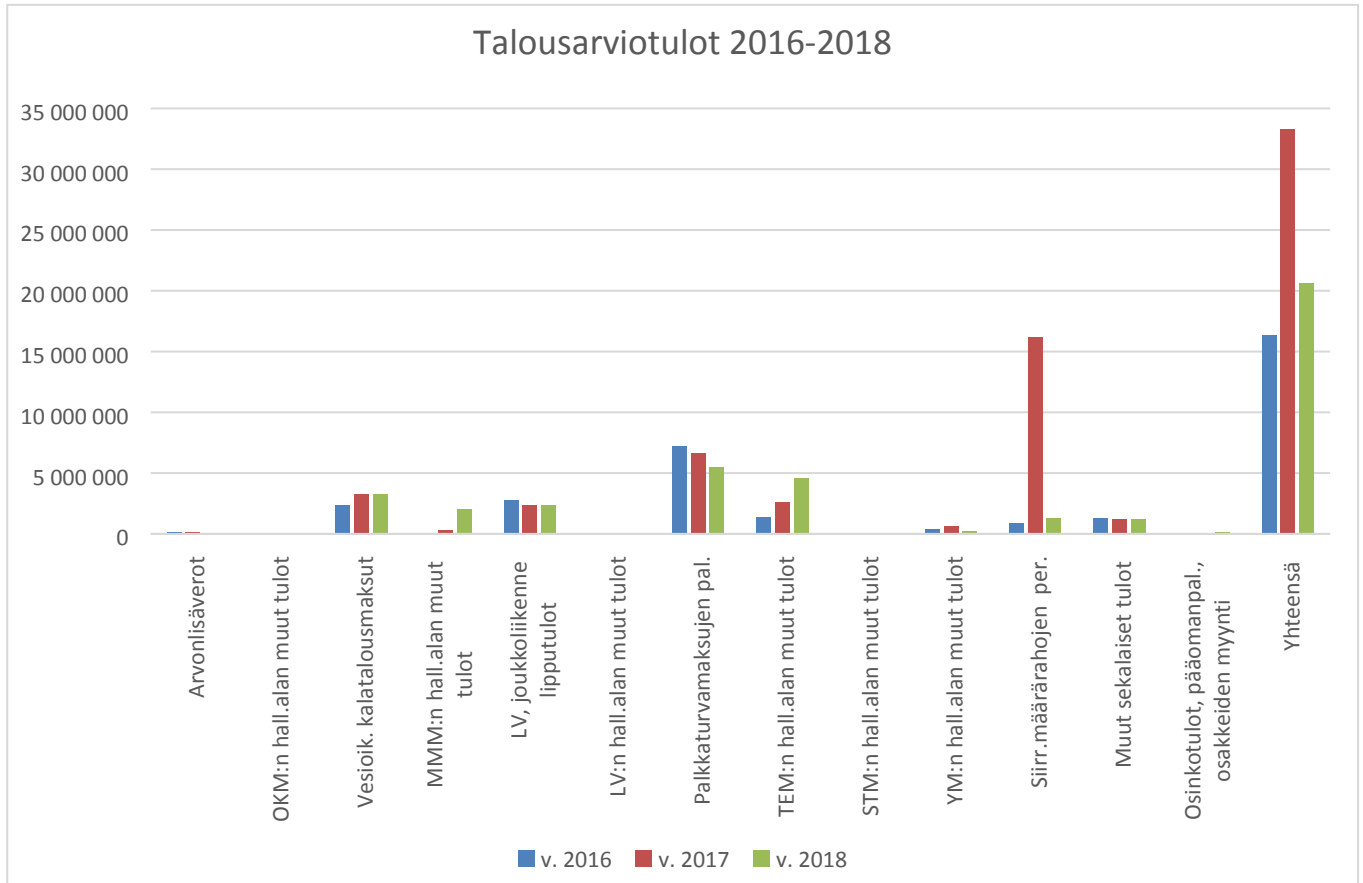
Muihin toiminnan tuottoihin sisältyi talousarvion ulkopuolisia tuottoja yhteensä 117 328 euroa. Nämä tuotot muodostuivat Ruotsin ja Suomen valtiosopimukseen perustuvan Rajajokikomission maksuista Lapin ELY-keskuksen kalatalousyksikölle ja UPM:ltä maksuista Keski-Suomen ELY-keskuksen ympäristövastuu-alueelle.

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

Kunkin ELY-keskuksen talousarvion toteutumisesta on laadittu analyysi, joiden perusteella on laadittu tämä analyysi.

Talousarvion tulotileille vuonna 2018 kertyi 20,6 milj. euroa, mikä oli 38 % vähemmän kuin edellisenä vuonna (33,2 milj. euroa). Suurin osa tulojen pienenemisestä johtuu siirrettyjen määrärahojen peruutusten vähenemisestä, sillä ne pienenivät edellisvuodesta 14,9 milj. euroa eli 92 % ollen 1,2 milj. euroa. Suurin osa tuloista, 20,4 milj. euroa (99 %), oli sekalaisia tuloja.

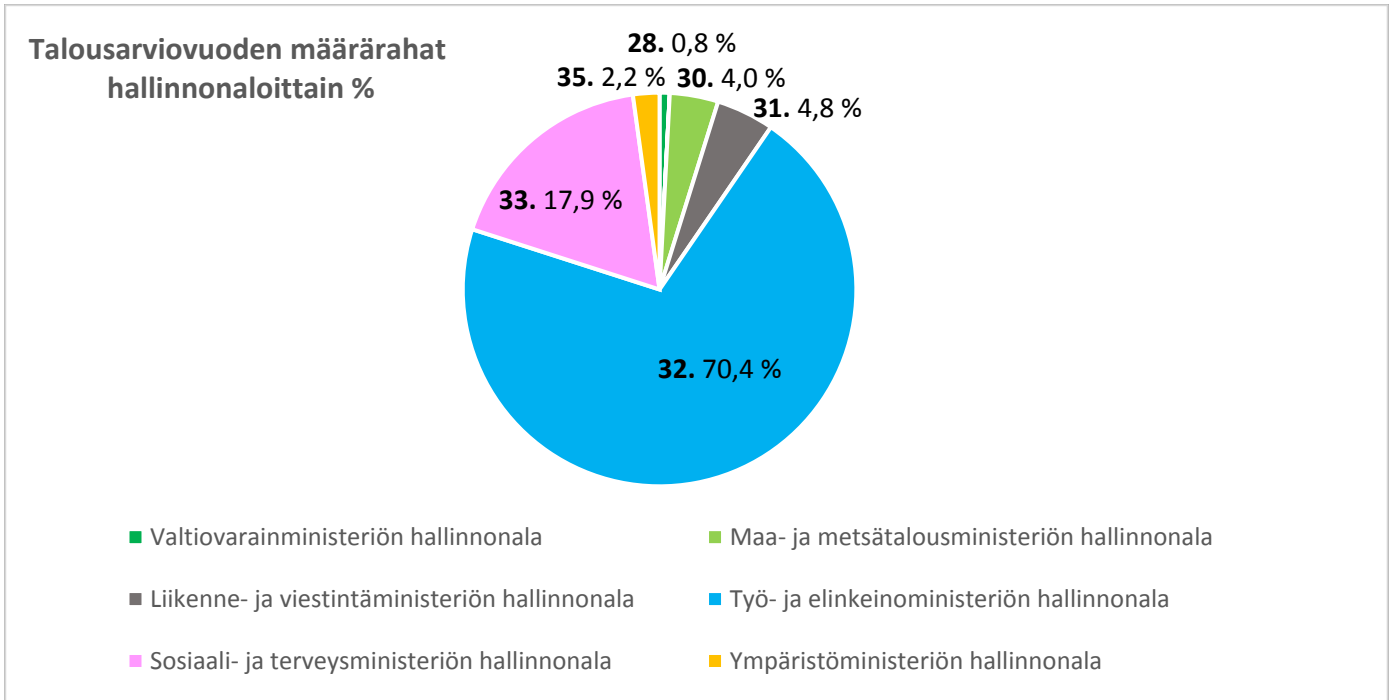
Palkkaturvamaksujen palautukset olivat 5,5 milj. euroa eli 27 % varainhoitovuoden tuloista. Ne olivat vähentyneet 1,1 milj. euroa edellisvuodesta. Vesioikeudelliset kalatalousmaksut olivat 3,2 milj. euroa, 16 % kaikista tuloista. Niitä kertyi 1 % vähemmän kuin vuonna 2017. Joukkoliikenteen lipputulot, 2,4 milj. euroa olivat 11 % kaikista varainhoitovuoden tuloista. Ne olivat 1 % suuremmat kuin edellisvuonna.

Tulojen kehitys vuosina 2016 – 2018:

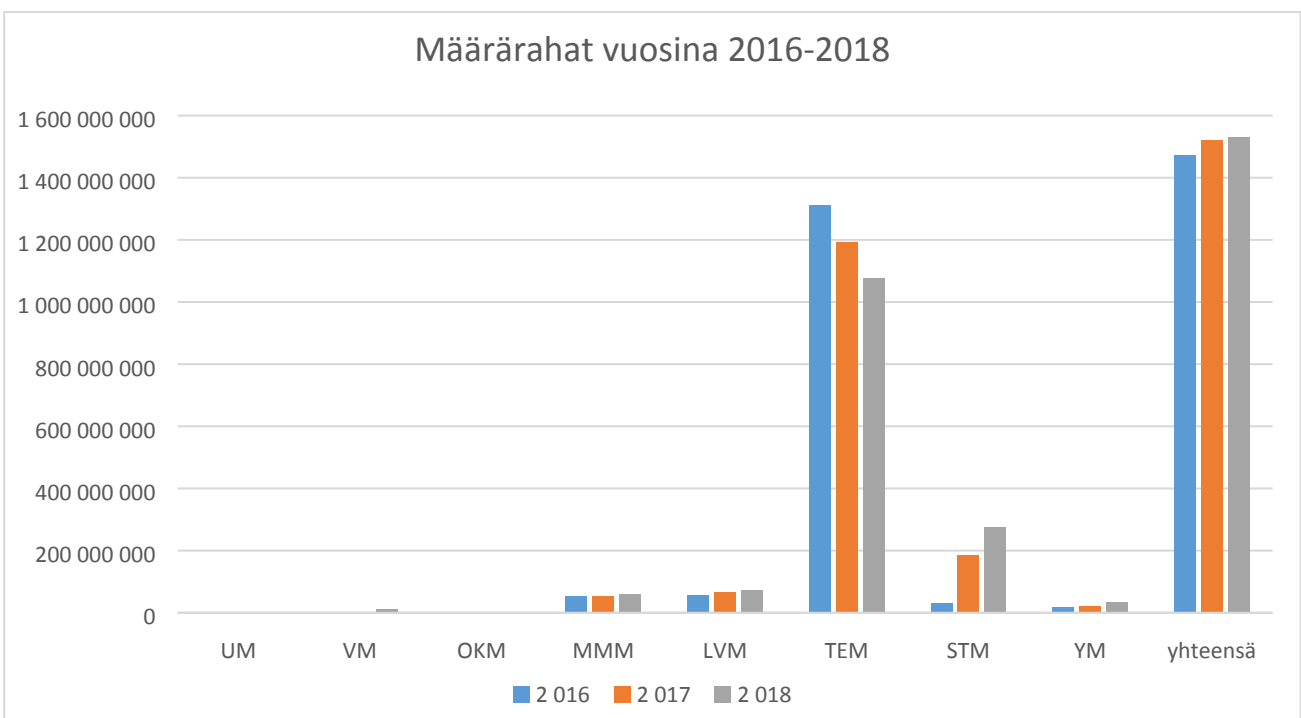
ELY-keskusten vuoden 2018 talousarviomäärärahat olivat kirjanpitoyksikön kirjanpidossa yhteensä 1 531,6 milj. euroa.

Vuoden 2018 talousarviomäärärahat eri ministeriöiden pääluokissa:

	v.2018 €	% kaikista määrärahoista	Muutos% vv. 2017-2018
24 Ulkoministeriön hallinnonala	0	0 %	-100,00
28 Valtiovarainministeriön hallinnonala	12 716 317	0,8 %	544,51
29 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	40 000	0,0 %	300,00
30 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	60 991 670	4,0 %	14,59
31 Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	72 865 000	4,8 %	11,98
32 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 077 974 839	70,4 %	-9,64
33 Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	273 807 495	17,9 %	46,92
35 Ympäristöministeriön hallinnonala	33 253 015	2,2 %	50,69
	1 531 648 336	100,00 %	

Talousarviovuoden 2018 määrärahoja oli käytettävissä 9,9 milj. euroa eli 0,65 % enemmän kuin vuonna 2017. Määrärahoista 726 milj. euroa oli arviomäärärahoja.

Talousarviovuoden määrärahojen lisäksi KEHA-keskuksella, ELY-keskuksilla ja TE-toimistoilla oli käytettävissään 496 milj. euroa edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja. Käytettävissä oli yhteensä 2 028 milj. euroa. Vuodelle 2019 siirtyi 459,8 milj. euroa, josta talousarviovuoden määrärahojen osuus oli 410,8

milj. euroa. Vuodelle 2018 myönnettyjä arviomäärärahoja jäi käyttämättä yhteensä 73,4 milj. euroa, pääasiassa sosiaali- ja terveysministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonaloilla.

Suurimmat käytettävissä olleet siirtomäärärahat on esitetty seuraavassa taulukossa (yli milj. euroa). Prosenttiluku taulukossa kertoo, kuinka monta prosenttia varainhoitovuonna käytettävissä olleista määrärahoista siirtyi varainhoitovuodelle 2019.

Momentti			Käytettävissä v. 2018	Siirretty seuraavalle vuodelle	%
VM	28.70.05.	Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (sr 3 v)	13 646 509	13 253 576	97
MMM	30.40.20.	Kalakannan hoitovelvoitteet (sr 3 v)	5 956 535	3 410 879	57
	30.40.21.	Vesivarojen käytön ja hoidon menot (netto) (sr 3v)	18 209 932	6 863 791	38
	30.40.22.	Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (sr 3v)	14 908 149	10 903 244	73
	30.40.31.	Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (sr 3v)	14 349 577	6 855 231	48
	30.40.51.	Kalatalouden edistäminen (sr 2v)	8 306 987	1 510 477	18
	30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen (sr 3v)	66 408 976	44 519 626	67
LVM	31.10.50.	Valtionavustus yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen (sr 3v)	21 858 606	10 825 467	50
	31.30.63.	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (sr 3v)	58 828 343	17 610 482	30
	31.30.64.	Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (sr 3 v)	15 960 177	1 933 235	12
	31.30.66.	Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset (sr 3v)	7 966 156	3 149 436	40
TEM	32.01.02.	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (netto) (sr 3v)	201 023 696	28 126 550	14
	32.30.01.	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (netto) (sr 3v)	192 526 440	20 582 737	11
	32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (sr 2v)	565 496 652	255 086 350	45
YM	35.10.20.	Ympäristövahinkojen torjunta (sr 3v)	6 198 539	2 095 450	34
	35.10.21.	Eräät luonnonsuojelun menot (sr 3v)	1 791 829	744 851	42
	35.10.22.	Eräät ympäristömenot (sr 3v)	13 170 735	5 950 941	45
	35.10.61.	Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen (sr 3v)	12 713 197	7 003 950	55
	35.10.63.	Luonnonsuojelualuiden hankinta- ja korvausmenot (sr 3v)	45 858 781	15 189 082	33

Ulkoasiainministeriön hallinnonalan momentilla 24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö oli käytettävissä edelliseltä vuodelta siirtynyttä määrärahaa 16.644 euroa. Määräraha käytettiin loppuun varainhoitovuonna.

Valtiovarainministeriön hallinnonalalla käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 13,6 milj. euroa. Vuonna 2017 käytettävissä oli noin 2 milj. euroa. Määräraha oli pääasiassa osoitettu momentille 28.70.05. Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus. Vuonna 2018 käytettävistä ovesta määrärahoista käytettiin ainoastaan 3 % eli vuodelle 2019 siirtyi 13,3 milj. euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen, liikunta elämäntapa- ja hanketukiin talousarviotilillä 29.90.50. oli arviomäärärahaa 40.000 euroa, joka käytettiin kokonaan.

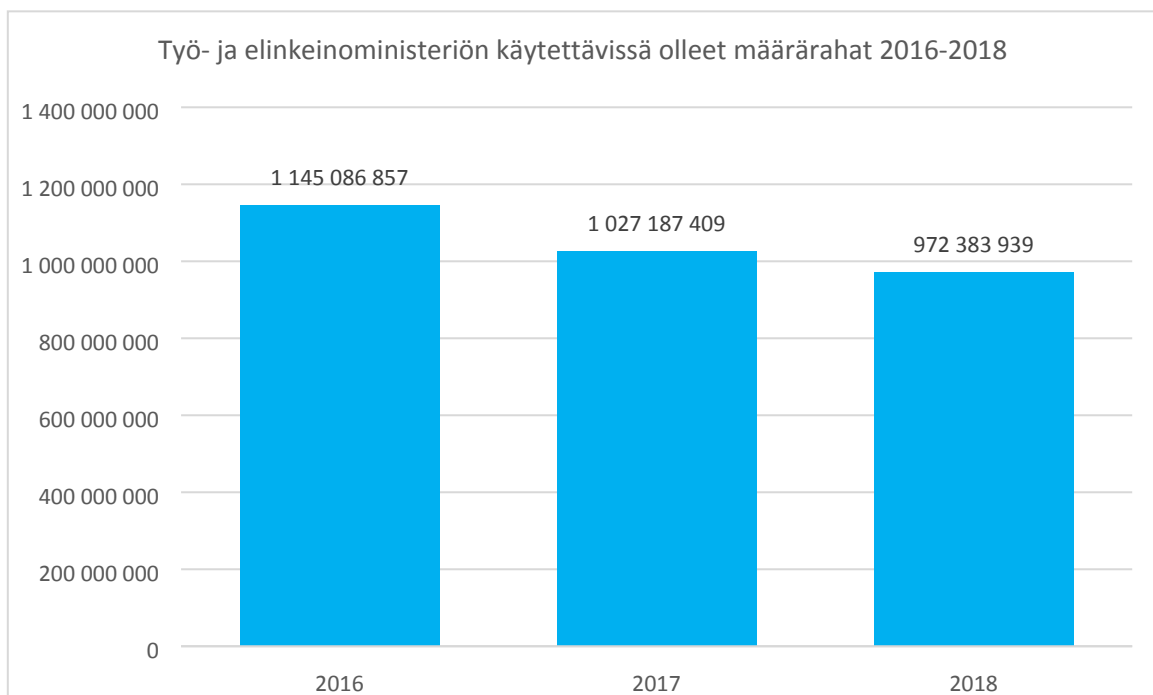
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 130,1 miljoonaa euroa, josta käytettiin 42,3 %, 55,0 milj. euroa, ja siirrettiin 56,9 % eli 74,1 milj. euroa. Talousarviovuoden määrärahoja oli käytettävissä 61,0 milj. euroa, mikä oli noin 15 % enemmän kuin vuonna 2017. Talousarviovuoden määrärahoista käytettiin 26 %, 16,1 milj. euroa ja siirrettiin 74 %, 44,8 milj. euroa.

Arviomäärärahoja jäi käyttämättä 7.200 euroa talousarviolilla 30.40.40 Eräät luonnonvaratalouden korvaukset. Talousarviolilla 30.40.21 Vesivarojen käytön ja hoidon menot oli nettobudjetoitu.

Ministeriö myönsi 26,5 milj. euroa Elinkeinokalatalouden edistämiseen talousarviolille 30.40.62, mikä oli 32,5 % enemmän kuin vuonna 2017, jolloin määräraha oli 20,0 milj. euroa. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukemiseen talousarviolille 30.40.31 myönnettiin 4,6 milj. euroa eli 19,7 % vähemmän kuin vuonna 2017, jolloin se oli 5,7 milj. euroa. Tästä osa meni ELY-keskusten kalatalousyksiköille ja osa vesiyksiköille. Varainhoitovuonna ja sitä edellisinä vuosina tehtyjä sitoumuksia maksetaan seuraavina varainhoitovuosina, koska hallinnonalan määrärahat ovat pääsääntöisesti kolmevuotisia siirtomäärärahoja.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 104,6 milj. euroa, josta käytettiin 68 %, 71,1 milj. euroa ja siirrettiin 32 % eli 33,5 milj. euroa. Talousarviovuoden määrärahoja oli käytettävissä 72,9 milj. euroa, josta käytettiin 59 %, 42,8 milj. euroa ja siirrettiin 41 %, 30,1 milj. euroa. Varainhoitovuodelle myönnettiin 7,8 milj. euroa eli 12 % enemmän kuin vuonna 2017. Joukkoliikenteen palvelujen ostoon ja kehittämiseen varainhoitovuoden talousarviolille 31.30.63. oli osoitettu määrärahaa 41,9 milj. euroa, 57 % hallinnonalalle myönnettyistä varainhoitovuoden määrärahoista. Se oli noin 24 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Osa varainhoitovuonna tehdyistä sopimuksista maksetaan siirtyvistä määrärahoista.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 972 milj. euroa, josta käytettiin 68 %. Talousarviovuoden määrärahoja myönnettiin 1.078 milj. euroa, mikä oli 9,6 % vähemmän kuin vuonna 2017, jolloin ne olivat 1.193 milj. euroa. Laivanrakennuksen innovaatiotuen myöntäminen siirtyi Varsinais-Suomen ELYltä Business Finlandille, mikä näkyi osaltaan määrärahojen vähenemisenä. Talousarviovuoden määrärahoista käytettiin 71,6 %, 772,5 milj. euroa ja 308 milj. euroa siirrettiin vuodelle 2019.

Työllisyyden hoitoon tarkoitettuja määrärahoja, edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat mukaan lukien, talousarviolilla 32.30.51 oli yhteensä 565,5 milj. euroa. Näistä käytettiin 55 % eli 310,4 milj. euroa. Momentin 32.50.51 määrärahat ovat pienentyneet vuosina 2017-2018, koska osa

työttömyysetuusmäärärahoista oli budjetoitu Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan talousarviotileille 33.20.50-52. Muutos perustui palkkatuetun työn ja starttirahan rahoitusta koskevaan määräaikaiseen lakimuutokseen.

Momentilta 32.30.51 siirrettiin 255,1 milj. euroa vuodelle 2019. Siirtyvän määrärahan suuruuteen vaikuttavia tekijöitä on parantunut työllisyystilanne ja aktiivimallin seurauksena asiakkaat ovat kiinnostuneet lyhytkestoisista koulutuksista ja valmennuksista. Määrärahoista käytettiin 133,5 milj. euroa työvoimakoulutuksen hankintaan. Työvoimakoulutus on suurin kuluerä Julkisten työvoimapalvelujen määrärahasta. Työvoimakoulutuksen hankinnan määrärahan vähentynyt käyttö selittyy sillä, että vuonna 2018 ammatilliseen koulutukseen johtava koulutus on siirtynyt Opetus- ja Kulttuuriministeriön järjestämisvastuulle.

ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen sekä TE-toimistojen toimintamenomäärärahojen talousarviotilit olivat nettobudjetoituja. Taulukossa on määrärahojen kehitys varainhoitovuosina 2017-2018. Toimintamenojen kasvamiseen ovat vaikuttaneet TE-toimistoissa mm. lisähenkilöstön tarve määräaikaishaastatteluihin sekä aktiivimallin toimeenpanoon.

Toimintamenot	Talousarvio vuosi 2018	Siirtynyt vuodelta 2017	Yhteensä käytettävissä		Määrärahojen muutos %	Käyttö		Kulujen muutos %	Siirretty vuodelle 2019	%
			2018	2017		2018	2017			
ELYt ja KEHA TA-tili 32.01.02.1	169 393 599	30 880 782	200 274 381	203 156 389	-1,4	172 335 293	172 449 488	-0,07	27 939 089	14
TE-toimistot TA-tili 32.30.01.1	159 454 150	33 072 290	192 526 440	189 641 740	1,5	171 943 704	157 296 099	9,3	20 582 737	11

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arviomäärärahoja oli varainhoitovuonna käytettävissä 273,8 milj. euroa, mikä oli 87,4 milj. euroa enemmän kuin edellisenä varainhoitovuonna. Suurin osa, 74,8 milj. euroa, oli osoitettu talousarviotilille 33.20.52.02. Palkkatuki ja starttiraha. Määrärahoja käytettiin työttömyysetuusten maksamiseen talousarviotilin 32.30.51. ohella. Arviomäärärahoja käytettiin 202,1 milj. euroa ja käyttämättä jäi 71,7 milj. euroa.

Ympäristöministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 80,9 milj. euroa, josta käytettiin 61 %, 49,6 milj. euroa. Seuraaville varainhoitovuosille siirrettiin 39 % eli 31,1 milj. euroa. Talousarviovuoden määrärahoja oli käytettävissä 33,3 milj. euroa, joka oli 51 % enemmän kuin vuonna 2017 (22,1 milj. euroa). Talousarviovuoden määrärahoja käytettiin 41 %, 13,6 milj. euroa, ja siirrettiin 59 %, 19,6 milj. euroa.

Talousarviotilille 35.10.20 Ympäristövahinkojen torjuntaan oli myönnetty varainhoitovuonna 1,3 milj. euroa Nivalassa sijaitsevan Hituran nikkeli- ja kadmiumkaivoksen sulkemiseen liittyviin ympäristövahinkojen torjuntatoimenpiteisiin. Tähän tarkoitukseen käytettävissä olevista määrärahoista (6,2 milj. euroa) käytettiin 66 % eli 4,1 milj. euroa. Kyseistä määrärahaa siirtyi seuraaville vuosille 34 % eli 2,1 miljoonaa euroa.

Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenoihin talousarviotilillä 35.10.63 oli käytettävissä määrärahoja 45,6 milj. euroa, josta käytettiin 67 %, 30,4 milj. euroa ja siirrettiin 33 % eli 15,2 milj. euroa.

Talousarviovuonna määrärahaa myönnettiin 19,1 milj. euroa, mikä oli 15,7 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2017, jolloin sitä myönnettiin 3,4 milj. euroa.

Vesien- ja ympäristöhoidon edistämiseen talousarviotilille 35.10.61 oli myönnetty 5,1 milj. euroa, mikä oli 31 % enemmän kuin vuonna 2017, jolloin luku oli 3,9 milj. euroa. Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat mukaan laskettuna määrärahaa oli käytettävissä yhteensä 12,7 milj. euroa, josta käytettiin 5,6 milj. euroa ja siirrettiin reilu 7 milj. euroa.

Varainhoitovuonna oli käytettävissä uusia valtuuksia 305,1 milj. euroa ja uusittuja valtuuksia 250,1 milj. euroa, yhteensä 555,2 milj. euroa. Uusia valtuuksia oli ainoastaan työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla. Valtuuksista sidottiin 47 % eli 259,8 milj. euroa. Aikaisempien varainhoitovuosien valtuuksista aiheutuvat talousarviomenot varainhoitovuonna olivat 237,0 milj. euroa.

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Tämä analyysi on koottu kunkin ELY-keskuksen omalta osaltaan laatimien tuotto- ja kululaskelmien analyysien pohjalta.

Vuoden 2018 tuotto- ja kululaskelma osoittaa 1.468 milj. euron kulujäämää, mikä on noin 57 milj. euroa (4 %) edellisvuoden kulujäämää suurempi.

Toiminnan tuotot, yhteensä 40 milj. euroa, vähenivät noin 4 milj. euroa (9 %) vuodesta 2017. Maksullisen toiminnan tuottoja vuonna 2018 oli 8,8 milj. euroa ja niiden määrä laski noin 1,4 milj. euroa (14 %) edellisvuodesta. Suurin osuus toiminnan tuotoista 31 milj. euroa (77 %) oli muita toiminnan tuottoja, jotka myös alenivat 6 % vuodesta 2017.

Maksullisen toiminnan tuotot koostuivat pääosin maksuperustelain mukaisista maksullisista julkisoikeudellisista suoritteista, joita ovat mm. erilaiset liikenteeseen ja tienpitoon liittyvät luvat sekä ympäristönsuojelu-, luonnonsuojelu-, YVA- ja kalastuslakeihin perustuvat lausunnot, luvat ja päätökset ja ympäristönsuojelulain mukaiseen valvontaohjelmaan perustuvat tarkastukset. Tuottojen määrää laski taksi-, tavara- ja joukkoliikennelupien käsittelyn siirryttyä 1.7.2018 alkaen Trafiin (nykyinen Traficom). Maksullisen toiminnan saamisista tehtiin toimintavuoden aikana tileistäpoistoja 32.407 euroa. Poistojen määrä lähes nelinkertaistui vuodesta 2017 (8.589 euroa). Pääosa tileistäpoistoista kohdistui erikoiskuljetuslupiin, tavara- ja joukkoliikennelupiin ja ajoneuvojen siirtoihin liittyviin saamisiin. Maksullisesta toiminnasta ja siinä tapahtuneista muutoksista on kerrottu tarkemmin kohdassa 1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus, jossa on myös esitetty laskelma julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuudesta.

Muiden toiminnan tuottojen määrä laski noin 6,7 % vuodesta 2017. Muihin tuottoihin sisältyvät mm. ELY-keskusten maa- ja vesialueiden sekä muun omaisuuden myyntivoitot, yhteistoiminnan kustannusten korvaukset EU:lta ja valtion virastoilta sekä talousarvion ulkopuoliset tuotot. Tuotoista 10,7 milj. euroa (34 %) koostui yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoista, joista noin 75 % kohdistui ELY-keskusten toteuttamille oman tuotannon hankkeille. Yhteisrahoitteisesta toiminnasta ja siinä tapahtuneista muutoksista on kerrottu tarkemmin kohdassa 1.4.3 *Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus*, jossa on myös esitetty laskelma yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuudesta. Talousarvion ulkopuoliset tuotot koostuivat Ruotsin ja Suomen valtioiden välisen Rajajokikomission tuotoista Lapin ELY-keskukselle Torniojoen kalataloudellisten tehtävien hoitamiseen ja Costal Waterbodies -projektin rahoitukseen

(yhteensä 88.885 euroa) sekä UPM:n rahoituksesta Keski-Suomen ELY-keskukselle vaelluskalojen ja muun vesieliöstön vaellusesteiden poistamiseen (28.443 euroa).

Toiminnan kulut, yhteensä 477 milj. euroa, kasvoivat koko kirjanpitoyksikön osalta noin 5,5 % vuodesta 2017. Alla on avattu syitä, jotka vaikuttivat ELY-keskuskohtaisiin kuluihin, toiset lisäävästi ja toiset vähentävästi.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot olivat yhteensä 8,4 milj. euroa. Laskua edellisvuoteen oli noin 1,7 milj. euroa (17 %), mitä selittää mm. vaihto-omaisuudeksi aktivoitavien maanhankintojen määrän väheneminen.

Suurimpia kulueriä olivat aiempien vuosien tapaan henkilöstökulut (291,1 milj. euroa) ja palvelujen ostot (104,7 milj. euroa). Henkilöstökulujen määrä kasvoi n. 15 milj euroa. Henkilöstökuluja nostivat valtion palkkaratkaisun sisältämien yleiskorotus- ja virastoerien lisäksi mm. TE-toimistoihin aktiivimallin ja työttömien määräaikaishaastattelujen toteuttamiseen sekä KEHA-keskuksen maksatusyksikköön TEM:n hallinnonalan maksatusten käsittelyyn palkattu määräaikainen lisähenkilöstö. Henkilöstökuluihin vähentävästi vaikuttivat puolestaan henkilöstön eläköityminen sekä kirjanpitoyksikköön kuuluvien virastojen henkilöstön osallistuminen maakuntauudistuksen valmistelutehtäviin eri maakunnissa. Virkamieslain 20 §:n mukaisella henkilöstösiirto -sopimuksella valmisteluun osallistuneen henkilöstön palkkakustannuksia katettiin VM:n maakuntavalmisteluun osoittamasta rahoituksesta.

Vuokratkustannukset laskivat 2,06 milj. euroa vuodesta 2017. Kustannusten laskuun ovat vaikuttaneet kirjanpitoyksikköön kuuluvien virastojen toimitilojen mitoittaminen nykytoimintaan sopiviksi ja toimintojen siirtyminen valtion toimitilakonseptin mukaisiin monitoimitiloihin. Vuonna 2018 toimitilahankkeita valmistui Turussa ja Kemissä, missä ELY-keskuksen ja TE-toimiston toimintoja on keskitetty samaan kiinteistöön, jolloin tilatehokkuus ja yhteisten tilojen hyödynnettävyys on parantunut.

Palvelujen ostoihin käytettiin 104,7 milj. euroa, mikä on noin 15,4 milj. euroa (17 %) enemmän kuin vuonna 2017. Palvelujen ostoista 55,8 milj. euroa (53 %) maksettiin keskitetysti KEHA-keskuksesta. Suurin osa palveluiden ostoista oli asiantuntija- ja tutkimuspalveluita (20 milj. euroa), muita ulkopuolisia palveluita (20 milj. euroa) sekä ICT-palveluostoja ja tietotekniikan asiantuntija- ja ylläpitopalveluita (26 milj. euroa). Palvelujen ostoihin sisältyy mm. saariston yhteysalusliikenteen ostoja ja kehittämiskustannuksia sekä maa- ja vesirakenteiden rakennus- ja kunnostuspalveluiden, pilaantuneiden maa-alueiden kunnostuspalveluiden ja hallitusohjelmaan sisältyvien kärkihankkeiden käynnistämiseen liittyviä palvelujen ostoja.

Muita kuluja oli yhteensä 8,2 miljoonaa euroa, missä kasvua edelliseen vuoteen oli noin 0,5 milj. euroa (7 %). Myös vuonna 2018 suurin osa muista kuluista oli matkakuluja, yhteensä noin 6 miljoonaa euroa (72 %). Matkakuluissa ei tapahtunut mainittavaa muutosta edellisvuoteen. Muihin kuluihin sisältyi myös 663 000 euroa muita vahinkovakuutusmaksuja julkisista työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain mukaisen vakuutusturvan kustannuksina.

Valmistus omaan käyttöön (4,2 milj. euroa) lisääntyi edellisvuodesta 0,3 milj. eurolla. Vuonna 2018 valmistus omaan käyttöön koostui mm. keskeneräisistä viidestä yhteysalusliikenteen laiturihankkeesta sekä pato- ja muiden vesirakenteiden kunnostushankkeista.

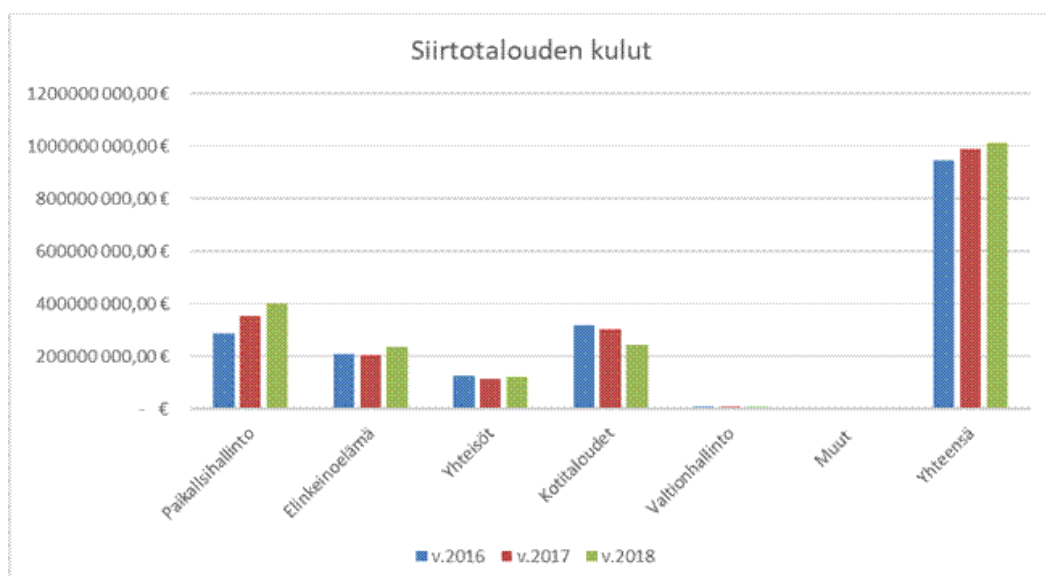
Poistoja vuonna 2018 kertyi vajaat 8 miljoonaa euroa, mikä on liki 1,4 milj. euroa edellisvuotista vähemmän. Poistojen määrän laskua selittää se, että ELY-keskusten vesirakenteiden yliarvostuksen korjaamisesta johtuen omaisuuden arvo alentunut ja sen myötä omaisuudesta tehtävien poistojen määrä on pienentynyt.

Sisäiset kulut pienenevät 30,8 milj. euroon (2 %) vuodesta 2017. Sisäiset kulut muodostuivat yhteistoiminnan kustannusten korvauksista (15,5 milj. euroa) ja yhteisrahoitteen toiminnan rahoitusosuuksista (15,3 milj. euroa) valtion virastoille ja laitoksille.

Rahoitustuotot vuonna 2018 olivat 0,65 milj. euroa, ja ne laskivat 25 % edellisestä vuodesta. Rahoitustuotot koostuivat palkkaturvamaksujen palautusten koroista. Rahoitustuotoista suurin osa (88 %) kertyi Uudenmaan ELY-keskuksesta, mihin palkkaturvian hoito on keskitetty. Rahoituskulut sen sijaan nousivat 298.000 euroon edellisvuoden 74.000 eurosta. Rahoituskulut johtuivat lähes kokonaan valtioneuvoston päätöksellä maakuntaudistuksen talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäviä varten perustetun ja valtioneuvoston päätöksellä lakkautetun, KEHA-keskuksen omistaman Hetli Oy:n poistokirjauksesta (283.691,40 euroa).

Satunnaiset tuotot olivat yhteensä 2,5 milj. euroa ja ne laskivat 0,9 milj. euroa edellisvuodesta. Satunnaisiin tuottoihin sisältyi muun muassa perintönä saatuja luonnonsuojelualueita ja vaihtomaita. Valtion perinnöt ovat satunnaisia, ja niiden määrät voivat vaihdella huomattavasti eri vuosina.

Siirtotalouden kulut olivat 1 012 milj. euroa, ja ne nousivat noin 24 milj. euroa (2,4 %) edellisen vuoden 988 milj. eurosta. Kulut jakautuivat pääosin siirtotalouden kuluihin paikallishallinnolle (400 milj. euroa), kotitalouksille (243 milj. euroa), ja elinkeinoelämälle (238 milj. euroa). Suurin saajasektori oli edellisvuoden tavoin paikallishallinto, jolle maksettiin tulonsiirtoja 46 milj. euroa (13 %) edellisvuotta enemmän, johtuen mm. korotuksista palkkatukien maksuissa (noin 38 milj. euroa). Elinkeinoelämälle maksettavat tuet ja avustukset koostuvat mm. yritysten kehittämispalvelujen ostoista, yrittäjille maksettavista starttirahoista, alueellisen ja paikallisen joukkoliikenteen sekä saariston yhteysalusliikenteen palveluiden ostoista sekä EMKR- ja ESR -ohjelmien maksatuksista. Elinkeinoelämälle maksettujen tukien ja avustusten määrä nousi 33 milj. euroa (16 %) vuoteen 2017 verrattuna, huolimatta laivanrakennukseen kohdistuvien innovaatiotukien käsittelyn siirtämisestä Varsinais-Suomen ELY-keskukselta Business Finlandin tehtäväksi vuoden 2018 alusta. Kotitalouksille maksetut siirtotalouden kulut vähenivät 61 milj. euroa (20 %) vuodesta 2017, mitä puolestaan selittää tutkintotavoitteen ammatillisen koulutuksen järjestämistehtävien siirtäminen OKM:n hallinnonalalle vuoden 2018 alusta.

1.7.4 Tase

Tämä analyysi perustuu ELY-keskusten laatimiin analyysihin omien taseidensa toteumasta vuodelta 2018. Analyysiä tehtäessä on huomioitu taselaskelmassa kirjanpitoyksikkötasolla esitettävät erät.

Kansallisomaisuuden arvo ELY-keskuksissa oli 32 milj. euroa. Kansallisomaisuus muodostui kokonaan luonnonsuojelutarkoitukseen hankituista maa- ja vesialueista. Kirjanpitoyksikkötasolla kansallisomaisuuden määrä väheni 12,7 milj. euroa (28,4%). Kahdeksassa ELY-keskuksessa (Uusimaa, Varsinais-Suomi, Häme, Pirkanmaa, Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Pohjanmaa) kansallisomaisuuden määrä pieneni ympäristöministeriön päätöksellä siirtää luonnonsuojelutarkoituksiin hankittuja alueita Metsähallituksen hallintaan. Muiden ELY-keskusten kansallisomaisuuden määrä pysyi lähes edellisen vuoden tasolla.

Käyttöomaisuuden määrä kertomusvuonna oli 70 milj. euroa, laskua edelliseen vuoteen verrattuna 11,4%. Käyttöomaisuudesta 63,1 milj. euroa (90,1%) muodostui rakenteista, joista vesirakenteiden arvo oli 60,3 milj. euroa. Käyttöomaisuuden kokonaismäärän laskuun vaikuttaa ELY-keskusten käyttöomaisuuden poistot, mm. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesirakenteisiin tehtyjen poistojen myötä käyttöomaisuuden arvo pieneni 6,2 milj. euroa.

Taseen käyttöomaisuusarvopapereiden määrä pieneni 212.500 eurolla vuodesta 2017. Laskua selittää valtioneuvoston päätökseen perustuva, KEHA-keskuksen kokonaan omistaman valtakunnallisen Hetli Oy:n sijoituksen poistokirjaus syksyllä 2018. Hetli Oy oli valtioneuvoston päätöksellä kesällä 2017 perustettu valtakunnallinen palvelukeskus, jonka tehtävänä olisi ollut järjestää ja tuottaa tulevien maakuntien tarvitsemia talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja. Valtioneuvosto määritteli päättäessään Hetli Oy:n perustamisesta, että yhtiö oli KEHA-keskuksen täydessä omistuksessa.

Keskeneräisten rakenteiden arvo taseessa vuonna 2018 oli 3,3 milj. euroa, laskua edellisestä vuodesta 2,3 milj. euroa (41%). Arvon pienentymiseen vaikuttaa mm. se, että Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa on valmistunut kolme laiturihanketta, Utön yhteysalusliikennelaituri ja Kaunissaaren sataman kehittäminen sekä Nauvon kk laiturit. Aktivoitavia menoja vuonna 2018 syntyi 2,2 milj. euroa. Pohjois-Savon ELY-keskuksessa Karvionkosken pohjapadon valmistuminen pienensi keskeneräisten rakenteiden arvoa 62.000 euroa.

Aineettomien hyödykkeiden arvo oli 1,7 milj. euroa. Arvo laski toimintakertomuskauden aikana 0,7 milj. euroa vuodesta 2017. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen taseessa on merkittävänä eränä itse valmistetut tai teetetyt atk-ohjelmat, joiden arvo poistojen vaikutuksesta laski kertomusvuonna 0,7 milj. euroa. Atk-ohjelmat (mm. Kake, elogbook) liittyvät Varsinais-Suomen ELY-keskukseen keskitettyihin kalatalouspalvelutehtäviin.

Vaihto-omaisuus sisältää 14 milj. euroa vaihtomaa-alueita. Vaihtomaa-alueet ovat siirtyneet ELY-keskusten omaisuuteen perintönä tai luonnonsuojelualueiden hankintaan liittyvien kauppojen yhteydessä. Vaihtomaiden arvo taseessa kirjanpitoyksikkötasolla hieman nousi. Etelä-Savon ELY-keskuksen vaihto-omaisuutta lisäsi valtionperintö, joka koostui kolmesta määräalasta, joiden tasearvo yhteensä oli 400.000 euroa.

Lyhytaikaisten saamisten kokonaismäärä toimintakertomuskaudella oli 21,6 milj. euroa. Vuodesta 2017 vähennystä oli 2,1 milj. euroa (8,8%). Kirjanpitoyksikkötasolla seurattavien myyntisaamisten määrä pieneni 2,3 milj. euroa. Siirtosaamisten määrä kasvoi 0,9 milj. euroa. Summa muodostuu Mavin teknisen tuen projektien menoista, joista ei ole tehty maksatushakemusta vuodelta 2018.

Muu lyhytaikaiset saamiset pienenevät 0,7 milj. euroa. Vähentymiseen vaikutti mm. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen osalta se, että Euroopan meri- ja kalatalousrahaston teknisen tuen projektien maksatushakemukset on saatu ajan tasalle.

Vieras pääoma kirjanpitoyksikkötasolla on 158,2 milj. euroa. Vähennystä edellisvuoteen verrattuna oli 26,9 milj. euroa (14,5%).

Ostovelkojen määrä pieneni 10 milj. euroa vuodesta 2017. Ostovelat ilmoitetaan Kieku-järjestelmässä vuodesta 2016 lähtien kirjanpitoyksikkötasolla, joten niitä ei analysoida ELY-keskuksittain. Saatujen ennakoiden määrä suureni 0,8 milj. euroa. Saatujen ennakkomaksujen lisääntymiseen vaikutti mm. Liito-orava Life ja Freshabit Life– projektien ennakot. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ennakot nousivat edellisvuodesta lähes 0,3 milj. euroa Y-vastuualueen Vimla Interreg- ja NMR MEG -hankkeiden loppuvuodesta saamista ennakkomaksuista.

Muut lyhytaikaiset velat vuodelta 2018 ovat 32,3 milj. euroa. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna on 19,4 milj. euroa (37,5%). Muut lyhytaikaiset velat koostuvat päättyneelle tilikaudelle kuuluvista ja sen aikana arviomäärärahasta maksamatta jääneistä menoista (siirtotalouden vastikkeettomiin kuluihin liittyvät velat) kuten rakennusperinnön hoitoavustukset, kuntouttavan työtoiminnan korvaukset ja työvoimakoulutuslaskut. Suurin velkaerä muodostui pääsääntöisesti työllistymistä edistävästä koulutushankinnoista, joiden osuus pieneni edellisestä vuodesta.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus) kirjanpitoyksikön hallinnollisista tehtävistä vastasi vuonna 2018 KEHA-keskus. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaa oman virastonsa osalta kunkin ELY-keskuksen ja TE-toimiston johto sekä kirjanpitoyksikön osalta KEHA-keskuksen johto.

Kehittämiskohteeksi vuodelle 2018 nimettiin maakunta- ja aluehallintouudistukseen valmistautuminen sekä muutoksen hallittu eteenpäin vieni. Virastot olivat mukana valmistelussa sekä valtakunnallisella että maakunnallisella tasolla. Perustoimintaa haittasi kuitenkin uudistuksen aikataulun viivästyminen. Viivästyisestä huolimatta virastojen työilmapiiri säilyi rauhallisena ja tehtyjen palvelutyytyväisyyskyselyjen mukaan kehittämiskohteena ollut hyvän asiakaspalvelun säilyttäminen onnistui.

Henkilöstön osaamista, ammattitaitoa ja muutosvalmiuksia vahvistettiin ja kehitettiin tulevaan muutostilanteeseen liittyen erilaisten koulutusten avulla. Koulutuksiin ja valmennuksiin oli mahdollista osallistua toiminnan kehittämissyksikön (KEHA-keskus) ylläpitämän Uudistumisohjelman kautta. Henkilöstön digiosaaminen sekä uusien toimintatapojen ja sähköisten palveluiden osaamisen vahvistaminen huomioitiin ohjelmassa erityisesti. Uudistumisohjelmaa täydennetään tarpeen mukaan ja ohjelma jatkuu edelleen.

Uudistumisohjelman kautta tuettiin myös työmotivaation ylläpitoa ja henkilöstön jaksamista. Tulevista muutoksista ja tulevaisuuden epävarmuudesta huolimatta työtyytyväisyys nousi edellisestä vuodesta niin ELY-keskuksissa, TE-toimistoissa kuin KEHA-keskuksessakin. Esimiesten tueksi järjestettiin työterveyshuollon kanssa yhteistyössä mm. sparraustilaisuuksia työkykyongelmien varhaisen tunnistamisen ja puheeksi oton tueksi. Johtamisessa ja esimiestyössä huolehdittiin entistä enemmän hyvästä ja avoimesta tiedottamisesta erilaisten tiedotustilaisuuksien, yksikkökokousten ja sähköisten viestintäkanavien avulla.

Valtiontalouden tarkastusviraston palkkahallinnon laillisuus- ja asianmukaisuustarkastuksen tarkastushavaintojen perusteella palkkahallinnon sisäisiä kontroleja lisättiin ja esimiehiä ohjeistettiin heidän asemansa tuomista velvollisuuksista ja vastuista palkkahallinnon prosessissa.

Riskienhallinnassa jatkettiin dokumentoitujen riskiarviointien vakiinnuttamista toimintaan. Loppuvuonna kaikissa virastoissa arvioitiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa COSO ERM -viitekehyksen mukaisesti. Itsearviointien perusteella virastojen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa voidaan pitää hyvänä.

Maakuntauudistukseen valmistautumisen jatkuessa vuoden 2019 kehittämiskohteiksi nousevat:

- Henkilöstön osaamisen ja ammattitaidon kehittämisestä huolehtiminen ja varmistaminen muutostilanteessa sekä epävarmuuteen vastaamisessa.
- Hallintouudistuksen edetessä jatkuvuuden ja hyvän asiakaspalvelun turvaamiseksi pidetään huolta henkilöstön työhyvinvoinnista ja jaksamisesta, resurssien riittävydestä sekä tiedotuksen ja aktiivisen viestinnän lisäämisestä.
- Suunnataan riskiarviointeja hallintouudistuksesta aiheutuviin mahdollisiin uikiin ja niiden arviointiin.

Kirjanpitoyksikön sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyyttä on arvioitu käyttämällä COSO ERM -itsearviointin sekä henkilöstö- ja palvelutyytyväisyyskyselyiden tuloksia. Lisäksi hyödynnettiin ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen sekä ulkoisten auditointien havaintoja. Arviointien perusteella todetaan, että kirjanpitoyksikön sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä asetetut tavoitteet.

1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.9.1. Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat tiedot

ELY-keskukset tekivät vuonna 2018 poliisille 22 (26/2017) tutkintapyyntöä. Tutkintapyyntöt koskivat pääasiassa epäiltyjä vesi-, ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojelulain mukaisia rikoksia/rikkomuksia. Tutkintapyyntöt tehtiin myös viljelijätuen väärinkäytöstä, asiakirjaväärennöksestä sekä avustuspetoksesta. ELY-keskukset antoivat väärinkäytösasioihin liittyviä asianomistaja- tai asiantuntijalausuntoja yhteensä 66 (48/2017) tapauksessa. Nämä liittyivät mm. ympäristönsuojelu- ja/tai jätelain sekä vesilain valvonta-asioihin. Useita pienempiä ympäristörikoksia käsiteltiin poliisin ja syyttäjän sakkomenettelyssä. Lisäksi tehtiin kaksi sopimussakkovaatimusta koskien yritysten kehittämispalveluita.

Oikeudenkäynteihin ELY-keskukset osallistuivat 34 (27/2017) asiassa. Suurin osa niistä koski ympäristörikoksia/-rikkomuksia (30), mutta käsittelyssä oli myös vesilakiasia sekä kolme petos/avustuspetosasiaa, jotka liittyivät maatalous-, rakennerahasto- ja palkkatukeen. Lisäksi Uudenmaan ELY-keskuksen valtakunnallisessa palkkaturva ja oikeudellinen tuki - yksikössä oli oikeuskäsittelyssä edellä mainittujen lisäksi palkkaturvaan liittyviä velallisen rikoksia kaikkiaan 52 (57/2017) tapauksessa. Palkkaturvan osalta on vaadittu vahingonkorvausta yhteensä 741 938 euroa (pääoma), mikä on puolet vähemmän kuin vuonna 2017.

Hallintopakopäätöksiä oli vuoden aikana 23 ja muita hallintopakkoasioita (kuten vireillepanoja, valitusasioita, ym.) oli lisäksi kaikkiaan 57.

1.9.2. Takaisinperintätiedot ja EU-rahoitukseen liittyvät sääntöjenvastaisuudet

EU-osarahoitteisten tukien osalta ELY-keskukset tekivät vuoden aikana yhteensä 16 sääntöjenvastaisuusilmoitusta. EU-osarahoitteisten tukien takaisinperintäpäätösten määrä nousi edellisvuoden 285 päätöksestä 778 päätökseen vuonna 2018. Takaisinperintöjen määrässä palattiin siis vuoden 2016 (747) tasolle. Takaisinperittävä euromäärä nousi lähes 4,3 miljoonaan euroon, mikä tarkoittaa noin 1,3 miljoonan euron nousua verrattuna vuoteen 2017 (2.957.576 euroa). Perityksi saatiin vuoden aikana 808.584 euroa. Takaisinperittävä summa oli suurin Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) osarahoitettujen tukien osalta, yhteensä yli 1,9 miljoonaa euroa, mikä on liki 800.000 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Päätöksiä tehtiin kuitenkin vain neljä enemmän kuin edellisenä vuonna. Euroopan maaseuturahastosta (EMR) osarahoitettujen tukien takaisinperintäpäätösten määrä (699) kasvoi reilusti verrattuna edelliseen vuoteen (251). Päätöksistä lähes 90 % koski ympäristösopimuksia/erityisympäristötukia. Vaikka EMR-päätösten määrä kasvoi varsin paljon, ei takaisinperittävä summa verrattuna vuoteen 2017 kasvanut kuin 474.405 euroa. Tämä johtuu siitä, että takaisinperittävät summat ovat yleensä varsin pieniä tai ne voidaan jättää kokonaan perimättä.

EU-rahoituksen takaisinperinnät rahastoittain

EU-osarahoitteiset (kaikki ELY-keskukset)	Päätökset kpl	Takaisinperittävä määrä €	Perityksi saadut v. 2018, euroa
Euroopan sosiaalirahasto, ESR	46	125 891,72	123 279,35
Euroopan aluekehitysrahasto, EAKR	31	1 936 044,26	64 777,45
Euroopan meri- ja kalatalousrahasto, EMKR	2	137 855,60	0,00
Euroopan maaseuturahasto, EMR investoinnit ja kehittäminen	74	613 829,49	335 191,06
Euroopan maaseuturahasto, EMR Ympäristösopimus	625	1 472 888,79	285 337,06
YHTEENSÄ	778	4 286 509,86	808 584,92

Kansallisten tukien ja avustusten takaisinperintäpäätöksiä tehtiin vuoden aikana 47 kappaletta (48/2017) ja takaisinperittävä määrä oli yhteensä 478.172 euroa (793.410 euroa/2017). Takaisinperintäpäätösten määrä on siis pysynyt samalla tasolla kuin edellisellä vuonna, mutta takaisinperittävä summa on pienempi. Perityksi saatiin 64.851 euroa. Suurin kansallisten tukien ryhmä oli maatalouden rakennetukiin liittyvät takaisinperintäpäätökset, joita tehtiin 18 kappaletta (336.389 euroa). Palkkatukeen liittyviä takaisinperintäpäätöksiä tehtiin 9 ja niiden takaisinperittävä summa oli yhteensä 82.508 euroa. Kolmanneksi eniten (5) takaisinperintäpäätöksiä tehtiin TE-toimistojen palveluihin kuuluvista harkinnanvaraisista etuuksista.

Kansallisen rahoituksen takaisinperinnät tukimuodoittain			
Kaikki ELY-keskukset	Päätökset kpl	Takaisinperittävä määrä €	Perityksi saadut v. 2018, euroa
Palkkatuki	9	82 508,05	8 701,62
Starttiraha	3	4 276,80	595,00
Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi	2	0,00	0,00
Maaseutuelinkeinojen rahoituslain mukainen tuki	2	5 424,24	5 424,24
Laki maatalouden rakennetuista	18	336 389,25	39 152,11
TE-toimistojen palveluihin kuuluvat harkinnanvaraiset etuudet	5	985,22	498,12
Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaki	3	4 478,35	4 478,35
Energiatuki	1	34 000,00	0,00
Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista	3	10 110,90	6 001,71
Laki maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista	1	0,00	0,00
YHTEENSÄ	47	478 172,81	64 851,15

Seuraavassa taulukossa ovat EU-osarahoitteisten ja kansallisten tukien takaisinperintäpäätösten kappale- ja euromäärät ELY-keskuksittain eriteltyinä.

Kaikki takaisinperinnät ELY-keskuksittain

ELY-keskus	EU-osarahoitteiset		Kansalliset avustukset ja tuet		Yhteensä		Peritty v. 2018 yhteensä
	Kpl	Perittävä €	Kpl	Perittävä €	Kpl	Perittävät €	
UUDELY	28	170 099,71	0	0,00	28	170 099,71	136 542,36
VARELY	36	83 035,50	3	881,12	39	83 916,62	18 299,06
SATELY	43	24 806,00	3	144 571,76	46	169 377,76	43 108,84
HÄMELY	57	189 600,20	3	35 765,90	60	225 366,10	88 497,68
PIRELY	138	108 714,29	0	0,00	138	108 714,29	96 947,60
KASELY	30	10 729,20	3	30 659,41	33	41 388,61	23 052,42
ESAELY	50	1 809 344,72	2	0,00	52	1 809 344,72	103 944,72
POSELY	27	33 265,58	0	0,00	27	33 265,58	29 234,56
POKELY	38	1 100 442,69	1	17 500,00	39	1 117 942,69	8 171,76
KESELY	37	75 877,87	1	6 000,00	38	81 877,87	76 860,50
EPOELY	89	76 764,25	3	76 914,87	92	153 679,12	40 316,18
POHELY	74	65 984,88	3	26 845,00	77	92 829,88	64 400,64
POPELY	108	381 140,21	2	7 362,09	110	388 502,30	113 933,24
KAIELY	20	18 166,66	2	5 424,24	22	23 590,90	15 170,92
LAPELY	1	682,50	3	4 478,35	4	5 160,85	5 160,85
KEHA	2	137 855,60	18	121 770,07	20	259 625,67	9 794,74
YHTEENSÄ	778	4 286 509,86	47	478 172,81	825	4 764 682,67	873 436,07

Kaikkiaan EU-osarahoitteisia ja kansallisia tukia saatiin perityksi vuoden aikana noin 873.436 euroa, mikä on takaisinperittävästä summasta noin 18,3 % (vuonna 2017 osuus oli 20,3 %).

Tukien maksamisen keskeytyspäätöksiä tehtiin vuoden aikana EU-osarahoitteisten tukien osalta 9 ja kansallisten tukien osalta 19, yhteensä 28 päätöstä.

2 Talousarvion toteutumalaskelma

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2018	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	133 718,10	76 426	76 426,27	0,00	100,00
11.04.01. Arvonlisävero	133 718,10	76 426	76 426,27	0,00	100,00
12. Sekalaiset tulot	33 112 285,43	21 543 797	20 417 387,07	-1 126 409,64	94,77
12.30.40. Vesioikeudelliset kalatalousmaksut	3 235 663,72	3 000 000	3 211 511,80	211 511,80	107,05
12.30.99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	260 515,42	2 011 958	2 011 958,17	0,00	100,00
12.31.10. Liikenneviraston tulot	2 349 135,46	3 700 000	2 362 078,56	-1 337 921,44	63,84
12.31.10.2. Joukkoliikenteen lipputulot	2 349 135,46	3 700 000	2 362 078,56	-1 337 921,44	63,84
12.31.99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot	0,00	18 000	18 000,00	0,00	100,00
12.31.99.2. Muut tulot	0,00	18 000	18 000,00	0,00	100,00
12.32.31. Palkkaturvamaksujen palautukset	6 647 825,45	5 509 602	5 509 602,39	0,00	100,00
12.32.99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	2 586 830,69	4 582 951	4 582 950,73	0,00	100,00
12.32.99.03. Palkkaturvapalautusten korot	734 704,25	574 252	574 252,37	0,00	100,00
12.32.99.06. Muut tulot	1 852 126,44	4 008 698	4 008 698,36	0,00	100,00
12.33.99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	56 836,97	37 019	37 019,43	0,00	100,00
12.35.99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot	657 326,39	217 168	217 168,23	0,00	100,00
12.35.99.2. Muut sekalaiset tulot	275 089,38	217 168	217 168,23	0,00	100,00
12.35.99.3. EU-rahoitus	382 237,01	0	0,00	0,00	0,00
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	16 164 205,17	1 237 063	1 237 063,22	0,00	100,00
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	1 153 946,16	1 230 035	1 230 034,54	0,00	100,00
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	0,00	128 809	128 808,60	0,00	100,00
13.03.01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	0,00	128 809	128 808,60	0,00	100,00
Tuloarviotilit yhteensä	33 246 003,53	21 749 032	20 622 621,94	-1 126 409,64	94,82

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	28 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	16 644,27	16 644,27	16 644,27	0,00
24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	28 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	16 644,27	16 644,27	16 644,27	0,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	1 973 025,24	12 716 317	280 203,91	12 436 113,07	12 716 316,98	0,00	1 006 509,32	13 646 509,32	392 933,43	13 253 575,89
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	63 223,24	5 203	5 202,98		5 202,98	0,00				
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (arviomääräraha)	49 802,00	71 114	71 114,00		71 114,00	0,00				
28.70.05. Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v)	1 860 000,00	12 640 000	203 886,93	12 436 113,07	12 640 000,00	0,00	1 006 509,32	13 646 509,32	392 933,43	13 253 575,89
28.70.05.1. Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus	1 860 000,00	12 640 000	203 886,93	12 436 113,07	12 640 000,00	0,00	1 006 509,32	13 646 509,32	392 933,43	13 253 575,89

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	10 000,00	40 000	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29.90.50. Rahapeli toiminnan voittovarot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)	10 000,00	40 000	40 000,00		40 000,00	0,00				
29.90.50.08. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen	10 000,00	40 000	40 000,00		40 000,00	0,00				
29.90.50.08.2. Liikunta elämäntavalla - hanketukiin (KPY)	10 000,00	40 000	40 000,00		40 000,00	0,00				
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	53 215 872,55	60 991 670	16 141 499,65	44 842 941,61	60 984 441,26	7 229,00	72 124 656,48	130 064 656,48	54 952 641,78	74 063 246,31
30.01.29. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonnäkömenot (arviomääräraha)	1 941 611,35	2 244 375	2 244 375,26		2 244 375,26	0,00				
30.10.51. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	1 843 000,00	1 843 000	1 843 000,00	0,00	1 843 000,00	0,00	0,00	1 843 000,00	1 843 000,00	0,00
30.20.47. Kansallinen ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	81 500,12	81 500,12	64 300,02	0,00
30.20.47.1. Ruokaketjun kehittämishankkeet (KPY)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	81 500,12	81 500,12	64 300,02	0,00
30.40.20. Kalakannan hoitovelvoitteet (siirtomääräraha 3 v)	3 000 000,00	3 000 000	737 449,47	2 262 550,53	3 000 000,00	0,00	2 956 535,04	5 956 535,04	2 545 656,51	3 410 878,53
30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (siirtomääräraha 3 v)	9 621 500,00	9 650 000	4 612 026,75	5 037 973,25	9 650 000,00	0,00	8 559 931,90	18 209 931,90	11 346 141,03	6 863 790,77
30.40.22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	4 837 800,00	5 740 000	326 250,17	5 413 749,83	5 740 000,00	0,00	9 168 149,04	14 908 149,04	3 030 230,70	10 903 243,79

	30.40.22.1. Muu luonnonvara- ja biotalouden edistäminen	337 800,00	315 000	254 281,73	60 718,27	315 000,00	0,00	190 635,86	505 635,86	392 269,15	98 248,90
	30.40.22.4. Kiertotalouden läpimurto	4 500 000,00	4 500 000	71 968,44	4 428 031,56	4 500 000,00	0,00	7 457 513,18	11 957 513,18	2 159 503,29	8 869 994,89
	30.40.22.5. Suomalainen ruoantuotanto	0,00	925 000	0,00	925 000,00	925 000,00	0,00	1 520 000,00	2 445 000,00	478 458,26	1 935 000,00
30.40.31.	Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	5 741 500,00	4 611 000	394 464,60	4 216 535,40	4 611 000,00	0,00	9 738 576,74	14 349 576,74	7 491 250,14	6 855 230,51
	30.40.31.1. Muu vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen	4 632 000,00	4 212 000	394 464,60	3 817 535,40	4 212 000,00	0,00	7 168 747,40	11 380 747,40	6 360 843,19	5 016 808,12
	30.40.31.2. Luontopolitiikka	1 109 500,00	399 000	0,00	399 000,00	399 000,00	0,00	2 569 829,34	2 968 829,34	1 130 406,95	1 838 422,39
30.40.40.	Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (arviomääräraha)	699 461,20	807 295	800 066,00		800 066,00	7 229,00				
30.40.51.	Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	5 545 000,00	6 615 000	5 104 523,18	1 510 476,82	6 615 000,00	0,00	1 691 987,39	8 306 987,39	6 796 510,57	1 510 476,82
	30.40.51.2. Muu kalatalouden edistäminen	5 545 000,00	6 615 000	5 104 523,18	1 510 476,82	6 615 000,00	0,00	1 691 987,39	8 306 987,39	6 796 510,57	1 510 476,82
30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	19 986 000,00	26 481 000	79 344,22	26 401 655,78	26 481 000,00	0,00	39 927 976,25	66 408 976,25	21 835 552,81	44 519 625,89
	30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet	380 000,00	80 000	79 344,22	655,78	80 000,00	0,00	1 558 581,49	1 638 581,49	1 306 240,22	332 341,27
	30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet	10 591 000,00	11 669 000	0,00	11 669 000,00	11 669 000,00	0,00	20 459 471,85	32 128 471,85	11 494 668,93	20 620 285,61
	30.40.62.5. EMKR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK) (varattu)	9 015 000,00	14 732 000	0,00	14 732 000,00	14 732 000,00	0,00	17 909 922,91	32 641 922,91	9 034 643,66	23 566 999,01
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala		65 072 000,00	72 865 000	42 750 694,37	30 114 305,63	72 865 000,00	0,00	31 748 282,01	104 613 282,01	71 094 661,69	33 518 620,32

31.10.50.	Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)	13 000 000,00	13 000 000	3 939 949,43	9 060 050,57	13 000 000,00	0,00	8 858 606,40	21 858 606,40	11 033 139,83	10 825 466,57
31.30.63.	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	33 779 000,00	41 879 000	25 907 416,86	15 971 583,14	41 879 000,00	0,00	16 949 342,87	58 828 342,87	41 217 861,04	17 610 481,83
	31.30.63.02. Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostot, hintavelvoitteet ja kehittäminen (KPY)	33 529 000,00	31 629 000	15 738 109,80	15 890 890,20	31 629 000,00	0,00	16 868 653,93	48 497 653,93	30 967 865,04	17 529 788,89
	31.30.63.05. Merenkurkun liikenne (KPY)	250 000,00	10 250 000	10 169 307,06	80 692,94	10 250 000,00	0,00	80 688,94	10 330 688,94	10 249 996,00	80 692,94
31.30.64.	Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	12 990 000,00	14 683 000	12 749 764,52	1 933 235,48	14 683 000,00	0,00	1 277 176,53	15 960 176,53	14 026 941,05	1 933 235,48
31.30.66.	Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset (siirtomääräraha 3 v)	5 303 000,00	3 303 000	153 563,56	3 149 436,44	3 303 000,00	0,00	4 663 156,21	7 966 156,21	4 816 719,77	3 149 436,44
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		1 185 507 824,52	1 077 974 839	772 451 481,24	303 795 637,17	1 076 247 118,41	1 727 720,50	341 606 622,70	972 383 939,34	664 518 803,55	307 865 037,70
32.01.02.	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	171 770 000,00	169 872 794	141 746 243,92	28 126 550,22	169 872 794,14	0,00	31 150 901,49	201 023 695,63	172 897 145,41	28 126 550,22
	32.01.02.1. Toimintamenot (KPY)	171 288 000,00	169 393 599	141 454 510,53	27 939 088,61	169 393 599,14	0,00	30 880 782,01	200 274 381,15	172 335 292,54	27 939 088,61
	32.01.02.2. Yritystoiminnan kehittämispalvelut (KPY)	482 000,00	479 195	291 733,39	187 461,61	479 195,00	0,00	270 119,48	749 314,48	561 852,87	187 461,61
32.01.20.	Sivillipalvelus (arviomääräraha)	3 673 450,00	3 858 602	3 858 602,06		3 858 602,06	0,00				
32.01.21.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	207 157,50	207 157,50	57 113,88	150 042,53

tuottavuusmääräraha
 (siirtomääräraha 3 v)

32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	17 442 801,59	17 626 777	17 626 777,10		17 626 777,10	0,00					
32.20.46.	Laivanrakennuksen innovaatiotuki (siirtomääräraha 3 v)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	6 510 000,00	6 510 000,00	4 400 000,00	2 110 000,00	
32.30.01.	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	172 700 700,23	159 454 150	138 871 413,22	20 582 736,78	159 454 150,00	0,00	33 072 290,42	192 526 440,42	171 943 703,64	20 582 736,78	
	32.30.01.1. Toimintamenot (KPY)	172 700 700,23	159 454 150	138 871 413,22	20 582 736,78	159 454 150,00	0,00	33 072 290,42	192 526 440,42	171 943 703,64	20 582 736,78	
32.30.44.	Alueellinen kuljetustuki (siirtomääräraha 3 v)							1 619 994,00	1 619 994,00	1 619 897,00	0,00	
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)	404 369 277,18	301 450 373	46 364 022,33	255 086 350,17	301 450 372,50	0,00	264 046 279,29	565 496 651,79	310 410 301,62	255 086 350,17	
	32.30.51.01. Asiantuntija-arvioinnit (KPY)	3 422 365,84	6 627 269	883 893,36	5 743 375,52	6 627 268,88	0,00	3 975 542,00	10 602 810,88	4 859 435,36	5 743 375,52	
	32.30.51.02. Kokeilut ja valmennukset (KPY)	35 614 553,92	21 867 290	5 614 706,25	16 252 583,90	21 867 290,15	0,00	22 992 417,38	44 859 707,53	28 607 123,63	16 252 583,90	
	32.30.51.03. Työvoimakoulutuksen hankinta (KPY)	173 322 173,78	104 023 682	24 434 682,56	79 588 999,84	104 023 682,40	0,00	109 065 008,34	213 088 690,74	133 499 690,90	79 588 999,84	
	32.30.51.04. Palvelujen kehittämis- ja kokeilumenot (KPY)	1 218 303,94	1 059 438	240 933,68	818 504,36	1 059 438,04	0,00	717 669,09	1 777 107,13	958 602,77	818 504,36	
	32.30.51.05. Pohjoiskalotin koulutussäätiöstä hankittava koulutus (KPY)	1 700 490,19	1 541 544	141 544,40	1 400 000,00	1 541 544,40	0,00	1 551 011,39	3 092 555,79	1 692 555,79	1 400 000,00	
	32.30.51.06. Palkkatuki ja starttiraha (KPY)	140 888 059,34	116 421 705	2 751 116,58	113 670 588,53	116 421 705,11	0,00	98 221 742,68	214 643 447,79	100 972 859,26	113 670 588,53	
	32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	7 098 833,71	6 895 015	6 895 014,99	0,00	6 895 014,99	0,00	0,00	6 895 014,99	6 895 014,99	0,00	

	32.30.51.08. Työllisyyspoliittinen avustus (KPY)	15 184 584,00	10 412 570	1 125 437,98	9 287 131,64	10 412 569,62	0,00	14 056 065,53	24 468 635,15	15 181 503,51	9 287 131,64
	32.30.51.09. Korvaukset (KPY)	2 775 520,52	837 259	77 752,02	759 507,06	837 259,08	0,00	962 388,22	1 799 647,30	1 040 140,24	759 507,06
	32.30.51.10. Vakuutusturva (KPY)	890 443,47	756 358	756 357,51	0,00	756 357,51	0,00	0,00	756 357,51	756 357,51	0,00
	32.30.51.11. Yritystoiminnan kehittämispalvelujen hankinta (KPY)	13 013 484,00	10 000 000	2 675 048,12	7 324 951,88	10 000 000,00	0,00	7 488 341,20	17 488 341,20	10 163 389,32	7 324 951,88
	32.30.51.12. Työllisyys ja kilpailukyky: Yksityiset työnvälityspalvelut (KPY)	9 240 464,47	21 008 242	767 534,88	20 240 707,44	21 008 242,32	0,00	5 016 093,46	26 024 335,78	5 783 628,34	20 240 707,44
32.40.51.	Eräät merimiespalvelut (arviomääräraha)	988 099,90	467 892	467 891,97		467 891,97	0,00				
	32.40.51.2. Valtion osuus työnantajille eräisiin merimiesten matkakustannuksiin (KPY)	988 099,90	467 892	467 891,97		467 891,97	0,00				
32.40.52.	Palkkaturva (arviomääräraha)	25 979 037,14	25 141 423	25 141 422,80		25 141 422,80	0,00				
	32.40.52.1. Palkkaturva (KPY)	25 837 999,39	25 022 544	25 022 543,98		25 022 543,98	0,00				
	32.40.52.2. Takaisinperittyjen saatavien palautukset ja korot (KPY)	25 739,16	11 894	11 893,61		11 893,61	0,00				
	32.40.52.3. Viranomaismaksut, oikeudenkäyntikulut ja konkurssikustannukset (KPY)	115 298,59	106 985	106 985,21		106 985,21	0,00				
32.50.42.	Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	21 876 457,00	12 069 408	12 069 408,00		12 069 408,00	0,00				
32.50.43.	Kansainvälistymisavust us yritysten yhteishankkeisiin (arviomääräraha)	184 695,00	0	0,00		0,00	0,00				

32.50.44.	Alueellinen kuljetustuki (siirtomääräraha 3 v)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	5 000 000,00	5 000 000,00	3 190 642,00	1 809 358,00
32.50.64.	EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (arviomääräraha)	150 964 517,46	185 588 883	185 588 883,34		185 588 883,34	0,00				
	32.50.64.07. EAKR 2014-2020 (KPY)	57 726 849,15	82 492 959	82 492 958,91		82 492 958,91	0,00				
	32.50.64.09. ESR 2014-2020 (KPY)	93 237 668,31	103 095 924	103 095 924,43		103 095 924,43	0,00				
32.50.65.	Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)	2 092 276,00	0	0,00		0,00	0,00				
32.60.40.	Energiatuki (arviomääräraha)	13 735 554,00	4 703 537	4 703 537,00		4 703 537,00	0,00				
32.70.30.	Valtion korvaukset kotouttamisesta (arviomääräraha)	199 730 959,02	197 741 000	196 013 279,50		196 013 279,50	1 727 720,50				
	32.70.30.1. Paluumuuttajien kustannukset (KPY)	3 126 716,10	2 073 000	1 879 560,34		1 879 560,34	193 439,66				
	32.70.30.2. Laskennalliset korvaukset pakolaisista (KPY)	55 187 218,30	64 977 000	64 463 882,12		64 463 882,12	513 117,88				
	32.70.30.3. Muut pakolaisista maksettavat kuntakorvaukset (KPY)	141 146 824,62	130 317 000	129 386 337,04		129 386 337,04	930 662,96				
	32.70.30.4. Alkukartoituksen kustannukset (KPY)	270 200,00	374 000	283 500,00		283 500,00	90 500,00				
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala		131 908 775,50	273 807 495	202 142 775,64	0,00	202 142 775,64	71 664 719,42	0,00	0,00	0,00	0,00
33.20.31.	Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan	20 095 648,74	26 840 000	25 981 960,71		25 981 960,71	858 039,29				

järjestämisestä
(arviomääräraha)

33.20.50.	Valtionosuus ansiopäivärahasta (arviomääräraha)	27 194 005,19	55 869 645	43 348 980,93	43 348 980,93	12 520 664,25					
	33.20.50.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	1 238 347,36	1 269 645	1 269 645,18	1 269 645,18	0,00					
	33.20.50.02. Palkkatuki ja starttiraha	25 955 657,83	54 600 000	42 079 335,75	42 079 335,75	12 520 664,25					
33.20.51.	Valtionosuus peruspäivärahasta (arviomääräraha)	9 243 741,97	23 590 623	14 760 966,76	14 760 966,76	8 829 656,45					
	33.20.51.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	171 298,21	190 623	190 623,21	190 623,21	0,00					
	33.20.51.02. Palkkatuki ja starttiraha	9 072 443,76	23 400 000	14 570 343,55	14 570 343,55	8 829 656,45					
33.20.52.	Valtionosuus työmarkkinatuesta (nettob) (arviomääräraha)	75 375 379,60	167 507 227	118 050 867,24	118 050 867,24	49 456 359,43					
	33.20.52.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	593 914,84	687 227	687 226,67	687 226,67	0,00					
	33.20.52.02. Palkkatuki ja starttiraha	74 781 464,76	166 820 000	117 363 640,57	117 363 640,57	49 456 359,43					
35. Ympäristöministeriön hallinnonala		22 067 086,52	33 253 015	13 604 245,14	19 648 770,09	33 253 015,23	0,00	49 734 287,13	80 896 181,13	49 560 960,95	31 147 023,44
35.01.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	1 117 892,94	2 091 121	2 091 121,23	2 091 121,23	0,00					
35.01.65.	Avustukset järjestöille ja ympäristön-hoitoon (siirtomääräraha 3 v)	390 000,00	383 000	369 424,45	13 575,55	383 000,00	0,00	32 086,25	415 086,25	400 266,74	14 506,58

	35.01.65.01.		383 000	369 424,45	13 575,55	383 000,00	0,00		383 000,00	369 424,45	13 575,55
	Avustukset järjestöille ja ympäristön hoitoon										
35.10.20.	Ympäristövahinkojen torjunta (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000,00	1 300 000	0,00	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	4 898 538,67	6 198 538,67	4 103 088,98	2 095 449,69
35.10.21.	Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)	869 262,00	906 000	384 801,14	521 198,86	906 000,00	0,00	885 828,66	1 791 828,66	1 046 490,29	744 850,53
35.10.22.	Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)	6 560 753,00	3 533 584	861 089,68	2 672 494,32	3 533 584,00	0,00	9 637 151,35	13 170 735,35	7 170 193,65	5 950 940,54
35.10.61.	Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	3 927 245,00	5 125 104	715 484,16	4 409 619,84	5 125 104,00	0,00	7 588 092,59	12 713 196,59	5 585 622,31	7 003 949,88
35.10.63.	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (siirtomääräraha 3 v)	3 371 933,58	19 064 206	8 445 072,34	10 619 133,66	19 064 206,00	0,00	26 521 574,57	45 585 780,57	30 382 529,12	15 189 082,27
	35.10.63.1.	3 371 933,58	19 064 206	8 445 072,34	10 619 133,66	19 064 206,00	0,00	26 452 671,64	45 516 877,64	30 327 795,37	15 189 082,27
	Luonnonsuojelualueiden hankinnasta ja korvauksesta aiheutuvat menot										
	35.10.63.2.	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	68 902,93	68 902,93	54 733,75	0,00
	Yhteistoimintasopimusten perusteella maksettavat palkkiot (EK) (enintään)										
35.20.64.	Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siirtomääräraha 3 v)	830 000,00	850 000	737 252,14	112 747,86	850 000,00	0,00	171 015,04	1 021 015,04	872 769,86	148 243,95
Määrärahatilit yhteensä		1 459 782 584,33	1 531 648 336	1 047 410 899,95	410 837 767,57	1 458 248 667,52	73 399 668,92	496 237 001,91	1 301 621 212,55	840 536 645,67	459 847 503,66

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella 2018

Valtuudet ja niiden käyttö 1)

Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve

Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy 2)	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö 3)	Vuoden 2018 valtuudet						Talousarviomen ot 2018	Talousarviomen ot 2019	Talousarviomen ot 2020	Talousarviomen ot 2021	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2019 TA:ssa						
31.30.64 Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen	72 234	0	19 366	19 366	6 143	13 223	13 223	9 865	10 648	7 569	3 064	1 970	23 251
Aikaisempien vuosien valtuudet	72 234							9 865	8 796	5 670	2 112	0	16 577
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		10 700	8 666	19 366	6 143	13 223	13 223	0	1 853	1 899	952	1 970	6 673
31.30.66 Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset	53 030	0	0	0	0	0	0	4 599	5 282	5 392	5 503	11 335	27 513
Aikaisempien vuosien valtuudet	53 030							4 599	5 282	5 392	5 503	11 335	27 513
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	202 861	56 700	0	56 700	31 690	25 010	0	51 238	34 936	371	0	0	35 308
Aikaisempien vuosien valtuudet	202 861							51 238	3 630	0	0	0	3 630
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		56 700	0	56 700	31 690	25 010	0	0	31 307	371	0	0	31 678
32.50.42 Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen	160 236	0	0	0	0	0	0	12 069	14 061	1 560	86	0	15 706
Aikaisempien vuosien valtuudet	160 236							12 069	14 061	1 560	86	0	15 706
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32.50.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto, ulkorajayht.työ- ja muihin koheesiopoliittikan ohjelmiin	582 046	237 751	241 385	479 136	222 014	257 122	257 122	185 589	129 866	114 557	39 820	40 423	324 666
Aikaisempien vuosien valtuudet	582 046							154 525	53 486	47 653	16 602	15 974	133 716
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		237 751	241 385	479 136	222 014	257 122	257 122	31 063	76 380	66 904	23 217	24 449	190 950

32.60.40. Energiatuki	65 216	0	0	0	0	0	0	4 704	5 472	1 008	0	0	6 480
Aikaisempien vuosien valtuudet	65 216							4 704	5 472	1 008	0	0	6 480
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Yhteensä	1 135 622	305 151	250 050	555 201	259 847	295 355	270 345	268 064	200 266	130 456	48 472	53 728	432 923
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 135 622							237 000	90 726	61 283	24 303	27 309	203 621
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		305 151	250 050	555 201	259 847	295 355	270 345	31 063	109 540	69 174	24 169	26 419	229 301

- 1) Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.
- 2) Mös pääluokan tai luvun päätösosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00."
- 3) Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

MOM 32.60.40 uusi valtuus on siirtynyt Tekes hallinnoitavaksi vuonna 2017, vuoden 2016 ja sitä aikaisempien valtuuspäätösten valtuuden käytöstä aiheutuneet menot maksetaan ELY-keskuksista

Valtuuden käytöstä aiheutuvat menot erottavat ELY-keskuksen kirjanpidon ja valtuusilmoituksen välillä 9 523 984 euroa. Ero johtuu vuoden 2018 aikana maksetuista tukikelpoisuustarkastamattomista URA-delegointien maksuista momentilta 32.50.64.09. Tukikelpoisuustarkastamattomat URA-maksut saavat valtuusnumeron vasta siirtyessään EURA-järjestelmään. Ne näkyvät EURA:sta tulostetussa valtuusilmoituksessa arviomäärärahan käyttönä sinä vuonna jolloin ne on maksettu URA:sta. Niitä ei tukikelpoisuustarkastuksen jälkeen huomioida uudelleen kirjanpidossa määrärahan käytöstä aiheutuvana menona

3 Tuotto- ja kululaskelma

ELY-KESKUSTEN SEKÄ TE-TOIMISTOJEN KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSEN
TUOTTO- JA KULULASKELMA

1.1.2018 - 31.12.2018

1.1.2017 - 31.12.2017

TOIMINNAN TUOTOT

Maksullisen toiminnan tuotot	8 768 841,69		10 246 287,41	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	602 903,55		637 273,58	
Muut toiminnan tuotot	<u>30 927 553,22</u>	40 299 298,46	<u>33 000 099,42</u>	43 883 660,41
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	9 495 195,00		10 238 861,06	
Varastojen lisäys/vähennys	-1 048 533,17		-182 036,07	
Henkilöstökulut	291 197 941,36		276 710 811,84	
Vuokrat	29 308 658,50		31 371 324,63	
Palvelujen ostot	104 775 524,26		89 313 360,53	
Muut kulut	8 253 548,10		7 724 728,02	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-4 228 389,41		-3 916 478,93	
Poistot	7 939 328,06		9 296 308,85	
Sisäiset kulut	<u>30 807 026,51</u>	<u>-476 500 299,21</u>	<u>31 269 411,91</u>	<u>-451 826 291,84</u>
JÄÄMÄ I		-436 201 000,75		-407 942 631,43
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	649 431,91		871 002,35	
Rahoituskulut	<u>-297 662,84</u>	351 769,07	<u>-73 847,66</u>	797 154,69
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	2 511 541,14		3 361 136,93	
Satunnaiset kulut	<u>-171 696,70</u>	2 339 844,44	<u>-973 275,44</u>	2 387 861,49
JÄÄMÄ II		-433 509 387,24		-404 757 615,25
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot paikallishallinnolta	785 837,38		624 915,71	

KEHA-keskus

161 (186)

Siirtotalouden tuotot sosiaaliturvarahastoilta	720 404,42		910 169,31	
Siirtotalouden tuotot elinkeinoelämältä	753 348,71		812 844,26	
Siirtotalouden tuotot voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä	43,00		444,50	
Siirtotalouden tuotot kotitalouksilta	101 257,11		0,00	
Siirtotalouden tuotot EU:n toimielimiltä ja muilta elimiltä	<u>0,00</u>	2 360 890,62	<u>382 237,01</u>	2 730 610,79
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	400 298 608,24		353 992 389,49	
Siirtotalouden kulut sosiaaliturvarahastoille	1 506,60		0,00	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	237 738 440,85		205 428 515,11	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	122 213 350,01		114 357 369,33	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	242 500 443,70		303 923 548,97	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	9 138 243,11		9 274 540,35	
Muut siirtotalouden kulut	<u>797 778,85</u>	<u>-1 012 688 371,36</u>	<u>563 155,34</u>	<u>-987 539 518,59</u>
JÄÄMÄ III		-1 443 836 867,98		-1 389 566 523,05
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	3 382 041,69		3 463 206,96	
Perityt arvonlisäverotuotot	76 426,27		133 718,10	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-27 661 998,88</u>	<u>-24 203 530,92</u>	<u>-25 115 796,38</u>	<u>-21 518 871,32</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-1 468 040 398,90</u>		<u>-1 411 085 394,37</u>

4 Tase

ELY-KESKUSTEN SEKÄ TE-TOIMISTOJEN KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSEN TASE

	31.12.2018		31.12.2017	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Maa- ja vesialueet	32 147 712,23		44 639 468,35	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>0,00</u>	<u>32 147 712,23</u>	<u>47 706,04</u>	<u>44 687 174,39</u>

KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		32 147 712,23		44 687 174,39
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	3 597,53		7 195,07	
Muut pitkävaikutteiset menot	1 029 919,98		1 576 767,74	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>701 510,40</u>	1 735 027,91	<u>821 469,56</u>	2 405 432,37
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	45 725,48		46 080,48	
Rakennusmaa- ja vesialueet	402 963,00		403 052,00	
Rakennukset	70 957,09		89 312,91	
Rakennelmat	100 884,43		145 807,34	
Rakenteet	63 143 167,50		68 544 327,48	
Koneet ja laitteet	1 178 480,89		1 239 743,23	
Kalusteet	2 177,09		4 354,19	
Muut ainelliset hyödykkeet	16 342,17		16 678,55	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>3 303 171,96</u>	68 263 869,61	<u>5 600 621,42</u>	76 089 977,60
KÄYTTÖMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>1 866,89</u>	<u>1 866,89</u>	<u>214 366,89</u>	<u>214 366,89</u>
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		70 000 764,41		78 709 776,86
VAIHTO- JA RAHOITUSMAISUUS				
VAIHTO-OMASUUS				
Valmiit tuotteet/tavarat	<u>13 994 520,53</u>	13 994 520,53	<u>13 131 127,70</u>	13 131 127,70
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	3 415 945,38		5 699 870,83	
Siirtosaamiset	5 487 781,98		4 624 627,57	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>12 734 877,12</u>	21 638 604,48	<u>13 426 631,92</u>	23 751 130,32
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	3,16	<u>3,16</u>	396,00	<u>396,00</u>

VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ	35 633 128,17	36 882 654,02
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>137 781 604,81</u>	<u>160 279 605,27</u>

	31.12.2018		31.12.2017	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-24 844 658,46		-9 289 360,36	
Pääoman siirrot	1 472 464 947,50		1 395 530 096,27	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-1 468 040 398,90</u>	-20 420 109,86	<u>-1 411 085 394,37</u>	-24 844 658,46

VIERAS PÄÄOMA

PITKÄAIKAINEN

Muut pitkäaikaiset velat	<u>388 661,58</u>	388 661,58	<u>404 815,13</u>	404 815,13
--------------------------	-------------------	------------	-------------------	------------

LYHYTAIKAINEN

Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	62 248,00		36 729,28	
Saadut ennakot	1 079 399,80		265 926,36	
Ostovelat	62 980 134,04		73 023 426,62	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	5 604 792,89		5 678 209,49	
Edelleen tilittävät erät	6 157 233,85		5 653 513,52	
Siirtovelat	49 643 319,09		48 340 875,75	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>32 285 925,42</u>	<u>157 813 053,09</u>	<u>51 720 767,58</u>	<u>184 719 448,60</u>

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

158 201 714,67

185 124 263,73

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

137 781 604,81160 279 605,27

5 Liitetiedot

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sopimuskaudelle 2018-2020 (9.3.2018) on sopimuksen 6 §:ssä kirjattu, että virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on alkanut viimeistään 3.9.2018 ja palvelussuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka,

maksetaan tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillinen kertaerä.
Kertaerä on suuruudeltaan 9,2 %:a yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta.

Kertaerää ei ole jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi.

28. Valtionvarainministeriön hallinnonala

Momentti 28.60.12. Osaamisen kehittäminen muuttui varainhoitovuonna arviomäärärahaksi. Vuonna 2017 se oli kaksivuotinen siirtomääräraha.

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

35.01.65. Avustukset järjestöille ja ympäristöhoitoon -momentti oli vuonna 2017 ilman alajaottelua, mutta varainhoitovuonna ko. momentti alajaoteltiin ja ELYjen käytössä oli varainhoitovuonna alajaottelutili 0.1 Avustukset järjestöille ja ympäristöhoitoon.

Näin ollen ko. momentin alatilin osalta talousarvion 2018 määrärahojen vertailtavuus tilinpäätös 2017 -lukuihin ei löydy samalta riviltä.

Lisäksi siirtomäärärahamomentin osalta siirtomäärärahaa koskevat täydentävät tiedot varainhoitovuoden määrärahan osalta on eri rivillä kuin vuoden 2017 määrärahan tiedot.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018 n	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.40.21. Bruttomenot	9 843 269,29	*	4 728 000,91		9 765 974,16				11 475 286,47	
Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (siirtomääräraha 3 v)	Bruttotulot	221 769,29	*	115 974,16	115 974,16				129 145,44	

	Nettomenot	9 621 500,00	9 650 000	4 612 026,75	5 037 973,25	9 650 000,00	0,00	8 559 931,90	18 209 931,90	11 346 141,03	6 863 790,77
32.01.02.	Bruttomenot	206 337 159,04	*	176 342 823,58		204 469 373,80				207 863 570,04	
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (nettob)	Bruttotulot	34 567 159,04	*	34 596 579,66		34 596 579,66				34 966 424,63	
(siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot	171 770 000,00	169 872 794	141 746 243,92	28 126 550,22	169 872 794,14	0,00	31 150 901,49	201 023 695,63	172 897 145,41	28 126 550,22
32.30.01.	Bruttomenot	172 851 169,62	*	139 501 141,88		160 083 878,66				172 626 695,28	
Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (nettob)	Bruttotulot	150 469,39	*	629 728,66		629 728,66				682 991,64	
(siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot	172 700 700,23	159 454 150	138 871 413,22	20 582 736,78	159 454 150,00	0,00	33 072 290,42	192 526 440,42	171 943 703,64	20 582 736,78
33.20.52.	Bruttomenot	75 375 379,60	*	118 050 867,24		118 050 867,24					
Valtionosuus työmarkkinatuesta (nettob)	Bruttotulot	0,00	*	0,00		0,00					
(arviomääräraha)	Nettomenot	75 375 379,60	167 507 227	118 050 867,24		118 050 867,24	49 456 359,43				

* Tässä saa esittää talousarvion mukaiset bruttotulot ja -menot.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 3: Talousarvion arviomäärärahojen ylitykset

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole arviomäärärahojen ylityksiä.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.

Peruutettu

Tilijaottelu Yhteensä

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala
1 048 768,39

Vuosi 2016

1 048 768,39

30.20.47.1.	Ruokaketjun kehittämishankkeet (KPY)	17 200,10	
30.40.21.	Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (siirtomääräraha 3 v)	0,10	
30.40.22.1.	Muu luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	15 117,81	
30.40.22.4.	Kiertotalouden läpimurto (siirtomääräraha 3 v)	928 015,00	
30.40.22.5.	Suomalainen ruoantuotanto (siirtomääräraha 3 v)	31 541,74	
30.40.31.1.	Muu vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	3 096,09	
30.40.62.4.	EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet (siirtomääräraha 3 v)	13 517,31	
30.40.62.5.	EMKR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK) (varattu) (siirtomääräraha 3 v)	40 280,24	

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala
98,09

Vuosi 2016

98,09

32.01.21.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 3 v)	1,09	
32.30.44.	Alueellinen kuljetustuki (siirtomääräraha 3 v)	97,00	

35. Ympäristöministeriön hallinnonala
188 196,74

Vuosi 2016

188 196,18

35.01.65.	Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (siirtomääräraha 3 v)	312,93	
35.10.21.	Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)	487,84	
35.10.22.	Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)	49 601,16	
35.10.61.	Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	123 624,40	
35.10.63.2.	Yhteistoimintasopimusten perusteella maksettavat palkkiot (EK) (enintään) (siirtomääräraha 3 v)	14 169,18	
35.20.64.	Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siirtomääräraha 3 v)	0,67	

Vuosi 2017

0,56

0,56

35.20.64.	Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siirtomääräraha 3 v)	0,56	
-----------	---	------	--

Pääluokat yhteensä
1 237 063,22

Vuosi 2016

1 237 062,66

Vuosi 2017

0,56

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2018	2017
Henkilöstökulut	247 066 079,40	236 580 813,17
Palkat ja palkkiot	246 085 892,90	239 853 481,61
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	980 186,50	-3 272 668,44
Henkilösivukulut	44 131 861,96	40 129 998,67
Eläkekulut	40 001 821,65	37 868 725,81
Muut henkilösivukulut	4 130 040,31	2 261 272,86
Yhteensä	291 197 941,36	276 710 811,84
Johdon palkat ja palkkiot, josta	6 201 647,44	5 414 604,57
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	18 270,17	17 720,00
Johto	8 460,00	6 140,00
Muu henkilöstö	9 810,17	11 580,00

**ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 6:
Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset**

Omaisuusryhmä		Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Jäännösarvo € tai %
1007010	Luonnonsuojelutarkoitukseen hankitut maa- ja vesialueet	ei poistoa		
1094010	Keskeneräiset maa- ja vesialueet	ei poistoa		
1095010	Keskeneräiset asuinrakennukset	ei poistoa		
1096010	Keskeneräiset muut rakennukset	ei poistoa		
1097010	Keskeneräinen muu kansallisomaisuus	ei poistoa		
1120010	Ostetut atk-ohjelmistot 5v	tasapoisto	5	0,00 %
1140010	Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat 5v	tasapoisto	5	0,00 %
1149020	Muut pitkävaikutteiset menot 5v	tasapoisto	5	0,00 %

1191010	Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat	ei poistoa		
1200010	Metsäalueet	ei poistoa		
1210010	Maa-alueet	ei poistoa		
1214010	Vesialueet	ei poistoa		
1223010	Varastorakennukset 20v	tasapoisto	20	0,00 %
1229020	Muut rakennukset 30v	tasapoisto	30	0,00 %
1230030	Muut rakennelmat 20v	tasapoisto	20	0,00 %
1243020	Väylät ja turvalaitteet 30v	tasapoisto	30	0,00 %
1244010	Muut vesirakenteet 30v	tasapoisto	30	0,00 %
1249010	Muut rakenteet 30v	tasapoisto	30	0,00 %
1250010	Autot ja muut maakuljetusvälineet 5v	tasapoisto	5	0,00 %
1251010	Laivat ja muut vesikuljetusvälineet 7v	tasapoisto	7	0,00 %
1253030	Raskaat työkoneet 15v	tasapoisto	15	0,00 %
1254010	Kevyet työkoneet 7v	tasapoisto	7	0,00 %
1254020	Kevyet työkoneet 5v	tasapoisto	5	0,00 %
1255010	Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet 3v	tasapoisto	3	0,00 %
1256010	Toimistokoneet ja laitteet 5v	tasapoisto	5	0,00 %
1257010	Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet 5v	tasapoisto	5	0,00 %
1258010	Audiovisuaaliset koneet ja laitteet 5v	tasapoisto	5	0,00 %
1259010	Laboratoriolaitteet ja -kalusteet 5v	tasapoisto	5	0,00 %
1260030	Muut tutkimuslaitteet 7v	tasapoisto	7	0,00 %
1261010	Vesirakenteiden laitteet 10v	tasapoisto	10	0,00 %
1269010	Muut koneet ja laitteet 5v	tasapoisto	5	0,00 %
1270010	Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet 5 v	tasapoisto	5	0,00 %
1279010	Muut kalusteet 5v	tasapoisto	5	0,00 %
1280010	Taide-esineet	ei poistoa		
1289010	Muut aineelliset hyödykkeet 5v	tasapoisto	5	0,00 %
1295010	Keskeneräiset maa- ja vesialueet	ei poistoa		
1296010	Keskeneräiset asuinrakennukset	ei poistoa		
1297010	Keskeneräiset muut rakennukset	ei poistoa		
1298010	Keskeneräiset rakenteet	ei poistoa		
1299010	Muut keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat	ei poistoa		
1301010	Muut osakkeet	ei poistoa		
1303010	Muut osuudet	ei poistoa		

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	100 Maa- ja vesialueet	Kansallisomaisuus 109 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018 (+)	44 639 468,35	47 706,04	44 687 174,39
Lisäykset (+)	9 647 871,63	0,00	9 647 871,63
Vähennykset (-)	-22 139 627,75	-47 706,04	-22 187 333,79
Hankintameno 31.12.2018 (=)	32 147 712,23	0,00	32 147 712,23
Kertyneet poistot 1.1.2018 (-)	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot (+)	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot (-)	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot (-)	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset (-)	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2018 (=)	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset (+)	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018 (=)	32 147 712,23	0,00	32 147 712,23

	112 Aineettomat oikeudet	Aineettomat hyödykkeet 114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018 (+)	18 000,00	2 885 998,09	821 469,56	3 725 467,65
Lisäykset (+)	0,00	365 340,15	245 380,99	610 721,14
Vähennykset (-)	0,00	0,00	-365 340,15	-365 340,15
Hankintameno 31.12.2018(=)	18 000,00	3 251 338,24	701 510,40	3 970 848,64

Kertyneet poistot 1.1.2018 (-)	-10 804,93	-1 309 230,35	0,00	-1 320 035,28
Vähennysten kertyneet poistot (+)	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot (-)	-3 597,54	-912 187,91	0,00	-915 785,45
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot (-)	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset (-)	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2018 (=)	-14 402,47	-2 221 418,26	0,00	-2 235 820,73
Arvonkorotukset (+)	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018 (=)	3 597,53	1 029 919,98	701 510,40	1 735 027,91

	Aineelliset hyödykkeet							Yhteensä
	120 Maa- ja vesialueet	121 Rakennusmaa- ja vesialueet	122-124 Rakennukset, rakennelmat ja rakenteet	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkoma- maksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2018 (+)	46 080,48	403 052,00	183 542 767,57	1 947 046,46	10 900,40	16 678,55	5 600 621,42	191 567 146,88
Lisäykset (+)	173,00	0,00	6 525 838,87	220 137,40	0,00	0,00	4 228 389,41	10 974 538,68
Vähennykset (-)	-528,00	-89,00	-8 720 050,70	0,00	0,00	-336,38	-6 525 838,87	-15 246 842,95
Hankintameno 31.12.2018 (=)	45 725,48	402 963,00	181 348 555,74	2 167 183,86	10 900,40	16 342,17	3 303 171,96	187 294 842,61
Kertyneet poistot 1.1.2018 (-)	0,00	0,00	-114 763 319,84	-707 303,23	-6 546,21	0,00	0,00	-115 477 169,28
Vähennysten kertyneet poistot (+)	0,00	0,00	3 469 738,89	0,00	0,00	0,00	0,00	3 469 738,89
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot (-)	0,00	0,00	-5 871 095,77	-281 399,74	-2 177,10	0,00	0,00	-6 154 672,61
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot (-)	0,00	0,00	-868 870,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-868 870,00
Tilikauden arvonalennukset (-)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2018 (=)	0,00	0,00	-118 033 546,72	-988 702,97	-8 723,31	0,00	0,00	-119 030 973,00
Arvonkorotukset (+)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018 (=)	45 725,48	402 963,00	63 315 009,02	1 178 480,89	2 177,09	16 342,17	3 303 171,96	68 263 869,61

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset 130 Käyttöomaisuus- arvopaperit	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018 (+)	214 366,89	214 366,89
Lisäykset (+)	200 000,00	200 000,00
Vähennykset (-)	-412 500,00	-412 500,00
Hankintameno 31.12.2018 (=)	1 866,89	1 866,89
Kertyneet poistot 1.1.2018 (-)	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot (+)	-283 691,40	-283 691,40
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot (-)	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot (-)	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset (-)	-283 691,40	-283 691,40
Kertyneet poistot 31.12.2018 (=)	0,00	0,00
Arvonkorotukset (+)	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018 (=)	1 866,89	1 866,89

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2018	2017	Muutos 2018-2017
Korot euromääräisistä saamisista	649 273,14	871 089,81	-221 816,67
Muut rahoitustuotot	158,77	-87,46	246,23
Rahoitustuotot yhteensä	649 431,91	871 002,35	-221 570,44
Rahoituskulut	2018	2017	Muutos 2018-2017

Korot euromääräisistä veloista	13 971,44	73 847,66	-59 876,22
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	283 691,40	0,00	283 691,40
Rahoituskulut yhteensä	297 662,84	73 847,66	223 815,18
Netto	351 769,07	797 154,69	-445 385,62

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole talousarvionaloudesta annettuja lainoja.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappale määrä	Markkina-arvo	31.12.2018			31.12.2017	
			Kirjanpitoarvo	Omistusosuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	0		0,00			0,00	0,00
...							
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	7		1 866,89			0,00	214 366,89
Hetli Oy						0,00	212 500,00
Oravais Centralantenn Andelslag	2		100,91			0,00	100,91
Pohjois-Hämeen Puhelin Oy	4		1 749,16			0,00	1 749,16
Toholammin Vesi Oy	1		16,82			0,00	16,82
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet	0		0,00			0,00	0,00

...

Osakkeet ja osuudet yhteensä	7	1 866,89	0,00	214 366,89
-------------------------------------	----------	-----------------	-------------	-------------------

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2018	Kirjanpitoarvo 31.12.2017
Liikelaitos	0,00	0,00
- Peruspääoma	0,00	0,00
- Muu oma pääoma	0,00	0,00
...		
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	0,00	0,00
...		
Yhteensä	0,00	0,00

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämisen ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2018	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräisten joukkovelkakirjalainojen ostot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut valuuttamääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut lyhytaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				3,16			3,16
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	3,16	0,00	0,00	3,16
Vastattavien rahoituserät							
Otetut euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Otetut valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat talousarvion ulkopuolella olevilta valtion rahastoilta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00	0,00	-39 723,38	-98 938,20	-250 000,00	-388 661,58
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat				-57 248,00	-5 000,00		-62 248,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	-96 971,38	-103 938,20	-250 000,00	-450 909,58

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut
Myönnetyt takaukset ja takuut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole valtiontakauksia eikä takuita.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	21 366 224,35	23 690 934,80	19 598 545,20	15 524 233,69	40 513 894,78	99 327 608,47

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Valtioneuvoston asetus vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa parantavien hankkeiden tukemisesta (714/2015)						
ESAELY/576/2016	597 032,72	400 000,00	102 967,28	0,00	0,00	502 967,28
KASELY/774/2016	161 913,50	558 086,50	0,00	0,00	0,00	558 086,50
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	758 946,22	958 086,50	102 967,28	0,00	0,00	1 061 053,78
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	22 125 170,57	24 649 021,30	19 701 512,48	15 524 233,69	40 513 894,78	100 388 662,25

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole liitteessä tarkoitettuja velkoja.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole liitteessä tarkoitettuja velkoja.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Täydentävä tieto tilinpäätöslaskelmien ja liitteiden kokoamiseen

KEHA-keskuksen talousyksikkö on laatinut keskitetysti liitteet 1, 12 ja 17.

KEHA-keskuksen talousyksikössä on laadittu talousarvion toteumalaskelma valtuuksien osalta.

Muiden laskelmien ja liitteiden tiedot on Palkeet koonnut kirjanpidosta kaikkien ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen osalta yhdeksi asiakirjaksi.

Muihin lyhytaikaisiin saamisiin 12.728.300,48 euroa sisältyy 5.987.247 euroa oman tuotannon ja teknisen tuen projekteista aiheutuvia ELY-keskusten sisäisiä saamia.

Rakennerahastomomentilla 32.50.64.09 ESR 2014-2020 oli käyttöä yhteensä 103.095.924 euroa, josta URasta maksettavia työvoimapolitiittisia tukia 9.523.984 euroa. Nämä toteuttajan käytöt ovat kirjanpidossa ilman valtuusvuotta, mutta ovat kuitenkin EURAssa valtuuden käyttöä.

Toimintamenoihin oli kirjattu tukikelvottomia menoja yhteensä 53.281 euroa.

KEHA-keskuksella on kirjanpidon ulkopuolella seurattavia takaisinperintäsaatavia, palkkaturvasaatavia ja vahingonkorvauksia:

Jukiset työvoima- ja yrityspalvelut -momentilta maksettujen tukien/korvausten takaisinperintäsaatavia 202.188 euroa.

Valtion korvaukset kotouttamisesta, takaisinperintäsaatavia 2.108 euroa.

EAKR ja Kansalliset tuet (TUKI2000 -järjestelmä), vanha ohjelmakausi 2007-2013, takaisinperintäsaatavia 14.246.203 euroa.

Kansalliset tuet (TUKI2014 -järjestelmä) vuodesta 2014 lukien 34.000 euroa.

EAKR, ohjelmakausi 2014-2020, takaisinperintäsaatavia 1.745.160 euroa.

ESR, ohjelmakausi 2014-2020, takaisinperintäsaatavia 24.383 euroa.

Elinkeinotalouden edistäminen (EKTR), vanha ohjelmakausi, takaisinperintäsaatavia 854.883 euroa.

Kalatalouden edistäminen, takaisinperintäsaatavia 510 euroa.

Pk-yritysten osaamisen kehittämispalvelujen saatavia, jotka poistettu tileistä, mutta jatketaan perintää (Siiri-järjestelmä) 15.725 euroa.

Palkkaturvasaatavia 174.975.577 euroa.

Vahingonkorvauksia 84.250 euroa.

Muut saatavat 1.840 euroa (tieistä poistettu taksilupa ja vuokratästejä).

Osaamisen ja kehittämisen -momentti 28.60.12 muttui toisessa lisätalousarvioesityksessä arviomäärärahaksi.

Taksi-, tavana- ja joukkoliikenteen lupatehtävät siirtyivät ELY-keskuksista Trafiin 1.7.2018 alkaen. Tehtävien siirtymisen myötä myös toimintamäärärahalle tuloutetut lupatulot siirtyivät Trafille.

Menomomenttien käyttö pääryhmyksestä poikkeavaan käyttötarkoitukseen

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
417.24.90.68 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö	41 Henkilöstökulut	9 460	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	43 Palvelujen ostot	6 216	
Enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräraikaisiin tehtäviin Suomen Arktisen neuvoston puheenjohtajuutta tukevien valtion virastojen ja laitosten hankkeita varten.	93 Suoritetut alv-menot	968	
	Yhteensä	16 644	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
29.90.50 Rahapeli-toiminnan voittovarot urheilun ja liikuntakasvatukseen edistämiseen			
Määrärahaa saa käyttää kokeilu-, kehittämis-, selvitys- ja ohjelmatoiminnan menoihin.	41 Henkilöstökulut	36 574	
Sekä määrärahaa saa käyttää enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.	43 Palvelujen ostot	2 576	
	45 Muut kulut	239	
	93 Suoritetut alv-menot	611	
	Yhteensä	40 000	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
416.30.20.47 Kansallinen ruokaketjun kehittäminen	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	244	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	41 Henkilöstökulut	53 299	
Määrärahaa saa käyttää myös enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.	42 Vuokrat	92	
	43 Palvelujen ostot	1 013	
	45 Muut kulut	8 864	
	93 Suoritetut alv-menot	788	
	Yhteensä	64 300	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
416.30.40.22 Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen sekä 417.30.40.22	82-83 Siirtotalouden kulut	2 545 925	
Määrärahaa saa käyttää uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä, biotaloutta, ympäristön hoitoa, luonnon monimuotoisuutta, ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen soputumista koskeviin kehittämis-, kokeilu-, investointi- ja vienninedistämishankkeisiin ja viestintään sekä näihin liittyvien avustusten maksamiseen.			
	Yhteensä	2 545 925	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
30.40.31 Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen sekä 416.30.40.31 ja 417.30.40.31	40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7 686	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	41 Henkilöstökulut	2 331	

Määrärahaa saa käyttää valtion työnä toteutettavista vesihuoltohankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan hankkeista aiheutuvan henkilöstön palkkausmenojen ja muiden kulutusmenojen sekä sijoitusmenojen maksamiseen.	42 Vuokrat	1 533	
	43 Palvelujen ostot	576 103	
	45 Muut kulut	4 250	
	49 Sisäiset kulu	32 691	
	93 Suoritetut Alv-menot	83 296	
	Yhteensä	707 890	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
30.40.51 Kalatalouden edistäminen ja 417.30.40.51	40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 716	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	43 Palvelujen ostot	9 985	
	49 Sisäiset kulut	112 275	
Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.	93 Suoritetut alv-menot	2 520	
	Yhteensä	130 496	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
30.40.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen sekä 416. ja 417.30.40.62	43 Palvelujen ostot	80619	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	49 Sisäiset kulut	9 848 936	
	93 Suoritetut alv-menot	8 852	
Määrärahaa saa käyttää kansallisesti rahoitettavista elinkeinokalatalouden edistämistoimenpiteistä ja kaupallisen kalastuksen valvonnasta sekä ammattikalastajille myönnettävistä saimaannorpan suojelusta aiheutuvien taloudellisten vahinkojen korvauksista aiheutuvien menojen maksamiseen.			
Määrärahaa saa käyttää myös rahoitusosuuksien maksamiseen toiselle valtion virastolle.	Yhteensä	9 938 407	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
31.10.50 Valtionavustus yksityisteiden kunnossapitoon	43 Palvelujen ostot	23 261	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös tiekuntien neuvonnan ja opastamisen tukemiseen ja sitä tukevan materiaalin ja palveluiden tuottamisesta aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen.	93 Suoritetut Alv-menot	5 583	
	Yhteensä	28 844	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
31.30.63 Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen sekä 416.31.30.63 ja 417.31.30.63	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	4 882	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	43 Palvelujen ostot	530 265	
	61 Satunnaiset kulut	-11 724	
Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen.	93 Suoritetut alv-menot	128 312	
	Yhteensä	651 735	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
31.30.64 Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen sekä 417.31.30.64	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	11 525	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	42 Vuokrat	21 573	
Määrärahaa saa käyttää saariston yhteysalusliikennepalveluihin ja niistä aiheutuviin kulutusmenoihin sekä selvityksiin ja tiedottamiseen.	43 Palvelujen ostot	10 643 602	
Määrärahaa saa käyttää myös saariston yhteysalusliikenteen käyttämien laitureiden kunnostamiseen.	93 Suoritetut alv-menot	2 559 286	
	Yhteensä	13 235 986	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
31.30.66 Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset ja 417.31.30.66	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	6123	
Määrärahaa saa käyttää yhteysalusliikennepalvelujen ostoihin. Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää saariston yhteysalusliikennepalveluihin Kotka-Pyhtään ja Hiittisten reittialueilla, niistä aiheutuviin kulutusmenoihin, selvityksiin ja tiedottamiseen sekä saariston yhteysalusliikenteen käyttämien laitureiden kunnostamiseen.	42 Vuokrat	7402	
	43 Palvelujen ostot	3 870 927	
	93 Suoritetut alv-menot	932 268	
	Yhteensä	4 816 720	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.01.20 Siviilipalvelus	82-83 Siirtotalouden kulut	1 931 737	
Määrärahasta maksetaan siviilipalvelusvelvollisten ylläpitokustannukset.	Yhteensä	1 931 737	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.01.29 TEM hallinnonalan arvonnalisäveromenot	82-83 Siirtotalouden kulut	55 187	
Määrärahaa saa käyttää tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien alv-menojen maksamiseen.			
Menot kirjattu menonsiirtoina LKP-tilille, koska hankittu tavara tai palvelu on annettu menonsiirtoina.	Yhteensä	55 187	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.30.51 Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut ja 417.32.30.51	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	7 693	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	41 Henkilöstökulut	6 668 515	
Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen.	42 Vuokrat	22 125	
Valtion virastoille ja laitoksille työttömän työnhakijan palkkaamisesta aiheutuviin palkkakustannuksiin enintään 500 henkilötyövuotta vastaavalta osalta. Tältä momentilta ja momentilta 33.20.50, 33.20.51 ja 33.20.52.	43 Palvelujen ostot	6 056 888	
	45 Muut kulut	742 175	
	61 Satunnaiset kulut	93 560	
	93 Suoritetut alv-menot	1 365 800	

	Yhteensä	14 956 756	
--	-----------------	-------------------	--

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.40.52 Palkkaturva	43 Palvelujen ostot	106 985	
Määrärahaa saa käyttää takaisinperittyjen saatavien palautusten ja niistä kertyvien korkojen ja palkkaturvamenettelyyn liittyviin viranomaimaksuihin ja oikeudenkäyntikuluihin sekä konkurssikustannusten maksamiseen.			
Momentin määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.	Yhteensä	106 985	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.50.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesiopoliitiikan ohjelmiin	49 Sisäiset kulut	16 071 468	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös rahoitusosuuksien maksamiseen toiselle valtion virastolle. Määrärahaa saa käyttää ohjelmien toteutukseen liittyvän teknisen avun sekä ohjelmien toteuttamisen kannalta välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EAKR-osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan ja ESR-osarahoittamien ohjelmien miseen tarvittavan enintään 250 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.			
	Yhteensä	16 071 468	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.70.30 Valtion korvaukset kotouttamisesta	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	1647	
	41 Henkilöstökulut	693 105	
	43 Palvelujen ostot	6 279	
	45 Muut kulut	229 926	
	61 Satunnaiset kulut	1 719	
	93 Suoritetut alv-menot	3 653	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen.	Yhteensä	936 329	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
33.20.50 Valtionosuus ansiopäivärahasta	41 Henkilöstökulut	1 227 578	
Määrärahaa saa käyttää myös julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain perusteella valtiolle työllistämisen valtionosuutta vastaavan osuuden maksamiseen. Katso momentti 32.30.51			
	Yhteensä	1 227 578	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
33.20.51 Valtionosuus peruspäivärahasta	41 Henkilöstökulut	180 968	

Määrärahaa saa käyttää myös julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain perusteella valtiolle työllistämisen valtionosuutta vastaavan osuuden maksamiseen. Katso momentti 32.30.51		
	Yhteensä	180 968

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
33.20.52 Valtionosuus työmarkkinatuesta	41 Henkilöstökulut	652 850	
Määrärahaa saa käyttää myös julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain perusteella valtiolle työllistämisen valtionosuutta vastaavan osuuden maksamiseen. Katso momentti 32.30.51			
	Yhteensä	652 850	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
417.35.10.20 Ympäristövahinkojen torjunta	82-83	212 439	
Konkurssimenettelyissä, valtion on varauduttava rahoittamaan ympäristövahinkojen estämistä.			
	Yhteensä	212 439	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
35.10.61 Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen sekä 416. ja 417.35.10.61	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	6 724	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	41 Henkilöstökulut	144 456	
	42 Vuokrat	860	
Määrärahaa saa käyttää myös hankkeista aiheutuvien enintään 5 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen. Momentin määrärahasta rahoitettu, valtion työnä toteutettu ja valmistunut työ saadaan sopia luovutettavaksi kunnalle tai muulle yhteistyökumppanille. Samalla on myös sovittava ehdoista, joita työn vastaanottajan on luovutuksen jälkeen noudatettava.	43 Palvelujen ostot	1 525 394	
	45 Muut kulut	16 430	
	93 Suoritetut alv-menot	360 954	
	Yhteensä	2 054 818	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot sekä 416. ja 417.35.10.63	10 Kansallisomaisuus	8 156 534	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	26 624	
Määrärahaa voi käyttää luonnonsuojelutarkoituksiin hankittavien alueiden tai yksityisiksi suojelu-alueiksi perustettavien alueiden arvioinnista, maanmittaustoimituksista ja hankintatehtävistä sekä yksityisten suojelualueiden merkinnästä aiheutuviin menoihin ja lisäksi ympäristöministeriön hallinnassa olevien alueiden kiinteistönhoidon ja mahdollisiin korvaustoimitusten kuluihin.	41 Henkilöstökulut	16	
Enintään 100.000 euroa erikseen tehtävien yhteistoimintasopimusten perusteella maksettaviin palkkioihin, joilla edistetään maanomistajien tekemien Etelä-Suomen metsien monimuotoisuus-ohjelman (METSO) mukaisten tarjousten käsittelyä.	42 Vuokrat	2 245	
Koron maksamiseen jaksotetuille kauppahinnan ja korvauksen maksuerille, jolloin koron suuruus on	43 Palvelujen ostot	469 818	
	45 Muut kulut	47 237	
	51 Rahoituskulut	4 434	
	61 Satunnaiset kulut	14 276	
	93 Suoritetut alv-menot	16 916	

kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 95 §:n 1 momentin mukainen.

Yhteensä

8 738 100

6 Allekirjoitus

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 28. päivänä helmikuuta 2019.

7 Tilintarkastajan merkintä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä ___/___ 2019

Tämä asiakirja KEHA/368/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/368/2019 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Gunnar Leena 28.02.2019 08:38

Hyväksyjä Häkkinen Pekka 28.02.2019 10:37

Hyväksyjä Karvonen Marja 28.02.2019 08:05

Hyväksyjä Knaapinen Petri 28.02.2019 08:31

Hyväksyjä Korhonen Jaana 28.02.2019 13:36

Hyväksyjä Liimatta Jonas 28.02.2019 08:20

Hyväksyjä Muilu Tommi 28.02.2019 15:43

Hyväksyjä Patrikainen Pasi 28.02.2019 08:31

Hyväksyjä Saarelainen Ritva 28.02.2019 08:35

Hyväksyjä Östergård Anders 28.02.2019 09:20

Hyväksyjä Timonen Risto 28.02.2019 08:06

Hyväksyjä Vest Marja-Riitta 28.02.2019 13:09

Hyväksyjä Vestala Leena 28.02.2019 11:44

Hyväksyjä Virranta Kari 28.02.2019 14:21

Hyväksyjä Ylinampa Jaakko 28.02.2019 12:52

Hyväksyjä Salmenoja Mikko 28.02.2019 09:27